

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΖΟΥΚΗ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1950

Baileys Geodetic
Madrás N.E.E.

29

ΦΩντα

Y $\frac{1}{q} \in \overline{\mathbb{Q}}$ \cap $\overline{\mathbb{P}}^1(\mathbb{R})$ \cap $\overline{\mathbb{P}}^1(\mathbb{Z})$ \cap $\overline{\mathbb{P}}^1(\mathbb{F}_p)$

υεισθεντες των μηνών

.3.3.11. οποίαν θελει

εις

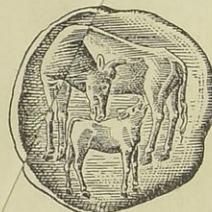
49

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΖΟΥΚΗ

ΑΝΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ
ΕΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΝΈΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΔΙΚΩΝ ΒΙΒΑΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1950

1812
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ελληνική

χειρός

Επρίανσις Γιανναίκης
τόμ. Τ' α

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

5 Στεφανος οδ. Λεωναρδος

κέα

Στεφανος Λεωναρδος.

βασιλεία

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Ὁ πιστὸς φίλος.

Πιστεύω¹ τῷ φίλῳ. Πιστὸν φίλον ἐν δύνοις γιγνώσκεις². Ὁ φίλος τὸν φίλον ἐν πόνοις³ καὶ κινδύνοις οὐ λείπει. Τοῖς τῶν φίλων λόγοις ἀεὶ πιστεύομεν. Εἰ⁴ κινδυνεύετε, ὡς φίλοι, τοὺς τῶν ἀνθρώπων τρόπους⁵ γιγνώσκετε· οἱ μὲν γὰρ ἀπιστοὶ φίλοι οὐ μετέχουσι⁶ τοῦ κινδύνου, οἱ δὲ πιστοὶ συγκινδυνεύουσι τοῖς φίλοις. Πιστοῖς φίλοις μᾶλλον⁷ ἡ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ πιστεύομεν. Οἱ ἀγαθοὶ ἀνθρώποι καὶ ἐν κινδύνοις ἀεὶ ἀγαθὸν ἔχουσι θυμόν⁸. τῷ γάρ θεῷ πιστεύουσιν. Ὡ φίλε, ὁ θεὸς τοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους οὐ λείπει. Πολλοὶ ἀνθρώποι τῷ πλούτῳ μᾶλλον ἢ τῷ θεῷ πιστεύουσιν.

2. Ὁ γεωργός.

Τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος πολλοὶ γεωργοί ἐσμεν. Ἐν δὲ τῷ οἴκῳ ποίμνια καὶ ζῷα τρέφομεν. Πολλάκις δ' ὅμῶς μάτην¹ τοὺς ἀγροὺς ἡμεῖς θεραπεύσμεν· οἱ μὲν γάρ κάπροι τοὺς καρπούς διαφεύρουσιν², οἱ δὲ λύκοι τὰ πρόβατα ἀρπάζουσι. Τότε ἐν ἀπόρῳ³ ἐσμὲν καὶ μάταιοι οἱ πόνοι εἰσὶ.

Τοῦ γεωργοῦ ἔργον ἐστὶ φυτεύειν καὶ σπείρειν· ὁ δὲ θεὸς αὖτε⁴ τὸν σῖτον καὶ τοὺς τῶν δένδρων καρπούς· ἀνευ γάρ ὅμβρου⁵ καὶ ἥλιου οὐκ ἔστι⁶ καρπὸν φέρειν ἐκ τῶν φυτῶν. Διὸ νόμος⁷ τῶν γεωργῶν ἐστι τοῖς τῶν ἀγρῶν καρποῖς τοὺς θεούς θεραπεύειν.

Τοῖς γεωργοῖς ὁ βίος μεστὸς⁸ πόνων ἐστί. Μάτην, ὡς

γεωργοί, σπείρετε καὶ φυτεύετε, εἰ μὴ⁸ τὸν θεὸν βοηθὸν ἔχετε· οὕτω μόνον, εἰ ὁ θεὸς συνεργός ἐστιν, ἐστὲ μακάριοι⁹.

3. Ο Περσικὸς στρατὸς ἐπὶ τὰς νήσους τὰς Ἑλληνικάς.

Αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου κατὰ τὸ ἀκρον¹ Σούνιον εἰσιν. Ἐν ταῖς νήσοις τὸ ἀρχαῖον οἱ κάτοικοι ἀμπέλους ἔθεράπευον· περιέκλειον δὲ καὶ ἔχώριζον τὰς ἀμπέλους βάτοις καὶ ἀτραποῖς². Τῶν νήσων ἡ Νάξος³. ἔνδοξος ἦν ταῖς ἀμπέλοις, ἡ δὲ Δῆλος⁴ τῷ ίερῷ. "Οτε δὲ στρατηγὸς τοῦ Δαρείου ἐπὶ τὰς νήσους ἐστράτευε, τὸ πρῶτον ἐπὶ τὴν Νάξον ἀπέβαινε⁵. Ἐνταῦθα τοὺς οἰκους ἔκαιε καὶ τὰς ἀμπέλους ἔφθειρεν. Εἶτα πρὸς τὴν Δῆλον τὸν στόλον ἔφερεν. Οἱ κάτοικοι δὲ ὅμως τῆς Δήλου εἰς Τῆνον⁶ ἔφευγον. Τότε τοῖς Δηλίοις ὁ στρατηγὸς ἀγγέλους ἔπειμπε καὶ ἔλεγε· « Διατί οὐκ ἐμένετε ἐν τῇ νήσῳ; οὐκ ἐγιγνώσκετε δτι τὸν αὐτὸν⁷ θεὸν καὶ ἡμεῖς θεραπεύομεν; » Οἱ δὲ Δηλίοι ἔλεγον· « Σύ, ως λέγεις, φίλος ἔκπαλαι⁸ ήσθια τῷ θεῷ· καίτοι δὲ οὐ καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ φίλοι ήτε, ὅμως δὲ ἐπεβουλεύετε⁹ τοῖς κατοίκοις τῶν νήσων».

4. Θετταλία.

"Οριον τῆς Θετταλίας τὸ παλαιὸν πρὸς¹ τῇ θαλάττῃ ἦν ἡ παραλία ἀπὸ Θερμοπυλῶν μέχρι τῆς ἐκβολῆς τοῦ Πηγεοῦ ποταμοῦ. Πρὸς τὴν μεσόγαιαν ἡ χώρα πεδίον ἐστί, κύκλῳ δὲ ἀκραι² τὴν χώραν περικλείουσι. Τῶν κατοίκων τῆς Θετταλίας οἱ μὲν ταγοὶ³ κύριοι τῆς χώρας ἥσαν, οἱ δὲ γεωργοὶ τοὺς ἀγροὺς ἔθεράπευον καὶ ἐν ταῖς νομαῖς⁴ τὰ ποίμνια ἔνεμον⁵. Ἐν Θετταλίᾳ οἱ ποταμοὶ ἐν ταῖς πηγαῖς μικροί εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς πεδίοις πολλαχοῦ λιμνάζουσιν. Οἱ ποταμοὶ τὴν χώραν πολλάκις κατακλύζουσι καὶ τὴν γεωργίαν καὶ τὰς νομάς βλάπτουσιν. Οἱ κάτοικοι τότε ἐν ἀπορίᾳ εἰσίν.⁶ Ἐν ταῖς εὐ-

φορίαις δ' ὅμως ἡ Θετταλία ἐκφέρει σῖτον, κριθάρις, ὀπώρας· τρέφει δὲ καὶ ἀγέλας ἵππων καὶ προβάτων. Τὴν δ' ἐκ τῶν ἀγρῶν κομιδὴν⁶ ἐφ' ἀμαξῶν εἰς τὰ ταμιεῖα⁷ τῶν οἰκιῶν φέρουσιν.

5. Ἀνατροφὴ τῶν νέων ἐν Ἀθήναις.

'Ανάχαρσις¹. Τίς δὲ χῶρός ἐστι; τί δὲ ἐν αὐτῷ οἱ νεανίαι πράττουσι; τί δὲ θαυμάζουσι τῶν πολιτῶν οἱ πρεσβῦται² καὶ νέοι ἐν³ τοῖς θεαταῖς;

Σόλων. 'Ο χῶρος γυμνάσιον⁴ ἔστιν· ἐν αὐτῷ οἱ θεαταὶ θαυμάζουσι τὰς ἀρετὰς τῶν νεανιῶν καὶ τὰς εὐεξίας⁵ καὶ τόλμας καὶ φιλοτιμίαν τῶν ἀγωνιστῶν. 'Επαίνου δὲ ἀπολαύουσιν οἱ νικηταί.

'Ανάχ. 'Εγώ, ὦ Σόλων, ἐμάνθανον ὅτι σὺ εὑρετής τῶν ἐθίμων εἶς καὶ εἰσηγητής καὶ συναρμοστής⁶ πολιτείας. 'Εθέλω οὖν σε διδάσκειν με ὡς μαθητὴν περὶ αὐτῶν.

Σόλων. 'Ημεῖς τοὺς πολίτας ψυχὴν τῆς πολιτείας νομίζομεν· τὴν δὲ ἀνατροφὴν παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν καὶ πρὸς πόνους ἐθίζομεν τοὺς νεανίας. "Οτε δὲ ἔφηβοί εἰσι, τοὺς μὲν

Γ ΣΛΔ ΣΔΑ Λ ΣΔ.Λ.

όπλιτας, τοὺς δὲ πελταστάς, τοὺς δὲ τοξότας τάττομεν. Διδάσκομεν δ' αὐτοὺς ἀπὸ παιδίων καὶ παρὰ τῶν γεωργῶν λαμβάνομεν διδαχάς· οἱ γὰρ γεωργοὶ τὰ φυτά, ἔως μὲν μικρά ἐστι, φυλάττουσιν, ὅτε δὲ αὐξάνουσι, τοῖς ἀνέμοις ἐπιτρέπουσιν. Οὕτω καὶ ἡμεῖς τοὺς νέους, ἔως μὲν παιδία εἰσί, φυλάττομεν αὐτοὺς, ὅτε δὲ νεανίαι, παρέχομεν αὐτοῖς ἐλευθερίαν· τότε γὰρ οὐκ ἔχουσι κίνδυνον.

6. Ἀνατροφὴ τῶν νέων παρὰ Πέρσαις.

Οἱ Πέρσαι τοὺς νέους παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις ἐπαίδευον ἐν κοινοῖς διδασκαλείοις¹. Οἱ διδασκαλοὶ τῶν Περσῶν σοφοὶ καὶ χρηστοὶ πολῖται ἦσαν. Τοὺς φαύλους² ἐν ταῖς συνηθείαις³ νέους ἴσχυρῶς⁴ ἐκόλαζον. Διὸ δικαιοσύνην ἐμάνθανον καὶ πονηροῦ ή αἰσχροῦ ἔργου ἀπεῖχον. Τὴν δὲ ἀδικίαν ἔφευγον καὶ τὴν φιλίαν ἐθεράπευον· ή γὰρ τῶν δικαίων φιλία ἀγαθῶν πηγὴ ἐστιν, ή δὲ τῶν ἀδίκων ἀπατηλῆς καὶ οὐ μόνιμος⁵. Οὕτω οἱ νέοι τῶν Περσῶν ὑστερον ἀγαθοὶ μὲν καὶ φιλόσταροι, φιλόκαλοι δὲ καὶ φιλότιμοι πολῖται ἦσαν. Καὶ τὴν ἀχαριστίαν δὲ τῶν νέων ἐκόλαζον οἱ Πέρσαι· τοὺς γὰρ ἀχαρίστους ἀδίκους ἐνόμιζον οὐ μόνον περὶ φίλους, ἀλλὰ καὶ περὶ θεούς. Πρὸς δὲ οἱ νέοι ἐν μετρίᾳ⁶ διαιτή διῆγον.

Μέχρι μὲν ἐπτακαίδεκα ἐτῶν οὕτω ἐπαίδευον τοὺς νέους. Ἐκ δὲ τούτου οἱ χρηστοὶ νέοι συνῆσαν⁸ τοῖς ἐφήβοις, οἱ δὲ τῶν ἐφήβων φρόνιμοι καὶ ἀνδρεῖοι τοῖς τελείοις πολίταις συνῆσαν καὶ μετελάμβανον⁹ ὀρχῶν καὶ τιμᾶν.

7. Κύων καὶ πρόβατον.

"Οτε τὰ ζῷα φωνὴν εἶχε, τὰ πρόβατα ἔλεγε τῷ δεσπότῃ «‘Ημεῖς, δέσποτα, ἔριά σοι παρέχομεν καὶ τυρόν, τοῖς δὲ ἀμνοῖς ἡμῶν τρέφομεν τὰ τέκνα. Σὺ δὲ οὐδὲν παρέχεις ἡμῖν,

εἰ¹ μὴ ἡμεῖς ἐκ τῆς γῆς λαμβάνομεν· ὁ δὲ κύων, καίτοι² οὐδὲν παρέχει σοι, ἐκ τοῦ σίτου καθ' ἡμέραν λαμβάνει».

‘Ο δὲ κύων ἔλεγεν· «Ω̄ ἀνόητον πρόβατον, ἡ γλῶσσά σου προτρέχει τῆς διαινοίας. ’Ἐγώ εἴμι χρησιμώτερος ὑμῶν· ἔργον μὲν γὰρ ὑμῶν ἔστι παρέχειν τὰ ἀγαθὰ τῷ δεσπότῃ, ἀλλον δὲ πόνον ὑμεῖς οὐκ ἔχετε. Εἰ δὲ ἐγὼ μὴ ἐφύλαττον ὑμᾶς, ἐκινδυνεύετε ἀν³ πάσχειν κακὰ ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν. ’Εμοὶ δὲ ἀνάγκη ἀεὶ φυλάττειν καὶ σώζειν ὑμᾶς ἐκ τῶν κινδύνων».

Ἡ Αἴγυπτος.

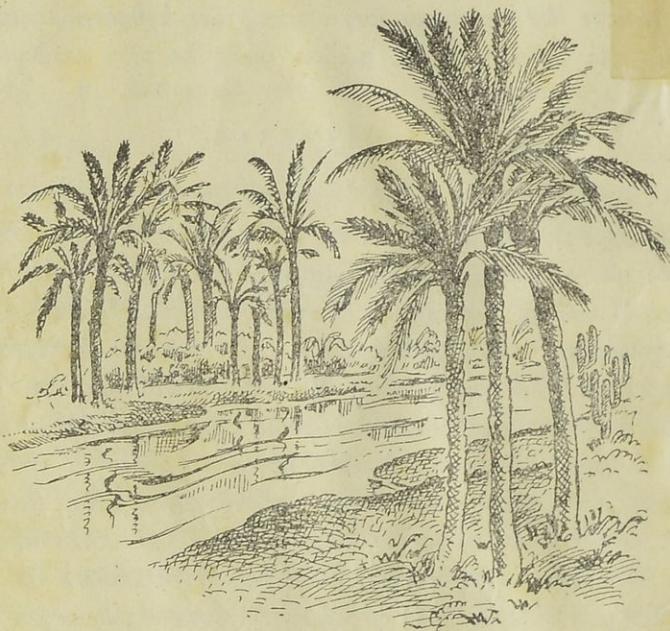
A'. ‘Η Αἴγυπτος στενή ἔστι καὶ ἀπ’ Ἐλεφαντίνης¹ τῆς νήσου μέχρι τῆς θαλάττης τείνει. ‘Η δὲ χώρα αὕτη ἔνορά ἔστιν· δύμαροι μὲν γὰρ διὰ πολλῶν ἐνιαυτῶν² οὐ γίγνονται ἐν αὐτῇ, δρόσος δὲ διάγη. Διὰ μέσης δὲ τῆς Αἰγύπτου ὁ Νεῖλος ποταμὸς φέρεται³ καὶ τὴν χώραν κατ’ ἐνιαυτὸν κατακλύζει. Τότε καὶ αἱ δόδοι κατέχονται⁴ τῷ ποταμῷ καὶ οὐκ ἔστιν ἄκεν πλοίων πορεύεσθαι. Οἱ παλαιοὶ ὄρθως τὴν Αἴγυπτον, μάλιστα δὲ τὸ Δέλτα, δῶρον τοῦ Νείλου λέγουσι. Υἱέρει⁵ δὲ ἡ Αἴγυπτος κριθήνη ἀφθονον καὶ τυρὸν καὶ τὰ ἄλλα σῖτα· ἀμπελοὶ δὲ ἐν αὐτῇ οὐ γίγνονται. ‘Ο γὰρ οἶνος ὁ τῶν Αἰγυπτίων, ὡς παρ’ Ἡροδότου διδασκόμεθα, οὐκ ἐκ τῆς ἀμπέλου ἦν, ἀλλ’ ἐκ κριθῆς. ’Ἐν δὲ τῷ Νείλῳ βύβλος⁶ φύεται ἀφθονος, πολλοῦ δέξια τοῖς Αἰγυπτίοις. ’Βύβλινα μὲν γὰρ ἦν τὰ ιστία, βύβλινα δὲ καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν.

B'. ‘Ο Νεῖλος¹ τὸ πάλαι Αἴγυπτος ὠνομάζετο καὶ ἥρως τῶν Αἰγυπτίων ἦν. ’Ως δὲ οἱ ἄλλοι ἥρωες, οὗτω καὶ ὁ Νεῖλος ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐθεραπεύθετο καὶ θεός ὑπὸ αὐτῶν προσηγορεύθετο. Τῷ ἥρωι τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις ἥρωσι ναοὶ ἦσαν.

‘Ο Νεῖλος πληθύει² ἴλυος καὶ ἵχθυῶν, ὑπὸ δὲ τὴν ἴλυν

οι ἵχθυες τὰ φάλ τίκτουσιν. "Οτε πλήμμαρα γίγνεται τῇ Ἰλύῃ τοῦ Νείλου οἱ ἀγροὶ πιαίνονται³ καὶ εὔφορα τὰ πέρι χύτων πεδία γίγνεται· ὑπὸ γάρ τῆς Ἰλύος αἱ τῶν καρπῶν ῥίζαι ἴσχύν καὶ τροφὴν λαμβάνουσι.

Πᾶσα δὲ ἡ χώρα ψιλὴ⁴ δρυῶν καὶ πιτύων καὶ ἄλλων δέν-

δρων ἔστι. Μόνον δὲ ἀπὸ Θηβῶν⁵ ὀγδοήκοντα σταδίους⁶ ἐπιτυγχάνει⁷ τις κλιτύσι καὶ ὁρεινοῖς ὁφρύσι⁸ κατὰ τὰς κλιτύς δὲ ταύτας ἀμπελοὶ φύονται καὶ βότρυες γίγνονται, ἐκ δὲ τῶν βοτούων οἶνος ἔξαιρετος. Κίνδυνος δὲ ὅμως τοῖς βότρυσι καὶ στάχυσιν εἰσιν οἱ μύες· ἀφθόνους γάρ η χώρα τρέφει, μῦς, οἵ⁹ τοὺς στάχυς καὶ βότρυς φθείρουσιν.

9. Ξυλευόμενος.

Γεωργὸς καθ' ἡμέραν ἔξω τοῦ ἀστεως παρὰ τὸν ποταμὸν ἐπορεύετο. Ἐνταῦθα ὅτε μὲν ἵχθυς καὶ ἐγχέλεις¹ ἥλιευεν, ὅτε δὲ τῷ πελέκει ἔξυλεύετο· μετὰ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἥλιου εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ τοῦ ἵππου τὰ ξύλα ἔφερεν. Ἐκφεύγει δ' ὄμως ποτὲ ὁ πέλεκυς καὶ εἰς τὸν ποταμὸν πίπτει.

'Ἐκαθέζετο οὖν περίλυπος παρὰ τὴν ὄχθην καὶ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ πελέκεως ὠδύρετο.

'Ο δὲ θεὸς ἀναδύεται ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τὴν αἰτίαν τῆς θλίψεως μανθάνει καὶ οἴκτίρει² αὐτόν. Εὔθυնς τοίνυν εἰς τὸν ποταμὸν καταδύεται³ καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀναφέρει δύο πελέκεις, τὸν μὲν δύο πήχεων ἐκ χρυσοῦ, τὸν δὲ ἔτερον τοῦ γεωργοῦ. Οὗτος δὲ ὄμως φύσεως ἦν ἀγαθῆς καὶ λαμβάνει τὸν οἰκεῖον⁴. 'Ο θεὸς ἤδεται⁵ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ φρονήσει τοῦ γεωργοῦ καὶ παρέχει αὐτῷ ἀμφοτέρους τοὺς πελέκεις.

'Ο γεώργιος μετὰ τοῦτο φέρων τοὺς πελέκεις πρὸς τοὺς ἔταιρους ἔρχεται καὶ τὴν κτῆσιν τῶν πελέκεων λέγει αὐτοῖς. Τούτων εἰς νομίζει, ῥᾳδίαν⁶ τὴν κτῆσιν ἀγαθῶν κατ' πρὸς τὸν ποταμὸν ἔρχεται, εἰς δὲν⁷ ἔξεπιτηδες τὸν πέλεκυν ῥίπτει· μετὰ δὲ τὴν πρᾶξιν παρὰ τὸν ποταμὸν ἔμενε καὶ ὅμοιώς τῷ πρώτῳ ὠδύρετο. 'Επιφαίνεται δὲ αὐθίς ὁ θεὸς καὶ μετὰ δύο καταδύσεις ἐκφέρει ὅμοιώς δύο πελέκεις. 'Ο δὲ ξυλοκόπος, ὃς τὸν ἐκ χρυσοῦ ὅρᾷ⁸, «οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ πέλεκυς» λέγει. 'Ο θεὸς δὲ ὄμως ἐπὶ τῇ ὕβρει αὐτοῦ ὅργίζεται καὶ κατέχει ἀμφοτέρους τοὺς πελέκεις, τῷ δὲ ξυλοκόπῳ λέγει· «τῶν κακῶν πράξεων ἀμοιβή ἐστι καὶ τῶν οἰκείων ἀγαθῶν ἡ ἀπώλεια».

10. Η Περσία.

'Η Περσία πεδινὴ καὶ παμφόρος χώρα ἐστί. Πληθύει ἀναγνωστικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλ. Γλώσσης ("Εκδοσις Α', 1950)"

δὲ ποταμῶν καὶ λιμνῶν, ἔνθα οἱ ἀλιεῖς ἵχθυς ἀλιεύουσιν.
Ἐν τοῖς πεδίοις οἱ μὲν γεωργοὶ τοῖς βουσὶ τοὺς ἄγρους ἀφοῦ-
σιν¹, οἱ δὲ νομέῖς ἀγέλας βοῶν καὶ ἵππων νέμουσι, πολλαχοῦ
δὲ καὶ γρᾶες βουκόλοι εἰσίν.

Οἱ βασιλεῖς τῆς Περσίας μεθ' ἵππεων εἰς τὰς σατρα-
πείας ἥλαυνον², οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ ἀστεως συμπρούπεμπον³
τοῖς βασιλεῦσι καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς ἔθυον· οἱ δὲ ἐν αὐταῖς
κάτοικοι ὑπεδέχοντο τοὺς βασιλέας καὶ προσεκόμιζον αὐ-
τοῖς δῶρα, βοῦς καὶ ἵππους χρυσοχαλίνους. Καὶ οἱ πτωχοὶ
δὲ τῶν ὑπηκόων, χαλκεῖς⁴, σκυτεῖς⁵ καὶ βουκόλοι, προσέ-
φερον ὅπλα, τυρὸν καὶ τρωκτά⁶.

Οἱ δὲ βασιλεύς, ὅτε εἰς τὴν πόλιν ἐπανῆγε⁷, δῶρα ὁμοίως
διὰ πρέσβεων ἐπεμπε τοῖς σατράπαις καὶ τοῖς σπουδαίοις
τῶν κατόικων.

11. Ἀλώπηξ καὶ κόραξ.

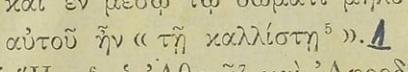
Κόραξ ποτὲ ἀρπάζει μοῖραν¹ τυροῦ καὶ εἰς κοίλην φάραγγα
καταφεύγει. Ἐνταῦθα ἐπὶ δένδρου ἐκαθέζετο. Ἐν τῇ φά-
ραγγὶ γῦπτες καὶ ιέρακες καὶ ἴκανὸς ἀριθμὸς κωνφπων, τετ-
τίγων καὶ ἄλλων ὀρνέων² διέμενεν. Ἀλώπηξ δὲ παθὰ τὸ σπή-
λαιον τῆς φάραγγος ἀνεπαύετο. Ὡς δὲ τὸν κόρακα αἰσθά-
νεται³, σπεύδει ὑπὸ τὸ δένδρον καὶ λέγει αὐτῷ· «Ἀλγθῶς
ώς καλὸς εἶ, ὡς καλοὺς ὄνυχας καὶ πτέρυγας ἔχεις· εἰ⁴ καὶ
φωνὴν εἴχες, βασιλεὺς ἂν τῶν ὄρνέων ἦσθα⁵». Ταῦτα δὲ ἔλεγε
πρὸς ἀπάτην.

Οἱ κόρακες δὲ ὅμως τὴν τῆς ἀλώπεκος πονηρίαν οὐκ αἰ-
σθάνεται καὶ εὐθὺς ἐκβάλλει τὸν τυρὸν καὶ ἀνακράζει. Ἡ δὲ
τοῦτον λαμβάνει καὶ λέγει· «Ω κόραξ, ἀλγθῶς φωνὴ μὲν
ἥν σοι, νοῦν δὲ οὐκ εἴχες».

S

12. Οἱ γάμοι Πηλέως καὶ Θέτιδος.

Πηλεὺς¹ καὶ Θέτις² ἐν τοῖς γάμοις ἀγαθὰς³ περὶ τῆς εὐ-
τυχίας ἐλπίδας εἶχον. Διὸ ἐν τῷ δώματι⁴ κόσμον λαμπρὸν
κατεσκεύαζον καὶ τοὺς τῆς Φθίας κατοίκους ὡς καὶ τοὺς
Θεοὺς ἐδέχοντο πλὴν τῆς Ἔριδος.

Προσέρχονται ρῦν οἱ μὲν θεοὶ σὺν θώραξι καὶ ἀσπίσι
καὶ ἄλλοις ὅπλοις λαμπροῖς εἰς τὸ δῶμα, οἱ δὲ ιάτοικοι μετὰ
τῶν παιδῶν εἰς τὴν φύλὴν τῶν βασιλείων μένουσιν. Ἡ θεὰ
δ' ὅμως Ἔρις ὀργίζεται καὶ ἐν μέσῳ τῷ δώματι μῆλον ρί-
πτει. Ἐπιγραφὴ δ' ἐπ' αὐτοῦ ἦν «τῇ καλλίστῃ⁵».

'Ἐν ταῖς θεαῖς ἥσφαν ἡ "Ἡρα", ἡ Ἀθηνᾶ⁶ καὶ Ἄφροδίτη⁸.
Τούτων ἡ μὲν "Ἡρα" τῇ σεμνότητι τῶν ἄλλων διέφερεν, ἡ
Ἀθηνᾶ τῇ τῶν γραμμάτων σοφίᾳ καὶ τῇ ὄπλισει ὑπερεῖχεν,
ἡ δ' Ἄφροδίτη τῇ τῆς ἐσθῆτος πολυτελείᾳ καὶ τῇ τοῦ σώ-
ματος χάριτι τὰς ἄλλας ὑπερέβαλλεν.

Ἄσται οὖν περὶ τοῦ μήλου ἥριζον καὶ τὴν τῆς ἔορτῆς
φαιιδρότητα διέλυσον. Τέλος Πάριδι τῷ τοῦ Πριάμου ἐπιτρέ-
πουσι τὴν κρίσιν καὶ λέγουσιν «Ω Πάρι, ἐπιτρέπομέν⁹ σοι
τὴν κρίσιν περὶ τῆς καλλίστης». Οὕτος δὲ θαυμάζει μὲν
τῆς "Ἡρας τὸ σχῆμα¹⁰ καὶ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ἀσπίδα καὶ κό-
ρυν¹¹, προσφέρει δὲ τὸ μῆλον τῇ Ἄφροδίτῃ.

13. Υἱὸς καὶ λέων γεγραμμένος¹.

Γέρων δειλὸς ὅρῷ καθ' ὑπνους ὅτι ὁ υἱὸς ὑπὸ λέοντος
κατηρθίετο². Εὔθυς δ' ἐκ τοῦ φέρου οἴκημα καλὸν καὶ μετέ-
ωρον³ κατασκεύαζει καὶ ἐνταῦθα μετὰ θεραπόντων τὸν υἱὸν
ἐγκλείει. Κοσμεῖ⁴ δ' ἔνδον τὸ οἴκημα ἀνδριάσι καὶ ἄλλῳ κό-
σμῳ, ἐπὶ δὲ τοῦ τοίχου γράφει πρὸς τέρψιν τοῦ υἱοῦ γίγαν-
τας, λέοντας καὶ παντοῖα ζῷα⁵. οὕτω γάρ οἱ λέοντες καὶ ἐλέ-
φαντες ἀκίνδυνοι ἥσαν τῷ υἱῷ.

‘Ο δὲ παις πλησιάζει μὲν τοῖς λέουσι καὶ ἐλέφασι, περίλυπος δ’ ἦγ, ὅτι κατάκλειστος ἦν. Καὶ δήποτε λέγει τῷ ἐλέφαντι: « Ὡς ἐλέφαν, ώς καλὸς εἴ καὶ καλοὺς ὀδόντας ἔχεις ». Εφεξῆς δὲ πλησιάζει τῷ λέοντι καὶ λέγει αὐτῷ: « Ὡς κακὲ λέον, δικαίως οἱ θηρευταὶ ἴμᾶσι δεσμεύουσι σε· τοῖς γὰρ ὄδοισι δάκνεις καὶ τὰ θηράματα φονεύεις. Καὶ ἐγὼ δὲ διὰ σὲ κατάκλειστός εἰμι, ώς ἐν φρουρῷ⁵ ». Καὶ εὐθὺς ἐπιβάλλει τῷ τοίχῳ τὸν δάκτυλον καὶ ἔκτυφλώτει τὸν λέοντα.

Σκόλοψ δ’ ὅμως τῷ δακτύλῳ ἐμπήγνυται⁶ καὶ ὅγκωμα καὶ φλεγμονὴν ἐπιφέρει αὐτῷ. Εξ αὐτοῦ δ’ ἐπιγίγνεται⁷ πυρετός τῷ παιδὶ καὶ μετ’ οὐ πολὺ ἀποθνήσκει. Οὕτως δὲνὸς τοῦ γέροντος τὸ πεπρωμένον⁸ οὐκέτι ἀποφεύγει.

14. "Ιβυκος καὶ γέρανοι.

“Ιβυκος δὲ ποιητὴς μετ’ ἄλλων ἔταίρων εἰς Ἰταλίαν ἤκεν¹. Ενταῦθα ἵκανὸν χρόνον διέτριψαν, χρήματα δὲ ἵκανὰ συνέλεξαν.

Μετ’ οὐ πολὺ “Ιβυκος τοὺς ἔταίρους πάλιν ἥθροισε καὶ λέγει αὐτοῖς: « Ἐγώ, δέ ἔταῖροι, ἵκανούς νέους ἐπαίδευσα, ὑμεῖς δὲ ἵκανὸν ἀργύριον συνελέξατε καὶ πρὸς τοὺς γονέας ἐπέμψατε. Νῦν ἐγὼ οἴκαδε² ἥξω³. ». Οἱ δὲ ἔταῖροι τούτῳ λέγουσιν: « Ἡμεῖς διατρίψομεν μικρόν ἔτι ἐν Ἰταλίᾳ ».

Ἐπεὶ δὲ οὗν “Ιβυκος τούτους οὐκέτι πεισε, μόνος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπανῆγεν. “Οτε δὲ ἦγ ἐν τῷ μεταξύ τῆς Θαλάττης καὶ τῆς Κορίνθου χωρίῳ, λησταὶ αὐτὸν ἐφόνευσαν καὶ τὸ ἀργύριον ἥρπασαν. “Οτε δὲ οὗτος ἀπέθηγσκε, τοὺς γεράνους, οὓς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπέτοντο, ἱκέτευσεν ὃδε: « Ὡς γέρανοι, ὑμεῖς καταμηνύσετε καὶ κολάσετε τοὺς ληστάς ». Μετ’ οὐ πολὺ οἱ Κορίνθιοι τὸν μὲν νεκρὸν ἀπεκάλυψαν καὶ ἔθαψαν, τοὺς ληστὰς δὲ οὐ. ‘Ολίγῳ μέντοι χρόνῳ ὕστερον οὔτω τοὺς ληστὰς ἀπεκάλυψαν.

Ἐν θεάτρῳ μετὰ τῶν Κορινθίων καὶ οἱ λησταὶ τοῦ Ἰβύ-
κου παρῆσαν, ὑπὲρ δ’ αὐτῶν γέρανοι ἐπέτοντο. Τότε τῶν λη-
στῶν ὁ ἔτερος⁴ λέγει· « Ὡ ἐταῖρε, ίδού οἱ γέρανοι τοῦ Ἰβύ-

κου ». Θεατὴς δέ, ὡς ἤκουσε, λέγει τῷ ἄλλῳ· « Οὐκ ἤκου-
σας, τί οὗτοι λέγουσι; » Καὶ εὐθὺς τὸ πρᾶγμα τοῖς ἀρχού-
σιν ἐμήνυσαν. Οἱ δὲ λησταὶ ὑπ’ ἀνάγκης τὴν πρᾶξιν φαί-
νουσι καὶ θανάτῳ κολάζονται.

15. Τρόπαιον Νίκης.

Ἄγωμεν, ὡ νέοι, εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γέφυραν. Ἐν-
ταῦθα, ὅταν ἀναβλέψωμεν¹ εἰς τὸ ὑπέρ τοῦ ποταμοῦ ἄκρον,
χαίρομεν ἐπὶ τῇ τοῦ πολέμου τελευτῇ· τρόπαιον γάρ ἐν τῇ
κορυφῇ ἔστι, στήλῃ λιθίνῃ καὶ Νίκη, ἵνα τοῖς ἐκγόνοις² μῆ-
μην παρέχῃ τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς. Καὶ ἐν μὲν τῇ στήλῃ
ἐπιγραφή ἔστιν, ἵνα τὰς τοῦ πολέμου μάχας ὑπομιμήσκῃ, ἥ-

δὲ Νίκη στέφανον ἔχει ἐπὶ τῇ κεφαλῇ¹ Δρέψωμεν καὶ ἡμεῖς ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀνθη, ἵνα στέφανον κατασκευάσωμεν καὶ τοῦτον τῇ Νίκῃ προσκομίσωμεν. Καὶ οἱ μὲν κοινωνοὶ τοῦ πολέμου, ὅταν βλέπωσιν εἰς τὸ τρόπαιον, τῶν κοινῶν κινδύνων καὶ πόνων ἀναμιμνήσκονται², οἱ δὲ ἄλλοι τὰς ἐκείνων νίκας θαυμάζουσιν, ἵνα καλὴν τῆς ἀρετῆς³ σπουδὴν λαμβάνωσιν. 'Υμεῖς δέ, ὦ νέοι, ἔστε ὑπόδειγμα ἀρετῆς, ἵνα ἀξίως τῆς πόλεως ἔργα πράξητε καὶ τὴν τῆς πατρίδος δόξαν ἀμειωτὸν φυλάξητε ».

16. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ διδάσκαλος.

'Αλέξανδρος δὲ Φιλίππου ἐμάνθανε θηρεύειν, τοξεύειν κιθαρίζειν καὶ γράφειν¹. ὁ γάρ Φίλιππος ἐβούλετο² αὐτὸν παιδεῦσαι, ὡστε τέλειον³ εἶναι. Καθ' Ἑκάστην οὖν προέκοπτεν ἐπὶ τὸ θηρεύειν καὶ τοξεύειν, περὶ δὲ τὸ κιθαρίζειν καὶ γράφειν οὐκ εἶχε σπουδὴν⁴.

Λέγεται δήποτε τὸν διδάσκαλον κελεῦσαι αὐτὸν κροῦσας χορδὴν τινα ἀντ' ἄλλης. 'Αλέξανδρος δὲ ὄμως λέγει τῷ διδασκάλῳ⁵ « Καὶ τί διαφέρει, ἂν ταύτην ἀντ' ἐκείνης κρούσω ; » Ο δέ ἀποκρίνεται ὅτι τῷ μέλλοντι⁶ βασιλεύσειν οὔδεν διαφέρει⁶, ἀλλὰ τῷ βουλομένῳ⁷ θεραπεῦσαι τὰς τέχνας· οὕτοι γάρ ἥλπιζεν αὐτὸν μαλακοῖς λόγοις παιδεύσειν.

17. Ὁ χειμών.

Χειμῶνος ὅταν πολλὴ χιόνι τοὺς ἀγροὺς κατέχῃ¹, οἱ τε γεωργοὶ ἡσυχίαν ἀγουσι² καὶ οἱ ποιμένες. Οὔτε γάρ τοὺς ἀγροὺς ἔστιν ἐργάζεσθαι διὰ τὴν χιόνα, οὔτε νέμειν τὰ πρόβατα, ὅτι χόρτος οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς λειμῶσιν³. Οἱ δὲ ναῦτοι τὰ πλοῖα εἰς τοὺς λιμένας κατέγουσι⁴ καὶ ἐνταῦθα μένουσι εἰς τὸ ἔαρ· ἀπορος γάρ ἡ θάλαττα καὶ διὰ τὸν κρύσταλλον κα-

διὰ τοὺς χειμῶνας. Ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις οἱ ἄνθρωποι ξύλα καί-
ουσιν· ὅταν δ' ἀναγκάζωνται ἔξω τοῦ οἴκου εἶναι, πυκνούς
χιτῶνας καὶ χλαίνας ἐνδύονται, τὰς δὲ κεφαλὰς διφθέραις⁵
ἐγκαλύπτουσι. Πολλάκις δ' αἱ κατ' ἀγρὸν ὁδοὶ τῇ χιόνι
οὕτω δύσποροι⁶ γίγνονται, ὥστε τοὺς γεωργοὺς πολλὰς ἡμέ-
ρας καὶ δὴ καὶ μῆνας τῶν γειτόνων ἀποκλείεσθαι. Τὰ δὲ θη-
ρία τῷ λιμῷ ἀναγκάζονται τοῖς τῶν γεωργῶν σταθμοῖς πλη-
σιάζειν καὶ ἀρπάζειν χῆνας καὶ ἄλλα ζῶα.

18. Ἀστρολόγος.

Οἱ οὐρανὸς ἐν αἰθρίᾳ¹ γέμει ἀστέρων. Τούτων οἱ μὲν θηρ-
τὸν δόμοιοι εἰσιν, οἱ δὲ ἰχθύσιν. Οἱ ἀρχαῖοι φοντο τοὺς ἀστέ-
ρας καὶ τοὺς ἀνέμους θεοὺς εἶναι καὶ ἐν τῷ αἰθέρι διατρίβειν,
ἔνθα ἀμβροσίαν² ἥσθιον καὶ νέκταρ³ ἔπινον, ὥσπερ οἱ Ὄλύμ-
πιοι θεοί. Διὸ ναοὺς τοῖς ἀστράσι κατεσκεύαζον καὶ ὡς σω-
τῆρας αὐτοὺς ἐν ταῖς δυστυχίαις ἐθεράπευον. "Οσοι δὲ τὰ
εν τῷ οὐρανῷ ἔξήταζον ἀστρολόγοι ὠνομάζουντο.

Τούτων τίς ποτε εἴθιζεν⁴ ἐκάστοτε τοὺς ἀστέρας ἔξετά-
ζειν. Περιῆγγε⁵ οὖν τῆς νυκτὸς χειμῶνός τε καὶ ἔαρος κατὰ
τὸ προάστειον καὶ τοὺς ἀστέρας ἐγραφεν ἐν πινακίῳ.

Εἶτα δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν ἔρχεται καὶ ἔχων ἐν χερσὶ τὸ
πινάκιον ἐπεδείχνεις τοῦτο τοῖς φιλοσόφοις, τοῖς ῥήτορσι καὶ
τοῖς ἄλλοις σοφοῖς. "Ἐλεγε δ' αὐτοῖς ὅτι τῶν ἀστέρων οἱ μὲν
πλανώμενοι⁶ εἰσιν, οἱ δὲ οὔ. Τῶν δὲ κλητήρων τῆς ἀγορᾶς
τις ὑπολαμβάνει⁷ καὶ λέγει· « Ὡ ἐταῖρε, μάρτυρας τοὺς θεούς
ἔχω ὅτι σὺ· ψεύδῃ· πλανώμενος⁸ γάρ ούκ εἰσιν οἱ ἐν τῷ ἀέρι
ἀστέρες, ἀλλ' οὗτοι οἱ ἄνθρωποι » καὶ δεικνύει τοὺς ἐν τῇ ἀγορᾷ.

19. Μῆτηρ καὶ θυγατέρες.

Γυνή τις εἶχε δύο θυγατέρας ὄρφανάς πατρός· ταύτας

συνάπτει¹ ἀνδράσι, τὴν μὲν κηπουρῷ, τὴν δὲ ἀνδρὶ κεραμεῖ. Μετ' οὐ πολὺ πρὸς τὴν τοῦ κηπουροῦ ἔρχεται καὶ παρ' αὐτῆς πυνθάνεται, πῶς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς διάγει· ἡ δὲ λέγει· « Τικανὰ μὲν τάγαθὰ ἐμοὶ πάρεστι² καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν. Εὔχομαι δὲ ὅμως τοῖς θεοῖς, ὅπως ὅμβρῳ τὴν γῆν ἀρδεύωσιν³. οὕτω γάρ καὶ τῇ τῆς Δήμητρος⁴ βοηθείᾳ τοῖς λαχάνοις αὔξησις προσγίγνεται ».

'Εκεῖθεν ἡ μήτηρ πρὸς τὴν θυγατέρα, τὴν τοῦ κεραμέως σύζυγον, ἔρχεται καὶ τὰ αὐτὰ πυνθάνεται· ἡ δὲ ἀποκρίνεται· « Τὰ μὲν ἄλλα, ὡς μῆτερ, καλῶς ἔχω. Εὔχομαι δὲ ὅμως τοῖς θεοῖς, ἵνα ὅσιν ἡμέραι ἔηραι, ὅπως ἡ κέραμος ἔηρα ἦ ».

‘Η δὲ μήτηρ περίλυπος ἀπέρχεται καὶ λέγει· « Ὡ Δήμητρ καὶ οἱ ἄλλοι θεοί, ἀληθῶς οὐκ οἰδα⁵ ποτέρᾳ⁶ τῶν θυγατέρων τὴν ἀρωγὴν ὑμῶν αἰτήσω⁷ ».

*τελος Η' ἐγκρινοντο τοῦ χρόνου μετέχει 962ι
20. Γέρων ξυλοκόπος. δευτέρη τελος θρηνος*

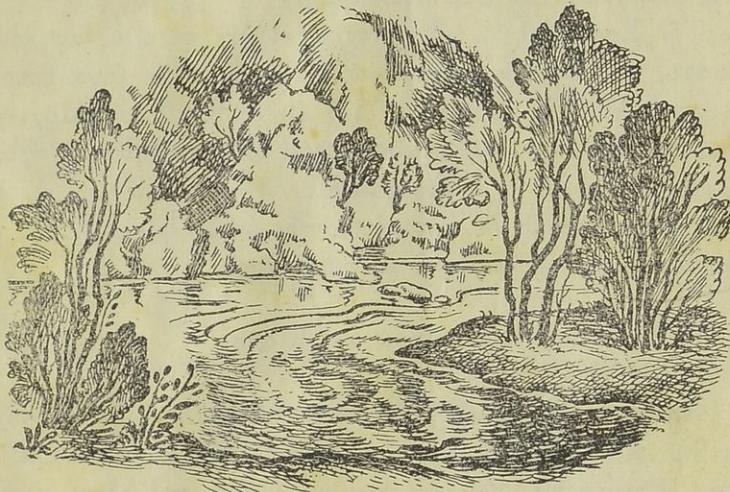
Γέροντα ξυλοκόπον τὸ γῆρας κατέτρυχε¹. τῷ γάρ γῆρᾳ πρόσεστι² πολλὰ τὰ δεινά³. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτον οὐδεὶς ἐθεράπευεν, ἵνα τὰ ἐπιτήδεια⁴ ἔχῃ, καθ' ἐκάστην ξύλα ἐκ τοῦ δρυμῶνος ἔκοπτε καὶ εἰς τὸ ἄστυ ταῦτα ἐπὶ τῶν ὅμων ἐκόμιζε. Πέρας⁵ δὲ ὅμως τῶν δεινῶν οὕτω οὐκ ἦν καὶ διηγε τὸν βίον μετὰ πόνου· τῷ γάρ γῆρᾳ καὶ τῇ λιτῇ διαιτῃ ἀσθενής ἦν καὶ σπανίως μετελάμβανε⁶ κρεῶν· ἔστι δὲ⁷ μόνον μικρὰ τεμάχια ἄρτου καὶ κρεῶν παρὰ τῶν κατοίκων ἐλάμβανεν ὡς γέρα⁸ τοῦ γῆρας, ἀλλὰ καὶ ταῦτα οὐχ ἴκανὰ ἦν λῦσαι αὐτὸν τῶν πόνων καὶ τοῦ γῆρας.

- Καὶ ποτε διὰ τὸν πόνον τῆς ὁδοῦ τὸ φορτίον ἀπορρίπτει κατὰ γῆς καὶ ἰκετεύει τὸν θάνατον πέρας τῶν δεινῶν παρέχειν αὐτῷ. Αἴφνης ὁ θάνατος ἐπιφαίνεται καὶ πυνθάνεται

παρὰ τοῦ γέροντος, διατί αὐτὸν ἐπικαλεῖται⁹. Ὁ δὲ γέρων ἀποκρίνεται· « ἵνα τὸ φορτίον ἀρῃς¹⁰ ».

21. Τὰ Τέμπη.

Τὰ Τέμπη¹ τὰ Θεσσαλικὰ χῶρός ἐστι μεταξὺ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς "Οσσης". Ορεὶς δὲ ταῦτα ὑπερύψηλά ἐστι καὶ σχίζεται, οἶον² ὑπὸ θείας φροντίδος. Χωρίον³ οὕτω γίγνεται τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα σταδίους, τὸ δὲ πλάτος σχεδὸν πλέθρου⁴.

"Ἐν τούτῳ ἄλση ἐστὶ καὶ δάση σκιερὰ καὶ πλῆθος ἀνθέων. "Ορνιθεῖς δ' ἡδέως⁵ ἔδουσι καὶ τῷ μέλει⁶ τὸν κάματον τῶν ὁδοπόρων ἀφανίζουσι. Διὰ μέσου δὲ τῶν Τεμπῶν ὁ Πηγειὸς ποταμὸς ῥεῖ, εἰς δὲν⁷ χείμαρροι καὶ ῥύακες ἐμβάλλουσι. Τούτου αἱ πηγαὶ ἐν τοῖς ὅρεσίν εἰσιν.

"Ἔχει δ' οὕτω διατριβὰς ποικίλας ὁ τόπος οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως· ἐν δὲ τῷ ὄρει Ὀλύμπῳ, ὃς

ύπέρκειται⁸ τῶν Τεμπῶν, οἱ δώδεκα Ὀλύμπιοι θεοὶ τὸ πάλαι τὰς κατοικίας εῖχον καὶ ἥδοντο⁹ ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν Τεμπῶν καὶ τῷ μέλει τῶν ὁρνίθων.

22. Ἀθηναῖοι ἄνδρες.

Αἱ Ἀθῆναι πατρὶς ἀνδρῶν σοφῶν, ποιητῶν, ὥρητόρων καὶ στρατηγῶν ἦν. Ἐν¹ τοῖς σοφοῖς καταλέγουσι² Σωκράτη καὶ Πλάτωνα, ἐν τοῖς ποιηταῖς Σοφοκλέα καὶ Εὐριπίδην, ἐν τοῖς ὥρητορσι Δημοσθένη καὶ Αἰσχίνην, ἐν δὲ τοῖς στρατηγοῖς Περικλέα καὶ Θεμιστοκλέα.

Τῷ Σωκράτει οἱ νέοι συνῆσαν³ καὶ φιλοσοφίαν ἐδιδάσκουντο, τοῦ δὲ Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου τὰ ἔργα ἔτερπεν ἐν τῷ θεάτρῳ τοὺς θεατάς. Τῷ Δημοσθένει καὶ Αἰσχίνῃ ὁ δῆμος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ προσεῖχε καὶ αὐτῶν ἀσμένων⁴ ἤκουε. Περικλέους ἡ ἀρχὴ « χρυσοῦς αἰών » τῶν Ἀθηνῶν ὠνομάζετο. Θεμιστοκλέα δέ, ὅτι αἴτιος τῆς ἐν Σαλαμῖνι ἥττης τῶν βαρβάρων ἦν, οἱ « Ελληνες ἐν τιμῇ εἶχον.

23. Λητώ καὶ Νιόβη.

Λητοῦς¹ δύο παιδες γίγνονται, Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις. Νιόβη² δ' ἐν Θήβαις ἐπτὰ μὲν υἱούς, ἐπτὰ δὲ θυγατέρας τίκτει. Ἐπαίρεται³ οὖν ἐπὶ εὔτεκνίᾳ Νιόβη καὶ λέγει· « Ἐγὼ Λητώ ὑπερβάλλω· ἐμοὶ μὲν γάρ τέτταρες καὶ δέκα παιδές εἰσι, Λητοῖ δὲ μόνον δύο ». Μάτην αἱ ἄλλαι γυναῖκες τῇ τῶν λόγων πειθοῦ συμβουλεύουσι τῇ Νιόβῃ σέβειν⁴ Λητώ, ἀλλ' οὐδὲν ἥνυνον⁵.

Λητώ δ' ἐπεὶ ταῦτα μανθάνει, ὀργίζεται τῇ Νιόβῃ, ὅτι οὐκ ἔχει αἰδῶ⁶ πρὸς τοὺς θεοὺς καὶ τούτοις διαγωνίζεται. Διὸ παροξύνει τὸν Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν κατὰ τῶν παι-

δῶν τῆς Νιόβης· καὶ τοὺς μὲν παιδας Ἀπόλλων κατετόξευσε,
τὰς δὲ θυγατέρας "Ἄρτεμις.

Νιόβη δὲ περίλυπος ἀπολείπει Θήβας καὶ πρὸς τὸν πα-

τέρα εἰς Σίπυλον τῆς Ἀσίας ἔρχεται. Ἐνταῦθα εύχεται τῷ Διὶ καὶ εἰς λίθον ὑπ' αὐτοῦ μεταβάλλεται. Ἐκ τούτου δὲ χει-
ται⁷ δάκρυα ἐκ τοῦ λίθου νυκτός τε καὶ ἡμέρας.

✓ 24. Διογένης¹ καὶ Κορίνθιοι.

"Οτε Φίλιππος ἐπεβούλευε τοῖς Κορινθίοις καὶ παρε-
σκευάζετο ἐπελαύνειν² τῇ πόλει αὐτῶν, οἱ ἄρχοντες παρεκε-
λέυοντο³ τοῖς πολίταις τὸ τεῖχος ἐπισκευάζειν. Οἱ δὲ ἐμιμνή-
σκοντο⁴ μὲν τῆς παλαιᾶς δόξης, ὅτι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων
πόλεων ἦν, μετελάμβανον δὲ τοῦ ἔργου· καὶ ὁ μὲν προσέφερε

τινις τειχωποιοῖς λίθους, δ' ὁ ὑπεστήριζε τὴν ἐπαλξιν, οὐδεὶς δ' ἔληγε⁶ τοῦ ἕργου πρὸ τῆς ἑσπέρας. Ὡμοίαζεν οὖν ἡ πόλις ἐργαστηρίῳ καὶ οἱ ἄνδρες ἐπεμέλοντο τῶν τε ὅπλων καὶ τῆς ἀμύνης.

Διογένης δ' ὁ φιλόσοφος, ἐπεὶ οὐδεὶς αὐτῷ ἔλεγε μεταλαμβάνειν τοῦ ἕργου, ἐκύλιε καὶ αὐτὸς τὸν πίθον ἐχόμενος⁶ αὐτοῦ στερρῶς. "Οτε δέ τις τῶν φίλων λέγει αὐτῷ « διατί κυλίεις, ὦ Διόγενες, τὸν πίθον », ἀποκρίνεται· « ἵνα μὴ μόνος ἀμέτοχος τῆς ἐργασίας ὦ ».

▼ 25. Ἀγησίλαος ἐν Αὐλίδι Βοιωτίας.

Ἐπεὶ οἱ Σπαρτιᾶται ἡγεμόνες ἐν Ἑλλάδι ἐγεγόνεσαν, ἐκέλευσαν Ἀγησίλαον πορεύεσθαι εἰς Ἀσίαν ἀπαλλάξοντα¹ τῶν δεινῶν τοὺς ἐν Ἀσίᾳ Ἐλληνας. Ἀγησίλαος δὲ παρεσκευάκει θυσίαν ἐν Αὐλίδι, ἔνθαπερ λέγουσι καὶ Ἀγαμέμνονα, ὅτε ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευε, τεθυκέναι. Ἰππεῖς δ' ὅμως τῶν Βοιωτῶν τὰ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἱερά διερρίφεσαν καὶ τοὺς στρατιώτας τοῦ Ἀγησιλάου ἐδεδιώχεσαν.

Ἀγησίλαος δὲ τοῖς βοιωτάρχοις² ἐμήνυσεν· « Ἔγώ τε καὶ οἱ ἔμοι στρατιῶται οἰόμεθα οὐδὲν κακὸν ὑμῖν πεπραχέναι. Υμεῖς δ' ὅμως τὰ ἱερά τε ἐκ τοῦ βωμοῦ διερρίφατε καὶ δεδιώκατε τοὺς μέλλοντας θύσειν. Ἐπεὶ οὖν ταῦτα πεπράχατε, τοὺς θεοὺς πολεμίους ἔξετε». Εὐθὺς δὲ μετὰ τοῦτο ἔχετο εἰς Ἐφεσον.

▼ 26. Ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν.

Ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν ποταμούς εὑρεῖς καὶ βαθεῖς ἔχει. Οὗτοι τὰς πηγὰς ἐν τοῖς ὄρεσιν ἔχουσιν, ἔνθα τὸ ἐδαφος τραχύ ἐστι. Ἐνταῦθα τὸ μὲν πλάτος τρίπτηχύ ἐστι, διπήχεις δὲ σχεδόν εἰσι τὸ βάθος. Προϊόντες¹ δ' εὑρεῖς γίγνονται καὶ ταχεῖς

διὰ τῆς πεδιάδος φέρονται. Γέμουσι δ' ἡδέων ἵχθύων, οὓς² οἱ ἀλιεῖς ἐν βραχεῖ χρόνῳ ἀλιεύουσι· τὰ ὧδε τῶν ἵχθύων ἡδέα ἔστι. Χειμῶνος οἱ ποταμοὶ τοῖς γλυκέσιν ὕδασι καλύπτουσι τὰ εὐρέα πεδία καὶ παχεῖαν τὴν γῆν κατασκευάζουσι· φύονται³ δὲ καὶ ἄμπελοι εὐβότρυνες⁴. Ἐκ δὲ τῶν ἐτησίων⁵ βρέχεται ἡ Ἰγδικὴ θερινοῖς ὅμβροις καὶ καρποὺς ἡδεῖς καὶ ἀφθόνους φέρει. Τρέφει δ' ἡ χώρα καὶ πλήθος βιῶν καὶ προβάτων, ἃ παχείας τὰς οὐρὰς ἔχει.

27. Γέρων ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἡ Ὀλυμπία τὸ πάλαι τόπος ἱερὸς ἦν. "Ἄπας δ' ὁ χῶρος οὗτος ὑλήεις¹ καὶ ἄξιος θέας ἦν καὶ παντοδαπῶν ἀνθέων ἔγεμε. Ποτάμοὶ δὲ δινήντες² καὶ ἵχθυόεντες τοῦτον διέτεμον. Ἐνταῦθα ἱερὸν αἰγλῆν³ τοῦ Διὸς ἐν τῷ ἀλσεῖ ἦν καὶ χωρίον ὅμοιον θεάτρῳ, ὃ στάδιον ὠνομάζετο.

"Ἐνταῦθα τὰ Ὀλύμπια κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἐγίγνετο. Ἐκ πασῶν τότε τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων θεωροὶ⁴ εἰς Ὀλυμπίαν ἔσπευδον. Τούτοις πᾶσι ξένια⁵ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων παρεσκευάζετο.

"Ἐνταῦθα ποτε γέρων θεωρὸς ἔρχεται καὶ ἔδραν οὐχ ηὔρισκεν· ὑπὸ πάντων δ' ὑβρίζετο⁶ καὶ οὐδεὶς ἐκῶν προσέφερεν αὐτῷ ἔδραν. Ἐπεὶ δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους ἔρχεται, πάντες οἱ ἀνδρες σπεύδουσιν εἴκειν⁷ αὐτῷ καὶ προσέφερον ἔδραν· αἰσχρὸν⁸ γάρ πᾶσιν ἐδόκει⁹ γέροντας περιπαίζειν.

"Ως δὲ τοῦτο οἱ ἄλλοι "Ἑλλήνες αἰσθάνονται, πάντες ἐκ τῶν ἔδρῶν ἀνεγείρονται καὶ ἐπιδοκιμάζουσι τὸ ἥθος¹⁰ τῶν Σπαρτιατῶν. Ὁ δὲ γέρων λέγει· « Οἴμοι, πάντες μὲν οἱ "Ἑλλήνες γιγνώσκουσι τὰ καλά, ἐκόντες δὲ μόνον οἱ Λακεδαιμόνιοι πράττουσιν ».

X 28. Διογένης καὶ δοῦλος.

Ἐπηλύς¹ ποτε πένης εἰς Ἀθήνας γίγνεται καὶ δοῦλος τῷ φιλοσόφῳ Διογένει προσέρχεται. Τῷ δὲ χρόνῳ ἀποφαίνεται² βλάξ καὶ ἄρπαξ ἄμα. Τοῦτον οὖν Διογένης διὰ τὸ βλάκα καὶ ἄρπαγα εἶναι δίξ³ καὶ τρὶς τῆς ἡμέρας ἔδερε· τὸ γάρ ἦθος ὅμοιος τετράποσι θηρίοις ἦν. Ὁ δὲ δοῦλος ἀπελπις⁴ ἐκ τούτου ἦν καὶ κρύφα ἐκ τοῦ οἴκου φεύγει.

Διογένης δὲ ὅμως τὸν φυγάδα οὐδὲ διώκει⁵. « αἰσχρὸν γάρ », ἔλεγε, « τὸν μὲν δοῦλον ἄγευ τοῦ Διογένους ὑπομένειν διάγειν, Διογένη δὲ ἄνευ τοῦ δούλου οὐ ».

29. Ερμῆς.

Ἐρμῆς ἐν σπαργάνοις ἔτι ὥν εἰς Πιερίαν παραγίγνεται¹ κλέψων τὰς βοσκούσας ἐνταῦθα βοῦς τοῦ Ἀπόλλωνος. Κομίσας δὲ αὐτὰς εἰς τὴν πόρρω εὑρισκομένην Πύλον ἐν σπηλαίῳ ἀπέκρυψεν. Ἐκεῖθεν εἰς Κυλλήνην ὠχετο, ἔνθα εὑρίσκει πρὸ ἄντρου χελώνην νεμομένην². Ἐθέλων δὲ κατασκευάσαι λύραν ἐκ τοῦ περιβάλλοντος τὴν χελώνην κύτους³ ἐφόνευσε ταύτην.

Ἀπόλλων δὲ εἰς Κυλλήνην ἔρχεται καὶ τοὺς ἐνταῦθα διαμένοντας ἀνακρίνων πυνθάνεται, εἰ τὸν κλέψαντα τὰς βοῦς γιγνώσκουσι, ἐπαγγελόμενος⁴ τῷ μηνύσοντι⁵ τὰς βοῦς χάριν ἔξειν. Οὗτοι δὲ λέγουσιν ὡς οὐκ ἐγίγνωσκον τὸν ἄρπακότα ταῦτας. Ἀπόλλων δὲ μανθάνει τὸν κεκλοφότα ἐκ τῆς μαντικῆς. Εὔθυνς δὲ πρὸς τὴν Μαῖαν μητέρα οὖσαν τοῦ Ἐρμοῦ παραγίγνεται καὶ τὸν παῖδα μηνύει. Ἡ δὲ δεικνύει τοῦτον ἐν σπαργάνοις ὅντα.

Ἀπόλλων δὲ ὅμως οὐ πιστεύσας τῇ μητρὶ ἐκόμισε τὸν παῖδα εἰς τοὺς θεούς. Ἐπεὶ δὲ οἱ θεοὶ ἐκέλευσαν, ἔλεγε τῷ δόντι κεκλοφέναι τὰς βοῦς καὶ κεκρυφέναι ταῦτας ἐν σπηλαίῳ. Ἐρχεται οὖν Ἀπόλλων εἰς Κυλλήνην καὶ εὑρίσκει τὰς

βοῦς. Ἀκούσας δὲ ἐνταῦθα τῆς λύρας χαρίζεται αὐτῷ τὰς βοῦς καὶ διδάσκει τὴν μαντικήν. Ζεὺς δὲ τὸν Ἐρυμῆν κήρυκα τῶν ὑποχθονίων⁶ θεῶν ἀναγορεύει. *V*

30. Πᾶν μέτρον ἄριστον.

"Εστι παροιμία· "Εστε ἐγκρατεῖς καὶ μηδὲν ἄγαν πράττετε· ἡ γάρ ὑπερβολὴ τοῖς ἀνθρώποις ἀεὶ λύπην παρέχει. Τὴν μετρίαν δίαιταν διώξατε¹. ἡ γάρ ἀκολασία ταύτης πολλῶν κακῶν αἰτία ἐστίν. "Αγε δή, ὃ φίλε, κάτεχε πεῖναν καὶ δίψαν καὶ φεῦγε τὰς ἀλλας ἐπιθυμίας· πολλοὶ γάρ ἐν μεσταῖς τραπέζαις διαφθείρουσι δίψαν ἐσθιῶν² ἔργων. Εἰ δὲ δόξαν καὶ τιμὴν διώκεις, ἡ τόλμη μὴ ἀρχέτω³ σωφροσύνης. Θαύμασον δὲ καὶ τοὺς τὴν φιλαργυρίαν φεύγοντας· λέγουσι γάρ ταύτην ῥίζαν τῶν ἀδικιῶν εἶναι. Γυμνάσατε τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἐπ' ἀρετὴν καὶ ἀποβλέψατε πρὸς τὸν ἐν μετρίᾳ διαιτη. διάγοντας. Μάλιστα δὲ οἱ λόγοι μέτρον ἔχόντων καὶ φευγόντων τὴν ὑπερβολήν· ἡ γάρ τῆς γλώττης ἀκολασία πολλοῖς λύπην καὶ αἰσχύνην φέρει. "Ισθι οὖν φιλαλήθης, ὃ φίλε, καὶ μὴ πολλὰ λέγε, ἀλλὰ καλά· οὐ γάρ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ πολύ. "Ορθῶς δ' ἔτι καὶ νῦν ἔχει ὁ λόγος· «'Ἡ γλώττα πολλῶν ἐστι κακῶν αἰτία».

31. Οἱ Σπαρτιᾶται.

A'. Σπαρτιατῶν ἀνατροφή.

Οἱ Σπαρτιᾶται παῖδες ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἐπαιδεύοντο, ὥστε σώφρονες εἶναι. Ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου ἔτους οἱ ἄρρενες ἐν κοινοῖς συσιτίοις ἐσιτίζοντο¹ καὶ ἐτρέφοντο συνήθως μέλανι ζωμῷ. Ὁ δὲ μέλας ζωμὸς μελαίνης χρόας² ἦν παρασκευαζόμενος ἐκ χοιρείου κρέως καὶ αἴματος.

Καθ' ἡμέραν δ' ἐν ὑπαίθρῳ γυμναζόμενοι ὑπὸ τῶν γυμνα-

στῶν τῷ μὲν σώματι ἐρρωμένοι³ ἐγίγνοντο, τῇ δὲ ψυχῇ μεγαλόφρονες. Εἰθίζοντο δ' ὑπὸ τῶν ὄμηλίκων καὶ εἰς τὸ κλέπτειν. Τοῖς συλλαμβανομένοις δ' ὅμως ὡς ἀφροσι⁴ ποινὴ ἐπεβάλλετο· οὕτω δ' ἐπιστήμονες⁵ τῶν πολεμικῶν ἐγίγνοντο. Τοῖς δὲ πατρίοις νόμοις ἐπείθοντο καὶ μνήμονες⁶ ἥσαν τῶν Λυκούργου θεσμίων· οἱ δ' ἐπιλανθανόμενοι⁷ τούτων ἐκολάζοντο ὑπὸ τῶν ἀρχόντων. 'Ομοίως τοῖς νέοις καὶ αἱ παρθένοι ἐγυμνάζοντο.

'Επὶ τούτοις πᾶσιν οἱ Σπαρτιάται ἐσεμνύνοντο καὶ μάχαρας καὶ εὐδαίμονας ἔαυτοὺς⁸ ἐλογίζοντο. Πάντας τοὺς νέους τέκνα τῆς αὐτῆς πατρίδος ἐνόμιζον. Οἱ δ' εἴλωτες ἐν Λακεδαιμονι τοὺς ἀγροὺς τῶν Σπαρτιατῶν εἰργάζοντο καὶ ὑπέμενον πολλὰ δεινά. Διὸ τάλαντες⁹ καὶ κακοδαιμονες ἥσαν.

Β'. Ἀγωγὴ τῶν νέων ἐν Σπάρτῃ.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐπαίδευον οὐδὲ ἔτρεφον τοὺς παιδας, ὡς ἐβούλοντο. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους κατὰ τοὺς Λυκούργου νόμους ἡ πόλις παρελάμβανε τὰ τέκνα τῶν Σπαρτιατῶν καὶ κατελόχιζεν¹ αὐτὰ εἰς ἀγέλας². "Ἐταττε δ' αὐτοῖς ἄρχοντα τὸν διαφέροντα τῇ φρονήσει καὶ τὸν θυμοειδῆ³ ἐν τῇ μάχῃ. Πρὸς τοῦτον οἱ νέοι ἀπέβλεπον ἀεὶ καὶ προθύμως ἐπραττον τὰ ὑπ' αὐτοῦ παραγγελλόμενα. Οἱ δὲ πρεσβύτεροι τοῖς παιδίοις παίζουσιν ἐπέβλεπον. Γράμματα δ' ὀλίγα ἐδίδασκον τοὺς νέους, ὅσα ἡ χρεία⁴ ἐπέβαλλεν αὐτοῖς· ἡ δ' ἄλλη παιδεία ἐγίγνετο πρὸς τὸ ἄρχεσθαι καλῶς.

32. Κίμων ὁ Ἀθηναῖος.

Κίμων ἐπιφανοῦς πατρὸς ἦν· υἱὸς γάρ τοῦ εὐκλεοῦς¹ στρατηγοῦ Μιλτιάδου² ἦν. Οὐ μόνον δὲ ἐπιφανῶν καὶ εὐγενῶν γονέων ἦν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπιεικῆς³ τῷ δῆμῳ ἦν. Οὕ-

Γεωργίου Ν. Ζούκη

τοῖς τοῖς Ἀθηναῖοις συνεβούλευσε τριήρεις⁴ κατασκευάσαι· τριήρων γὰρ ἔνδειαν εἶχον. Αὐτῷ δ' ὅντι εὐγενεῖ καὶ ἐπιεικεῖ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι εὔμενεῖς ἦσαν.

Τὰ Κίμωνος ἔργα ἐν τῷ πρὸς Πέρσας πολέμῳ περιφανῆ καὶ εὐκλεᾶ ἦν· στρατεύσας γὰρ ἐπὶ βασιλέᾳ μετὰ νίκας πολλὰς τὴν εὐκλεᾶ Κιμώνειον εἰρήνην συνάπτει. Ἐκ τῆς στρατηγίας Κίμων δαψιλῆ τὰ ἀγαθὰ ἔχων ἀνήλισκεν⁵ εἰς τοὺς πολίτας· οἱ ἄγροι γὰρ αὐτοῦ πλήρεις δόπωρῶν καὶ εὐώδων ἀνθέων ἦσαν. Τούτων τοὺς φραγμοὺς κατέλυσεν, ὥστε οἱ πολῖται ἐλάμβανον ἀνθη καὶ ὄπωρας. Τοῖς δ' ἐνδεέσι τῶν πολιτῶν εἶχε τράπεζαν πλήρη πολυτελῶν ἐδεσμάτων⁶.

Αὐτῷ δ' εἰς τὴν ἀγορὰν πορευομένῳ δύο νεανίσκοι συνείποντο ἀμπεγόμενοι⁷ καλῶς. Οὗτοι πρὸς τοὺς πένητας διημεί-βοντο⁸ τὰ ἴματικ.

7. 33. Γεωργοῦ παῖδες.

Γεωργός τις πολλοὺς ἄγροὺς καὶ πολλὰς ἀμπέλους εἶχε· πολλοὶ δὲ καὶ μεγάλοι κῆποι ἦσαν αὐτῷ. Ἔγεμον δ' οὗτοι πολλῶν καρπῶν καὶ εύτυχῆς διὰ τοῦτο ἐνομίζετο· πολλὰ γὰρ τάγαθὰ εἶχεν. Ὁντως δ' ὅμως δυστυχῆς ἦν· οἱ γὰρ παῖδες αὐτοῦ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἤριζον καὶ αἴτιοι μεγάλης δυστυχίας τῷ οἴκῳ ἦσαν.

'Ἐπειδὴ δ' ὁ γέρων καὶ ἡ μήτηρ πρᾶοι¹ ἦσαν πρὸς τοὺς παῖδας, οὗτοι τούς τε ἄγροὺς οὐκ ἐθεράπευνον καὶ ἐν ὅμοιοις οὐ διῆγον. Αἰσθανόμενος δ' ὁ γέρων τὸ τέλος τοῦ βίου ἐγγὺς λέγει τοῖς παισίνῃ «Ὦ παῖδες, ἔως μὲν ὑγιῆς ἦν, μετὰ πολλοῦ καὶ μεγάλου πόνου τοὺς ἄγροὺς ἐθεράπευνον καὶ πολλὰ τάγαθὰ εἶχομεν. Νῦν δ' αἰσθάνομαι τὸ τέλος τοῦ βίου ἐγγὺς. Ἐν τοῖς ἄγροῖς μέγαν θήσαυρὸν ἔχω. Ἐὰν τούτους θεραπεύσητε, εύρήσετε τὸν θησαυρόν.

Τῷ ὅντι δ' οἱ παῖδες μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς πᾶσαν τὴν ἄμπελον καὶ τοὺς ἀγροὺς ἐν ὁμονοίᾳ ἐθεράπευσαν, θησαυρὸν δ' ὅμως οὐχ ηὔρισκον· οἱ δ' ἄγροι καὶ ἡ ἄμπελος διὰ τοῦτο πολὺν τὸν καρπὸν παρεῖχον. Ἐκ τούτου οἱ παῖδες ἐν ὁμονοίᾳ διῆγον καὶ ἐν πολλοῖς ἀγαθοῖς ἤσαν.

34. Ἡ γυμναστική.

Ἡ γυμναστικὴ ἀσκησίς λαμπρὰ τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματός ἐστι. Οἱ δὲ εὗ τὰ σώματα ἔχοντες ἀεὶ ὑγιαίνουσι καὶ ἡδέως τὸν βίον διάγουσι· πρῶτον τε γὰρ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγείρονται καὶ ἀσμένως ἐσθίουσι καὶ πίνουσι, πολὺ δὲ ἐτι εὔχαριστως καθεύδουσιν.

Οὕτω τὸ μὲν σῶμα αὐτῶν οὐδέποτε κακῶς ἔχει², τὸ δὲ φρόνημα ἀεὶ εὐγενές ἐστιν, ὃστε εὐσεβῶς μὲν πρὸς τοὺς θεούς, εὐπρεπῶς δὲ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους, φιλοφρόνως δὲ πρὸς τοὺς ἀδυνάτους ἔχουσιν. Ἐν δὲ τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶνις πάνυ ἀνδρείως μάχονται καὶ τῇ πατρίδι ὑπουργίαν³ προσφέρουσι.

Διὰ ταῦτα ὑπὸ πάντων τῶν πολιτῶν γεραίρονται καὶ τὸν λοιπὸν βίον σεμνῶς διάγουσι καὶ ἀποθνήσκοντες δόξαν τοῖς υἱοῖς καταλείπουσι. Τοῖς δ' ἀσθενῶς τὸ σῶμα ἔχουσι καὶ λήθη καὶ ἀθυμία καὶ μανία πολλάκις ἐγγίγνονται.

35. Κῦρος ὁ νεώτερος.

Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν βασιλικῶτατος καὶ ἀξιώτατος πάντων τῶν Περσῶν εἰς τὸ ἄρχειν. Παῖς ἔτι ὁν, ὅτε σὺν τῷ πρεσβυτέρῳ ἀδελφῷ ἐπαιδεύετο, δικαιότερος καὶ σωφρονέστερος αὐτοῦ ἐνομίζετο. Τῶν δ' ἡλικιωτῶν¹ αἰδημονέστατος² ἦν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἐπείθετο προθυμότερον τῶν ὑποδεεστέρων³. "Ἐπειτα δὲ φιλιππότατος ἦν⁴. ἔκρινον δ' αὐτὸν καὶ τῆς τοξικῆς καὶ τῆς ἀκοντίσεως φιλομαθέστατον εἶναι καὶ μελετηρότατον. "Οτε δ' ἐν ἡλικίᾳ ἦν, φιλοθηρότατος⁵ καὶ φιλοκινδυνότατος ἦν καὶ τοῖς μὲν φίλοις πραότατος, τοῖς δ' ἐχθροῖς τραχύτατος καὶ φοβερώτατος ἀνταγωνιστῆς ἦν.

Σατράπης δὲ τῆς Λυδίας ὁν ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἄρχων ἵκανώτατος καὶ ἐγκρατέστατος γίγνεται. Πᾶσαι δ' αἱ πόλεις προθύμως ἐπείθοντο αὐτῷ καὶ εὐδαιμονέστεραι ἢ πρὶν ἦσαν καὶ πάντες δ' οἱ φίλοι πιστότεροι αὐτῷ ἦσαν.

36. Κροῖσος καὶ Σόλων.

Κροῖσος δὲ Λυδῶν¹ βασιλεὺς πλουσιώτατος καὶ κράτιστος ἐνομίζετο εἶναι. Ἡκε δέ ποτε εἰς Σάρδεις Σόλων Ἀθηναῖος. Τοῦτον ὁ βασιλεὺς προθυμότατα καὶ λαμπρότατα ἐξένισεν², ἐκέλευσε δὲ τοὺς θεράποντας τὸν ξένον περιάγειν κατὰ τοὺς μεγίστους θησαυρούς. "Ἐπειτα δὲ λέγει αὐτῷ· « Ὡ ξένες Ἀθηναῖε, σὺ μάλιστα προέχεις³ σοφίᾳ πάντων Ἀθηναίων. σωφρονέστερον καὶ δικαιότερον παντὸς ἄλλου κρίνεις. Βούλομαι ἀκούειν σου, εἰ νομίζεις ἄλλον εὐδαιμονέστατον ».

Σόλων δ' οὐ τὰ ἥδια, ἀλλὰ τὰ ἀληθέστερα προχρίνων
ἀποκρίνεται· «Οὐκ ᾧδι οἱ τύρανοι εὐδαιμονές εἰσιν· οὗτοι
γάρ τῶν μεγίστων μὲν ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι, τῶν με-
γίστων δὲ κακῶν πλεῖστον μεταλαμβάνουσιν. Ἐγὼ πλέον
σοῦ μακαρίζω τοὺς παιδας τῆς Ἀργείας ιερείας Κλέοβιν
καὶ Βίτωνα. Οὗτοι πάντων τῶν Ἀργείων ἐρρωμενέστατοι
ἥσαν καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν οὐδενὸς χείρους, ἀθλα δὲ πλεῖστα
καὶ λαμπρότατα ἐλάμβανον. Διὸ καὶ εὐνούστατοι⁴ αὐτοῖς οἱ

θεοὶ ἥσαν· οὕσης γάρ ἔορτῆς τῇ "Ηρᾳ, ἐπεὶ οἱ βόες ἐκ τοῦ
ἀγροῦ οὐ παρῆσαν, οἱ νεανίαι ἐλαύνοντες τὴν ιερὰν ἄμαξαν
μετὰ τῆς μητρὸς εἰς τὸ ιερόν κομίζουσι θᾶττον τῶν βιῶν.
Διὸ καὶ ἀρίστη ἡ τελευτὴ τοῦ βίου ἦν αὐτοῖς· δῶρον γάρ μέ-
γιστον καὶ ἥδιστον πέμπουσιν οἱ θεοὶ θάνατον· μετὰ γάρ τὴν
ἔορτὴν νήδυμος⁵ ὑπνος καταλαμβάνει αὐτούς».

Κροῖσος δὲ λέγει τὸ δεύτερον· «Ἐγὼ οὐκ εἴμι τῶν ἄλ-
λών;» Σόλων δὲ ἀποκρίνεται· «Οὐχ ἥττον⁶ τούτων μακά-

ρίζω Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον. Τούτῳ παῖδες ἥσαν βέλτιστοι καὶ τελευτὴ τοῦ βίου ἦν αὐτῷ καλλίστῃ· στρατεύσας γάρ ἐπὶ Μεγαρέας κάλλιστα ἀποθνήσκει. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι δημοσίᾳ θάπτουσι τοῦτον καὶ οὐδένα ἐν μείζονι τιμῇ εἶχον». ✓

'Ἐπὶ τούτῳ τῷ λόγῳ χαλεπώτερον εἶχεν⁷ ὁ βασιλεὺς ἢ πρότερον. Διὸ λέγει· « Ὡ ξένε Ἀθηναῖε, ἔγὼ δὲ οὐδενός εἰμι κρείττων, οὐδὲ εὑδαιμονέστερος ; » 'Ο δὲ Σόλων λέγει· « Ὡ βασιλεῦ, πλοῦτον μὲν ἔχεις πλείω καὶ δύναμιν μείζω τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, πλεῖσται δὲ ὅμως τύχαι τῷ ἀνθρώπῳ γίγνονται μέχρι τῆς τελευτῆς. 'Ο θάνατος δὲ μόνον ἐλέγχει ταύτας ἀκριβέστερον παντὸς ἄλλου. 'Ἐὰν μέχρι τέλους τοῦ βίου εὑδαιμονέστατος διάγης, τότε καὶ σὲ λέξω εὑδαίμονα ». ✓

37. Εὔχη Καμβύσου πρὸς Κύρον τὸν πρεσβύτερον.

Κύρῳ ἀγοντι τὸν στρατὸν ἐπὶ στρατείαν ὁ πατήρ ἥρχετο¹ λόγου· « Ὡ παῖ, εὐμενεῖς σοι εἴεν οἱ θεοὶ καὶ ἄγοιέν² σε ἐπὶ τὴν στρατείαν εὐμενῶς καὶ ἀεὶ πέμποιέν σοι οἰωνούς καλούς καὶ γιγνώσκοις τὰ οὐράνια σημεῖα. Ταῦτα δὲ γιγνώσκων πράττοις τὰ ἄριστα καὶ μηδέποτε ἔνδεια³ μάντεων εἴη σοι ». Κύρος δὲ ἀποκρίνεται· « Εἴθ' ἐθέλοιεν οἱ θεοὶ εὐμενεῖς ἡμῖν εῖναι καὶ συμβουλεύοιεν τοῖς σημείοις τὰ ἄριστα. Καὶ ὑμεῖς δὲ ὑγιαίνοιτε καὶ εὖ πράττοιτε⁴ μέχρι τῆς ἐπανόδου ἡμῶν. Εἴθε δὲ σημαίνοιεν διοσημείοις⁵ οἱ θεοὶ ὑμῖν, ὅτε ἡμεῖς ἐπιτυγχάνομεν ». Ταῦτα τοὺς θεούς ἐπηγέρχοντο γιγνώσκοντες δτι ἀνάγκη τοὺς ἀνθρώπους ἐπιμέλεσθαι⁶ τῶν θεῶν, ὅταν εὖ πράττωσι καὶ μὴ ὅταν ἐν ἀπόρῳ ὔσιν⁷.

38. Διάλογος Ξέρξου καὶ Δημαράτου.

Ξέρξης πρὸ τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης κατάσκοπον ἔπεμπεν ἰδεῖν¹, δόποσι εἴεν οἱ "Ἐλληνες καὶ τί πράττοιεν.

Ἐν Θεταλίᾳ γάρ ἀν ἤκουεν ὡς ἐνταῦθα οἱ Ἑλληνες ἡθροικότες εἶεν πολὺν στρατὸν καὶ ὅτι ἥγεμόνες εἴησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι. Ὡς δ' ὁ κατάσκοπος ἐπλησίασε πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἐπυνθάνετο ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔξω τοῦ τείχους εἴησαν.

Ἐνταῦθα δ' οὗτοι ἐγυμνάζοντο καὶ ἐκτενίζοντο, Λεωνίδας δὲ τούτοις ἔλεγεν· « Ἀνδρες στρατιῶται, σώζοιτε τὴν πατρίδα ἀποθνήσκοντες ὑπὲρ αὐτῆς οὕτω γάρ ἀν² ἀποτρέψαιτε τὸν τῶν βαρβάρων κίνδυνον ». Ταῦτα Ξέρξης ἀκούων καὶ θαυμάζων μετεπέμπετο³ Δημάρατον τὸν Λακεδαιμόνιον καὶ ἔλεγεν αὐτῷ, τί δὲ κατάσκοπος εἰρηκὼς εἴη· « Ἐγὼ μέν, ὃ βασιλεῦ, ἔλεγόν σοι καὶ πρότερον ὅτι οἱ ἄνδρες οὗτοι κωλύσοιεν ἡμᾶς διαβαίνειν τὴν στενωπόν. Καὶ νῦν δὲ λέγω ὅτι ἐπὶ πᾶν ἤξουσι⁴ περὶ τῆς νίκης· εἰ μὴ τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχοι, νομίζοις ὃν με φεύστην ». Ταῦτα δ' ὅμως λέγων οὐκ ἔπειθε Ξέρξην. Διὸ ἐπιλέγει· « Ὡς βασιλεῦ, εἰ μὴ ἀληθεύσαιμι, θανάτῳ κολάσαις ὃν με ».

13 39. Λέων καὶ ἀλώπηξ.

Λέων ἐπιτυχῶν¹ λαγωῶν καθεύδοντι τοῦτον ἐβούλετο καταφαγεῖν. Μεταξὺ δ' ἔλαφον παρελθοῦσαν ἵδων ἐκεῖνον ἀπέλυσε καὶ τῇ ἐλάφῳ ἐπέδραμεν· ἐνόμιζε γάρ πλείονα τροφὴν ἔξειν, ἐὰν τὴν ἔλαφον συλλάβῃ.

Οἱ μὲν οὖν λαγωῶς ἀκούσας τῶν ψόφων² ἔφυγεν· ὁ δὲ λέων ἐπιδραμὼν τῇ ἐλάφῳ καὶ ἀποκαμών³ οὐχ οἶστος τ' ἦν ταῦτην καταλαβεῖν. Διὸ ταῦτην καταλιπὼν ἐπὶ τὸν λαγωὸν ἐπανῆλθε λογιζόμενος· « Εὔροιμι τὸν λαγωόν· ἵκανόν μοι ἐστιν ἐν τῷ παρόντι οὕτος ». Ἐπεὶ δὲ ὅμως τὸν λαγωὸν οὐχ ηύρεν, εἶπε· « Δίκαια ἔπαθον, ὅτι ἔλαθον⁴ καὶ τὴν ἐν χερσὶ βορὰν⁵ ἀπολέσας ».

'Αλώπηξ δὲ παρατυχοῦσα εἶπεν αὐτῷ· « Μάθε ὡς ἀφρων εἴ· τὸ γάρ οὐπάρχον ἀγαθὸν περιουδῶν ἐπὶ ἀβεβαίαν ἐλπίδα ἔδραμες ».

40. Φύσις τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός.

'Ο θεὸς ἐπέταξε τὴν γυναικα μὲν ἔχειν τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ, τὸν δ' ἄνδρα περὶ τῶν ἔξω φροντίζειν. Καὶ δοὺς ἀνὴρ οἰός τ' ἐστὶν οὐπομένειν καὶ ψύχη¹ καὶ θάλπη² καὶ δοιοπορίας καὶ στρατείας, τὴν δὲ γυναικα οὐ νομίζομεν ἴκανην ἐπὶ τὰ τοιαῦτα ἔργα εῖναι.

'Επεὶ δ' ἀνάγκη φυλάττεσθαι καλῶς τὰ ὅπλα τοῦ ἀνδρὸς εἰσκομιζόμενα, ἡ γυνὴ ἀναγκάζεται ἐν τῷ οἴκῳ μένειν καὶ τὴν φροντίδα αὐτῶν ἔχειν. Διὸ λέγουσιν ἀγαθὴν γυναικα εῖναι τὴν περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ οἴκῳ ἐπιμελομένην. Γιγνώσκων δ' ὁ θεὸς ὅτι πρὸς τὸ φυλάττειν εἰκὸς³ τὴν ψυχὴν φοβερὰν⁴ εῖναι, πλεῖον μέρος τοῦ φόβου τῇ γυναικὶ ἢ τῷ ἀνδρὶ ἐφύτευσεν.

"Ινα δ' ὁ οἴκος εὐδαίμων ἦ, ἀνάγκη τοὺς γονέας στέργειν μὲν ἀλλήλους, ἀνατρέψειν δὲ καὶ παιδεύειν τὰ τέκνα, ὥστε μηδὲν τῶν ἀναγκαίων ἐλλείπειν, ἀγαθοὺς δὲ πολίτας αὐτὰ γίγνεσθαι.

41. Ἀγησίλαος καὶ οἱ Θάσιοι.

~~Ἀντιμαρτυρίας~~
Οἱ Θάσιοι πορευομένω τῷ Ἀγησιλάῳ διὰ τῆς χώρας ἀλφιτα¹ καὶ χῆνας καὶ ὅψα² πολυτελῆ ἐπεμψαν λέγοντες αὐτῷ· « Ἡμεῖς θαυμάζομέν σε τῆς ἀρετῆς καὶ ταῦτα δῶρά σοι οἱ ἀρχοντες πέμποντες^{Ἀρετὴν γυναι}, εἰς αὔριον δὲ πέμψουσι πλείονα ».

'Αγησίλαος δὲ μόνα τὰ ἀλφιτα ἐλάμβανε, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκέλευσε τοὺς κεκομικότας ἀπάγειν δόπισω. 'Επειδὴ δ' οὐ-

τοι ἐθαύμασαν ὅτι οὐ λαμβάνοι τὰ δῶρα, Ἀγησίλαος ἔλεξεν αὐτοῖς¹ «Ἐὰν ἐθίσω τοὺς στρατιώτας εἰς πολυτέλειαν, οὐδὲν τῶν εἰλάτων διοίσουσι². τούτοις γάρ προσήκει³ τὰ δῶρα καὶ οὐκ ἐλευθέροις ἀνδράσιν. Ἀπάγετε οὖν ταῦτα ὅπισα καὶ λέξατε τοῖς ἄρχουσιν ὅτι ταῦτα οὐκ ἔστι χρήσιμα τοῖς στρατιώταις». ⁴

Οἱ Θάσιοι ἀκούσαντες τῶν πρέσβεων καὶ ἔτι πλέον θαυμάσαντες τὸν ἀνδρα ἐκῆρυξαν θείαις τιμαῖς θεραπεύειν αὐτόν. Ἔπειψαν δὲ περὶ τούτου πρέσβεις πρὸς Ἀγησίλαον. Οἱ δ' ἔλεγον «Ὥ Ων Ἀγησίλαε, οἱ τῆς πόλεως ἄρχοντες πεπόμφασιν ἡμᾶς λέξοντάς σοι ὅτι ἡ πόλις ἡμῶν ὡς θεὸν θεραπεύει σε». Ο δ' ἔλεγεν «Ἀγέτε καὶ πράξατε πρῶτον δ τι ἀν⁵ ὑμῖν λέξω. Ποιήσατε πρῶτον ὑμᾶς αὐτοὺς θεοὺς καὶ, εἰ τοῦτο πράξαιτε, λέξατε ἀν ὅτι καὶ τοὺς ἄλλους οἴοιτε ἔστε θεοὺς ποιῆσαι».

14. 42. Αἰνείου¹ εὐσέβεια.

Οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων μετὰ τὴν Ἰλίου ἄλωσιν ἔλεγον τοῖς στρατιώταις «Ἄνδρες στρατιῶται, φειδώμεθα τῶν ἀλισκομένων² καὶ λογιζώμεθα, μὴ ἀδικα φαινώμεθα³ ἐργαζόμενοι· οὕτω γάρ ἀν τοὺς θεοὺς εὔμενεῖς ἔχοιμεν καὶ ἀσφαλεῖς ἀν οἰκαδε διαπορευοίμεθα». Τοῖς δὲ Τρωσὶν δλοφυρομένοις ἔλεγον «Ὥ Τρῶες, νικηταὶ μέν ἔσμεν, ἐπιτρέπομεν δ' ὑμῖν φέρεσθαι δ τι ἀν βούλησθε τῶν οἰκείων. Μη οὖν δδύρεσθε, ἀλλὰ κομίζεσθε⁴ ἐν τι τούτων καὶ φεύγετε».

Πάντες μὲν τότε οἱ ἄλλοι ἐκομίζοντό τι τῶν οἰκείων. Αἰνείας δὲ μόνος τοὺς πατρῷους θεοὺς λαβὼν ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὄμων ὑπεριδῶν⁵ τῶν ἄλλων· Οἱ δ' «Ἑλληνες ἡδόμενοι ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ ἐπέτρεψαν αὐτῷ φέρεσθαι καὶ δεύτερον κτῆμα. Ο δὲ τὸν γέροντα πατέρα ἀναλαβὼν τοῖς ὄμοις ἀπῆλθεν.

Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐξεπλήττοντο οὐχ ἡκιστα⁶ ἐπὶ τούτῳ
καὶ πάντα ἐπέτρεψαν λαμβάνειν. Οὕτω ἐν τιμῇ εἶχον τοὺς
πρὸς τοὺς θεούς καὶ τοὺς γονέας εὐσεβεῖς γιγνομένους.

15/5 43. Λόγοι Ξενοφῶντος πρὸς "Ἑλληνας".

Οἱ Ἕλληνες μετὰ τὸν τῶν στρατηγῶν θάνατον χαλεπῶς
ἔφερον, ὅτι φοντο ἐν κινδύνῳ ἔσεσθαι, καὶ ἀθυμοὶ διὰ τοῦτο
ῆσαν. Ξενοφῶν δὲ τούτους ἀθροίζει καὶ εὐξάμενος τοῖς θεοῖς
πρῶτον ἔλεγεν αὐτοῖς· «'Ανδρες Ἕλληνες, πρὸ δὲ λίγων
ἔτι ἡμερῶν ἀντιταξάμενοι τοῖς πολεμίοις διεπράξασθε¹, ὥστε

καὶ τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων φόβον τοῖς Μήδοις εἶναι. Καὶ τότε μὲν περὶ τῆς Κύρου ἀρχῆς ἡγωνίσασθε καὶ εἰς φυγὴν τοὺς πολεμίους ἐτρέψασθε, νῦν δὲ περὶ τῆς ἴδιας σωτηρίας ἀγωνιζόμεθα. Ἀφ' οὗ χρόνου ἐσπεισάμεθα² Τισσαφέρνει, ἐνομίσαμεν εἰρήνην ἡμῖν ἔσεσθαι. Βασιλεὺς μέντοι τὰς σπουδὰς λέλυκε καὶ φυλάττεται ἡμᾶς ὡς πολεμίους. Φυλαξώμεθα οὖν καὶ ἡμεῖς τοὺς βαρβάρους καὶ μηκέτι τούτοις σπεισώμεθα· οὕτω δὲ τὸ λοιπὸν³ πορευσόμεθα διὰ πολεμίας τῆς χώρας, ἀλλ' ἀσφαλεῖς ἐσόμεθα καὶ διαπραξόμεθα εἰς Ἑλλάδα ἐλθεῖν. Εἰ δὲ καθ' ἡμέραν πορευούμεθα πλεῖον, ἀπαλλαξάμεθα ἀν πολὺ τοῦ στρατεύματος. Εἰ δ' ἀχθεσθε⁴, ὅτι ἡγεμῶν ἡμῖν οὐκ ἔσται Τισσαφέρνης, σκέψασθε, εἰ συμφέρει ἡμῖν ἡγεμόνα ἔχειν τὸν ἐργασάμενον ἡμᾶς κακά. Παύσασθε οὖν πιστεύοντες τοὺς βαρβάρους καὶ ψηφίσασθε⁵ κατακαῦσαι τὰς ἀμάξας, ίνα μὴ ἐμποδὼν⁶ ἡμῖν ὁσι. Κελεύω δὲ πρῶτον εὔξασθαι τοῖς θεοῖς εὐμενεῖς ἡμῖν εἶναι. Ἐπιτήδεια δέ, ὡς μανθάνω, ἐπί⁷ ἡμᾶς εὑρόμεθαι ἐν τῇ ἐγρήγορᾳ χώρᾳ».

‘Ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται καὶ ψηφισάμενοι ταῦτα ἀπῆλθον ἐπὶ τὰς σκηνάς.

44. Θάνατος Σωκράτους¹.

Πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἥλιου πολλοὶ τῶν μαθητῶν συνηθροισμένοι ἦσαν ἐν τῷ πρὸ τῆς φυλακῆς χώρῳ.

Σωκράτης δ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἀνεπέπαυτο λαμπρῶς καὶ οὐδόλως ἐτετάρακτο. “Αμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ εἰσῆλθον διὰ τῆς πρὸς βορρᾶν τετραμμένης πύλης πολλοί, μεταξὺ δὲ καὶ οἱ παῖδες κεκομισμένοι ἦσαν. Σωκράτης δὲ πρὸς τοὺς ἡθροισμένους ἔλεγεν· « ‘Ανδρες φίλοι, ἀπαντά τὸν βίον πεπολίτευμα² σωφρόνως καὶ ἀξιώς τῆς πόλεως. Διδάσκων τοὺς νέους καὶ προάγων αὐτοὺς ἐπ' ἀρετὴν οὐδεπώποτε πέπρα-

γμαι μισθὸν³ αὐτοὺς νομίζων οὕτω τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν τεταγμένα μοι πράττειν. Ἡσθανόμην δ' ὅτι οὐδενὶ τρόπῳ ἀποτετραμένος ἀν εἴην τούτου. Διὸ καὶ ὑμεῖς μηδέποτε παύσασθε πολιτευόμενοι δικαίως· ἐὰν γάρ οὕτω πεπαιδευμένοι ἦτε, ὡφέλιμοι τῇ πολιτείᾳ ἔσεσθε ». Ταῦτα αὐτοῖς εἶπεν.

Εὔθυς δὲ μετὰ τοῦτο ἔλεξεν « 'Αλλ', δὲ Κρίτων, ἐνεγκέτω τις τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται ». Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν κύλικι τὸ φάρμακον τετριμένον ἤνεγκε τῷ Σωκράτει. Καὶ οὗτος μὲν ἔξεπιεν⁴ ἡρέμα τοῦτο, πολλοὶ δὲ τῶν παρόντων ἐγκεκαλυμμένοι τὸ πρόσωπον ταῖς χερσὶν ἀπέκλαιον. Οὐ δ' ἐπειδὴ τὰ σκέλη ἥσθάνετο βαρυνόμενα, ὑπτιος κατεκλίνετο. Οὐ δ' ἄνθρωπος διατρίψας συγχὸν⁵ χρόνον ἔξεκάλυψεν αὐτὸν — ἐνεκάλυπτο γάρ· — Κρίτων δ' ἵδων αὐτὸν νεκρὸν συνέκλεισε τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

μι

16 16 45. Ἡρακλῆς ἔφηβος.

88-10-56

Ἡρακλῆς ἔφηβος γενόμενος ἐν ἀπορίᾳ ἦν, ποίαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράποιτο¹, τὴν δὲ ἀρετῆς ἢ τὴν διὰ κακίας. Ἐγένετο οὖν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἐνταῦθα τῷ Διὶ ηὔχετο λέγων· « Ζεῦ πάτερ, γενοῦ μοι βοηθός, ἵνα τὴν ἀρίστην τράπωμαι καὶ ὡφέλιμος τοῖς ἀνθρώποις γένωμαι ». ✓

Αὕτης ἐπιφαίνεται γυνή τὰ μάλιστα κεκαλλωπισμένη. Αὕτη προσγενομένη² τῷ Ἡρακλεῖ λέγει· « 'Επιθόμην, δὲ Ἡράκλεις, ὅτι ἐν ἀπορίᾳ εἰ, ποίαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπη. Ἐὰν ἔλη³ ἐμὲ καὶ ἐπίσπη⁴ μοι, ἔξω σε τὴν ἥδιστην καὶ ῥάστην ὁδὸν· πάντα δὲ τάγαθὰ ἔξεις ἀπονώτατα. Οὐδεὶς δὲ φόβος, μὴ γένηται ποτε ἀπορία⁵ τούτων· παρέχω γάρ τοῖς συνοῦσιν ἐμοὶ τὴν ἔξουσίαν εὑρίσκεσθαι τὰ ἀγαθὰ πανταχόθεν καὶ διὰ κλοπῆς ». ✓

Ἐν τούτῳ ἐπιφαίνεται μακρόθεν δευτέρα γυνή. Αὕτη

ἀφικομένη πλησίον τῷ Ἡρακλεῖ λέγει· «Ἐγώ, δοῦλος Ἡράκλεις, ἥκω πρός σε οὐκ ἀπειρος οὖσα τῶν γονέων καὶ γιγνώσκουσα τὴν ἀγαθὴν φύσιν καὶ παιδείαν ἐκ παιδός. Ἐλπίζω δέ, εἰ τράποιο τὴν πρὸς ἐμέ ὄδόν, γενέσθαι ἢν σε ἀγαθὸν ἐργάτην τῶν σεμιῶν καὶ τῶν καλῶν. Ἐπιλαθοῦ τῶν ἡδέων ταύτης λόγων καὶ ἑλοῦ ἐμέ, ἵνα ἀγαθὸς ἀνὴρ γένη». Ἡρακλῆς δοῦλος ἦρετο, πῶς ταύτας ὀνομάζουσι. Πυθόμενος δοῦλος δὲ τοιούτης μὲν πρώτη Κακία, ἥ δὲ δευτέρα Ἀρετὴ ὀνομάζονται, εἰλετο τὴν Ἀρετὴν καὶ ἀνὴρ ἔνδοξος ἐγένετο.

46. Ἀρπαγὴ Περσεφόνης.

Περσεφόνη θυγάτηρ Δήμητρος ἦν. Παιδευθεῖσα δὲ καὶ ἀνατραφεῖσα ὑπὸ αὐτῆς λαμπρῶς καλλίστη καὶ σωφρονεστάτη τῶν παρθένων ἐγένετο. Ταύτην Πλούτων¹ γυναῖκα ἡβουλήθη λαβεῖν.

Πορευθεὶς οὖν πρὸς τὸν Δία, τὸν ἀδελφόν, εἰπεν αὐτῷ· «Ζεῦ, βούλομαι Περσεφόνην γυναῖκα λαβεῖν. Ἐὰν μὴ ἡ Δημήτηρ πεισθῇ, ἀναγκασθήσομαι ταύτην ἀρπάσαι». Ἔλεγε δοῦλος δὲ τοῦ ἔργου τούτου οὐδέποτε ἀπαλλαγήσοιτο². Ζεὺς δὲ πεισθεὶς ἐπιτρέπει τοῦτο τῷ Πλούτωνι.

Συλλεγεῖσαι δοῦλοι ποτε αἱ παρθένοι εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐπορεύθησαν ἀνθη συλλέξουσαι. Περσεφόνη δοῦλος ἀπαλλαγεῖσα τῶν ἀλλων συνήθροιζεν ἀνθη. Αἴφνης ἡ γῆ διασχισθεῖσα τὴν Περσεφόνην κατέπιε· πράγματι δοῦλος αὕτη ὑπὸ Πλούτωνος ἀρπαγεῖσα εἰς "Άδου"³ ἤχθη.

Αἱ δὲ παρθένοι διασωθεῖσαι οἴκαδε ἐνόμισαν ταύτην εἰς βάραθρον κατακρημνισθῆναι. Δημήτηρ δὲ νυκτὸς καὶ ἡμέρας περιάγουσα ἀνημέναις λαμπάσι τὴν θυγατέραν ὑπὸ Ηρακλείου σκέψασαν.

Ἐπεὶ δοῦλος ἔμηνύθη αὐτῇ ὑπὸ ἑρμηνῶν δοῦλος Περσεφόνης ὑπὸ Πλούτωνος ἀρπαγείη, προσῆλθε τῷ Διὶ κλαίουσα καὶ

εἶπεν αὐτῷ· «Ζεῦ πάτερ, πῶς ἀνήσθείην καὶ τερφθείην ἐν τῷ βίῳ, εἰ τὸ λοιπὸν ἀναγκασθείην διάγειν ἄνευ τῆς θυγατρός;» Ζεὺς δὲ μεταπεμψάμενος Πλούτωνα λέγει αὐτῷ· «὾ Πλούτων, ἡ Περσεφόνη τὸ ἥμισυ μὲν τοῦ ἔτους μενέτω παρὰ σοί, τὸ δὲ ἔτερον παρὰ τῇ μητρὶ. Πορεύθητι οὖν, Περσεφόνη, πρὸς τὴν μητέρα».

Οὕτω Ζεὺς νομίσας τόν τε Πλούτωνα ἡσθήσεσθαι καὶ τὴν Δήμητρα ἀνακουφισθήσεσθαι τὰ κατὰ Περσεφόνην ἔταξεν.

18 47. Μειράκιον Ἐρετρικόν.

Μειράκιον¹ Ἐρετρικὸν διέτριψε παρὰ Ζήνωνι² τῷ φιλοσόφῳ, ἔως εἰς ἄνδρας ἀφίκετο. "Τστερον δ' οὗτος εἰς Ἐρετριαν ἦλθεν. 'Ο δὲ πατήρ ἤρετο αὐτόν, εἰ μάθοι σοφόν τι ἐν τῇ τοιαύτῃ διατριβῇ³ παρ' ἐκείνων τῷ φιλοσόφῳ. 'Ο δὲ ἔφη δεῖξειν τοῦτο. "Οτε γάρ ποτε ὁ πατήρ ὡργίσθη αὐτῷ καὶ τέλος ἔπαισεν⁴ αὐτόν, ὅδε ἡσυχίαν ἀγων⁵ εἶπεν· «὾ πάτερ, τόδε μεμάθηκα· τοιοῦτός σοι εἶναι, ὥστε σοι τηλικούτῳ⁶ ὅντι μηδέποτε ἀγανακτεῖν· εἰ γάρ τὰ αὐτά⁷ σοι καὶ ἐγὼ ἔπραττον, κακὸς ἀν υἱὸς ἦν⁸ ». 'Ο δὲ πατήρ ἐπὶ τῷ τοιούτῳ τοῦ παιδὸς τρόπῳ ἤσθη καὶ εἶπεν· «Ἀληθῶς θαυμάζω ἐκεῖνον τὸν φιλόσιφον, ὅτι τοιαῦτα μαθήματα περὶ τοὺς γονέας ἐδιδάξατό σε· ταῦτα γάρ ἔστι ὁ κάλλιστος κόσμος⁹ τῶν νέων.

19 48. Δερκυλίδας¹ καὶ Μειδίας².

Μειδίας φονεύσας τὴν μητέρα τῆς ἔαυτοῦ γυναικὸς Μανίαν κύριος τῆς Αἰολίδος ἐγένετο καὶ ἐν τῇ τῶν Γεργιθίων ἀκροπόλει μετὰ τῆς ἔαυτοῦ φρουρᾶς διέμενεν. "Οτε οὖν Δερκυλίδας τὴν Αἰολίδα καὶ Γέργιθα κατέλαβεν, ἐβούλετο κολάσαι³ Μειδίαν ἐπὶ τῷ τῆς Μανίας θανάτῳ. Πρὸς τοῦτο ἔταξε⁴ μὲν τοὺς ἔαυτοῦ στρατιώτας περὶ τὰ τείχη, αὐτὸς δὲ σὺν τῷ Μειδίᾳ

εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ἔνθα τῇ Ἀθηνᾶς ἔθυσε. Μειδίας δὲ προαισθόμενος κακὰ τοῖς ἑαυτοῦ λέγει τῷ Δερκυλίδᾳ· «Ἐγώ, ὦ Δερκυλίδα, ἀπέρχομαι οἴκαδε παρασκευάσων ξένιά σοι καὶ τοῖς σοῖς στρατιώταις». (Δερκυλίδας μέντοι λέγει· «Οὐ μὰ Δία· αἰσχρὸν γάρ ξενίζεσθαι⁵ ἐμὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς στρατιώτας ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν ὑμετέρων· ἡμεῖς γάρ ἐθύσαμεν τῇ θεᾷ· μένε παρ' ἡμῖν. «Εως δ' ἂν τὸ δεῖπνον ὑπὸ τῶν ὑμετέρων παρασκευάζηται, ἐγὼ καὶ σὺ τὰ δίκαια διασκεψόμεθα⁶»). Ἐπεὶ δὲ ἐκαθέζοντο, λέγει Δερκυλίδας· «Οἱ ἡμέτεροι, ὦ Μειδία, καταλείπουσι τὴν σφετέραν οὐσίαν τοῖς ἑαυτῶν υἱοῖς· ὑμεῖς δὲ καὶ οἱ ὑμέτεροι τί πράττετε; Σὲ δὲ πατήρ ἀρχοντα τοῦ σοῦ οἴκου κατέλιπε καὶ τῶν σῶν οἴκιῶν καὶ νομῶν⁷;» «Μάλιστα», εἶπεν ὁ Μειδίας. Καταλέγοντος⁸ δὲ Μειδίου τὰ κτήματα ἀπέγραφον⁹ οἱ περὶ Δερκυλίδαν. Ἐπεὶ δὲ ἀπεγέγραπτο πάντα, λέγει δὲ Δερκυλίδας· «Μανία δὲ τίνος ἦν;» Οἱ δὲ παρόντες εἶπον «Φαρναβάζου». «Οὐκοῦν», εἶπεν δὲ Δερκυλίδας, «καὶ τὰ ἐκείνης ἡμέτερα ἂν εἴη, ἐπεὶ νικηταί ἐσμεν». Οὕτω Δερκυλίδας τὸν τῆς Μανίας θάνατον ἔχων αἰτίαν τὴν ἀρχὴν τὸν Μειδίαν ἀφείλετο καὶ κύριος τῆς Αἰολίδος ἐγένετο.

49. Λόγος Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου πρὸς τοὺς στρατιώτας.

Κῦρος δὲ πρεσβύτερος στρατεύων ἐπὶ Λυδίαν τοὺς στρατιώτας ὥδε ἐθάρρυνεν¹. «Ἄνδρες φίλοι, γιγνώσκετε δήπου² δτὶ οὐμᾶς καὶ ἀγαπῶ καὶ τιμῶ, ἐπεὶ καὶ ὑμεῖς τιμᾶτε καὶ ἀγαπᾶτε με. Ἐκ παίδων ἡγάπων καὶ ἐτίμων οὐμᾶς· ἔωρων γάρ δτὶ ἐγκρατεῖς³ εἴητε εἰς τὸ πεινῆν καὶ διψῆν· οὐδεὶς γάρ οὐμῶν ἔπινεν, εἰ μὴ διψώη, οὐδὲ⁴ ἡσθίειν, εἰ μὴ πεινώῃ. Πρὸς δὲ λογίζομαι δτὶ ἐτολμᾶτε πάντα κίνδυνον ὑπομένειν καὶ πάντα τρόπον ηὑρίσκεσθε, ὥστε ἐργάται ἀγαθῶν ἐργῶν γενέσθαι. Όμοίως δὲ καὶ νῦν ὅρῶ δτὶ τὰ πολεμικὰ ἀγαθοὶ

ἀνδρες ἐστέ· τοὺς γάρ πόνους τοῦ ζῆν ὑπομένετε, ἐν δὲ τοῖς κινδύνοις οὐκ ἀποδειλιάτε, οὐδέποτε δ' ὁ ὑπνος νικᾶ⁴ ὑμᾶς.
 Ἐὰν οὖν καὶ νῦν μὴ ἀποδειλιῶμεν, βεβαίαν τὴν νίκην ἔξομεν.
 Ὁρμῶμεν οὖν προθύμως ἐπὶ τοὺς πολεμίους· οὕτω νικῶμεν ἀν
 αὐτούς. Ἔγὼ δ' ἀν ὑμᾶς ὄφω τολμῶντας, ἀγαθὸς ἡγεμών
 ἔσομαι καὶ ἀμείψω ὑμᾶς. Τολμᾶτε οὖν καὶ νικᾶτε τοὺς πο
 λεμίους· οὕτω τιμῶτε ἀν τὴν πατρίδα».

Ταῦτ' εἰπὼν ἔθυσε τοῖς θεοῖς καὶ εὐθὺς ἐπὶ τὴν Λυδίαν
 ἥγε τὴν στρατιάν.

50. Τυρταῖος.

Λακεδαιμόνιοι ἡττώμενοι¹ ἐν τῷ πρὸς Μεσσηνίους πο
 λέμῳ πολὺ ἤνιστο². Ἐπεὶ οὖν τὰ πάντα μηχανώμενοι οὐ
 δὲν ἤγουν, μετεπέμψαντο παρ' Ἀθηναίων βοήθειαν. Οἱ δὲ
 τὸν μέγα παρ' αὐτοῖς τιμώμενον καὶ ἀγαπώμενον ποιητὴν
 Τυρταῖον ἔπειμψαν.

Ο δ' εἰς Λακεδαιμονα ἐλθὼν ἐπειρᾶτο³ τοὺς στρατιώτας
 ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐπάγειν λέγων αὐτοῖς· «Ἀνδρες στρατιῶται,
 μὴ ἐν τῷ πολέμῳ ἀνιᾶσθε καὶ δειλιάτε· οὐδενὸς τῇ ἀρετῇ
 ἡττᾶσθε· αἰσχρὸν τὸ ἡττᾶσθαι καὶ πρὸ τῶν πολεμίων φεύ
 γειν. Οὐκ ἀνιᾶσθε ἐπὶ τοῖς καταλειπμένοις οἴκοι γέρουσι,
 γυναιξὶ καὶ παισίν; κινδυνεύουσιν οὗτοι ὑπὸ τοῖς πολεμίοις
 γενέσθαι⁴. Χρῆσθε παραδείγμασι τοῖς πατράσιν ὑμῶν. Οὕ
 τοι τὸ πᾶν ἐν τῷ πολέμῳ ἐμηχανῶντο, διστε μηδέποτε ἡτ
 τᾶσθαι. Ὁρμῶμεθα οὖν καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοὺς πολεμίους πιστεύ
 οντες τῇ νίκῃ καὶ πειρώμεθα τούτους νικᾶν. Οὕτω μόνον
 ἀγαπώμεθα ἀν καὶ τιμώμεθα ὑπὸ τῶν πολιτῶν». Τούτοις
 τοῖς λόγοις ἔπειθε τοὺς στρατιώτας προθύμως ἐπὶ τὸν πό
 λεμον ὄρμᾶν.

51. Φάλαρις και Στησίχορος.

Φάλαρις¹ Σικελιώτης σκοπῶν ἐπιχειρεῖν² τυραννίδι ἔθε-
ράπευε τὸν δῆμον καὶ αὐτῷ παρήγει³ ἐπὶ τοὺς δυνατοὺς⁴ λέ-
γων· «Ἀνδρες πολῖται, οἵ μὲν δυνατοὶ τῶν πάντων κρατοῦσι
καὶ συνεχῶς πλεονεκτοῦσι καὶ τὸν δῆμον ἀδικοῦσιν· ὑμεῖς
δ' οὐδὲν σκοπεῖτε, ὅπως⁵ τῶν ἀδικιῶν ἀπαλλαγήσεσθε, καρ-
τερεῖτε δέ ταύτας ὡς δοῦλοι.⁶ Εὰν δημοργῆτε αὐτοῖς καὶ δια-
τελῆτε⁶ καρτεροῦντες τὰς τούτων ἀδικίας, κινδυνεύσετε δοῦ-
λοι γενέσθαι ».

Διὰ ταῦτα τὸ πλῆθος ἐφίλει αὐτὸν καὶ αὐτῷ αἰτοῦντι
φυλακὴν προσθύμως παρεῖχε~~το~~

Στησίχορος δ' ὁ ποιητὴς ὑποτοπῶν⁷ ἐπιχειρεῖν τὸν Φά-
λαριν τυραννίδι ἔλεξεν εἰς τὸ πλῆθος· «Ἴππος τις κατεῖχε
μόνος λειμῶνα καὶ ἐνέμετο αὐτόν, ἔλαφος δέ τις διέφθειρε
τὴν νομήν. Ο δ' ἵππος ποθῶν τὴν ἀδικοῦσαν κολάσαι προσέρ-
χεται ἀνθρώπῳ κυνηγῷ καὶ τοῦτον ἥρωτα, πῶς ἀν κρατοῦη
τῆς ἔλαφου. Ο δ' ἔλεξεν «Ἐὰν βούλῃ κρατεῖν τῆς ἔλαφου,
χαλινὸν λαβὲ καὶ δέξαι ἐμὲ ἀναβάτην ». Καὶ ἐγένετο οὕτω.
Καὶ ἡ μὲν ἔλαφος τοξευθεῖσα ἀπέθανεν, ὁ δ' ἵππος δοῦλος
τοῦ ἀναβάτου ἐγεγόνει. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, εἰ βοηθοῦτε, ὅπως
ἀπαλλαγείητε τῶν δυνατῶν, κακῶς μὲν ἀν ποιοῦτε⁸ αὐτούς,
κινδυνεύοιτε δ' ἀν δημοσίων χείρονι κυρίῳ γενέσθαι. Μή οὖν
προσέχετε τῷ τῶν δυνατῶν κινδύνῳ, ἀλλὰ καρτερεῖτε τοῦτον,
ἴνα μὴ εἰς μείζονα κίνδυνον περιπέσητε ». Ἀλλ' οὐδὲν ἐπειθε
τοὺς Σικελιώτας. Καὶ μετ' οὐ πολὺ Φάλαρις τύραννος ἐν Σι-
κελίᾳ ἐγένετο.

52. Ο βασιλεὺς τῶν Περσῶν περὶ γεωργίας.

Ο βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἤγεῖτο¹ τὴν γεωργίαν ἐν τοῖς
καλλίστοις ἐπιμελήμασιν² εἶναι. Διὸ τοῖς ἐπιμελουμένοις αὐ-

Γεωργίου Ν. Ζούκη

τῆς καὶ παρεχομένοις τὴν χώραν πυκνῶς συνοικουμένην παρεῖχε πάντα, ὃν ἐδέοντο³. Πρῶτον μέν, διότι οὗτοι μάλιστα ἀν εὐσεβοῦν τὰ πρὸς τοὺς θεούς· ἐκ γὰρ τῶν γιγνομένων καρπῶν κοσμοῦνται καὶ βωμοὶ καὶ ἀγάλματα καὶ ναοί. Δεύτερον δέ, διότι ἡ γῆ γεωργουμένη ἀμείβει τοὺς γεωργούς ἀνδρίζουσα καὶ γυμνάζουσα αὐτούς. Τοὺς δὲ μὴ προθυμούμενους τῶν γεωργῶν ἐπιμωρεῖτο⁴ καὶ τὴν χώραν αὐτοὺς ἀφηρεῖτο⁵, ἵνα τοῖς ἐργαζομένοις διανέμοι ταύτην καὶ οὕτω μὴ στεροῖτο ἡ πατρὶς καρπῶν. "Ἐλεγε δ' αὐτοῖς· «Ἐὰν ἡ χώρα μὴ γεωργῆται, οὐ μόνον αὔτη, ἀλλὰ καὶ ἡ πατρὶς ἀδικεῖται· ἡ γὰρ ἀργία τὸ ἀπόλεμον παρασκευάζει. "Οταν δὲ στερώμεθα καρπῶν καὶ ἀπόλεμοι ὅμεν, τότε κακῶς μὲν πάσχει ἡ χώρα, κινδυνεύομεν δὲ πάντες ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γενέσθαι· εἰ γὰρ οἱ πολέμοι ὁρῶνται ἡμᾶς ἀπολέμους, οὐκ ἀν εὐλαβοῦντο⁶ τὸν κίνδυνον καὶ προθυμοῦντο ἀν καταστρέψασθαι⁷ ἡμᾶς. "Επιμελεῖσθε οὖν τῆς γεωργίας, ἵνα καὶ ὑμεῖς εὖ πράττητε καὶ τῇ πατρίδι ὑπουργῆτε ».

53. Ἀγησίλαος ἐν Ἀσίᾳ.

αβγ
 Ἀγησίλαος ἡξίου παρὰ τῶν στρατιωτῶν μὴ δηοῦν¹ μηδὲ ἔρημοιν τὴν Ἀσίαν· ἐγίγνωσκε γὰρ ὅτι, ἐὰν ταύτην δηῶσι καὶ ἔρημῶσιν, οὐχ ἔξουσι τὰ ἐπιτήδεια². Παρήνει δὲ πᾶσι βοηθεῖν τοῖς ἀροῦσι² τὴν χώραν, ἵνα οὕτω τὴν πρὸς τὴν γεωργίαν ἀγάπτην δηλῶσιν. Εἰ δέ τινας ὁρῷ ἀδίκους πρὸς τοὺς γεωργοῦντας, τούτους ἴσχυρῶς ἔξημίουν³. «Δεῖ»⁴, ἔλεγε τοῖς στρατιωταῖς, «μὴ δουλοῦν, ἀλλ᾽ ἔργῳ ἐλευθεροῦν τοὺς "Ἐλληνας· οὕτω γὰρ ἀν βεβαιοῦμεν τὴν πρὸς ἡμᾶς πίστιν τῶν "Ἐλλήνων ».

"Επεμελεῖτο δέ, ὅπως καὶ τὰ καταλειμμένα παιδία συσκηνοῦν· τοὺς δὲ γέροντας αἰχμαλώτους τιμῆς ἡξίου, ὡστε Ἀναγνωστικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλ. Γλώσσης ("Εκδοσις Α', 1950)

οἱ μανθάνοντες τοῦτο εὔμενεῖς αὐτῷ ἥσαν. Οὕτω κατώρθου ἀρχεῖν ἐν Ἀσίᾳ δὶ' ἀγάπης μᾶλλον ἢ διὰ φόβου.

54. Λόγοι Ξενοφῶντος.

Τοῖς "Ελλησι Ξενοφῶν ἀνάκοινοῦται¹ τάδε. Καὶ Αγδρες,
ὅτε οἱ ἡμέτεροι στρατηγοὶ ἔζων, οἱ βάρβαροι ἐθυμοῦντο²
μὲν ἡμῖν³ ὅτι ἐκαρπόσυμεθα τὴν ἐκείνων χώραν, οὐδὲς
δ' ἐτόλμα ἐναντιοῦσθαι ἡμῖν· ἡξίουν γάρ ἡμεροῦν ἡμᾶς, ἵνα
ἡ χώρα αὐτῶν μὴ δηοῦτα~~παντὶ~~ δὲ τρόπῳ ἐδήλουν τοῦτο.
Ἐπεὶ δ' οἱ στρατηγοὶ ἀπέθανον δόλῳ, ἀξιοῦσι ταπεινοῦν καὶ
χειροῦσθαι⁴ ἡμᾶς. Διὸ κυσὶν ὁμοιούμενοι ἐπακολουθοῦσιν ἡμῖν
δηλοῦντες ὅτι καιρὸν ἀναμένουσιν, ἵνα ἡμῖν ἐπιπέσωσιν.
Ἡμεῖς δ' αἰσθανόμενοι ταῦτα ἀντιφυλαττόμεθα καὶ ἄγομεν
διὰ πολεμίας καρπούμενοι τῶν ἐκ τῆς χώρας~~παντὶ~~ Ἰνα δὲ ἀσφα-
λέστατα πορευώμεθα, ἐλευθερώμεθα τῶν σκευοφόρων πρῶ-
τον καὶ πλαίσιον⁵ τῶν ὄπλιτῶν ποιώμεθα· εἴτα δέ, εἰ γε φυ-
ροῦμεν τὸν πρὸ ἡμῶν ποταμὸν φοίνιξιν, περαιούμεθα ἀν ῥα-
δίως εἰς τὴν ἔναντι χώραν, ἢ ἐπιτηδείων πληροῦται. Ἐνταῦθα
ἐὰν χειρώμεθα τοὺς οἰκοῦντας καὶ δηῶμεν τοὺς ἀγρούς, ἔξο-
μεν ἵκανὰ τὰ ἐπιτήδεια. Κληρῶμεν⁶ οὖν νῦν τοὺς στρατηγοὺς
καὶ τούτοις ἐπώμεθα. Υμεῖς δ' οἱ στρατιῶται ἕργῳ βεβαι-
οῦτε καὶ δηλοῦτε τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐπείθειαν. Ἐὰν δέ τις
ἀπειθῇ, ζημιούσθω αὐστηρῶς».

Ταῦτα εἶπεν. Οἱ δὲ στρατιῶται ἐπεκύρουν τοὺς λόγους
καὶ ἐποίουν οὕτω.

55. Πλάτων.

Πλάτων¹ δὲ σοφὸς ἐν Ὁλυμπίᾳ ἀπαντήσας ἀνθρώποις
ἀγνῶσι² συνεσκήνωσε μετ' αὐτῶν ἀγνῶς καὶ αὐτὸς ὧν αὐ-

τοῖς. Ἐρωτηθεὶς δὲ περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦτο μόνον ἐδήλωσεν ὅτι Πλάτων καλεῖται.

"Απαντα δὲ τὸν ἐν Ὁλυμπίᾳ χρόνον οὕτω ἔχειρώσατο αὐτοὺς τῇ συνουσίᾳ³, ὥστε φίλους τούτους ἐκτήσατο καὶ μέγα ὑπ' αὐτῶν ἡγαπήθη.

'Ἐπεὶ δ' ἔμελον οἴκαδε ἀναχωρήσειν, εἶπον αὐτῷ· « Σύ, δο Πλάτων, εὔηργέτηκας ἡμᾶς τῇ σῇ συνουσίᾳ· διὰ ταῦτα χάριν σοι ἔχομεν. Ἡμεῖς δὲ ὡς εὔηργετημένοι μάλιστα τετίμηκαμέν σε καὶ ἡγαπήκαμεν. Ἐάν εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα ἔλθῃς, ἔργῳ δηλώσομεν τὴν πρός σε ἀγάπην ».

Πλάτων δ' εἶπεν· ~~Καὶ ἐγώ ὁμοίως ὑμᾶς ἡγάπησα· πολλῆς γὰρ τιμῆς ἡξιώθην ὑφ' ὑμῶν.~~ Διό, ἐάν Ἀθήναζε ἔλθητε, περὶ πολλοῦ ὑμᾶς ποιήσομαι⁴ καὶ ἐν παντὶ ὑμῖν βοηθήσω ».

Μετ' οὐ πολὺ οὗτοι εἰς Ἀθήνας ἥλθον καὶ δο Πλάτων μάλια φιλοφρόνως αὐτοὺς ὑπεδέξατο. Οἱ δὲ εἶπον· « Σύ μὲν περὶ πλείστου ἡμᾶς ἐποιήσω· καὶ γὰρ ἐν Ὁλυμπίᾳ ὑπὸ σοῦ εὔηργετήθημεν καὶ ἐνταῦθα ἐν πολλοῖς ἐβοήθησας. Νῦν δὲ ἡγησαι⁵ ἡμῖν εἰς Ἀκαδήμειαν⁶ τοῦ ὁμωνύμου, ἵνα καὶ αὐτοῦ ἀπολαύσωμεν ». Ό δὲ μειδῶν εἶπεν· « Ἔγώ εἰμι ἐκεῖνος ».

Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξεπλάγησαν μὲν καὶ ἐλυπήθησαν, ὅτι τοιοῦτον ἄνδρα ἡγύνονταν, ἐδήλωσαν δὲ τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἀπλότητα· τῷ γὰρ τρόπῳ καὶ ἐν Ὁλυμπίᾳ καὶ ἐν Ἀθήναις ἐδεδηλώκει αὐτοῖς ὅτι καὶ ἀνευ τῶν λόγων οὗτος τ' ἐστὶ χειροῦσθαι τοὺς συνόντας.

56. "Ελαφος καὶ ἄλιεύς.

~~Χ~~Ελαφος ὑπὸ κυνηγῶν ἐδιώκετο. Φεύγουσα οὖν ἔθει¹ σπουδῇ διὰ τοῦ πεδίου καὶ τῇ τῶν ποδῶν ταχυτῆτι εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ ἀφίκετο, ἔνθα ποταμὸς ἔρρει. Ἐν αὐτῷ δὲ ἐπὶ νεώς ἀνθρωπος ἔπλει, ὃς ταῖς χερσὶν ἔνευε πρὸς αὐτήν. Ως

τοῦτον ἡ ἔλαφος ἐθεάσατο, ἐδεῖτο αὐτοῦ κατακρύψαι αὐτὴν παντὶ τρόπῳ. 'Ο δὲ τοῖς λόγοις πείθει αὐτὴν εἰσελθεῖν εἰς σπήλαιον, ἕως ὅν ἴδωσι, τί οἱ κυνηγοὶ δράσουσιν.

Οἱ μὲν μάτην πειραθέντες² ἐν τῷ πεδίῳ θηρᾶσαι τὴν ἔλαφον καὶ τῷ πόνῳ ταλαιπωρηθέντες παρεγένοντο εἰς τὸν ποταμὸν καὶ τὸν ἄγνωτον ἡρώτησαν, εἰ ἔλαφον τεθέαται παρελθοῦσαν ἐκεῖθεν.

«Ο δὲ αἰδεσθεὶς³ τὴν προτέραν πρὸς τὴν ἔλαφον ὁμοιογίαν τῇ μὲν φωνῇ ἡρνεῖτο αὐτὴν θεάσασθαι, τῇ δὲ χειρὶ ἔνευεν, ὃπου ἐκέρυπτο. Οἱ δὲ κυνηγοὶ πιστεύσαντες τοῖς λόγοις τούτου καὶ μάτην πειραθέντες ἀνευρεῖν εἴασαν⁴ τὸ θήραμα καὶ ἀπῆλθον.»

«Ο δὲ πάρεκάλεσε τότε τὴν ἔλαφον γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ ἐξελθεῖν ἐκ τοῦ σπηλαίου· οὐδεὶς γάρ κίνδυνος ἦν αὐτῇ.

«Η ἔλαφος ἐξελθοῦσα ἀπροσφωνητὶ⁵ ἀπηλλάττετο. 'Ο δ' ἡτιάσατο τότε αὐτὴν λέγων· «Ὦ ἔλαφος, ἐγὼ μὲν ἡρκεσά⁶ σοι, ὥστε σωθῆγαι, σὺ δὲ νῦν φεύγεις οὐδὲ φωνῆς ἀξιοῦσά με; » 'Η δ' ὑπολαβοῦσα⁷ — εἶδε γάρ, ὅτι τῇ χειρὶ ἔνευε τοῖς κυνηγοῖς καὶ ἡροάσατο, ὅτι ἔλεγεν αὐτοῖς, — εἶπεν· «Ὦ φίλε, ἀλλ᾽ ἐγὼ ηὐχαρίστησα ἄν⁸ σοι καὶ ἐπήγεσα τὴν προθυμίαν, εἰ μὴ μόνον τῷ λόγῳ ἀλλὰ καὶ ἔργῳ ἐβοήθησάς μοι».»

57. Πολιτεία Πεισιστράτου.

Πεισίστρατος¹, ὅτε ἐγκρατήσ² τῆς ἀρχῆς ἐγένετο, μετεπέμψατο εἰς Ἀθήνας τοὺς ἀγρότας καὶ ἐν ἀγορᾷ τάδε πρὸς τούτους ἔλεξεν· «Ἀνδρες πολῖται, καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ἐκκλησίαν³ ἐρχόμενοι ἀλλήλοις μάχεσθε καὶ οὐδὲν ὑμᾶς αὐτοὺς ὀφελεῖτε. Διαιλύσαντες τὰς πρὸς ἀλλήλους ἔχθρας διαιλάξασθε⁴ ἀλλήλοις καὶ παύσασθε ἐρχόμενοι εἰς Ἀθήνας.» Εκατοντας παρεχέτω ἔαυτὸν ἐν τοῖς ἀγροῖς δίκαιον τοῖς ἄλλοις.

Μηδέποτε δ' ἄξεργοι μένετε· οἱ γάρ ἄξεργοι ἔχθροι ἔαυτοῖς εἰσι καὶ δούλους τῶν παθῶν ἔαυτοὺς ποιοῦσιν. Ἐγὼ δὲ φιλῶν ὑμᾶς διὰ ἐμαυτὸν ἐπιμελήσομαι ὑμῶν βέλτιον ἢ ὑμεῖς ὑμῶν αὐτῶν. Κηδόμενος γάρ ὑμῶν κήδομαι ἐμαυτοῦ. Οὕτω δὲ φίλοιν ὑμῖν καὶ τῇ πατρίδι ποιήσω ἐμαυτόν, ὥστε οὐδὲν ὑμᾶς ἐπιλείψει· εἰ δ' ἀπορήσετε⁵ σπερμάτων, εὐθὺς ταῦτα ἔξετε παρ' ἐμοῦ».

Οἱ ἀγρόται ἀκούσαντες ταῦτα ἡσθησαν καὶ εἶπον· «Ἐπειδὴ καὶ ὑμεῖς κηδόμεθα ὑμῶν αὐτῶν, πεισόμεθά σοι. Ἐὰν σὺ φιλῆς ὑμᾶς καὶ δίκαιον σαυτὸν παρέχῃς, χάριν σοι ἔξομεν⁶. Οὕτω πράττων σαυτῷ ὑπουργεῖς· εὐχόμεθα δὲ τῷ θεῷ συμπρᾶξαί⁷ σοι». *

Ἐκ τούτου οἱ μὲν ἀγρόται ἐν τοῖς ἀγροῖς διέτριβον⁸, Πεισίστρατος δὲ διώκησε τὰς Ἀθήνας σωφρόνως καὶ συμφερόντως⁹ ἔαυτῷ τε καὶ τοῖς πολίταις. *

58. Σωκράτης πρὸς Λαμπροκλέα.

Σωκράτης αἰσθόμενός ποτε Λαμπροκλέα¹ χαλεπαίνοντα² πρὸς τοὺς γονέας εἶπεν αὐτῷ· «Γιγνώσκεις ἄρα γε, ὃ παῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἕνιοι ἀχάριστοι καλοῦνται; τί δὲ ποιοῦντες οὗτοι τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχουσιν;» «Οτι πολλὰ ἄλλα εὖ παθόντες³», ἔφη, «οὐδὲμιαν χάριν ἔχουσι⁴ τοῖς εὐεργετήσασιν». «Ἀλλὰ σκεψώμεθα», ἔφη Σωκράτης, «τίνας ἄλλους ἀν ὑπὸ τίνων εὔροιμεν εὐηργετημένους ἢ παῖδας ὑπὸ γονέων; ποῖα δὲ καὶ πόσα ἔστι τὰ ὑπὸ αὐτῶν τοῖς υἱοῖς παρεχόμενα ἀγαθά; πηλίκους⁵ δὲ πόνους πονοῦσι χάριν αὐτῶν; ὑπὸ ποίας δέ τινος ἀνάγκης ταῦτα πάντα πράττουσι; πότερον⁶, ὡς εὖ παθόντες ποτὲ ὑπὸ τῶν υἱῶν ἢ ὡς μέλλοντες χάριν παρ' αὐτῶν ἀπολήψεσθαι; τίσιν οὖν ἄλλοις ἢ τοῖς υἱοῖς προσήκει σέβεσθαι τοὺς γονέας⁷» Εγὼ μέν, ὃ παῖ, λογίζομαι ὅτι

ἀμφότεροι μὲν οἱ γονεῖς πονοῦσι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, ἐκάτεροι⁷ δέ, ἔττα ἀλλείπη τοὺς υἱούς, ἐπιμελεῖται, ὅπως ὁ⁸ πλεῖστα ἀγαθὰ αὐτοῖς παρασκευάσῃ· καὶ ὁ μὲν πατὴρ τῶν ἔξω τοῦ οἴκου ἐπιμελεῖται, ἢ δὲ μήτηρ τὰ ἐν τῷ οἴκῳ διοικεῖ· οὐδέτερος δὲ χαλεπάνει ἐπὶ τοῖς τοιούτοις πόνοις· ἢ οὐκ ἀληθῆ ταῦτα ἔστι; » Λαμπροκλῆς δ' ἔφη· « Καὶ ταῦτα καὶ ἄλλα πολλαπλασίονα ποιοῦσιν οἱ γονεῖς, οὐδενὸς δ' ἀπέχουσιν, ἵνα ἔκαστος τῶν υἱῶν πλεῖστα τὰ ἀγαθὰ ἔχῃ· γιγνώσκω δ' ἔτι ὅτι οἱ γονεῖς καὶ τὴν ζωὴν θύουσιν ὑπὲρ τῶν τέκνων». Καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη· «Ἐὰν οὖν, ὃ παῖ, σωφρονῆς, μηδὲν παύου τιμῶν τοὺς γονέας, ἵνα μὴ ἀχάριστος γένηται. Εἰ γάρ οὐ πολάρβοιέν⁹ σε ἀχάριστον περὶ τοὺς γονέας εἶναι, οὐδεὶς ἀν νομίσειέ σε ἀγαθὸν πολίτην ἔσεσθαι».

✓ 59. Φαλίνος¹ καὶ Κλέαρχος².

τῇ θύμῳ τῇ αναρρωτίᾳ ἀντικεῖται

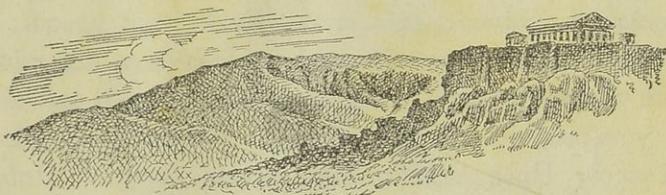
³ Ην περὶ πλήθουσαν³ ἀγορὰν καὶ ἔρχονται παρὰ βασιλέως πρέσβεις, ὃν εἰς Φαλίνος "Ελλην, ὃς ἐτύγχανε⁴ παρὰ Τισσαφέροντος τιμώμενος. Οὗτος παρεκελεύετο⁵ τοῖς "Ελλησι παραδοῦναι⁶ τὰ ὅπλα βασιλεῖ. Πρὸς τοῦτον Κλέαρχος ἀποκρίνεται· «⁷Ω Φαλίνε, ἐγὼ ἀσμενος⁸ ἐώρακά σε· σὺ τε γάρ "Ελλην εἶ καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι, οὓς σὺ ὁρᾷς. Συμβούλευσον οὖν ἡμῖν ὅ τι σοι δοκεῖ ἀριστον εἶναι καὶ ὁ τιμήν σοι οἴσει ἐν τῷ μέλλοντι· γιγνώσκεις γάρ ὅτι ἀνάγκη λέγεσθαι, ἀ τούτην συμβουλεύσῃς. Ήμεῖς, ὡς γιγνώσκεις, τὸν ἀγῶνα τοῦτον ούκ ἀνειλόμεθα⁹· διὰ φιλονικίαν, ἀλλὰ διότι ἐβουλόμεθα¹⁰ χαρίζεσθαι¹¹ Κύρῳ, ἀνθ' ὃν ὑπ' αὐτοῦ εῦ ἐπάθομεν. Νῦν δ', ἐπεὶ Κύρος τέθνηκεν, ἐν τοιούτοις πράγμασίν¹² ἐσμεν, ἐν οἷς οὐδεπώποτε¹³ γέγονε τῶν "Ελλήνων τις· ἡναγκάσμεθα γάρ ἀγωνίζεσθαι τηλικοῦτον¹⁴ ἀγῶνα, ἡλίκος οὐδεπώποτε γέγονε τοῖς "Ελλησιν, ἐξ οὐ μεμνήμεθα¹⁵. Κινδυνεύομεν δὲ παθεῖν,

οἶα¹⁵ οὐδέποτε μέχρι σήμερον ἐπάθομεν. Χάριν οὖν ἔξομεν,
ἄφτινι συμβουλεύσει ἡμῖν τὰ ἀριστα». Φαλίνος δὲ ἀκούσας
εἶπεν· «'Εμοὶ μὲν δοκεῖ ποιεῖν ὑμᾶς, ἢ συμφέρει. Εἰ μὲν γάρ
ἐστι¹⁶ σωθῆναι ὑμᾶς ἐνὶ ἄφτινιδήποτε τρόπῳ, πειρᾶσθε σώ-
ζεσθαι, εἰ δὲ μή, φίλοι τῷ βασιλεῖ γίγνεσθε. 'Ηγοῦμαι¹⁷ μέν-
τοι ἀκοντος βασιλέως οὐχ οἶν τ' εἰναι¹⁸ ὑμᾶς σωθῆναι». Κλέαρχος δὲ ἀποκρίνεται· «'Οπότερον¹⁹ μὲν ποθήσομεν, βου-
λευσόμεθα· νῦν δὲ ἀπάγγελλε τῷ βασιλεῖ ὅτι οὐδὲν αὐτῷ
ἐπιβουλευόμεθα». "Ο, τοι δὲ ποιήσοι, οὐκ ἐδήλωσεν.

60. Ἡ Ἀττικὴ.

τὸ γλυπτόν τοῦ Θεοφάνους αντιτίθεται

Ἡ γῆ τῆς Ἀττικῆς πάντοθεν¹ μὲν ὑπὸ θαλάττης περιβάλ-
λεται, ἀπὸ βορρᾶ δὲ μετὰ τῆς Βοιωτίας συνέχεται². Ἄει
μὲν τῆς Ἀττικῆς γῆς τὸ κλῖμα εὐκραές ἐστι, μάλιστα δὲ ὁ πότε
βορρᾶς πνεῖ. Πολλοὶ τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς γεωργοί
εἰσι καὶ τὴν γῆν γεωργοῦσιν. Οίκοισι δὲ ἐν κώμαις καλαῖς
καὶ ἀφθονα τὰ ἐπιτήδεια ἔχούσαις, χρῶνται³ δὲ κόσμῳ τῶν

οἰκιῶν ταῖς ἀλωπεκαῖς⁴. "Ἐχει δὲ ἡ Ἀττικὴ καὶ δένδρα ἀφθονα,
μάλιστα δὲ ἐλαῖας, ἀμυγδαλᾶς καὶ συκᾶς, αἱ ἀφθόνους καρ-
ποὺς παρέχουσι. Καὶ πάλαι δὲ ἡ γῆ τῆς Ἀττικῆς πλείστας
προσόδους παρεῖχε· σπειρομένη γάρ ἔφερε καρπούς, ὀρυσσο-
μένη δὲ λίθον. Ήδοκίμουν δὲ ἐν τῇ γῇ καὶ ἐλαῖαι καὶ ἀμυγ-
δαλαῖ καὶ συκαῖ. Ἐκ δὲ τοῦ λίθου κάλλιστοι μὲν ναοί, κάλλι-

στοι δὲ βωμοί, εὐπρεπέστατα δ' ἀγάλματα τοῖς θεοῖς ἐγίγνοντο. Ιερὸν δὲ μέγιστον τῇ Ἀθηνᾷ ἰδρυτο⁶, δ' ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ὁ καλούμενος Παρθενών. Ὁμοίως δ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ λίθου καὶ τοῦ Ἐρμοῦ εἰκόνες⁷ ἐγίγνοντο, Ἐρμαῖ καλούμεναι· τὸν γὰρ Ἐρμῆν πολὺ ἐτίμων οἱ Ἀθηναῖοι. Ἰδρυον δὲ τοὺς Ἐρμαῖς πολλαχοῦ τῆς Ἀττικῆς γῆς καὶ ποικίλας συμβουλάς ἐν αὐτοῖς ἀνέγραφον. Καὶ στοὰ δὲ τοῦ Ἐρμοῦ ἐν Ἀθήναις ἦν.

61. Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους οἰκείους τοῦ Δαρείου.

"Οτε Ἀλέξανδρος¹ τὴν Δαρείου σκηνὴν εῖλε², πάμπολλα λάφυρα ἔλαβεν· ἥσαν γὰρ ἐν αὐτῇ θώρακες³, οἱ μὲν λινοῦ, οἱ δὲ σιδηροῦ, πολλῷ χαλκῷ κόσμῳ κεκοσμημένοι, καὶ κράνη⁴ χαλκᾶ καὶ χιτῶνες⁵ φοινικοῖ. Πολλοῖς δὲ ξίφεσι χαλκοῖς ἐπέτυχεν⁶, ἀ κρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς ἥλοις⁷ ἐκεκόσμητο. "Ετι δὲ κνημῖδες λιναῖ καὶ χαλκαῖ εὐρέθησαν, καλὰ δὲ τόξα καὶ βέλη ἐνησαν, ἀ ἐξ ὅστῶν ἐπεποίητο. "Ην δ' ἡ σκηνὴ πλήρης καὶ σκευῶν χαλκῶν ἢ κεραμῶν⁸, ἐν οἷς νομίσματα κρυστᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ ὁ βασιλεὺς ἐφύλαττεν. "Ἐν δὲ τοῖς κρυσοῖς κανοῖς⁹ πολλὰ ϕέλια¹⁰ κρυστᾶ καὶ ἀργυρᾶ ἐνησαν, οἵ τις πᾶσιν ἐχρῶντο αἱ τῶν Περσῶν γυναικες. "Ἐλήφθησαν δὲ καὶ αἱ Δαρείου γυναικες σύν τε τοῖς κρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς κόσμοις, οὓς ἔφερον. Πρὸς ταύτας Ἀλέξανδρος λέγει· « 'Ησυχεῖτε καὶ μηδὲν φοβεῖσθε· ἐγώ τε γὰρ αὐτὸς καὶ ἀπαντεῖς οἱ Μακεδόνες εὗνοι¹¹ ὑμῖν ἔσονται· λέξατε οὖν ἐμοὶ, τί βούλεσθε καὶ τί ἐν νῷ ἔχετε ». Αἱ δὲ ἀπεκρίναντο· « Χάριν σοι ἔχομεν, ὅτι ἐνετύχομεν πᾶσιν ὑμῖν εὕνοις· ἐν γὰρ ταῖς ἀτυχίαις οὐδὲν κρεῖττον φίλου εὔνουν. Δεόμεθα δὲ ὑμῶν γενέσθαι εὕνους καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις ». "Ἐκ τούτου Ἀλέξανδρος προσέταττε

τοῖς στρατιώταις προσέχειν τὸν νοῦν, ἵνα μή τι κακὸν τοῖς αἰχμαλώτοις γένηται.

62. Φιλάργυρος.

Φιλάργυρος, ἐπεὶ ἐν ξένῃ γῇ πολλὰ ἔτη εἴργαστο, οὐσίαν πολλὴν ἐκέκτητο¹. Ἐληλυθώς δ' οἴκαδε τὸ μὲν πρῶτον ἐώρταζε τὴν ἐπάνοδον. Ἐπεὶ δ' ἐώρα πολλοὺς πειρωμένους κοινωνούν² τῆς οὐσίας γενέσθαι, ἡσυχίαν οὐκ εἶχεν· ὁ γάρ κίνδυνος τῆς οὐσίας οὐκ εἴᾳ³ αὐτὸν καθεύδειν. Ποιεῖται οὖν τὴν οὐσίαν χρυσοῦν βῶλον καὶ ὠνεῖται⁴ ἀγρόν, ἐν ᾧ τάφρον ἀνέῳξε καὶ ἐν ταύτῃ τὸ χρυσίον κατάρυξε. Καθ' ἐκάστην δ' ἐπεσκοπεῖτο⁵ τὸν κατορωρυγμένον χρυσόν. Ἡμέραν τινὰ δ' ὅμως ἐπέσπετο⁶ τις αὐτῷ καὶ ὑποπτεύσας τὸν φιλάργυρον χρυσίον κατορωρυχέναι, ἥλθε νυκτὸς καὶ ἀφείλετο τοῦτο. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐλθών ὁ φιλάργυρος καὶ ίδων τὴν τάφρον ἀνεῳγμένην καὶ ἀπολωλότα⁷ τὸν χρυσὸν ὀδύρετο, ὅτι ἐξελήλεκτο⁸ ἀνόητος ὄν. Ἰδὼν δέ τις αὐτὸν καὶ πυθόμενος τὴν αἰτίαν λέγει αὐτῷ· « Μὴ ἀθύμει⁹· ὁ χρυσός, ὃν ἐκ τῆς ξένης ἐνηγόχεις καὶ ἐν τῇ τάφρῳ κατωρωρυχεῖς, οὐδενὸς ἀξιός ἐστι· τὸ γάρ κατορωρυγμένον χρυσίον ἀπολωλός σοι ἦν· οὐδὲν τούτην ἀπολώλεκας. Λίθον λαβὼν κατόρυξον καὶ ἀντὶ τοῦ χρυσίου ἔξεις ».

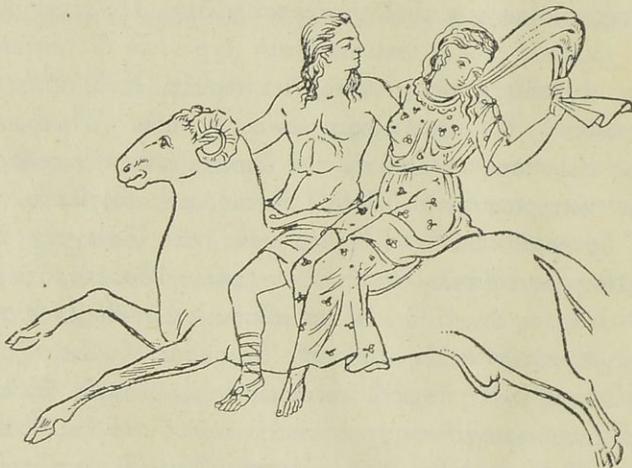
63. Φρεῖος καὶ "Ἐλλη."

Αθάμας δυναστεύων Βοιωτίας ἐκ Νεφέλης τεκνοῦ παῖδα μὲν Φρεῖον, θυγατέρα δ' "Ἐλλην. Διέφερον δὲ κάλλει τε καὶ ψυχῇ πάντων τῶν ἐν Βοιωτίᾳ παίδων.

Ἐπεὶ δὲ Νεφέλη ἐτελεύτησεν, Αθάμας λαμβάνει γυναῖκα· Ινώ. Ἡ δὲ τοῖς παισὶν ἐπιβουλεύουσα παραγγέλλει ταῖς γυναιξὶ τὸν πυρὸν¹ φρύγειν²· αἱ δὲ τὸ παραγγελλόμενον κρύφα-

τῶν ἀνδρῶν πράττουσιν. Ἐπεὶ οὖν ὁ σῖτος πεφρυγμένος ἐσπείρετο, ἡ γῆ καρποὺς ἐτησίους οὐκ ἔφερε. Πᾶσα ἡ χώρα διὰ τοῦτο ὑπὸ λιμοῦ ἐκινδύνευε φθείρεσθαι.

Αθάμας δὲ οἰκτίρων τοὺς κατοίκους ἔπειμπεν εἰς Δελφοὺς καὶ ἀπαλλαγὴν τῆς ἀφορίας ἐπινθάνετο. Ἰνώ δὲ τοῖς πεμφθεῖσιν ἐντέλλεται σημαίνειν τῷ Ἀθάμαντι, ὃς κεχρησμένον εἶη³ παύσεσθαι τὴν ἀκαρπίαν, ἐὰν Φριξός σφαγῇ. Ακούων τοῦτο Ἀθάμας καὶ οὐ κρίνων δίκαιον ἔπειμπεν ἐκ

δευτέρου εἰς μαντεῖον τοὺς πρέσβεις· ἐνόμιζε γὰρ τὸν θεὸν σφάλλεσθαι⁴. Καὶ τούτους δὲ ὅμως Ἰνώ ἔπειθεν ἀγγέλλειν ὃς ὁ θεὸς τὰ αὐτὰ ἐντέλλοιτο.

Ἐν φῷ δὲ ἔμελλε Φριξὸν θύσειν, Νεφέλη ἡ μήτηρ ἀρπάζει τοῦτον μετὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ προσφέρει αὐτοῖς χρυσόμαλλον κριόν, ἐφ' οὗ φερόμενοι δι' οὐρανοῦ ὑπερβαίνουσι θάλατταν. Ως δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ χερσονήσου καὶ Σιγείου ἐκτεινομένην θάλατταν, ὀλισθαίνει ἡ "Ελλη εἰς τὸν Πόντον τὸν ἀπ' ἐκείνης Ἐλλήσποντον καλούμενον.

Φρίξος δ' εἰς Κόλχους⁵ καταφέρεται⁶ καὶ ἐνταῦθα τὸν μὲν αριὸν θύει, τὸ δὲ δέρμα τῷ βασιλεῖ Αἴγητη προσφέρει δῶρον. 'Ο δὲ τοῦτο ἔκτεινε περὶ δρῦν ἐν τῷ ἀλσει τοῦ "Ἀρεως καὶ ἐνταῦθα ἐφρουρεῖτο τὸ δέρμα ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου.

64. Μαρδόνιος πρὸς Ἀθηναίους.

Μαρδόνιος μέλλων ἐκ Θετταλίας ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔπειμψεν Ἀθηναίους πρέσβεις ἀγγελοῦντας τοῦτο.

Οὗτοι παραγενόμενοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου εἶπον « "Ανδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος ὑπισχυεῖται ὑμῖν ἀνοικοδομήσειν τὰ τείχη καὶ τὰ ιερὰ καὶ τὴν πόλιν καὶ κυρίους τῆς Ἑλλάδος ποιήσειν ὑμᾶς, εἰ μὴ ἀμυνεῖσθε¹ αὐτόν· εἰ δὲ μή, ἐμβαλεῖ εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ φθερεῖ αὐτὴν πρῶτον. Τί ἀποκρινεῖσθε αὐτῷ; »

Τοῖς δ' Ἀθηναίοις μέλλουσιν ἀποκρινεῖσθαι οἱ παρόντες Λακεδαιμόνιοι εἶπον· « Καὶ ἡμεῖς ἥκομεν, ὡς Ἀθηναῖοι, σημανοῦντες² τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως παραγγελλόμενα. Πρὸς θεῶν³, μὴ πείθεσθε τοῖς τούτων λόγοις. Εἰ ἐμμενεῖτε⁴ τῇ Ἑλλήνων συμμαχίᾳ, ἀπὸ κοινοῦ ἀμυνοῦμεθα τοὺς πολεμίους, ὡς πέρυσι, καὶ ἐλευθέραν τὴν Ἑλλάδα ποιήσομεν. 'Ορᾶτε⁵, δύως ἀποκρινεῖσθε τῷ Μαρδονίῳ, ὡς προσήκει τοῖς "Ἑλλησιν". »

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι Μαρδονίῳ μὲν λέγουσιν ὅτι, ἔως ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν δόδὸν πορεύηται, οὐδέποτε καταλείψουσι τοὺς "Ἑλληνας, ἀλλ' ἀμυνοῦνται αὐτὸν πάσῃ δυνάμει, πρὸς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους ὅτι ἐμμενοῦσι τῇ συμμαχίᾳ καὶ οὐδέποτε ἐπιτρέψουσι τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γενέσθαι.

65. Φαβρίκιος ὑπατος Ῥωμαίων.

Πύρρος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου ἄγων στρατὸν πολὺν καὶ ἀγείρας¹ τοὺς τῆς κάτω Ἰταλίας "Ἑλληνας πόλεμον τοῖς

‘Ρωμαίοις ἔξέφηνε². Νικήσας δ’ αὐτοὺς καὶ πολὺ τοῦ στρατεύματος ἀποκτείνας πρὸς τὴν ‘Ρώμην ἦγε.

Διὸ οἱ ‘Ρωμαῖοι δυσχεράναντες³ πρὸς τὴν ἀτυχίαν Φαβρίκιον ὑπατον εἶλοντο, ἵνα τὸν πολέμιον ἀμύνηται καὶ ἐνετείλαντο αὐτῷ ἀπαλλάξαι τὴν Ἰταλίαν τοῦ κινδύνου. Παραλαβόντι δὲ Φαβρίκιό τὴν ἀρχὴν οἱ φρουροὶ ἀνήγγειλαν ὅτι ἀνήρ τις αὐτῷ ἐπιστολὴν κεκομικὼς εἴη. Ἐν ταύτῃ ὁ ἰατρὸς τοῦ Πύρρου ἔλεγεν ὅτι ἀποκτείναι ἀν αὐτόν, εἰ οἱ ‘Ρωμαῖοι ἐπαγγείλαιντο αὐτῷ χάριν λύσαντι τὸν πόλεμον. Οὐ δὲ δυσχεράνας πρὸς τὴν ἀδικίαν καὶ ἐντειλάμενος ἀποπέμψαι τὸν ἄνδρα, ἔστειλε Πύρρῳ γράμματα⁴ σὺν τῇ πεμφθείσῃ ἐπιστολῇ.

Ἐλεγει δὲ τὰ γράμματα· « Γάϊος Φαβρίκιος ὑπατος ‘Ρωμαίων Πύρρῳ βασιλεῖ χαίρειν⁵. Χαλεπήνας τῇ ἐπιβουλῇ ἀνακοινῶ σοι ὅτι οὐκ εὐτυχεῖς φίλων. Τοῦτο δὲ πράττω, ἵνα μὴ τὸ σὸν πάθος διαβάλῃ ἡμᾶς καὶ δόξωμεν μολῦναι δόλῳ τὸν πόλεμον ».

66. Ἀγησίλαος καὶ Φαρνάβαζος.

‘Αγησίλαος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν περιβληθέντες τὸν χιτῶνα ἥλθον εἰς τὸ ὀμολογημένον χωρίον. Ἐνταῦθα Ἀγησίλαος λέγει· « Ἐκταθῶμεν, ὃ φίλοι, χαμαλὲν τῇ πόᾳ¹ καὶ ἀναμείνωμεν Φαρνάβαζον, ἔως ἂν ὑπὸ τῶν κηρύκων ἀγγελθῇ ». Οὕτω δὴ ἐκταθέντες ἐν τῇ πόᾳ ἀνέμενον.

‘Ως δὲ Φαρνάβαζος ἐφάνη σὺν τοῖς περὶ αὐτόν, ὑπεγερθέντες ἐκαθέζοντο. Ο δὲ ἔχων στολὴν πολλοῦ ἀξίαν τὸ μὲν πρῶτον ἡσχύνθη ὁρῶν τὴν Ἀγησίλου φαυλότητα². Ἐπιμελούμενος δ’ ὅπως οἱ Πέρσαι μὴ φανήσονται χείρους τῶν πολεμίων, λέγει αὐτοῖς· « Κατακλιθῶμεν καὶ ἡμεῖς, ὡσπερ καὶ οἱ ‘Ελληνες, ἵνα μὴ χείρους αὐτῶν φανῶμεν ».

'Επεὶ δὲ κατεκλίθησαν, Φαρνάβαζος ἤρξατο· « Ὡ Αγη-
σίλαε, ἐγὼ ἐν τῷ πρὸς Τισσαφέρην πολέμῳ προθύμως ἐβοή-
θουν ὑμῖν καὶ φίλος ἐγενόμην. Νῦν δ' ὁρῶ ὅτι οἱ μὲν σπα-
ρέντες ὑπὸ τῶν γεωργῶν ἀγροὶ κινδυνεύουσι φθαρῆναι, ἐγὼ
δ' οὐδὲ δεῖπνον ἐν τῇ ἐμαυτοῦ χώρᾳ ἔχω. Εἰ οὖν ταῦτα ἀπαγ-
γελθήσεται βασιλεῖ, ἐκβληθήσομαι τῆς ἀρχῆς καὶ κινδυνεύσω
εἰς τὴν ἐσχάτην τύχην περιελθεῖν ».

Πρὸς ταῦτα Ἀγησίλαος ἀπεκρίνατο· « Ἡμεῖς, δοῦλοι Φαρ-
νάβαζε, τοὺς τῆς πατρίδος πολεμίους ἴδιους ἔχθρους ἡγού-
μεθα. Ἐὰν δ' ὅμως καὶ σὺ φανῆς οὐδὲν ἡμᾶς κακῶς ποιῶν,
καὶ ἡμεῖς ὑπισχνούμεθά σοι φείσεσθαι τῆς σῆς ἀρχῆς ».
Ἐπὶ τούτοις ἐσπείσαντο ἄλλήλοις.

67. Χάρων¹, Μένιππος, Ἐρμῆς.

Χάρων. Ποδαποί² μέν ἐστε, δοῦλοι νεανίαι, καὶ πόθεν ἐνταῦθα
ἀφίκεσθε;

Μένιππος. Οὗτος μὲν Ἐρμῆς θεός ἐστιν, ἐγὼ δοῦλοι
λοδαπός³. Ἀμφότεροι δοῦλοι μάθενται ἀφικόμεθα
ἥ ἐκεῖθεν, δποι οἱ ἀνθρωποι ἀποθνήσκοντες εἰς "Ἄδου κα-
ταβαίνουσιν.

Χάρων. Πηλίκος δοῦλος εἰ;

Μένιππος. Τηλικοῦτος, ἥλικον σὺ ὁρᾶς.

Χάρων. Πότερος δοῦλοι μοι τὰ πορθμεῖα⁴;

Μένιππος. Οὐδέτερος⁵. ἀμφότεροι γάρ οὐκ ἔχομεν δύο-
λὸν καὶ παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος οὐκ ἀν λάβοις.

Χάρων. "Εστι δέ τις δύολὸν οὐκ ἔχων;

Μένιππος. Εἰ μέν τις καὶ ἄλλος, οὐκ οἶδα. Ἐγὼ δέ, δοῦ-
λος Μένιππός εἰμι, οὐκ ἔχω.

Χάρων. Ποῖ σε νῦν ἀγάγω ἀνέυ δύολοῦ;

Μένιππος. "Οποι καὶ τοὺς ἄλλους νεκρούς εἰ δὲ μή,

ἀπαγέ με ἐκεῖσε, ἔνθα καὶ πρίν με ἐλθεῖν ἐνθάδε, οὐτὲ ερεβός⁶
ἐστι καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Χάρων. Τοῦτο μέντοι, ὁ ζητεῖς, ὡ φίλε, ἀδύνατον.

68. Οἱ Γαλάται¹.

Οἱ Γαλάται ἦσαν τὸ μὲν σῶμα εὐμήκεις², τὴν δὲ σάρκα
κάθυγροι καὶ λευκοί, τὴν δὲ κόμην φύσει ξανθοί. Καταπλη-
κτικοὶ³ δὲ τὴν ὅψιν ἦσαν καὶ τραχεῖς τὴν φωνὴν καὶ κατὰ
τὰς ὄμιλίας βραχύλογοι⁴. Τὰ δὲ πολλὰ⁵ ὑπερέβαλλον τὴν φύ-
σιν ἐπ' αἰξήσει μὲν ἑαυτῶν, μειώσει⁶ δὲ τῶν ἄλλων. Ἡσαν
δὲ τὴν διάνοιαν δέξεις, πρὸς δὲ τὴν μάθησιν οὐκ ἀφυεῖς⁷, ὥστε
καὶ ποιηταὶ μελῶν παρ' αὐτοῖς ἐγένοντο, οὓς βάρδους⁸ ὡνό-
μαζον. Ἐν δὲ τῷ πολέμῳ οὐδενὸς ἦσαν χείρους τὸ φρόνημα·
κατὰ γάρ τὴν μάχην εἰώθεσαν προάγειν τῆς παρατάξεως καὶ
προκαλεῖσθαι τοὺς ἀντιτεταγμένους εἰς μονομαχίαν.

69. Πελίας καὶ Ἰάσων.

Πελίας βασιλεύων Ἰωλκοῦ¹ τὸν θεὸν ἥρετο, εἴ τι ἔχοι
αὐτῷ ἀγγεῖλαι περὶ τοῦ μέλλοντος. Ο δ' ἀπεκρίνατο ὅτι
μονοσάνδαλος² αὐτὸν ἀποκτενοῖ. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἤγνοει
τὸν ἀπειλοῦντα αὐτῷ κίνδυνον, ὕστερον δ' ἐνόησε. Μέλλων
γάρ θύσειν τῷ θεῷ παρήγγειλε πᾶσι τοῖς πολίταις εἰς τὴν
έορτὴν ἐλθεῖν.

Ἰάσων δὲ διαβαίνων ποταμὸν Ἀναυρον ἀπέβαλεν ἐν τῷ
ῥείθρῳ τὸ ἔτερον σανδάλιον καὶ ἥλθε μονοσάνδαλος. Τοῦτον
Θεασάμενος Πελίας καὶ τὸν χρησμὸν συμβαλὼν ἥρώτα αὐ-
τόν, τί ἀν ποιήσειεν, εἰ λόγιον³ αὐτῷ εἴη ὅτι τῶν πολιτῶν τις
αὐτὸν ἀποκτενοῖ. Ο δ' ἀπεκρίνατο· «Ἐντειλαίμην ἀν αὐτῷ
ἐνεγκεῖν τὸ χροσόμαλλον δέρας· οὐ γάρ ἐλπίζω τὸ ἔργον τοῦτο

περανεῖν· δεήσει γάρ ἀποκτεῖναι τὸν ἄυπνον δράκοντα, ὑφ’ οὗ κινδυνεύσει ἀποθανεῖν.

Ταῦτα ἀκούσας Πελίας ἐνετείλατο αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Κόλχους ἐλθεῖν ἀποκτενοῦντα τὸν δράκοντα καὶ ληψόμενον τὸ δέρας. Ἰάσων δὲ πεντηκόντορον⁴ ναῦν κατεσκεύασεν, ἦν Ἀργώ ἐκάλεσε, καὶ τοὺς ἀρίστους ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἥθροιςεν, ἵνα ἐν τῇ Κολχίδι τοὺς πολεμίους ἀμύνηται.

70. Ἀργοναῦται καὶ Φινεύς¹.

Ἐπεὶ δὲ ναῦς κατεσκεύαστο, Ἰάσων ἀγείρας τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος λέγει αὐτοῖς « "Ἄνδρες φίλοι, ὑπὸ Πελίου παρηγγελτάι μοι τὸ χρυσόμαλλον δέρας τὸ ἐκτεταμένον περὶ δρῦν ἐν Κολχίδι κομίσασθαι αὐτῷ. Ἐγὼ δὲ αἰσχυνθεὶς τὰ παρηγγελμένα μὴ ποιῆσαι, παρηγγελκα κατασκευασθῆναι ταχεῖαν ναῦν. Αὕτη οὖν κατεσκεύασται καὶ ἐν τῷ λιμένι ἔστι. Καλῶ δὲ οὖν ὑμᾶς βοηθούς, ἵνα μὴ τοῦ πλοῦ ἐσφαλμένοι καὶ ἐν τῇ ἔξει διεφθαρμένοι ὕμεν². φασὶ γάρ τοὺς εἰς Κόλχους πλέοντας κινδυνεύειν ὑπὸ τοῦ φρουροῦντος τὸ δέρας δράκοντος. Ἐὰν τὸ δέρας ἀρπάσωμεν, φανησόμεθα μέγα ἔργον περάναντες. Δεῖ δὲ ὑμᾶς ἐν δυσὶν ἡμέραις ἀποκεκρίσθαι, εἰ πρόθυμοί ἐστε συμπλεῦν ἐμοί ».

Οἱ δέ, πρὶν δύο ἡμέρας παρελθεῖν, ἀπεκρίναντο αὐτῷ προθύμως συμπλεύσεσθαι.

Ἐπεὶ οὖν οὐανὰ ἐπιτήδεια εἰσεβεβλήκει ἐν τῇ νηὶ, ἔξειπλευσαν καὶ εἰς Θράκην ἤκον.

Ἐνταῦθα Φινεύς ὥκει τυφλωθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν, ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν είμαρμένα³ τοῖς ἀνθρώποις προούλεγεν. Ἐπεμψαν δὲ αὐτῷ οἱ θεοὶ καὶ τὰς πτερωτὰς Ἀρπύιας⁴, αἱ τὴν τροφὴν αὐτοῦ ἥρπαζον. Ἐπιφανέντες δὲ οἱ Ἀργοναῦται ἀπήλλα-

ξαν αὐτὸν τῶν Ἀρπυιῶν, αἷς πεπρωμένον ἦν ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Βορέου διαφθαρῆναι.

Εὐφρανθεὶς δ' ἐπὶ τούτῳ Φινεὺς συνεβούλευσεν αὐτοῖς, πῶς ἀν τὸν πλοῦν ποιοῖντο, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν Συμπληγάδων⁵ πετρῶν διεφθαρμένοι εἴεν. Ἡσαν δὲ ὑπερμεγέθεις αὗται, συγκρουόμεναι δ' ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας τὸν διὰ θαλάττης πόρον ἀπέκλειον.

Ἐνετέταλτο οὖν αὐτοῖς ὑπὸ Φινέως ἀφεῖναι⁶ πέλειαν⁷ διὰ τῶν πετρῶν καί, ἐὰν μὲν ἔδωσιν αὐτὴν σωθεῖσαν, διαπλεῖν, ἐὰν δὲ διεφθαρμένην, μὴ βιάζεσθαι τὸν πλοῦν.

Ἀναχθέντες οὖν ἐντεῦθεν καὶ εἰς πέτρας ἀφικόμενοι ἐπέτρεψαν τῇ πελείᾳ διελθεῖν. Ἡ δ' οὐκ ἔσφαλτο, περιεκόπη δὲ τὰ ἄκρα τῆς οὔρας. Τοῦτο οἰωνὸς ἀγαθὸς ἐκρίθη. Καὶ οἱ Ἀργοναῦται ἐπιτηρήσαντες τὰς πέτρας ἀναχωρούσας διῆλθον· ἐκ δὲ τούτου αἱ πέτραι μεμενήκασιν ἀκίνητοι.

ΜΕΡΟΣ Β'

71. Ἰάσων καὶ Μήδεια.

Μετὰ τὸν διὰ τῶν Συμπληγάδων πλοῦν οἱ Ἀργοναῦται ἀναπεταννύασι¹ τὰ ίστια καὶ διαπλεύσαντες τὸν πόντον εἰς Κολχικὴν γῆν ἀφικνοῦνται. Ἐν τῷ πλῷ ἐπερρώνυνται² ἀλλήλους καὶ ὅμοσαν³ βοηθήσειν παντὶ τρόπῳ τῷ Ἰάσονι.

Καθορμισθείσης⁴ δὲ τῆς νεώς ἦκεν Ἰάσων πρὸς Αἴγιτην καὶ ἔλεγεν αὐτῷ· « Πελίας, ὁ τῆς Φθίας βασιλεὺς, ἐπέταξέ μοι τὸ χρυσόμαλλον αὐτῷ κομίσασθαι· ἐὰν τοῦτο μὴ φέρω αὐτῷ, ἀπολοῦμαι ».

Αἴγιτης δὲ δείκνυσι τοὺς χαλκόδοντας ταύρους καὶ λέγει αὐτῷ· « Ζεύγνυ τούτους, καί, ἐὰν καταζεύξῃς αὐτούς, παρέξω σοι τὸ δέρας ». Ἡσκαν δ' οὗτοι ἄγριοι ταῦροι, οὓς χαλεπῶς ὅν τις ζευγνύει, τὸ δέ ἐκ τοῦ στόματος ἐκπεμπόμενον πῦρ οὐδέποτε κατεσβέννυτο. Τούτους δὲ καταζεύξας ἔμελλε σπείρειν δράκοντος ὀδόντας, ἐξ ὃν δράκοντες ἀναδύσονται⁵ ἐπ' αὐτόν.

Ταῦτα ἀκούσας Ἰάσων ἡπόρει, πῶς ἀν τοὺς ταύρους ζευγνύει. Μήδεια δ' ἡ τοῦ Αἴγιτου θυγάτηρ προσελθοῦσα ὑπέσχετο δείξειν αὐτῷ, πῶς ἀν οἱ ταῦροι ζευγνύοιντο, ἐὰν ὀμόσῃ αὐτὴν ἀξεῖν γυναῖκα καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα σύμπλουν ἀγάγηται. « Ο δ' ὅμοσε ποιήσειν τοῦτο, ἐὰν τοὺς ταύρους καταζεύξῃ.

Ἐκ τούτου Μήδεια παρέσχε φάρμακον, δι' οὗ τὴν ἀσπίδα, τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα ἐκέλευσε χρῖσαι⁶. οὕτω δ' ἔμελλε οὕθ' ὑπὸ πυρὸς οὕθ' ὑπὸ σιδήρου ἀδικήσεσθαι⁷.

Ἐκ τούτου Ἰάσων ἐπιρρώνυται καὶ χρισάμενος τῷ φαρ-

¹ Αναγνωστικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλ. Γλώσσης (Ἐκδοσις Α', 1950)

μάκρι παραγίγνεται εἰς τὸ ἄλσος καὶ ἐνταῦθα τοὺς ταύρους καταζεύγνυσιν. Οἱ δὲ ἔζευγμένοι τὴν γῆν ἥρουν· ἐκ τῶν σπειρομένων δὲ ὀδόντων ἀνεδύοντο ἐπ' αὐτὸν δράκοντες καθωπλισμένοι, οὓς Ἰάσων ἀπέκτεινεν· ἔβαλλε γάρ, ὡς Μήδεια ἔλεξεν αὐτῷ, ἀφανῆς ἀποθεῖν⁸ λίθους ἐπ' αὐτούς. Οἱ δὲ περὶ τούτων μαχόμενοι πρὸς ἄλλήλους ἀπέθνησκον ὑπὸ Ἰάσονος.

Ἐπεὶ δὲ Αἴγητης οὐ παρεῖχε τὸ δέρας, εἰ καὶ οἱ ταῦροι κατεζεύγμένοι ἦσαν, ἡ Μήδεια κατακοιμίσασα τὸν δράκοντα τὸ δέρας ἀφείλετο καὶ μετὰ τοῦ Ἰάσονος εἰς Ἀργὸν, ἐφ' ἣς φερόμενοι εἰς Ἑλλάδα ἀφίκοντο.

72. Συμβουλὴ πρὸς ἀρχοντας.

Ἐὰν σαυτὸν δοῦλον τῶν ἡδονῶν καταστήσῃς, μὴ ἔλπιζε ῥᾶδίως τῶν πολιτῶν ἀρξειν· οἱ γάρ πολῖται καθιστᾶσιν ἀεὶ ἔαυτοῖς τὸν ἀρχοντα ὑπόδειγμα. Ὁμοίως καθίστη σαυτῷ συμβούλους ἄνδρας ἀγαθούς, οἱ ἐπιμελήσονται, δπως εὔτυχεστάτους τοὺς πολίτας καταστήσουσιν· οὕτω γάρ ἀν καθισταίης ἀσφαλῆ τὴν ἀρχήν. Τοὺς πονηρούς δὲ πολίτας μεταστησον¹ ἐκ τῆς πόλεως· οἱ γάρ τοιοῦτοι κινδυνεύουσι καὶ ἄλλους καθιστάναι πονηρούς, οἱ μισητὴν τὴν ἀρχὴν τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις καταστήσουσι· οὗτοι γάρ ὁρῶντες τὴν πόλιν κακῶς πάσχουσαν μεταστησούσι² τὴν πολιτείαν³ καὶ σὲ αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως ἐκβαλοῦσι.

Τεκμήριον⁴ δέ σοι ἔστω, ἢ τοὺς τριάκοντα οἱ πολῖται ἐποίησαν. Οὗτοι γάρ καταλαβόντες τὴν ἀρχὴν οὐ μόνον τὴν πολιτείαν μετέστησαν, ἀλλὰ καὶ χρηστούς πολίτας μετ' οὐ πολὺ διετέλουν μεθιστάντες ἐκ τῆς πόλεως. Ἐπεὶ δὲ διάστασαν⁵ τοὺς πολίτας καὶ τοὺς μὲν τιμαῖς ἐτίμων, τοὺς δὲ χρημάτων ἔνεκα ἔξιστασαν⁶ ἐκ τῆς πόλεως, οἱ πολῖται συνίστασαν⁷ ἄλλήλους ἐπ' αὐτούς καὶ τέλος ἔξέβαλον. Σημεῖον δέ σοι

καὶ τοῖς καλῶς βασιλεύειν ἔστω, ἐὰν τοὺς ἀρχομένους ὄρᾶς εὑπορωτέρους καὶ σωφρονεστέρους γιγνομένους διὰ τὴν σὴν ἐπιμέλειαν.

73. Κέκροψ.

Κέκροψ συμφυὲς¹ ἔχων σῶμα ἀνδρὸς καὶ δράκοντος πρῶτος βασίλευς τῆς Ἀττικῆς καθίσταται. Τούτου βασιλέως καταστάντος ἔδοξε τοῖς θεοῖς καθίστασθαι προστάτας τῶν πόλεων, ἐν αἷς ἔμελον ἴδιας ἔκαστος τιμάς ἔχειν. Μεταστάντες² οὖν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου ἥκον ἐπὶ τὴν γῆν.

Ποσειδῶν μὲν οὖν πρῶτος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ πλήξας τῇ τριαίνῃ κατὰ μέσην τὴν ἀκρόπολιν ἀνέφηγεν³ ὕδωρ, ἐξ οὗ προστάτης ταύτης κατέστη. Μετὰ δὲ τοῦτον Ἀθηνᾶ ἐφύτευσεν ἐλαίαν, ἔνθα νῦν τὸ Ἐρέχθειον⁴ ἔστηκεν. Ἐκ δὲ τούτου ἔρις ὑπ' αὐτῶν ἐνίστατο, ὁπότερος τῆς Ἀττικῆς προστάτης καταστάίη.

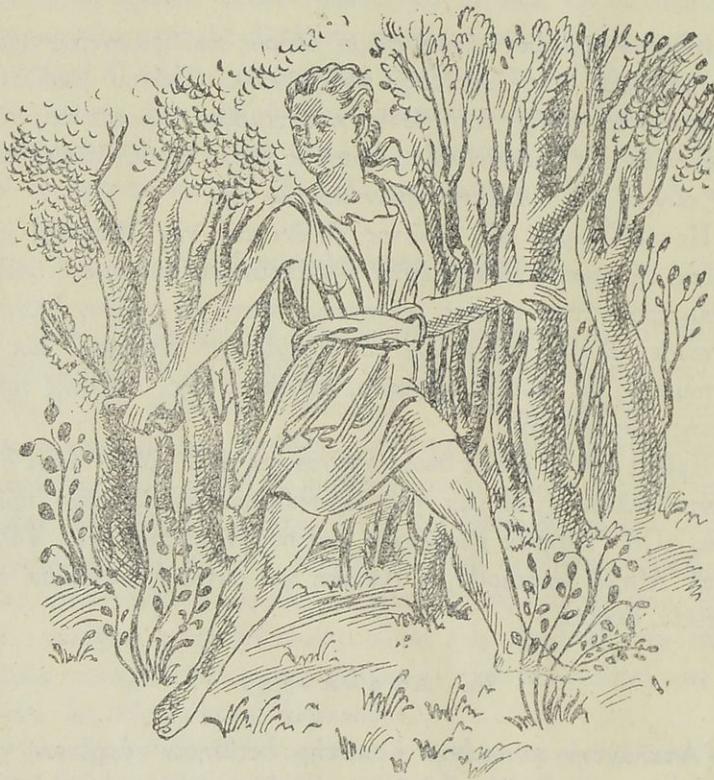
Κριταὶ οὖν οἱ ἄλλοι θεοὶ καθίσταντο, ἀλλ' εὐθὺς οὗτοι διίσταντο ἀλλήλοις· οἱ μὲν γάρ Ποσειδῶνος ἔφασαν τὴν πόλιν εἶναι, οἱ δ' Ἀθηνᾶν ἐβούλοντο πολιοῦχον καταστῆναι. Τέλος δὲ τῇ Ἀθηνᾶς κατεκρίθη ἡ Ἀττικὴ καὶ οὕτω ἡ ἐνεστῶσα φιλονεικία ἔληξεν.

74. Αταλάντη.

Ἀταλάντην γενομένην ὁ πατὴρ ἐκτίθησιν· ἀρρένων γάρ καὶ οὐ θυγατέρων ἔλεγε δεῖσθαι. Οἱ δὲ λαβὼν ταύτην ἐκθεῖναι οὐκ ἀπέκτεινεν, οὐδ' εἰς βάραθρον ἔξηκεν¹. Ἐλθὼν δ' εἰς τὸ Παρθένιον² ὄρος ἔθηκε ταύτην πλησίον πηγῆς, ἔνθα ἄντρον ἦν, ἐφ' οὗ δασὺς δρυμῶν ἐπέκειτο· ἐνταῦθα τὸ βρέφος ἐνθεὶς ἔφυγεν.

Μετ' οὐ πολὺ ἀρκτος ἥκεν, ἥ τοὺς μαστοὺς ὑπὸ γάλακτος

βαρυνομένους εἶχεν· κυνηγοὶ γάρ τὰ ἔσωτῆς βρέφη ἀφηρήκεσσαν. Αὕτη συνεῖσα³ τὸ ἐκτεθειμένον βρέφος προσέρχεται καὶ τοὺς μαστούς τῷ στόματι ἐντίθησιν. Τὸ δ' εὐθὺς ἐθήλασε καὶ ἄμα τὸ θηρίον ἀνεκουφίσθη. Ἐκ τούτου καθ' ἡμέραν, ὅποτε

συνιείη τοὺς μαστούς ἐμπιμπλαμένους⁴ γάλακτος, προσῆγε πρὸς τὸ βρέφος.

Κυνηγοὶ δ' ἴδοντες τὴν ἀρκτὸν θαμὰ⁵ φοιτῶσαν εἰς τὸ ἄντρον συντίθενται⁶ ταύτην παραφυλάξαι. Εἶδον οὖν αὐτὴν οὐδέποτε προΐεμένην⁷ τὸ ἔργον καὶ κατασκεψάμενοι τὸ ἄγ-

τρον εὗρον τὸ βρέφος. Λαβόντες οὖν αὐτὸν ὄνομα ἔθεντο Ἐπαλάντην.

‘Η δὲ τρεφομένη δρείω τροφῇ καὶ ἐν τοῖς ὄρεσι ζῶσα φόβον μὲν οὐδέποτε συνίει, οὐδέποτε δ’ ἀνήκε⁸ θηρεύουσα ἐν τοῖς ὄρεσι. Ποθοῦσα δ’ ἐρημίαν κατέλαβε τῶν Ἀρκαδικῶν ὄρέων τὸ ὑψηλότατον, ἐνθα ἦν αὐλάων⁹ κατάρρυτος καὶ δρῦς μεγάλη καὶ πεῦκαι καὶ βαθεῖα ἡ ἐκ τούτων σκιά. Στρωμὴν δ’ αὐτῇ ὑπετίθεντο δορὰι τῶν θηρευομένων καὶ οὕποτ’ ἀνήκει κρέασι τούτων τρεφομένη. Στολὴν δ’ ἀνειμένην¹⁰ ἐνεδύετο καὶ τοιαύτην, ὥστε μηδὲν διαφέρειν Ἀρτέμιδος. Οὐδενὶ δ’ ἐφίει¹¹ πελάσαι αὐτῇ. Εἰ δέ τις ἐφιεῖτο προσγενέσθαι αὐτῇ, αὕτη διεῖσα¹² τὸν δρυμὸν καὶ τὴν λόχιμην τῇ τῶν ποδῶν ταχύτητι ἀπέκρυπτεν ἔστη.

75. Ἡρακλῆς.

‘Ηρακλῆς υἱὸς Διὸς καὶ Ἀλκμήνης ἦν. Ταύτην Ζεὺς Ἀμφιτρύωνι ἐκδίδωσιν¹. τούτῳ παραδοθεὶς καὶ Ἡρακλῆς βρέφος ἐτρέφετο. Ὁλίγῳ δὲ χρόνῳ ὕστερον, ἀφ’ οὗ Ἀμφιτρύωνι ‘Ηρακλῆς παρεδέδοτο, “Ἡρα δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις ἔπειμψε τὸ βρέφος διαφθεροῦντας. Ὁ δ’ ἀναστὰς ἄγγων² ἐκατέραις ταῖς χερσὶ τούτους διέφθειρε καὶ νεκροὺς τῷ πατρὶ παρέδωκεν. Αὔξηθεὶς δὲ παραδίδοται διδασκάλοις, παρ’ οἷς τὰ πολεμικὰ ἔξέμαθεν³. Ἔπειδὴ δὲ καθ’ ἡμέραν ηὔξανετο μέγας, παρεδόθη παρ’ Ἀμφιτρύωνος τοῖς βουκόλοις, ἵνα οὗτοι μεταδιδοῖεν αὐτῷ τοῦ ἔργου.

Ἐνταῦθα ‘Ηρακλῆς διατρίβων τὸν Κιθαιρώνειον⁴ λέοντα ἀποκτείνει καὶ νεκρὸν τοῦτον τοῖς βουκόλοις παραδίδωσιν. Στρατεύσας εἶτα ἐπὶ τοὺς Μινύας⁵ ἡγάγκασε τούτους δασμὸν τοῖς Θηβαίοις διδόναι. Διὸ καὶ παρὰ Κρέοντος⁶ ἀριστεῖον αὐτῷ ἡ πρεσβυτάτη θυγάτηρ ἐδόθη.

Εἶτα κατὰ ζῆλον "Ηρας μανεῖς¹ καὶ τοὺς ἔσωτοῦ παιδας τῇ πυρᾷ παραδόντες ἔρχεται εἰς Δελφούς καὶ πυνθάνεται, ποῦ κατοικήσει. 'Ο δὲ θεὸς ἀνεῖλεν αὐτῷ παραδοῦνται ἔσωτὸν Εύρυσθεῖ καὶ δώδεκα ἔτη ἐνδιδόνται, ὥστε ἐπιτελεῖν τὰ προσταττόμενα. 'Εὰν δὲ παρέλθῃ τὰ δέκα ἔτη, ἀφ' οὗ ἀν τῷ Εύρυσθεῖ παραδοθῇ, ἀθάνατον αὐτὸν ὁ θεὸς ἔλεγεν ἔσεσθαι.

76. Σωκράτης καὶ Χαιρεκράτης.

Χαιρεφῶντα καὶ Χαιρεκράτη, ἀδελφῷ μὲν ὅντε ἀλλήλοιν, ἔσωτῷ δὲ γνωρίμω¹, αἰσθόμενος Σωκράτης διαφερομένω² εἴπε τῷ Χαιρεκράτει· «'Αμφω τῷ ἀδελφῷ ὅμοιάζετον ταῦν χεροῖν καὶ ποδοῖν καὶ ὀφθαλμοῖν· θαυμαστὸν δ' ἀν εἴη, εἰ τῷ χεῖρε ἀντὶ τοῦ ἀλλήλοιν βοηθεῖν τραποίσθην ἐπὶ τῷ διακωλύειν ἀλλήλῳ· ἢ εἰ τῷ πόδε ἀντὶ τοῦ συνεργεῖν⁴ ἀλλήλοιν ἀμελήσαντε τούτου ἐμποδίζοιτον ἀλλήλῳ βαδίζειν. Τῷ μέντοι ἀδελφῷ καὶ τῷ ἀδελφῷ δὲ θεὸς ἐποίησεν ἐπὶ μείζονι ὠφελείᾳ ἀλλήλοιν ἢ τῷ χεῖρε καὶ πόδε καὶ ὀφθαλμῷ καὶ ὅσα ἄλλα ἀδελφά ἔφυσεν⁵ ἀνθρώποις ὁ θεός· τῷ μὲν γάρ χεῖρε οὐκ ἀν οἶόν τ' εἴη τὰ πλέον ὀργυιᾶς ἀπέχοντα ἄμα ποιῆσαι, τῷ δὲ πόδε οὐδὲ ἐλθοίτην ἀν πλέον ὀργυιᾶς, τῷ δὲ ὀφθαλμῷ οὐκ ἀν οἶόν τ' εἴη ἵδεν ἄμα τὰ ἐμπροσθεν καὶ τὰ ὅπισθεν. Τῷ ἀδελφῷ μέντοι φίλῳ ὅντε πράττετον ἄμα πλεῖστα ἐπ' ὠφελείᾳ ἀλλήλων»).

77. Ἄδης.

'Ο πολὺς λεάως¹ ὑπελάμβανον "Ἄδην τόπον πάνυ βαθὺν ὑπὸ τῇ γῇ." Εστὶ δὲ οὗτος ὁ τόπος σύμπλεως² σκότους καὶ φόβου καὶ περιρρεῖται ποταμοῖς μεγάλοις. Βασιλεύει δὲ ἐνταῦθα ὁ ἀδελφὸς τοῦ Διὸς Πλούτων. Αὐτοῦ δὲ πρόκειται ἡ

‘Αχερουσία λίμνη, ἡν̄ ἔμπλεων ὑδάτων οὐκ ἔστι παρελθεῖν ἀνέυ πορθμέως.

Ταύτην περαιούμενοι οἱ νεκροὶ εἰς λειμῶνα ἔμπλεων ἀσφοδέλων³ γίγνονται.

Πλούτων δὲ καὶ Περσεφόνη δυναστεύουσι δικαστὰς μὲν παρ’ ἑαυτοῖς ἔχοντες Μίνων καὶ Ραδάμανθυν, ὑπηρέτας δ’ ἄλλους τε θεοὺς καὶ τὸν ἄγγελον Ἐρμῆν. Οὕτοι τοῖς μὲν ἀγαθοῖς καὶ δικαίοις τῶν ἀνθρώπων ἕλεφ⁴ εἰσι καὶ εἰς τὸ Ἡλύσιον πεδίον⁵ τούτους πέμπουσιν, — ἔστι δὲ τοῦτο ἔμπλεων ἥδονῶν — τοὺς δὲ πονηροὺς εἰς τὸν τῆς κολάσεως χῶρον ἐκπέμπουσιν.

Διὸ οἱ ἄνθρωποι ζῶντες πειρῶνται τοὺς θεοὺς ἕλεως σφίσιν εἶναι καὶ ἐπὶ τούτῳ κατασκευάζουσι λαμπροὺς νεάως⁶ καὶ ἐν τοῖς νεψις ὅμοιώς βωμούς. Πρὸ δὲ τῶν νεάων ὁ λεώς εὔχεται ἕλεως τοὺς θεούς γενέσθαι αὐτῷ.

78. Ἡρακλῆς πλησίον τοῦ Εύρυσθέως.

Πρῶτος ἀθλος.

‘Ἡρακλῆς ἀκούσας, ὅτι δεῖ ἐνδιδόναι Εύρυσθεῖ, ἔγνω¹ κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ ῥήσιν ποιεῖν. Μετέβη οὖν πρὸς Εύρυσθέα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ προσταττόμενα ἐποίει.

Γνοὺς δ’ Εύρυσθεὺς τὴν Ἡρακλέους δύναμιν καὶ φοβηθεὶς μὴ ὑπ’ αὐτοῦ ἀλλῷ, ἐπέταξεν αὐτῷ τοῦ Νεμέου² λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν· ἥλπιζε γάρ οὕτω ἀπαλλαγήσεσθαι αὐτοῦ. ‘Ο δὲ μεταβάς εἰς Νεμέαν καὶ γνοὺς τὸν λέοντα ἀτρωτὸν φύντα ἐδίωκεν αὐτὸν ῥοπάλῳ· δὲ δὲ φεύγων κατέδυ³ εἰς σπήλαιον. Ἡρακλῆς δέ, ἵνα μὴ ὁ λέων ἀποδραίη⁴, εὐθὺς ἐκδὺς εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπήλαιον καὶ τὴν χεῖρα περιθεὶς τῷ τραχήλῳ τοῦ λέοντος ἐπνιξεν αὐτόν. Θέμενος δ’ ἐπὶ τοὺς ὄμους εἰς Μυκήνας ἐκόμιζεν αὐτόν.

Εύρυσθεὺς δὲ φοβηθεὶς πίθον ἔχατῷ κατεσκεύασεν, εἰς δν εἰσέδυ. Τὸ λοιπὸν δ' ἀπεῖπεν⁵ αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν μὴ εἰσιέναι, δεικνύναι δὲ πρὸ τῶν πυλῶν τοὺς ἄθλους ἐκέλευσεν· ἐπεμπε δ' ἐφεξῆς κήρυκα καὶ ἐπέταττε τοὺς ἄθλους.

79. Δεύτερος ἄθλος.

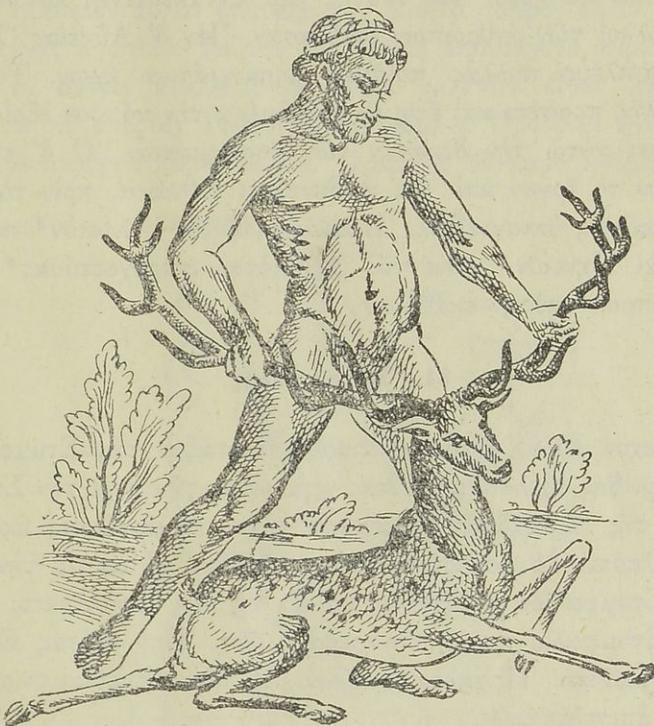
Δεύτερον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν λερναίαν ὕδραν¹ ἀποκτεῖναι. Αὕτη δ' ἐν τῷ τῆς Λέρνης² ἔλει ἐκτραφεῖσα ἔξεβαινε καὶ τὰ βοσκήματα, ὃν τὸ πεδίον ἀνεπίμπλατο, διέφθειρεν. Οὐδεὶς δὲ τοῦ κακοῦ τὴν χώραν ἀπαλλάξαι ἥδυνατο· ἡπίσταντο³ γάρ πάντες κινδυνεύσειν, ἐὰν τοιοῦτόν τι πειραθῶσιν. «Ἐὰν ταύτην», εἶπεν ὁ Εύρυσθεὺς, «δύνη ἀποκτεῖναι, τὴν χώραν εῦ ποιήσεις». Εἶχε δ' ἡ ὕδρα κεφαλὰς ἐννέα, τὰς μὲν ὅκτὼ θυητάς, τὴν δὲ μίαν ἀθάνατον.

Ἐπιβάς οὖν Ἡρακλῆς ἀρμάτος, ἥνιοχοῦντος Ἰολάου, εἰς Λέρνην ἔρχεται καὶ τοὺς μὲν ἵππους ἵστησι, τὴν δὲ ὕδραν εὐρὼν τῷ ὁπόλῳ τὰς κεφαλὰς ἔκοπτεν. Ἄλλ' οὐδὲν ἥδυνατο ἀνύειν· μιᾶς γάρ κεφαλῆς κοπτομένης δύο ἀνεφύοντο. Λέγει οὖν πρὸς Ἰόλαον· «Οὐκ ἡπιστάμην οὕτω χαλεπὸν τὸ ἔργον δύνη σὺ οὖν ἐμπίμπρη⁴ τὴν ἐγγύς Ὂλην καὶ, ὅταν ἐγώ τὰς κεφαλὰς ἀποκόπτω, σὺ πειρῶ ἐμπιμπράναι ταύτας τοῖς καιομένοις δαυλοῖς». Τοῦτον τὸν τρόπον ἐμπρήσας τὰς ἀναφυομένας κεφαλὰς τάφρον ἀνέῳξεν, ἐν ᾧ κατώρυξε τὴν ἀθάνατον κεφαλήν. Εὐθύς δὲ εἴτα λίθον αὔτῃ ἐπιθεὶς ἐμπίμπλησι τὴν τάφρον λίθων καὶ γῆς· τὸ δὲ σῶμα τῆς ὕδρας ἀποσχίσας ἐνέπλησε χολῆς τὰ ἄκρα τῶν ὁιστῶν⁵.

80. Τρίτος, τέταρτος καὶ πέμπτος ἄθλος.

Τρίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ ἐνεγκεῖν τὴν Κερυνίτιν ἔλαφον ζῶσαν. Ταύτην ἔφασαν χρυσόκερων εἶναι καὶ ἱέναι ἐλευ-

Θέραν διὰ τοῦ ἄλσους, ὅτε iεράν τῆς Ἀρτέμιδος οῦσαν. Διὸ
Ἡρακλῆς βουλόμενος αὐτὴν μήτε ἀνελεῖν μήτε τρῶσαι δι-
ῆει ὅλον ἐνιαυτὸν τὸ ἄλσος διώκων τὴν ἔλαφον· ἐδεδοίκει γὰρ
μή, ἐὰν ταύτην ἀποκτείνῃ, τὴν θεὰν ἐχθρὰν αὐτῷ ποιήσῃ.
Ἐπεὶ δὲ ἡ ἔλαφος διωκομένη ἀπέκαιρεν, ἀφικομένη ἐπὶ τὸν

Λάδωνα ποταμὸν ἔστη. Ἐνταῦθα ταύτην Ἡρακλῆς ἐπὶ τῇ
ὅχθῃ καθημένην συνέλαβεν. Ἐπὶ τῶν ὄμων δὲ ταύτην θεὶς
πρὸς Εύρυσθέα τὸν βασιλέα εἰς Μυκήνας ἐκόμισεν.

Τέταρτον ἄθλον τὸν Ἐρυμάνθιον¹ κάπρον ἐπέταξε ζῶντα
κομίζειν. Τοῦτο τὸ θηρίον πάντες ἥδεσαν μεγίστων κακῶν
αἴτιον τῇ χώρᾳ γεγονός. Ἐκ γὰρ τοῦ ὄρους ὁρμώμενος ἥδη-

κει τὴν γῆν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐδέδισαν τοῦτον διῶξαι. Ὡρα-
κλῆς μέντοι διώξας αὐτὸν ἔκ τινος λόχμης μετὰ κραυγῆς εἰς
χιόνα πολλὴν παρειμένον ἐμβροχίσας² εἶλε καὶ εἰς Μυκήνας
ἐκόμισεν.

Πέμπτον ἐπέταξεν ἀθλὸν τὴν κόπρον τῶν Αὔγείου βο-
σκημάτων καθῆραι. Ἐκ ταύτης γὰρ κατακειμένης καὶ δύού-
σης πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐτέθνασαν. Ὡν δὲ Αὔγείας Ἡλι-
δος βασιλεὺς πολλὰς ποιμνας βοσκημάτων ἔχων. Τούτῳ
Ἡρακλῆς προσῆι καὶ ἔφη ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὴν κόπρον ἐξοίσειν,
εἰ δώσει αὐτῷ τὴν δεκάτην τῶν βοσκημάτων. Ο δὲ εἰδὼς
χαλεπὸν τὸ ἔργον καὶ ὅτι κινδυνεύσει τεθνάναι, πρὸν τὸ ἔρ-
γον περᾶναι, ὑπισχνεῖται. Ἡρακλῆς δὲ τὸν Ἀλφειὸν³ ποτα-
μὸν καὶ Πηνειόν⁴ σύνεγγυς βεβηκότας παροχετεύσας⁵ διὰ
τῆς κόπρου ταύτην ἐκάθηρεν.

81. Ἔκτος ἀθλος.

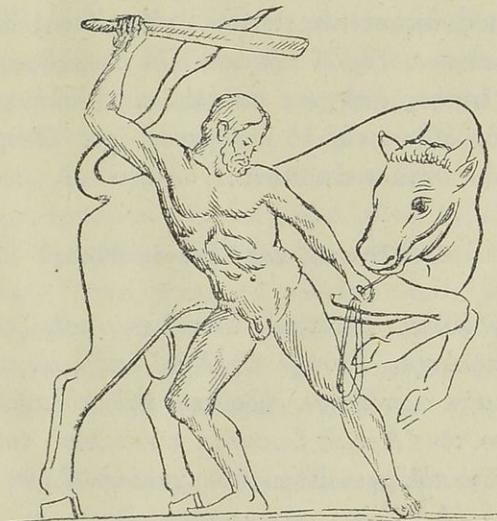
Ἐκτον ἀθλὸν ἔδοξεν Εὔρυσθεῖ ἐπιτάξαι τὰς Στυμφαλί-
δας¹ ὄρνιθας ἐξελάσαι. Ταύτας νεμομένας τὴν περὶ τὴν Στύμ-
φαλον τῆς Ἀρκαδίας χώραν οὐκ εἶχον οἱ οὐκοῦντες ἐκδιώ-
ξαι. Οπότε γὰρ βούλοιντο ταύτας διῶξαι, αὗται εἰς τὴν λί-
μνην Στυμφαλίδα εἰσέβαινον καὶ ἐν τῇ Ὂλῃ ἐκρύπτοντο. Ὡν
δὲ ἡ Στυμφαλίς πολλῇ συνηρεψή² Ὂλῃ. Ἐπὶ ταύτας Εύρυ-
σθεὺς ἐκάλεσε τὸν Ηρακλέα νομίζων οὐχ οἶόν τε εἶναι τοιοῦτον
ἔργον ἐπιτελέσαι.

Ἡρακλῆς οὖν μεταβὰς ἐκεῖσε ἐπειρᾶτο διαφόροις ὅπλοις
ἐκβάλλειν αὐτάς. Αἱ δὲ διωκόμεναι εἰσέβησαν εἰς τὴν Ὂλην
καὶ ἐκρύπτοντο. Ἀμηχανοῦντι³ δὲ αὐτῷ καὶ οὐκ ἔχοντι ὅ τι
ποιήσαι, Ἀθηνᾶ δωρεῖται κρόταλα χαλκᾶ παρ’ Ἡφαίστου
λαβοῦσσα· αὕτη γὰρ ἡβουλήθη βοηθῆσαι τὸν Ηρακλεῖ. Ταῦτα
κρούων οὗτος ἐπὶ τοῦ συνεχομένου τῇ λίμνῃ ὅρους ἐφόβει⁴

τὰς ὅρνιθας. Αἱ δὲ ἀκούουσαι καὶ οὐχ ὑπομένουσαι τὸν δοῦπον
βουλόμεναι σωθῆναι ἀνίπταντο. Τότε δὲ ταῦτας ἐτόξευε καὶ
οὕτω πάσας διέφθειρεν.

82. Ἔβδομος καὶ ὄγδοος ἄθλος.

"Ἐβδομον ἄθλον ἐπέταξε τὸν Κρῆτα ταῦρον ἔλεῖν καὶ εἰς
Μυκήνας ἀγαγεῖν. Τοῦτον Εὔρυσθεὺς ἐπυνθάνετο ἄγριον ὅντα
καὶ ἐν ἄντρῳ κεκλειμένον, ὡστε χαλεπὸν εἶναι ληφθῆναι
ζῶντα ὑπ' ἀνδρός. Τοῦτο μαθὼν πέμπει Ἡρακλέα ἡγούμενος
οὐκ ἀν περιγενέσθαι¹ τούτου. Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς

Κρήτην εύρισκει Μίνωα καὶ ἥξίου τὸν ταῦρον λαμβάνειν.
Ο δ' οὐκ εἰδὼς Ἡρακλέα εἶπεν αὐτῷ διαγωνισαμένῳ τι-
τρώσκειν καὶ λαμβάνειν τὸν ταῦρον. Ἡρακλῆς δὲ τρώσας
τοῦτον καὶ δήσας ἔδειξεν Εὔρυσθεῖ· τὸ δὲ λοιπὸν εἴασεν αὐ-
τὸν ἄνετον². Ο δὲ ταῦρος ἀποδράς ἐκεῖθεν καὶ διαβάς τὸν
Ισθμὸν εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφικνεῖται καὶ ἐνταῦθα,

έως ἐγήρασε, τοὺς βλασταίνοντας ἀγροὺς διελυμαίνετο³.

"Ογδοον ἄθλον ἐπέταξε τὰς Διομήδους τοῦ Θρακὸς ἵππους εἰς Μυκήνας κομίζειν. Αἱ δ' ἵπποι αὗται ἔδακνον καὶ κατήσθιον ἀνθρώπους. Ἐβασίλευε δὲ Διομήδης Βισκόνων, ἔθνους μαχιμωτάτου. Πλεύσας οὖν μετὰ τῶν ἔκουσίως συνεπομένων, οἵς πολλὰ ἀγαθὰ ὑπέσχετο, ἀφίκετο εἰς Θράκην. Ἐνταῦθα δ' ἐπιτυχών τοῖς ἐπὶ ταῖς φάτναις τῶν ἵππων φρουροῦσι τούτους ἐβιάσατο καὶ ἤγαγε τὰς ἵππους ἐπὶ θάλατταν. Τῶν δὲ Βισκόνων σὺν ὅπλοις ἐπιβοηθούντων τὰς ἵππους μὲν παρέδωκεν Ἀβδήρω, δις ὑπ' αὐτῶν ἐπισπασθεὶς⁴ ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ διαγωνισάμενος πρὸς Διομήδη καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπιδραμόντας καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν ῥᾳδίως τοὺς ἀποκαμόντας ἡνάγκαζε φεύγειν. Τεμὼν⁵ δὲ καὶ τὴν Διομήδους χώραν καὶ λαβὼν τὰς ἵππους ἀπήγαγε ταύτας εἰς Μυκήνας. Μεθέντος δ' αὐτὰς Εύρυσθέως εἰς τὸ λεγόμενον ὄρος "Ολυμπον ἐλθοῦσαι πρὸς τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

83. Ἐνατος καὶ δέκατος ἄθλος.

"Ἐνατον ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐνετείλατο κομίζειν τὸν ζωστῆρα¹ Ἰππολύτης. Ταύτην αἱ Ἀμαζόνες², αἱ περὶ Θερμώδοντα ποταμὸν κατέκουν, ἥδοῦντο καὶ ηὐλαβοῦντο³. Εἶχε δ' Ἰππολύτη τὸν Ἀρεως ζωστῆρα σύμβολον⁴ τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. Τοῦτο τὸ ἔργον Εύρυσθεὺς χαλεπὸν ὡήθη εἶναι Ἡρακλεῖ· αἱ γὰρ Ἀμαζόνες μαχιμώταται ἦσαν καὶ οὐδεὶς ποτε διενοίθη διαγωνίσασθαι αὐταῖς.

Παραλαβὼν οὖν Ἡρακλῆς ἐθελοντὰς συμμάχους ἐν μιᾷ νηὶ ἔπλει. Ἐπεὶ δ' εἰς τὸν λιμένα αὐτῶν κατέπλευσε, παραγενομένης ὡς αὐτὸν Ἰππολύτης καὶ τίνος χάριν ἥκοι πυθομένης καὶ δώσειν τὸν ζωστῆρα ὑποσχομένης, "Ἡρα μιῇ τῶν Ἀμαζόνων εἰκασθεῖσα⁵ τὸ πλῆθος ἐπεφοίτα λέγουσα· «Τὴν

βασιλίδα ἀρπάζουσιν οἱ προσελθόντες ξένοι ». Αἱ δὲ μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὴν ναῦν κατέθεον σὺν ἵπποις. 'Ως δ' ἥσθετο αὐτὰς καθωπλισμένας Ἡρακλῆς, νομίσας ἐκ δόλου τοῦτο γενέσθαι τὴν μὲν Ἰππολύτην κτείνας τὸν ζωστῆρα ἀφαιρεῖται, πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς ἀγωνισάμενος ἀποπλεῖ καὶ κομίσας τὸν ζωστῆρα εἰς Μυκήνας ἔδωκεν Εὔρυσθεν.

Δέκατον δ' ἄθλον ἐπετάγη τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐξ Ἐρυθίας κομίζειν. Ἐρύθεια δ' ἦν Ὁμεανοῦ πλησίον κειμένη νῆσος, ἡ νῦν Γάδειρα καλεῖται. Ταύτην Γηρυόνης ἐκαρποῦτο τριῶν ἔχων ἀνδρῶν συμφυὲς σῶμα συνηγμένον μὲν εἰς ἐν κατὰ τὴν γαστέρα, ἐσχισμένον δ' εἰς τρεῖς ἀπὸ λαγόνων τε καὶ μηρῶν. Εἶχε δὲ φοινικᾶς βοῦς, ὃν ἐπεμελεῖτο μὲν βουκόλος Εύρυτίων, φύλαξ δ' ἦν αὐτῶν "Ορθρος, κύων δικέφαλος. Πορευόμενος οὖν Ἡρακλῆς ἐπὶ τὰς βοῦς ταύτας περαιοῦται νηὶ εἰς Ἐρύθειαν καὶ ἐν τῷ ὄρει "Αβαντὶ αὐλίζεται⁶, οὐδενὸς ἐναντιουμένου. Αἰσθόμενοι δ' ὁ τε κύων καὶ ὁ βουκόλος ἐπ' αὐτὸν ὅρμων· ἥρνοῦντο γάρ ἐπιτρέψαι αὐτῷ λαβεῖν τὰς βοῦς. Ἡρακλῆς δ' ἐπέρχεται ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἀποκτείνει ἀμφοτέρους ῥοπάλῳ. Ἀποκτείνας δὲ πάντας τοὺς ἐπιδραμόντας αὐτῷ, οἱ Γηρυόνην μέγιστον ἥσπάζοντο, καὶ αὐτὸν δὲ τέλος Γηρυόνην καταβαλὼν τὰς βοῦς εἰς Μυκήνας ἐκόμισεν. Εὔρυσθεὺς δ' ἥσθεις κατέθυσεν αὐτὰς τῇ "Ἡρᾳ.

84. Ἐνδέκατος καὶ δωδέκατος ἄθλος.

"Ἐνδέκατον ἄθλον ἐπέταξε παρ' Ἐσπερίδων¹ τὰ χρυσᾶ μῆλα κομίζειν· ταῦτα γάρ χαλεπὸν κτηθῆναι παρ' ἀνδρός. Πορευόμενος οὖν Ἡρακλῆς πρῶτον εἰς Λιβύην ἀφίκετο, ἦς 'Ανταῖος ἐβασίλευεν. Παρὰ τούτου Ἡρακλῆς δεκτὸς γενόμενος ἤναγκάζετο παλαίειν αὐτῷ. 'Ο γάρ 'Ανταῖος δεχόμενος τοὺς ξένους καὶ ἐν πάλῃ τούτους χειρούμενος ἀπέκτεινεν.

‘Ηρακλῆς μέντοι τοῦτον ἀράμενος² μετέωρον ἔχειρώσατο καὶ ἀπέκτεινεν.

Ἐκ τούτου εἰς Αἴγυπτον ἤλθεν, ἵς Βούσιρις, παῖς Ποσειδῶνος, ἐβασίλευεν. Οὗτος πρῶτον πολλὰ δωρούμενος τοῖς ξένοις ἤγει ἐπὶ τὸν βωμὸν κάνταῦθα ἔθυεν αὐτούς. Οὕτω καὶ ‘Ηρακλῆς τὸ πρῶτον μὲν ἐβιάσθη προσφερόμενος μέντοι εἰς τὸν βωμὸν τοὺς δεσμούς ἕρρηξε καὶ ἐκεῖνον ἀπέκτεινεν. Οὕτω, δὲ Βούσιρις διενοήθη ἐργάσασθαι, εἰργασται αὐτῷ.

Μετὰ τοῦτο πρὸς “Ατλαντα³ ἥκε, παρ’ οὖ διαδεξάμενος τὸν οὐρανόν, ἐκεῖνον ἐπὶ τὰ μῆλα ἔπειμψεν, αὐτὸς δὲ τὸν “Ατλαντα ἐμιμήσατο. “Ατλας δ’ ὅμως δρεψάμενος τὰ μῆλα ἐβούλετο αὐτὸς κομίσαι πρὸς Εὔρυυσθέα, ‘Ηρακλέα δ’ ἐκέλευσεν τὸν οὐρανόν. ‘Ηρακλῆς δ’ ἐκέλευσεν “Ατλαντα δέξασθαι τὸν οὐρανόν, ἔως σπεῖραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ποιήσαιτο. Τοῦτο ἀκούσας “Ατλας ἐπὶ γῆς καταθεὶς τὰ μῆλα τὸν οὐρανὸν διεδέξατο. ‘Ηρακλῆς δ’ ἀνελόμενος⁴ τὰ μῆλα ἀπηλάσσετο.

Δωδέκατον ἄθλον ἐπετάγη τὸν Κέρβερον ἐξ “Ἄδου κομίζειν. Εἶχε δ’ οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος. Ἐλθὼν οὖν ‘Ηρακλῆς ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, οὖ τῆς καταβάσεως τὸ στόμιόν ἐστι, εἰς “Άδου κατήει. Ἐνταῦθα θωρακισθεὶς καὶ λεοντῆν περιθέμενος συνέλαβε τὸ θηρίον, καίπερ ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος δακνόμενος τὰς χεῖρας, οὐδὲν λυμανθείς⁵. Μεθ’ ἡμέρας γάρ τὸ τραῦμα ἴαθη. Ἀγαγὼν δὲ τὸν Κέρβερον εἰς Μυκήνας καὶ δείξας τοῦτον Εὔρυυσθεῖ πάλιν εἰς “Άδου ἐκόμισεν.

85. Χώρα θηρας.

Τὰ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ θηρία παντοῖα ἦν, πλεῖστοι μὲν ὅνι άγριοι, πολλοὶ δὲ στρουθοὶ καὶ μεγάλοι. Ἐνησαν δὲ καὶ

ώτιδες καλαιὶ καὶ δορκάδες¹ ταχεῖαι. Ταῦτα τὰ θηρία οἱ τῆς χώρας ταύτης κάτοικοι τοῖς ἵπποις ἐθήρευον. Συνεξῆσαν² δ' ἄμα ἐπὶ θήραν ἄνδρες γέροντες καὶ νέοι. Καὶ οἱ μὲν γέροντες μετὰ θηρευτικῶν κυνῶν ἀνίχνευον τὰ ἐν τῷ δάσει θηρία, οἱ δὲ νέοι διυστάμενοι³ ἀλλήλων ἐδίωκον τὰ πλησιάζοντα θηρία. Χαλεπὸν μέντοι ἦν θηρεῦσαι τοὺς ὅνους· οὕτοι γάρ πολὺ θᾶττον πάντων τῶν ἵππων ἔθεον. "Εστιν δέ δ' ὅμως ἐλάμβανόν τινας. Τὰ δὲ τῶν ἀλισκομένων κρέα παραπλήσια ἦν τοῖς ἐλαφείοις, ἀπαλώτερα δέ.

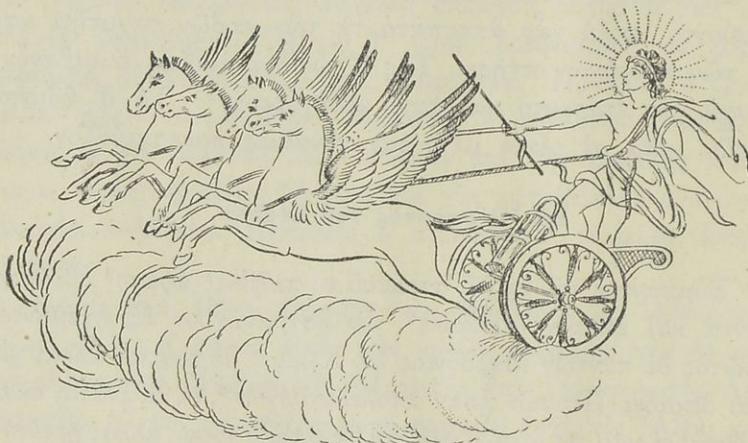
Στρουθὸν δ' οὐδεὶς ἔλαβεν. Οἱ δὲ διωξαντες ἵππεις ταχὺ ἐπαύοντο· πολὺ γάρ ἀπεσπάτο τῇ τῶν ποδῶν ταχυτῆτι καὶ τῇ τῶν πτερύγων πτήσει. Τὰς δ' ὡτίδας ῥάδίως ἐλάμβανον· βραχὺ γάρ ἐπέτοντο καὶ ταχὺ ἀπηγόρευον⁴. Τὰ δὲ ἥδιστα αὐτῶν κρέα αἱ οἴκοι μένουσαι γυναικες παρεσκεύαζον.

86. Ὁ στρατὸς τοῦ Εέρξου.

✓ Σύμπαντος τοῦ πεζοῦ στρατοῦ τὸ πλῆθος¹ ἐφάνη² ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες³, ὃν ἐστρατήγουν ἐξ ἡγεμόνες· πρῶτος δὲ πάντων Μαρδόνιος ἦν. Χωρὶς⁴ δὲ τούτων ἄλλαι χίλιαι δεκάδες Περσῶν ἥσαν ἀπολελεγμένων⁵, οἱ ἀθάνατοι ἑκατοῦντο⁶ εἰ γάρ τις αὐτῶν ἐκλίποι θανάτῳ ἢ νόσῳ, ἄλλος ἤρειτο⁶ καὶ οὐδέποτε πλείους ἢ ἐλάσσους μυρίων ἐγίγνοντο. Ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες. Τῶν δὲ τριήρων⁷ ἀριθμὸς ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διακόσιαι καὶ χίλιαι. Παρείχοντο δὲ Κύπριοι μὲν πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, Φοίνικες δὲ διπλασίας τούτων, Αἰγύπτιοι δὲ δυοῖν δεούσας διακοσίας. Ωσαύτως Κίλικες ἑκατόν, Πάμφυλοι τριάκοντα, Λύκιοι πεντήκοντα, νησιῶται ἐπτακαίδεκα, Ἐλλησπόντιοι ἑκατόν. Οκτὼ δὲ στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος ναυτικοῦ ἥσαν. Οὗτος ὁ στόλος δευτεραρίος ἐξ Ἐφέσου εἰς Ἐλλήσποντον ἀφίκετο.

87. Φαέθων.

"Ηλιος ἐτέκνωσε Φαέθοντα, ὃς περὶ πᾶν μὲν ἐτόλμα,
οὐδενὸς δ' ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἤττατο. "Οτε Φαέθων νεα-
νίας ἐγένετο, ὅρῶν τὸν πατέρα ἐπὶ τεθρίππου¹ ὁχούμενον καὶ
διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τιμώμενον ἴκετευε μίαν ἡμέραν
παραχωρῆσαι αὐτῷ τὸ ἄρμα. Οὕτω γάρ ἥλπιζεν εὐδοκιμή-
σειν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις. 'Ο δὲ πατὴρ πρῶτον μὲν ὕκνει
παραχωρῆσαι τοῦτο τῷ υἱῷ, ὕστερον δ', ἐπεὶ οὗτος ἥπιζε²,
συνεχώρησεν αὐτῷ, καίπερ εἰδὼς ὅτι ὁ υἱὸς θανατᾷ³.

'Ἐπεὶ οὖν Φαέθων ἀνέβη ἐπὶ τοῦ τεθρίππου, ἥλαυνε μὲν
αὐτὸν ἀνειμένως⁴, οἱ δ' ἵπποι γνόντες ὅτι οὐ δουλεύουσιν
'Ηλίῳ, ἐξηγέχθησαν⁵ τῆς ὁδοῦ. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον πλανώ-
μενοι κατὰ τὸν οὐρανὸν ἐπύρωσαν αὐτόν, εἴτα δὲ πελάσαντες
τῇ γῇ ἐλυμήναντο αὐτὴν κατακαίοντες τοὺς ἀγρούς.

Διὸ Ζεὺς ὁργισθεὶς Φαέθοντα μὲν ἐκεραύνωσε, τὸν δ'
"Ηλιον ἐπὶ τὴν συνήθη πορείαν ἀποκατέστησεν. 'Ο δὲ πατὴρ
οἰμώζων⁶ καὶ στεναχίζων ἐπὶ τῇ τοῦ υἱοῦ ἀπωλείᾳ ἔλεγεν
« Οἴμοι, ὅτι τοιούτου υἱοῦ ἀποστέρομαι».

Γεωργίου Ν. Ζούκη

88. Σθενελαῖδας ἀγορεύων ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν Λακεδαιμονίων.

Παρελθόν¹ Σθενελαῖδας, εἰς τῶν ἐφόρων ὅν, ἔλεξε τάδε· «Τοὺς μὲν λόγους, ὃ Λακεδαιμόνιοι, τῶν Ἀθηναίων τοὺς πλείονας τοῦ δέοντος οὐ γιγνώσκω· ἐπαινέσαντες γάρ ἔσατούς πλέον ἢ κατ' ἀξίαν² οὐδαμοῦ ἀντεῖπον ὡς οἱ ἡμέτεροι σύμμαχοι ἀδικώτεροι αὐτῶν ἐγένοντο. Καίτοι, εἰ πρὸς Μήδους μὲν τότε ἐγένοντο οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων, πρὸς ἡμᾶς δὲ νῦν χείρους ἢ πρὸς τοὺς ἑαυτῶν συμμάχους, μείζονος ζημίας ἀξιού εἰσιν. Ἡμεῖς μὲν γάρ μετὰ τῶν συμμάχων μάλιστα ἐτιμήσαμεν καὶ αἰτιωτάτους³ τῆς κατὰ τῶν Μήδων νίκης αὐτούς ἐλογισάμεθα ἐν τοῖς "Ἑλλησιν. Οὕτοι δ' ἀνακουφισθέντες⁴ ἀδικώτατοι πρὸς τοὺς ἡμετέρους συμμάχους ἐγένοντο. Νῦν δ' ὅμως οὐ περιοψόμεθα τοὺς συμμάχους ἀδικουμένους· κρεῖττον γάρ μετ' αὐτῶν συμπάσχειν ἢ ἐν ἀσφαλείᾳ διατελεῖν ἐστερημένους φίλων. Ἐὰν δὲ τούτοις νῦν μὴ πολεμήσωμεν, ἀναγκασθησόμεθα πολὺ θάττον ἐν τῷ μέλλοντι ἐπεξιέναι⁵ αὐτοῖς· τότε γάρ μείζους γενόμενοι ἐπαχθέστεροι ἔσονται, ὅτε καὶ χαλεπώτερον ἡμῖν ἔσται ἀπαλλαγῆναι τῆς δουλείας».

Ταῦτα λέξας ἐπεψήφιζεν⁶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Λακεδαιμονίων.

89. Καταγωγὴ καὶ παιδικὴ ἡλικία Οἰδίποδος.

Ζεύς, ὁ τῶν θεῶν βασιλεύς, ἔδωκε Κάδμῳ, κτήτορι τῶν Θηβῶν, γυναῖκα Ἀρμονίαν. Πάντες τότε οἱ θεοὶ καταλιπόντες τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ Καδμείᾳ εὐωχούμενοι ὑμνηταὶ τοῦ γάμου ἐγένοντο. Ἐν δὲ τῇ εὐωχίᾳ αὐληταὶ¹ καὶ ἀοιδοὶ παρῆσαν ἀδοντες, πολλοὶ δὲ θεράποντες καὶ κλητῆρες ὑπούργουν τοῖς εὐωχούμενοις.

¹ Αναγνωστικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλ. Γλώσσης ("Εκδοσις Α', 1950)

6

Κάδμου γίγνονται Ἰνώ καὶ Σεμέλη, παῖς δὲ Πολύδωρος, ὃς γεννᾷ Λάβδακον. Μετὰ δὲ τοῦτον Λάιος ἡγεμὼν τῶν Θηβῶν καθίσταται.

Τούτῳ ὁ θεὸς Ἀπόλλων ἔχρησεν² ὑπὸ τοῦ υἱοῦ ἀποθανεῖσθαι. Διὸ Λάιος μνήμων τοῦ χρησμοῦ ὅν, διατρήσας τὰ σφυρὰ τοῦ γεννηθέντος περόναις τῷ νομεῖ τὸ βρέφος δίδωσιν ἐκθεῖναι. Ὁ δὲ τὸ βρέφος οἰκτίρας καὶ σωτὴρ βουληθεὶς γενέσθαι παραδίδωσιν αὐτὸ τοῖς βοσκοῖς τοῦ Πολύβου, βασιλέως τῆς Κορίνθου. Οἱ δὲ παραλαβόντες καὶ σωτῆρες αὐτοῦ γενόμενοι ἥνεγκον εἰς τὴν Πολύβου γυναικα.³ Η δὲ τροφὸν παραλαβοῦσσα ὑποβάλλεται³ τὸ βρέφος καὶ θεραπεύσασα τὰ σφυρὰ Οἰδίπουν καλεῖ, τοῦτο θεμένη τὸ ὄνομα διὰ τὸ τοὺς πόδας ἀνοιδῆσαι⁴.

Τελειωθεὶς δὲ ὁ παῖς καὶ διαφέρων τῶν ἡλίκων ἐν ῥώμῃ καὶ διὰ φθόνον ὀνειδιζόμενος ὑπὸ τῶν συμπαικτόρων ὑπόβλητος⁵ ἔρχεται εἰς Δελφοὺς καὶ περὶ τῶν ἴδιων γονέων πυνθάνεται. Ὁ δὲ θεὸς ἀνεῖλεν αὐτῷ πρὸς τοὺς γονέας μὴ πορεύεσθαι· τὸν γὰρ πατέρα μέλλει φονεύσειν καὶ τὴν μητέρα γυναικα λήψεσθαι.

90. Βασιλεία Οἰδίποδος καὶ θάνατος αὐτοῦ.

Οἰδίποδι ἀκούσαντι τὸν χρησμὸν φυγὴ ἦν ἐκ Κορίνθου, ἦν πατρίδα ἐνόμιζεν. Φερόμενος δὲ διὰ Φωκίδος ἐφ' ἄρματος, κατὰ τὴν μαντείαν εἰς ξένην γῆν, συντυγχάνει κατά τινα στροφὴν τῆς ὁδοῦ στενὴν ἐφ' ἄρματος ὀχουμένῳ Λαΐῳ καὶ Πολυφόντῃ· κήρυξ δὲ οὗτος ἦν Λαίου. Καὶ κελεύσαντος τούτου ἐκχωρεῖν¹ τῆς ὁδοῦ καὶ κτείναντος τῶν ἵππων τὸν ἔτερον, ἀγανακτήσας Οἰδίπους καὶ μετὰ φορᾶς² παίσας ἀμφοτέρους τῷ ῥοπάλῳ ἀπέκτεινε, Λάιον καὶ Πολυφόντην, καὶ εἰς Θήβας παρεγένετο. Καὶ Λαΐῳ μὲν ταφὴν παρεσκεύασεν ὁ βασιλεὺς Πλαταιέων Δαμασίστρατος, τὴν δὲ βασιλείαν Κρέων παρέλαβεν.

Τούτου δὲ βασιλεύοντος μεγάλη συμφορὰ τὰς Θήβας κατέσχεν. "Ηρα γάρ ἔπειμψε Σφίγγα, ἡ πρόσωπον μὲν γυναικός, στῆθος δέ, βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος καὶ πτέρυγας ὄρνιθος ἔχουσα τρόμον τοῖς Θηβαίοις ἐνέβαλλεν· προύτεινε γὰς αὐτοῖς ἐπὶ τὸ Φίκειον ὅρος καθεζομένη τὴν λύσιν τοῦδε τοῦ αἰνίγματος· «Τί ἐστιν, ὁ μίαν ἔχον φωνὴν τετράπουν, δίπουν, τρίπουν γίγνεται»; Εἰ δὲ μὴ εὔροιεν τὴν λύσιν, ὑπὸ μανίας ἡ Σφίγξ κατεχομένη κατεβίβρωσκεν³ ἔνα.

Πολλῶν δ' ἀπολλυμένων, Κρέων ἐκζητῶν⁴ ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ κηρύζετε τὴν βασιλείαν καὶ τὴν Λαΐου γυναικα δώσειν τῷ λύσοντι τὸ αἴνιγμα.

Οἰδίπους δ' ἀκούσας ἀνθρώπον ἔφη εἶναι τὸ ὑπὸ τῆς Σφιγγὸς λεγόμενον. Οὗτος γάρ γίγνεται βρέφος ὀχούμενος τοῖς τέταρσι κώλοις, τελειούμενος δὲ δίπους ἐστί, γηράσκων δὲ καὶ τὴν τρίτην βάσιν λαμβάνει, τὴν βακτηρίαν.

'Η μὲν οὖν Σφίγξ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἐσαυτὴν ἔρριψεν,

Οιδίπους δὲ τὴν βασιλείαν παρέλαβε καὶ τὴν μητέρα Ἰοκάστην ἔγημεν, ἐξ ἣς ἐτέκνωσεν Ἐτεοκλέα καὶ Πολυνείκη, Ἀντιγόνην καὶ Ἰσμήνην.

Ὕστερον δὲ τῶν λανθανόντων φανέντων⁵ ἡ μὲν Ἰοκάστη πνιγμὸν ἔσυτῇ παρεσκεύασεν, Οἰδίπους δ’ ἐξόρυξεν τῶν ὁφθαλμῶν. Οὕτω τυφλὸς ὑπὸ Ἀντιγόνης φερόμενος εἰς Κολωνὸν Ἀττικῆς ἥλθεν, ἐνθα μετ’ οὐ πολὺ τελευτὴ τοῦ βίου αὐτῷ ἐγένετο.

91. Πύρρος¹ καὶ κύων.

Πύρρος ὁ βασιλεὺς ὄδεύων ἐνέτυχε νεκρῷ ἀνδρὶ γεωργῷ. Παρ’ αὐτῷ δ’ ἦν ἄροτρον, δρέπανον, σκαπάνη, κοπίς καὶ τομεύς². Ἐπὶ δὲ τοῦ παρακειμένου βάθρου κύων ἐκάθητο φρουρῶν τὸν νεκρόν. Ὁ δὲ βασιλεὺς αἰσθανόμενος κακούργημα γενόμενον τὸν μὲν νεκρὸν ἐκέλευσε θάψαι ἐν τάφῳ, τὸν δὲ κύνα μεθ’ ἔσυτον παρέλαβεν.

Ολίγαις δ’ ἡμέραις ὕστερον ἐν τῇ παλαίστρᾳ τοῦ θεάτρου διηγωνίζοντο. Πύρρος δ’ ἐπὶ βάθρου ἐκάθητο θεώμενος τὸν ἄγνωνα καὶ παρ’ αὐτῷ ὁ κύων ἡσυχίαν ἤγεν. Ἰδὼν δ’ ἐν τῇ παλαίστρᾳ τὸν φονέα τοῦ δεσπότου ἐπέδραμεν³ ἐπ’ αὐτὸν μετὰ φωνῆς καὶ τοῦ ζωστῆρος ἐπελάβετο⁴. Ὁ δὲ τῇ ξύστρᾳ καὶ τῷ βάκτρῳ ἐπαιειν αὐτόν, ἀλλ’ οὐδὲ οὕτω ὁ κύων ἀπηλάττετο. Πύρρος δ’ αἰσθόμενος τὸ πρᾶγμα καὶ τεκμήριον τοῦτο νομίσας ἤγαγε τὸν στρατιώτην εἰς δικαστήριον, ἐνθα τὸ κακούργημα ὀμολόγησεν. Διὸ ὑπὸ Πύρρου ἐκολάσθη.

92. Οἱ Ἑλληνες πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας.

“Οτε Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστράτευσε καὶ διὰ τῆς Δωρίδος εἰς τὴν Φωκίδα εἰσέβαλεν, αἱ μὲν νῆες τῶν Ἀθηναίων ἐπ’ Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἑλληνες οὐκ

έβουλήθησαν κατὰ γῆν ἀπαντῆσαι¹ αὐτῷ πρὸ τῆς Ἀττικῆς. Λακεδαιμόνιοι δὲ συνήγαγον τὸν στρατὸν ἐντὸς τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ διετέχισαν² αὐτὸν ἐκ θαλάττης εἰς θαλατταν.

Αθηναῖοι δὲ πεισθέντες ὑπὸ Θεμιστοκλέους μὴ ὑπὸ τοῖς Μήδοις γενέσθαι ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς ἔφυγον καταλιπόντες ἐν τῷ παρόντι τὴν πόλιν· καὶ οἱ μὲν γέροντες μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ παίδων εἰς Τροιζῆνα ἀπέβησαν, οἱ δ' ἐν ἥλικιά δύντες σὺν ταῖς τριήρεσι εἰς τὸ μεταξὺ τῆς Σαλαμῖνος καὶ Ἀττικῆς στενὸν ἔπλευσαν, ἔνθα καὶ τὸ ναυτικὸν τῶν Ἑλλήνων ἦν.

Ἐνταῦθα Εύρυβιάδης, ὃς διὰ τὸ ἀξίωμα τὴν ἡγεμονίαν³ τῶν νεῶν εἶχεν, ἐπίεζεν⁴ ἐν τῷ συνεδρίῳ τοὺς Ἀθηναίους πλεῖν εἰς τὸν Ἰσθμόν, ἔνθα καὶ ὁ στρατὸς ἥθροιστο. Θεμιστοκλῆς δ' ἀναστὰς ἀντέλεγεν αὐτῷ. Ὁ δὲ τὴν βακτηρίαν ἥθεν ἐπ' αὐτὸν καὶ εἶπεν « Ὡ Θεμιστόκλεις, ἐν τοῖς ἀγῶσι τοὺς προεξανισταμένους⁵ ῥαπίζουσιν ». Θεμιστοκλῆς δ' οὐδὲν ταραχθεὶς ἐπὶ τῇ ὄργῃ τοῦ Εύρυβιάδου ἀπεκρίνατο. « Πάταξον μέν, ἀκούσον δέ ».

93. Ἀνὴρ κομπαστῆς¹.

Ἀνὴρ ἐπ' ἀνανδρίᾳ ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὄνειδι-ζόμενος ἀπεδήμησεν ἐκ τῆς πόλεως.

Μετὰ δὲ διετίαν ἐπανείθων ἀλαζονείαν τοῖς πολίταις ἐπεδείκνυ. ἔλεγε γὰρ ὅτι διὰ μὲν δικαιοισύνην καὶ σωφροσύνην καὶ εὐσέβειαν μέγα ἐν τῇ ξένῃ ἐτιμᾶτο, ἐν 'Ρόδῳ² δὲ κερδοσύνην τὴν μεγάλην εὗνοιαν τοῦ πλήθους ἐκτίσατο, ὅτι ταχυτῆτα ἐν τῷ δρόμῳ ἐπεδείξατο ἔξαιρετον, βάρος δ' ἥρε μέγα, πήδημα δ' ἥλατο³ τοσοῦτον, ὡστε μηδένα τῶν ὀλυμπιονικῶν ἐφικέσθαι. "Οτι δὲ τὴν ἀλήθειαν ἔλεγε μάρτυρας ἔφαντε τοὺς παρατυχόντας ἐν 'Ρόδῳ.

Τῶν παρόντων μέντοι τις τὴν μωρίαν τοῦ ἀνδρὸς οὐκ

ἀνεχόμενος λέγει. «Εἰ τὴν ἀλήθειαν λέγεις καὶ ἐπ' ἀρετῇ ἀξίαν ἐκτήσω ἐν τῇ ἔνη, οὐδεμίᾳ ἔνδεια μαρτύρων ἔστιν. Ἰδού νὴ 'Ρόδος καὶ τὸ πήδημα».

94. Κύρου στρατήγιον¹.

Αἱ Σάρδεις πρωτεύουσα τῆς Λυδίας ἦσαν. Τὸ δὲ περὶ αὐτὴν πεδίον εὔφορον ἦν καὶ πολλαὶ πολίχναι ἐν αὐτῷ κατεσκευασμέναι ἦσαν λαμπρῶς ναΐσκοις κεκοσμημέναι καὶ πολλοὺς ἀμπελῶνας ἔχουσαι. Ήερὶ τοὺς οἰκίσκους τούτων πολλὰ κηπάρια καὶ δασύλλια ἦν πλήρη ἀνθέων καὶ δενδρυλλίων, ἐν οἷς τὰ παιδία καὶ τὰ κοράσια διῆγε παίζοντα.

Τοῦτο τὸ πεδίον στρατήγιον τῆς ἐπὶ τὸν Ἀρταξέρξην στρατείας Κῦρος κατέστησε καὶ ἐνταῦθα τοὺς συστρατεύσοντας ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν συνήθροισεν. Ἐπεὶ δὲ αὐτῷ πάντα παρεσκεύαστο, ἐκάλεσε Πρόξενον τὸν Βοιώτιον παραγενέσθαι ὡς εἰς Πισίδας² βουλόμενος στρατεύεσθαι.

Ἡκον δὲ μετ' οὐ πολὺ καὶ Σοφαίνετος ὁ Στυμφάλιος³ καὶ Σωκράτης ὁ Ἀχαιός καὶ Ἀρίστιππος ὁ Θετταλὸς καὶ Πασίων ὁ Μεγαρεὺς καὶ Μένων ὁ Θετταλὸς ἔχων Δόλοπας καὶ Αἰνιᾶνας καὶ Ὄλυνθίους. Μεθ' ἡμέρας δὲ τριάκοντα ἦκε καὶ Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος ἔχων πελταστὰς Θρᾷκας καὶ τοξότας Κρῆτας.

Ἐγένοντο δὲ οἱ ἐκ πάσης Ἑλλάδος Ἀθηναῖοι, Μεσσήνιοι, Ἀρκάδες, Τεγεάται, Μιλήσιοι, Ἐφέσιοι, Λαμψκηνοί, Κυζικηνοί, Ταραντῖνοι καὶ ἄλλοι φυγάδες Ἑλληνες Ἀσιανοὶ εἰς τρεῖς καὶ δέκα μυριάδας.

95. Οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Ξέρξου.

Ἀπάντων τῶν συμμάχων διακειμένων ἀθύμως καὶ Πελοποννησίων μὲν διατειχίζόντων τὸν Ἰσθμὸν καὶ ζητούντων

ἰδίαν ἔαυτοῖς σωτηρίαν, τῶν δ' ἀλλων πόλεων ὑπὸ τοῖς βαρ-
βάροις γεγενημένων καὶ συστρατευομένων ἐκείνοις, προσπλεου-
σῶν δὲ τριήρων διακοσίων καὶ χιλίων καὶ πεζῆς στρατιᾶς
ἀναριθμήτου μελλούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβαλεῖν, Ἀθη-
ναῖοι καίπερ ἕρημοι συμμάχων γεγενημένοι καὶ τῶν ἐπί-
δων ἀπασῶν διημαρτηκότες¹, ἔξὸν² αὐτοῖς μὴ μόνον τοὺς πα-
ρόντας κινδύνους διαφυγεῖν, ἀλλὰ καὶ τιμᾶς ἔξαιρέτους λα-
βεῖν, οὐχ ὑπέμειναν τὰς παρὰ Ξέρξου δωρεάς, οὐδὲ ἀσμένως
πρὸς τὰς διαλλαγὰς τὰς πρὸς βαρβάρους ὥρμησαν³, ἀλλ'
αὐτοὶ μὲν ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας πολεμεῖν παρεσκευάζοντο, τοῖς
δ' ἄλλοις τοῖς δουλείαν αἱρουμένοις συγγράμμην εἶχον. Ἡγοῦντο
γάρ, ἐπιφαινομένου τοῦ κινδύνου ἐκ τοσαύτης στρατιᾶς, ταῖς
μὲν ταπειναῖς τῶν πόλεων προσήκειν ἐκ παντὸς τρόπου ζη-
τεῖν τὴν σωτηρίαν, ταῖς δὲ ἀξιούσαις προεστάναι τῆς Ἑλλά-
δος οὐκ ἔξεῖναι διαφεύγειν τοὺς κινδύνους.

96. Λόγοι ἀρετῆς πρὸς Ἡρακλέα.

Οἱ θεοὶ τῶν ἀγαθῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας
παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις. Πάντα δυνατὰ καὶ κατορθωτά,
εἴ τις πονεῖ. Εἰ βούλει σοι τοὺς θεοὺς ἵλεως εῖναι, θεραπευ-
τέον αὐτούς. Εἰ τοῖς φίλοις ἐθέλεις ἀγαπητὸς εῖναι, τοὺς φί-
λους εὐεργετητέον. Εἰ υπὸ πόλεως ἐπιθυμεῖς τιμᾶσθαι, ταύ-
την ὡφελητέον. Εἰ τῇ Ἑλλάδι ἀξιοῖς θαυμαστὸς¹ εῖναι ἐπ'
ἀρετῇ, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον εὗ ποιεῖν². Εἰ βούλει τὴν γῆν
ἀφθόνους καρπούς φέρειν, ταύτην θεραπευτέον. Εἰ οἵτις ἀπὸ
βιοκημάτων δεῖν πλουτίζεσθαι, τῶν βιοκημάτων ἐπιμελη-
τέον. Εἰ διὰ πολέμου βούλει τοὺς φίλους ἐλευθεροῦν καὶ τοὺς
ἐχθροὺς χειροῦσθαι, τὰς τοῦ πολέμου τέχνας μαθητέον καὶ
ἀσκητέον. Εἰ δὲ βούλει καὶ τῷ σώματι δυνατὸς εῖναι, ἐθι-

στέον ὑπηρετεῖν τὸ σῶμα τῇ γνώμῃ³ καὶ γυμναστέον σὺν πόνοις καὶ ἴδρωτι· πάντα γὰρ ταῦτα μαθητά⁴ ἔστιν.

97. Ὁ Λυκούργος περὶ τῶν κακῶν νέων.

Λοιπὸν τοῦ Λυκούργου καὶ τόδε ἀγαθῆναι¹, τὸ κατεργάσασθαι μηδένα τῶν πολιτῶν ἐπιλήσμονα εἶναι τῶν σωτηρίων αὐτοῦ νόμων. Ἐκεῖνος τοίνυν λαμπρὰν μὲν τὴν εὐδαιμονίαν τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις παρεσκεύασε, φανερὰν δὲ τὴν κακοδαιμονίαν τοῖς κακοῖς καὶ βλαβεροῖς. Ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν οἱ ἐριστικοὶ καὶ μιαροὶ² νέοι ἐπίκλησιν³ μόνον ἔχουσι κακοὶ εἶναι, ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι πάντες μὲν μνήμονες τῶν κακῶν πράξεων τῶν νέων εἰσί, οὐδεὶς δὲ φρόνιμος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγοράζει⁴ τῷ κακῷ, οὐδὲ γυμνάζεται. Πᾶς δέ τις αἰσχυνθεὶς ἀν τὸν μὴ ὡφέλιμον καὶ χρήσιμον τῇ πόλει σύσκηνον παραλαβεῖν ἢ ἐν παλαίσματι συγγυμναστήν.

Πολλάκις δ' ὁ τοιοῦτος καὶ εἰς ἐπονειδίστους χώρους φυγὰς ἀπελαύνεται καὶ μὴν ἐν ταῖς δόδοῖς παραχωρητέον αὐτῷ. Οἱ δὲ μάχιμοι νέοι οὕτω νοήμονές⁵ εἰσιν, ὅστε προαιροῦνται θάνατον ἀντὶ τοῦ ἐπονειδίστου τούτου βίου.

98. Ἡ γῆ τῶν μακάρων¹.

Αὕτη ἡ πόλις χρυσῆ πᾶσα, τὸ δὲ τεῖχος περίκειται σμαράγδινον, πύλαι δ' ἀργυραῖ καὶ σιδηραῖ εἰσιν ἐπτά, τὸ δ' ἔδαφος τῆς πόλεως καὶ ἡ ἐντὸς τοῦ τείχους γῆ ἐλεφαντίνη². αἱ δ' ἐν αὐτῇ αὔλειοι³ οἰκίαι εἰσὶ χαρίεσσαι καὶ βωμοὶ ἔνεισι λίθινοι, ἐφ' ᾧ τὰς ἑκατόμβας⁴ ποιοῦσιν· καὶ ἡρῷα δὲ μαρμάρινα ἰδρυται, ἐφ' ᾧ ἀναγεγραμμένα ἔστι τὰ λαμπρὰ παππῷα ὄνόματα. Περὶ δὲ τὴν πόλιν ὑλήεντα ἄλση περίκειται καὶ δινήεις ποταμὸς ἀρωματώδης ρεῖ.

Ἡ δὲ κύκλῳ ὄρεινὴ χώρα πᾶσι μὲν ἀνθεσι, πᾶσι δὲ φυτοῖς ἡμέροις καὶ σκιεροῖς τέθηλεν⁵. Αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι ἐν ταῖς ὄρειναις κλιτύσι φύονται ἐπίσιαι, τοὺς δ' ἄλλους καρπούς καὶ διπάρας φέρει μηνιαίους· ἀντὶ δὲ τοῦ πυροῦ οἱ στάχυες ἀρτους ἐτοίμους φύουσιν. Πηγαὶ δ' ὕδατος θαλασσίους καὶ ποσίμου πολλάκι εἰσὶ καὶ ποταμοὶ γαλακτώδεις πάμπολλοι τὴν χώραν διατέμνουσιν. Πᾶσαι δὲ αἱ ἡμέραι οὕτω λαμπραὶ εἰσιν, ὥστε ἡ σημερινὴ οὐδὲν διαφέρει τῆς χθεσινῆς.

99. Διάλογος Σωκράτους καὶ Φαίδρου.

Σωκράτης. Πόθεν, ὁ Φαίδρε, ἔρχει; πολλάκις γάρ σε εἶδον ἐντεῦθεν ἵστα.

Φαῖδρος. Μεγαροῦ¹ μέν, ὁ Σωκράτες, διέτριψα τέτταρας ἡμέρας. Ἐκεῖθεν δὲ Θήβαζε² ἥλθον, ἔνθα ὀλίγας ἡμέρας διέμεινα. Νῦν δ' Αθήνησι τὸ λοιπὸν διατρίψω.

Σωκράτης. "Ἄλλοτε μὲν πρότερον οὐδέποτε ἡδυνήθην διαλεχθῆναι σοι· νῦν δ' εἰ βούλει καὶ εἰ μή σε ὑπερβαλλόντας βίᾳ κατέχει, δεῦρο ἵωμεν κατὰ τὸν Ἰλισσὸν καὶ διαλεχθῶμεν· ἄλλως ἀναβάλωμεν ἐξ αὔριον.

Φαῖδρος. "Αγωμεν δή, ἐπει δήποτε καὶ ἀμισθί³ ἡ διδασκαλία γενήσεται μοι. Μή δ' ὅμως οὕτως ἀγαν σπεῦδε· εἴκας⁴ γάρ τροχάδην καὶ οὐ βάδην ἴσναι.

Σωκράτης. Σπεύδω πρὸς ἐκείνην τὴν ὑψηλοτάτην πλάτανον, ὡφ' ἣν σκιά ἔστι μεγάλη καὶ πνεῦμα⁵ μέτριον, πρίν τινας ἄλλους ταύτην κατασχεῖν.

100. Συμβουλὴ πρὸς ἄρχοντα.

"Ο ἀγαθὸς κυβερνήτης προστάτης τῆς πόλεως ὃν βούλεται ταύτην εὐδαίμονα ποιῆσαι. "Εοικεν οὖν ἀγωνιστῇ φιλοτιμούμενῳ¹ τὸ μέγιστον ἔργον κατορθοῦν. Τούτῳ τις παραινῶν

εἴποι ἀν· «'Ισθι², ὃ φίλε, τὸ κάλλιστον καὶ μεγαλοπρεπέστατον ἀγώνισμα ἀγωνιζόμενος. Πρῶτον μὲν καλῶς ἄρχων κατειργασμένος ἀν εἶης τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων· ἐφιλοῦ γάρ καὶ πρότερον· ἄλλως οὐκ ἀν ἥρξας³ τῆς πόλεως, οὐδ’ ἀν ἔλαβες τοσαύτην ἴσχύν, οὐδ’ ἀν εἰχες τοσοῦτον πλῆθος συμμάχων προθύμων συμπρᾶξαι σοι. "Επειτα πάντες τὴν σὴν νίκην ἀνακηρύττοιεν ἀν καὶ τὴν σὴν ἀρετὴν ὑμνοῦεν ἀν. Πᾶς δ' ὁ παρὼν σύμμαχος ἀν εἴη σοι καὶ δημοσίᾳ θαυμάζοιεν ἀν σε τῆς ἀρετῆς. 'Εργάζου καὶ πειρῶ τοὺς πολίτας εὗ ποιεῖν. Περίβλεπτος⁴ δ' οὔτω καὶ θαυμαστὸς ὃν ἀγαπῶ οὖτος πολλῶν πόλεων καὶ τοὺς ἔχθρούς ἀν σχοίης συμμάχους. Τοῖς δὲ συμπράττουσί σοι μηδέποτε παύου λέγων· «'Ω φίλοι, ἐργαζώμεθα ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῆς πόλεως καὶ ποιῶμεν αὐτὴν μὲν εὐνομεῖσθαι, τοὺς δὲ πολίτας εὗ πράττειν. 'Ο θεὸς δ' εἴη ἡμῖν βοηθός ».».

101. Τὰ Πυρηναῖα¹ ὅρη.

Τὰ Πυρηναῖα ὅρη πασίγνωστα ἦν τὸ πάλαι διά τε τὸ μέγεθος² καὶ ὕψος, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς δάσῃ ἔγεμεν ἱοβόλων θανατηφόρων ὅφεων. 'Ενην δ' ἐν αὐτοῖς ζῷα παντοδαπά ἄγρια, ὅντις ταχύποδες καὶ στρουθοί καὶ ἄλλα, ἢ οἱ ξιφομάχοι θηρευταὶ ἔθηρευον. 'Υλοτόμοι δ' ἐκ τῆς Ὂλης διπήγχεις καὶ τετραπήγχεις δοκούς ἔξηγγον, ἔξ ὃν νεωσοίκους³ κατεσκεύαζον. Καὶ γαιάνθρωπας δ' ἡ γῆ παμπόλους ἔξεφερε.

Πολλῶν δ' ὄντων τῶν δρυμῶν ἐν τοῖς παλαιοῖς φασι χρόνοις ὑπὸ νομέων τὴν Ὂλην πυρίκαυστον γενέσθαι καὶ καῆναι τὴν ὄρειν ἡν χώραν. Διὸ συνέβη πυροειδῆ⁴ πολλὰς ἡμέρας εἶναι ταύτην καὶ καῆναι τὴν γῆν. 'Ἐκ τούτου τὰ μὲν ὅρη Πυρηναῖα ἐκλήθη, ἡ δ' ἐπιφάνεια τῆς χώρας ἀργύρωφ ἐρρύῃ⁵ καὶ πολλοὶ ῥύακες καθαροῦ ἀργύρου ἐγένοντο⁶. Τὴν ἀξίαν δ' αὐτοῦ ἀγνοοῦντες οἱ γηγενεῖς τοῖς Φοίνιξιν ἐδίδοσαν ἀντ' ἀλ-

λων τινῶν φορτίων οὐκ ἀξιολόγων. Διὸ οἱ Φοίνικες πολυτάλαντοι εἴτε αὐτοῦ ἐγένοντο.

102. Θεμιστοκλῆς.

Θεμιστοκλῆς δὲ Νεοκλέους οὗτοι φιλότιμος, μεγαλοπράγμων¹ καὶ πρὸς δόξαν παράφορος ἦν, ὥστε νέος ἔτι ὧν μετὰ τὴν εὐκλεᾶ ἐν Μαραθῶνι νίκην τῶν Ἀθηναίων σύννους ἐωρᾶτο καὶ ὅγρυπνος τῆς νυκτὸς διέμενε καὶ τοὺς συνήθεις πότους τῶν νέων παρητήθη². Κατὰ μόνας δ' ἀεὶ ἐπορεύετο, ὥστε ἐδόκει ὡσπερ τις ἔχεμυθος³ καὶ κρυψίνους εἶναι.

'Ερωτώμενος οὖν διὰ τὸ εὔμετάβολον τοῦ ἥθους ἔλεγεν δτι οὐκ ἐφῆ αὐτὸν καθεύδειν τὸ Μιλτιάδου τρόπαιον. 'Ἐπειδὲ τὰ πολιτικὰ ἐπραττεν⁴, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες φοντο τὴν ἐν Μαραθῶνι ἥτταν τῶν βαρβάρων πέρας εἶναι τοῦ πολέμου, Θεμιστοκλῆς δὲ προύλεγε ταύτην ἀρχὴν μειζόνων ἀγώνων. Διὸ συνέπεισεν Ἀθηναίους ἐκ τῆς Λαυρεωτικῆς⁵ προσόδου ναῦς κατασκευάσαι καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀξιολόγους ναυβάτας⁶ τούτους ἐποίησεν.

Τούτῳ τῷ στόλῳ κατεναυμάχησε Ξέρξην ἐν Σαλαμῖνι καὶ τοῦτον ἡνάγκασε φυγεῖν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καίπερ τῆς κατὰ γῆν δυνάμεως ἀθραύστου καὶ ἀξιολόγου διαμεινάσης. Διὰ τοῦτο δ' ὅμοίως ἡμιθέω ύπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐτιμᾶτο.

103. Περσέπολις ἢ πρωτεύουσα Περσῶν.

Περσέπολις μητρόπολις οὖσα τῶν Περσῶν εὐειδεστάτη¹ καὶ εὐδαιμονεστάτη τῶν ύπὸ τὸν ἥλιον πόλεων ἦν. Οὐκ ἀνοίκειον² δ' εἶναι νομίζομεν περὶ τῶν ἐν ταύτῃ μεγαλοπρεπῶν καὶ πολυτελῶν βασιλείων βραχέα διελθεῖν³.

Ταῦτα ἀξιόλογον ἄκραν εἶχεν, ἦν τεῖχος τρίπηχυ περιελάμβανεν ἐπάλξεσι⁴ κατακεκοσμημένον. Τὸ δεύτερον δὲ τεῖ-

χος κατασκευήν ύπεράνω τοῦ πρώτου δόμοιδῆ τῷ προειρημένῳ εἶχεν, ὡψίς δὲ διπλάσιον· ὁ δὲ τρίτος περίβολος τετράπλευρος ἦν καὶ κατεσκευασμένος πρὸς διαμονὴν⁵ αἰωνίαν.⁶ Εν δὲ τῷ πρὸς ἀνατολὰς ὅρει οἱ πολυώνυμοι ἔκπαλαι τάφοι τῶν βασιλέων ἦσαν, οὓς προσεκύνουν οἱ εὐγενεῖς Πέρσαι. Οἱ τάφοι οὗτοι ἐν πέτραις ἐνλελαξευμένοι⁷ ἦσαν πρόσβασιν⁸ μὲν οὐδεμίαν ἔχοντες, ἐδέχοντο δὲ τὰς ταφὰς δι' ὀργάνων χειροποιήτων. Πλεῖστοι δ' ἐν αὐτοῖς θησαυροὶ ἐνῆσαν πρὸς τὴν παραφυλακὴν τῶν χρημάτων εὔθετοι⁹ κατεσκευασμένοι, οὓς φρουροὶ ἐνυκτοφυλάκουν.

Ταῦτα τὰ βασίλεια Ἀλέξανδρος ἐνέπρησε τιμωρῶν τοῖς Ἑλλησιν, ὅτι κάκείνων τὰ ιερὰ καὶ πόλεις οἱ Πέρσαι πυρὶ καὶ σιδήρῳ διεπόρθησαν.

104. Ξενοφῶν δόμιλῶν πρὸς τοὺς στρατιώτας.

«Ἔστε, ὁ ἄνδρες, ὅτι τὰ ἀγαθὰ τῶν χωρῶν, ἃς διερχόμεθα, τῶν κρατούντων ἐστί¹. Σκεψώμεθα τοίνυν, ὅπως ἀνάσφαλέστατα πορευούμεθα² καὶ ὅπως ἀν κράτιστα μαχούμεθα, εἰ δέοι μάχεσθαι. Συμβουλεύω οὖν κατακαῦσαι τὰς ἀμάξις, ἃς ἔχομεν, ἵνα μὴ τὰ ζεύγη ἡμῶν στρατηγῆ³, ἀλλὰ πορευώμεθα, ὅπῃ ἀν τῇ στρατιᾷ συμφέρῃ. Ἐπειτα δὲ καὶ τὰς σκηνὰς κατακαῦσαι. Δέδοικα γάρ, μὴ ἀντὶ τοῦ συνωφελεῖν ἐμποδῶν ἡμῖν γένωνται κατὰ τὴν πορείαν. Ἐπειτα τῶν ἀλλων σκευῶν ἀπαλλάξωμεν τὰ περιττά, πλὴν ὅσα ἔχομεν πολέμου ἔνεκα ἢ σίτων ἢ ποτῶν, ἵνα ὡς πλεῖστοι μὲν ἡμῶν ἐν ὅπλοις ὥμεν⁴, ὡς ἐλάχιστοι δὲ σκευοφορῶσιν· ἐπίστασθε γάρ ὅτι, ἐὰν μὲν ἡττώμεθα πάντα ταῦτα ἀλλότρια ἔσται, ἢν δὲ κρατῶμεν, καὶ τοὺς πολεμίους σκευοφόρους ἡμετέρους ἔξομεν⁵.».

105. Πῶς δὲ Ξενοφῶν μετέσχε τῆς στρατείας τοῦ Κύρου.

Ξενοφῶν ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν Προξένου ἀνεκοινώσατο Σωκράτει, ὅτι βουλεύοιτο πορεύεσθαι πρὸς Κύρον. Καὶ δὲ Σωκράτης ὑποπτεύσας μὴ τὸ γενέσθαι αὐτὸν φίλον Κύρῳ εἴη ὑπαίτιον καλοῦ τῇ πόλει συνεβούλευσεν ἀνακοινῶσαι τῷ θεῷ περὶ τῆς πορείας.

'Ελθὼν οὖν Ξενοφῶν ἐπήρετο τὸν Ἀπόλλωνα, τίνι θεῶν θύων κάλλιστα καὶ ἄριστα ἀν ἔλθοι τὴν ὁδόν¹, ἦν ἐπινοεῖν, καὶ εἰ σωθείη καλῶς πράξας². 'Ο δὲ Ἀπόλλων ἀνεῖλεν, οἵς θεοῖς θύοι.

'Επειδὲ πάλιν ἤλθεν, εἶπε τῷ Σωκράτει, δέ ὁ θεὸς παραγγέλλει. 'Ο δὲ ἀκούσας ἡτιάτο αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἐρωτῷ πρῶτον, πότερον λῶν εἴη αὐτῷ πορεύεσθαι ἢ μένειν, ἀλλὰ αὐτὸς κρίνας ἵτεον εἶναι πυνθάνοιτο, ὅπως ἀν κάλλιστα πορευθείη. Ξενοφῶν μέντοι θυσάμενος, ὡς δέ θεὸς ἀνεῖλεν, ἐξέπλει καὶ καταλαμβάνει ἐν Σάρδεσι Πρόξενον, παρ' οὐ συνεστάθη Κύρῳ.

105. Μιθριδάτης¹ καὶ οἱ "Ἐλληνες".

'Αριστοποιούμενοις² τοῖς "Ἐλλησιν ἀγγέλλεται ὅτι Μιθριδάτης σὺν ἱππεῦσιν ὡς τριάκοντα ἔρχεται. Οὗτος ἀφικόμενος λέγει ὅδε· «Δῆλον ὑμῖν, φίλοις Ελληνες, ὅτι καὶ Κύρῳ πιστὸς ἦν καὶ ὑμῖν νῦν εὔνους. Λέξατε οὖν πρός με ὡς φίλον καὶ εὔνουν, τί ἐν νῷ ἔχετε».

Βουλευομένοις δὲ τοῖς στρατηγοῖς ἔδοξεν³ ἀποκρίνασθαι τάδε· «'Ημῖν δοκεῖ διαπορεύεσθαι τὴν βασιλέως χώραν ὡς ἀσινέστατα⁴. 'Ην μέντοι τις ἡμᾶς τῆς ὁδοῦ διακωλύῃ, ἀνάγκη διαπολεμεῖν αὐτῷ, ὡς οἶόν τε κράτιστα».

'Εκ τούτου Μιθριδάτης ἐπειρᾶτο πεῖσαι ὡς ἀπορον εἴη σωθῆναι ἀκοντος βασιλέως. "Ἐνθα δὲ δῆλον ὅτι ὑπόπεμπτος

εἴη. Ἐκ τούτου ἐδόκει τοῖς στρατηγοῖς βέλτιον εἶναι δόγμα⁶ ποιήσασθαι τὸν πόλεμον ἀκήρυκτον εἶναι, ἔστ' ἀν τῇ πολεμίᾳ εἴεν.

107. Π α ρ α γ γ έ λ μ α τ α .

Μηδένα φίλον ποιοῦ, πρὶν ἀν ἐξετάσῃς, πῶς κέχρηται¹ τοῖς πρότερον φίλοις· ἔλπιζε γάρ αὐτὸν καὶ περὶ σὲ γενέσθαι τοιοῦτον, οἷος καὶ περὶ ἑκείνους γέγονεν. Μὴ γίγνου μὲν ταχὺ φίλος, γενόμενος δὲ πειρῶ διαμένειν· ὅμοιώς γάρ αἰσχρὸν μηδένα φίλον ἔχειν καὶ πολλοὺς ἑταίρους μεταλλάξτειν. Ὁμιλητικὸς² ἴσθι μὴ φιλόνικος πρὸς πάντας ὅν, μηδὲ πρὸς τὰς τῶν πλησιαζόντων³ δργάς τραχέως ἀπαντῶν, μηδὲ ἀδίκιως δργιζόμενοι τυγχάνωσιν. Μὴ νομίσῃς τὴν ἐπιμέλειαν μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν πρὸς τὸ βελτίους καὶ φρονιμωτέρους ἡμᾶς γενέσθαι. Μηδὲ καταγνῶς⁴ τῶν ἄλλων ἀνοικαν, ὅταν νομίζωσιν οὐδὲν ἀν ὡφελεῖσθαι ἡμᾶς πρὸς ἀρετήν, ἀλλὰ μηδέποτε παύσῃ διδάσκων ὅτι ἡ παίδευσις καὶ ἡ ἐπιμέλεια μάλιστα τὴν ἡμετέραν φύσιν δύνανται εὐεργετεῖν. Διὰ τοῦτο πλησιάζει μὲν τοῖς φρονιμωτάτοις, καὶ μηδενὸς οἴου ἀπείρως ἔχειν⁵, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκροατῆς γίγνου, τῶν δὲ μαθητής. Οὕτω ἀγαπητὸς τοῖς πᾶσιν ἔσει.

108. Γ α λ ἀ τ α ι .

Τὸ Γαλατικὸν ἔθνος εὐγενές καὶ φιλοπόλεμον ἦν, εὐδόκιμον¹ δὲ τῇ ἱππικῇ μάλιστα τέχνῃ. Τοῖς τρόποις οἱ Γαλάται οὐ κακοήθεις², ἀλλ’ ἀπλοῖ ἦσαν, πολὺ δ’ ὅμως τὸ ἀνόρτον καὶ φιλόκοσμον³ ἦν αὐτοῖς. Τοῖς σώμασι μὲν πάνυ εὐμήκεις καὶ μακρόχειρες ἦσαν, ταῖς δὲ σαρξὶ κάθυγροι καὶ λευκοί. Ὁρεστροφοι δ’ ἦσαν τὸ πάλαι καὶ φύκουν ἐν χειροποιήτοις ξυλίναις οἰκίαις καὶ ὑπὸ δημογερόντων⁴ διωκοῦντο.

Ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις καὶ ταῖς μάχαις, ἐν αἷς καὶ ἱερομάντεις ἡκολούθουν, ἔχρωντο ἄρμασιν, ἢ ἡνίοχον καὶ παραβάτην εἶχεν. Κατὰ δὲ τὰς πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας μάχας εἰώθεσαν προάγειν τῆς παρατάξεως καὶ προκαλεῖσθαι εἰς μονομαχίαν τοὺς ἀρίστους τῶν ἀντιτεταγμένων. Τὰ ἐν ταῖς μάχαις σκῦλα⁵ ἐλαφυραγώγουν παιανίζοντες καὶ ἄδοντες καὶ ταῦτα ταῖς οἰκίαις προσήγουν⁶, ὥσπερ ἐν θήρᾳ κεχειρωμένοι θηρία. Τῶν δ' εὐκλεῶν πολεμίων τὰς κεφαλὰς ἐν λάρναις ἐτήρουν καὶ τοῖς ξένοις ἐπεδείκνυσαν.

109. Ἡ νεότης.

Οἱ νέοι τὰ ἥθη εὐμετάβολοι εἰσὶ, πρὸς δὲ τὰς ἐπιθυμίας ἀψίκοροι¹. Γίγνονται δὲ μάλιστα οἱ πρωτότοκοι ὀξύθυμοι καὶ φιλότιμοι, οἱ δὲ νεώτεροι φιλόνεικοι. Πολλοὶ τῶν νέων εὐπρεπεῖς τὴν ὅψιν εἰσὶ καὶ προσηνεῖς πρὸς τοὺς ἄλλους, ἐν ταῖς δυστυχίαις δ' αὐτάρκεις² καὶ ἥκιστα φιλοχρήματοι· συνελόντι δὲ εἰπεῖν³ εὐήθεις⁴ καὶ οὐ κακοήθεις, εὐέλπιδες, φιλόφιλοι, φιλοίκειοι καὶ φιλέταιροι· τινὲς δ' ὅμως φύσεώς εἰσι πονηρᾶς, ὥστε κακοῦργοι καὶ πανοῦργοι καὶ ἐπίβουλοι⁵ τοῖς ἄλλοις γίγνονται.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Ἔλαφος καὶ κυνηγοί.

"Ἐλαφος ἔβοσκεν¹ εἰς² ἄμπελον. Ἐκεῖ κάποτε κυνηγοὶ ἐκυνηγοῦσαν³. Ὁ κίνδυνος διὰ τὴν ἔλαφον ἦτο σοβαρός⁴. Διὰ τοῦτο καταφεύγει κάτω⁵ ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς ἄμπελου.

Μετ' ὀλίγον οἱ κυνηγοὶ βαδίζουν⁶ πρὸς τὴν ἄμπελον, ἀλλὰ δὲν⁷ εὑρίσκουν τὴν ἔλαφον καὶ φεύγουν. Ἡ ἔλαφος τότε ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ἐκινδύνευε⁸ καὶ κατέτρωγε⁹ τὰ φύλλα τῆς ἄμπελου.

Οἱ κυνηγοὶ ἀκούουν τὸν θόρυβον τῶν φύλλων· γυρίζουν¹⁰ λοιπὸν¹¹ καὶ φονεύουν τὴν ἔλαφον. Αὐτὴ δὲ ἐνῷ ἀπέθυγ-
σκεν, ἔλεγε· « Δίκαια παθαίνω, διότι ἔβλαπτον τὸν σωτῆρά
μου ».

2. Ψυδοχὴ εἰς τὸν Κικέρωνα¹.

Ἔτοι βράδυ² καὶ ὁ Κικέρων ἀνέβαινε πρὸς τὴν οἰκίαν,
οἱ δὲ συμπολῖται ἐπήγαινον³ μαζὶ του ὅχι μὲ σιωπὴν ἀλλὰ μὲ⁴
φωνὰς καὶ μὲ κρότους καὶ ὠνόμαζον αὐτὸν Κτίστην τῆς Ρώ-
μης.

Φῶτα⁵ τοὺς δρόμους ἐφώτιζον⁶ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐτοποθε-
τοῦσαν⁷ λαμπάδια ἐπάνω⁸ εἰς τὰς θύρας, τὰ δὲ κοράσια καὶ
ἀπὸ⁹ τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν ἔβλεπον¹⁰ τὴν πομπήν. Οἱ δὲ
συμπολῖται καὶ στρατηγοὶ ἔλεγον· « Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι
ἀσφάλεια καὶ σωτηρία τῆς χώρας ».

3. Ἡ ἀρετὴ πρὸς Ἡρακλέα.

Ἐγὼ συναναστρέφομαι¹ μὲν μὲν θεούς, συναναστρέφομαι δὲ μὲν ἀνθρώπους καλούς². Ἐργον δὲ οὕτε θεῖον, οὕτε ἀνθρώπινον γίνεται χωρὶς³ ἐμέ. Ἀπολαύω δὲ σεβασμοῦ⁴ καὶ ἀπὸ τοὺς θεούς καὶ ἀπὸ τοὺς καλούς ἀνθρώπους. Καὶ πάντοτε ἔνομιζόμην καὶ τώρα εἴμαι ἀγαπητὴ μὲν συνεργὸς εἰς τοὺς ἑργατικούς⁵ τεχνίτας, πιστὴ δὲ σύντροφος εἰς τοὺς οἰκογενει-ἀρχας⁶, βοηθὸς δὲ καλὴ εἰς τοὺς ὑπηρέτας⁷.

Οἱ φίλοι μου δὲν εἶναι λαίμαργοι, ἀλλ’ ὑπομένουν⁸ καὶ τὴν πεῖναν καὶ τὴν δίψαν. Διὰ τοῦτο οἱ μὲν νέοι εὐχαριστοῦνται⁹ διὰ τὰ ἔργα καὶ χαίρουν¹⁰ διὰ τοὺς ἐπαίνους τῶν πρεσβυτέρων, οἱ δὲ πρεσβύτεροι εὐχαριστοῦνται¹¹ διὰ τὰς ἔξαιρέτους τιμὰς τῶν νέων.

4. Τὰ ἐκ τῆς γεωργίας ἀγαθά.

Ἡ ἀσχολία¹ μὲν τὴν γεωργίαν γεμίζει ἀπὸ χαρᾶν² τοὺς γεωργούς καὶ ἐπιφέρει αὔξησιν τῶν ἀγαθῶν τοῦ οἴκου καὶ ἔξασησιν τῶν σωμάτων³ διότι οἱ γεωργοὶ ζοῦν εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ καλλιεργοῦν μὲ τὰ βόδια τοὺς ἀγρούς, βόσκουν δὲ ἀγέλας βοδιῶν καὶ ἀλόγων. Διὰ τοῦτο ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς γεωργούς γίνονται καὶ ἴπτεῖς ἔξοχοι.

Μερικοὶ⁴ δὲ ἀπ’ αὐτοὺς ὑλοτόμοι εἶναι καὶ μὲ τοὺς πελέκεις εἰς τὸ πλησίον δάσος⁵ κόπτουν ξύλα καὶ κτίζουν μὲ αὐτὰ καλύβας· ἄλλοι δὲ εἶναι καὶ ψαράδες καὶ ψαρεύουν ψάρια εἰς τοὺς ποταμούς.

“Οτε τὰ σιτηρὰ ὠριμάζουν καὶ αἱ πλαγιαὶ⁶ τῶν λόφων γεμίζουν ἀπὸ ἀμπέλια, ἡ φύσις στολίζεται⁷. Αὕτα παρέχουν ἀφθονα ἀγαθὰ εἰς τοὺς γεωργούς, ὥστε ζοῦν οὗτοι ὅμοιοι μὲ βασιλεῖς⁸.

Ἐνίστε ὅμως καταστροφαὶ συμβαίνουν εἰς τοὺς στάχεις καὶ τὰ σταφύλια, διότι παρουσιάζονται διάφοροι ἀσθένειαι καὶ πολλάκις ποντικοὶ καταστρέφουν τὰ σπαρτά⁸.

5. Ο Εενοφῶν εἰς τὸν Σκιλλοῦντα.

Ο Εενοφῶν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν ἔρχεται μὲ¹ τὸν Ἀγησίλαον εἰς τὴν Ἐλλάδα· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι παρέχουν εἰς αὐτὸν ὡς δῶρον κτῆμα² πλησίον τῆς Ἡλιδος, τὸν Σκιλλοῦντα.

Τὸ μέρος αὐτὸν εἶχεν ὥραῖον κλῖμα καὶ μεταξύ³ τῶν φαράγγων καὶ κοιλάδων ὑπῆρχον μικροὶ πεδιάδες. Ἐδῶ ὁ Εενοφῶν ἡσχολεῖτο⁴ μὲ τὴν γεωργίαν καὶ ἔτρεψε κατσίκια, βόδια, κόττες.

Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν κατασκευάζει ναὸν καὶ βωμὸν τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ στήνει⁵ ἀγάλματα καὶ ἀνδριάντας διαφόρων θεῶν. Κατὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀρτέμιδος οἱ κάτοικοι, γείτονες τοῦ κτήματος, προσέφερον θυσίαν καὶ ἐστεφάνωνον⁶ τὸ ἀγαλμα τῆς θεᾶς μὲ στέφανα καὶ ταινίας⁷. εἰς δὲ τὰς φάραγγας ἐκυνηγοῦσαν τὰ παιδιά τοῦ Εενοφῶντος καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν διάφορα θηρία, ἀγριοχοίρους, ζαρκάδια⁸ καὶ ἐλάφια.

Πλησίον δὲ τοῦ ναοῦ ὑπῆρχε στήλη μὲ τὰ γράμματα «Ιερὸς ὁ τόπος τῆς Ἀρτέμιδος εἴναι».

6. "Αρχων πρὸς ὑπηκόους.

«"Ανδρες πολίται, σᾶς ὑπόσχομαι¹, ὅτι θὰ διοικήσω² διὰ τὸ καλὸν τῆς πόλεως. Οἱ ἀγρόται ἀπὸ σᾶς θὰ καλλιεργοῦν τοὺς ἀγροὺς ἡσύχως, θὰ κυνηγοῦν εἰς τὰ δάση ἐλευθέρως καὶ θὰ ζοῦν³ εὔτυχεῖς.

Τοὺς χρηστοὺς πολίτας θὰ βραβεύω, τοὺς δὲ κακοὺς θὰ παύσω νὰ βλάπτουν τὴν χώραν. Τὰ τέκνα τῶν πολιτῶν θὰ

ἐκπαιδεύσω, ὅπως ἀνέθρεψα τοὺς υἱούς μου ἀνταξίως τῶν πατέρων, ὃστε νὰ πιστεύσετε ὅτι εἴμαι πραγματικὸς πατὴρ τῆς χώρας.

Ἐάν ποτε ἐκστρατεύσω ἐναντίον τῶν ἔχθρῶν, ἐλπίζω ὅτι προθύμως ὅλοι θὰ συγκινδύνεύσετε. Μὲ γνωρίζετε δὲ καλῶς, διότι μαζί σας ἔζησα ἕως τώρα καὶ συνεκινδύνευσα μεταξύ³ τῶν πρώτων⁴ εἰς τοὺς κινδύνους τῆς πόλεως. Ἐάν οὕτω διοικῶ καὶ εἰσθε πρόθυμοι, τίποτε δὲν μ' ἐμποδίζει νὰ εἴμαι καλὸς ἄρχων.

7. Κάλλος τοπίου.

Εἰς μίαν¹ νῆσον ὑπῆρχον πλησίον² μὲν τῆς παραλίας³ ὥραῖοι λιμένες, εἰς δὲ τὴν μεσόγαιαν λειβάδια καὶ φάραγγες. Ἡσαν δὲ γεμάτα ἀπὸ δένδρα καὶ λουλούδια καὶ πτηνά, ἀηδόνια, τρυγόνια. Ποταμοὶ δὲ πλάτους καὶ βάθους ἀρκετοῦ⁴ διέσχιζον τὰς κοιλάδας καὶ πεδιάδας. Μικροὶ δὲ ὁύακες μὲν νερὰ κρύα ἐπότιζον⁶ τοὺς κήπους καὶ τὰ λειβάδια. Ὁ ἀέρας ἦτο τόσον ἐλαφρὸς τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα⁷, ὃστε ἡ διαμονὴ ἦτο εὐχάριστος. Εἰς δὲ τὴν παραλίαν τοῦ ὄρμου ἦσαν οἰκίαι λαμπραί, τὰς δόποιας ἐθέρμανε καὶ περιέλουεν ὁ ἥλιος μὲ τὰς θερμὰς ἀκτῖνας.

Οἱ κάτοικοι τῆς νῆσου ταύτης ἐκαλλιέργουν τοὺς ἀγροὺς καὶ πολλάκις κατέβαινον εἰς τὴν παραλίαν καὶ μὲ πλοῖα ὥραῖα ἐπικοινωνοῦσαν⁸ μὲ τοὺς γείτονας τῶν ἄλλων νήσων.

8. Χειμῶν καὶ ἄνοιξις.

Οἱ χειμῶν περιγελοῦσε¹ τὴν ἄγοιξιν, διότι², μόλις³ παρουσεῖται⁴ αὔτη, οὐδεὶς ἡσυχάζει, ἀλλ' ἄλλος μὲν πηγαίνει εἰς τὰ λειβάδια καὶ τὰ δάση, ἄλλος κόπτει λουλούδια καὶ κρίνους, κανεὶς δὲ δὲν μένει εἰς τὴν οἰκίαν⁵. Ἀλλοι πάλιν ἐπιβι-

βάζονται πλοίου, διαπλέουν πελάγη καὶ πηγαίνουν πρὸς ἄλλους ἀνθρώπους, κανεὶς δὲ δὲν δίδει προσοχὴν εἰς τοὺς ἀνέμους καὶ τὸ νερὸ τῶν βροχῶν. «'Ἐγὼ δέ», εἶπεν, « ὁ μοιάζω⁶ μὲ ἄρχοντα καὶ κύριον, ὁ ὅποῖς προστάσσει τοὺς ἀνθρώπους νὰ κοιτάζουν⁷ πρὸς τὴν γῆν καὶ νὰ τρέμουν τὸν οὐρανόν ».

'Η δὲ ἀνοιξις λέγει: «'Αλήθεια ἀπὸ σὲ μὲν οἱ ἀνθρωποι εὔχονται νὰ ἀπαλλαγοῦν⁸ εὐχαρίστως⁹, ἐμὲ δὲ καὶ ἀποῦσαν ἀναφέρουν¹⁰ καὶ μόλις³ παρουσιάζομαι, χαίρουν¹¹ ».

9. Κροῖσος καὶ Ἄτυς.

'Ο Κροῖσος εἶχε δύο υἱούς. 'Εκ τούτων ὁ μὲν εἰς εἶχε γεννηθῆ ἐκ φύσεως¹ κωφός, ὁ δὲ ἄλλος ἦτο ὑγιὴς καὶ ὀνομάζετο Ἄτυς.

'Ο πρῶτος ἔμενεν² εἰς τὴν οἰκίαν, διότι ὁ πατήρ του εἶχε πιστεύσει ὅτι δὲν ἦτο πλασμένος³ ἐκ φύσεως νὰ ἄρχῃ. Τὸν δὲ Ἄτυν εἶχεν ἐκπαιδεύσει καλῶς.

'Επειδὴ δὲ ὄνειρον τοῦ προεῖπεν⁴ ὅτι ὁ υἱός του θὰ κινδυνεύσῃ, λέγει εἰς αὐτόν: « Παιδί μου, πολλὰς φορὰς ἔχεις κυνηγήσει καὶ ἐκστρατεύσει, ἐφεξῆς θὰ περιποιησαι τοὺς ἀγρούς, διότι ἀρκετὰ ἔχεις κινδυνεύσει ».

Κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον⁵ ἔρχεται εἰς Σάρδεις ὁ "Αδραστος καὶ λέγει εἰς τὸν Κροῖσον: «'Ω βασιλεῦ, ἔχω φονεύσει χωρὶς νὰ θέλω⁶ τὸν ἀδελφόν μου καὶ ὁ πατήρ μου μὲ ἔχει φυγαδεύσει ἐκ τῆς πατρίδος. Σὲ παρακαλῶ νὰ μένω πλησίον σου ».

"Ετσι ἔμενεν ὁ "Αδραστος εἰς Σάρδεις. Αὐτὸς δὲ ἦτο αἰτία τοῦ θανάτου τοῦ Ἄτυος.

10. Γαλατία¹.

'Η Γαλατία τὸν παλαιὸν καιρὸν ἦτο χώρα εὐτυχισμένη², διότι εἶχε κάθε εἰδους³ προϊόντα. Εἰς τὰς πλατείας καὶ εὐφό-

ρους πεδιάδας ἐκαλλιέργουν τὸν σῖτον, τὰ ὄσπρια καὶ τὰ ἀμπέλια, ἔσκαπτον⁴ δὲ εἰς τὸ ἔδαφος βαθεῖς βόθρους καὶ ἔβγαζον διάφορα μέταλλα καὶ χρυσὸν καὶ ἀργυρον. Ἀπὸ αὐτὰ κατεσκεύαζον παχεῖς κρίκους δλοιχρύσους⁵ καὶ ἐφόρους⁶ ὅλοι οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναικες γύρω ἀπὸ τὸν λαιμόν.

Πρὸς τούτοις διέσχιζον⁷ τὰς πεδιάδας πλατεῖς καὶ βαθεῖς ποταμοί, οἱ ὄποιοι⁸ εἶχον τὰς πηγὰς ἀπὸ λίμνας βαθείας καὶ ἀπὸ δασώδη βουνά. "Ολοι αὐτοὶ ἔχουντο⁹, ὅπως σήμερον, ἡ εἰς τὸ πέλαγος τῆς Μεσογείου θαλάσσης ἡ εἰς τὸν Ὡκεανόν. Μὲ πλοῦτα δὲ οἱ ἔμποροι μετέφερον τὰ φορτία ἀπὸ¹⁰ αὐτοὺς τοὺς ποταμούς ἀπὸ μίαν χώραν εἰς ἄλλην καὶ ἔτσι ὀλίγα μόνον ἔμπορεύματα μετεφέροντο διὰ ξηρᾶς¹¹.

11. Ἡ Βρεττανική¹.

"Απέναντι² τῆς Γαλατίας πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ὡκεανοῦ³ ὑπάρχουν νησιὰ γεμάτα ἀπὸ δένδρα.

"Ἀπὸ αὐτὰ⁴ εἶναι μία καὶ ἡ Βρεττανικὴ γεμάτη ἀπὸ δάση, εἰς μερικὰ δὲ μέρη⁵ βραχώδης. Τὸ σχῆμα αὐτῆς εἶναι ὅμοιον μὲ τρίγωνον⁶ καὶ ἔχει ὅχι ὀλίγας ἐκτεταμένας⁷ πεδιάδας. Ποταμοὶ δὲ βαθεῖς καὶ πολλῶν πήγεων⁸ πλάτους διέσχιζον ὅλας τὰς πεδιάδας, αἱ ὄποιαι⁹ παράγουν σῖτον, γλυκεῖς καὶ ἀφθονούς καρπούς καὶ ὅλα τὰ προϊόντα. "Ο οὐρανὸς εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ σύννεφα συνήθως, ὥστε ὁ ἥλιος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν¹⁰ φαίνεται δι' ὀλίγας ὥρας.

"Εδῶ ἔζων τὸν παλαιὸν καιρὸν φυλαὶ ἐντόπιαι¹¹ εἰς κατοικίας πτωχικάς. Εἶχον δὲ οἱ κάτοικοι ἀρκετὸν μὲν μῆκος¹², συνηθείας δὲ βαρβαρικάς. Τὰς πόλεις ἔκτιζον ώς ἔξῆς. "Εφραττον μὲ δένδρα κύκλου μεγάλου χώρου¹³ καὶ ἐδῶ ἔμενον μὲ τὰ ποίμνια, μὲ γίδια, μὲ πρόβατα, μὲ παχείας ἀγελάδας καὶ μὲ βόδια. "Ηροῦντο δὲ εἰς ὀλίγην τροφήν¹⁴.

12. Ἡ πρόνοια τοῦ θεοῦ.

Κατανοεῖ¹ τις τὴν πρόνοιαν τοῦ θεοῦ, ὅταν ρίπτῃ βλέμμα² πρὸς τὸ σύμπαν.

Οἱ εὐρὺς οὐρανός, ποὺ περικλείει³ τὸ σύμπαν, αἱ ἐποχαὶ τοῦ ἔτους, ἡ σελήνη, ποὺ φωτίζει μὲ τὸ ωχρὸν φῶς, καὶ ὁ ἥλιος, ποὺ θερμάνει μὲ τὰς ἀκτῖνας τὸ σύμπαν, εἶναι ἔργα τοῦ θεοῦ. Όμοίως ὅλα τὰ νερά, ποὺ καταβάίνουν ἀπὸ τὰ βουνά, διὰ νὰ ποτίσουν⁴ τὰς πλατείας πεδιάδας, εἶναι ἔργα τοῦ θεοῦ. Οἱ βαθεῖς αὔτοὶ ποταμοὶ οἱ γεμάτοι ἀπὸ ψάρια εἰς μὲν τὰς πηγὰς εἶναι ἀβαθεῖς, καθόσον δὲ προχωροῦν⁵ δέχονται καὶ ἄλλα νερά καὶ γίνονται ὄγκωδεις καὶ δρμητικοί. Εἶναι δὲ ὠφέλιμοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διότι οἱ ἀγροὶ καὶ οἱ εὐωδιασμένοι κήποι ποτίζονται ἀπὸ τὰ διαυγῆ νερά αὐτῶν καὶ παχύνονται.

Ἐπίσης πλάσματα τοῦ θεοῦ εἶναι τὰ δασώδη βουνά καὶ αἱ φάραγγες καὶ κοιλάδες αἱ γεμάται⁶ ἀπὸ παντοῖα θηρία καὶ πτηνά. Ζοῦν δὲ τὰ μὲν θηρία εἰς βαθιὰ σπήλαια, τὰ δὲ πτηνά εἰς φωλεάς ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα· ἀπὸ τὸ γλυκὸ δὲ κρέας αὐτῶν τρέφονται οἱ ἀνθρώποι.

Τὰ φυτὰ δὲ καὶ οἱ γλυκεῖς καρποί, ποὺ ἔχουν φυτρώσει⁷ ἐκ τῆς γῆς, γεμίζουν τὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ γλυκὸ ἀρωματού. Καὶ εὐτελῆ δὲ καὶ ἀνάξια λόγου ζῷα καὶ ἔντομα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω αὐτῆς, μύρμηκες, σκώληκες καὶ ἄλλα, εἶναι ἐπίσης τοῦ θεοῦ πλάσματα. Μέσα δὲ εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς εὐρίσκονται γαιάνθρακες καὶ μέταλλα διάφορα. "Ολα αὐτά, ἀφοῦ διέταξε νὰ ὑπάρχουν χάριν τῶν ἀνθρώπων ὁ θεὸς ὃς ἀγαθὸς δημιουργός, ἐπίστευσεν ὅτι οἱ ἀνθρώποι θὰ ζοῦν μὲν⁸ ὅλα τὰ ἀγαθά.

13. Ἡ ταλία.

Ἡ ταλία, ἡ ὅποια εὑρίσκεται νοτίως¹ τῶν "Αλπεων,

έκτείνεται μέχρι τῆς Σικελίας· διασχίζεται δὲ ἀπὸ πολλὰ δασώδη βουνά καὶ ἀπὸ πολλοὺς καὶ μεγάλους ποταμούς.

‘Η χώρα, ἡ ὅποια εὑρίσκεται σχεδὸν εἰς τὸ μέσον αὐτῆς καὶ ὀνομάζετο τὸν παλαιὸν καιρὸν Λατίνη, ἥτο ἀρκετὰ² μεγάλη πεδιάς, πολὺ πλουσία καὶ πολλὰ προϊόντα παράγουσα. Μόνον ὀλίγα μέρη αὐτῆς ἥσαν γεμάτα ἀπὸ ἔλη³ καὶ ἐκτάσεις ὅχι μεγάλαι ἥσαν βραχώδεις.

Οἱ φιλόποιοι ὅμως κάτοικοι εἰς ὅχι πολὺ χρονικὸν διάστημα μετέβαλον αὐτὸν εἰς βοσκοτόπια καὶ εἰς ἀμπελόφυτα χωράφια. ‘Η δὲ πρὸς νότον αὐτῆς εὑρισκομένη⁴ χώρα, ποὺ ὄνομάζεται Καμπανία, ἥτο πολὺ εὔφορος, διότι λέγεται ὅτι ἐσπείρετο πολλὰς φοράς τὸ ἔτος⁵. Γύρω ἀπὸ τοὺς τόπους αὐτούς ὑπῆρχε τὸ Βεζούβιον ὄρος, τὸ ὅποῖν περιεβάλλετο κατὰ τὰ πλάγια ἀπὸ ἀγροὺς πολὺ ὠραίους καὶ ἀπὸ ἀμπέλια πλὴν τῆς κορυφῆς. Αὐτὸ δέ, ποὺ ἥτο ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ἥτο ὀλίγον ἄγονος.

Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐργαζόμενοι μὲ ἐπιμέλειαν καὶ φιλοπονίαν εἶχον πλούσια τὰ ἀγαθὰ καὶ ἥσαν καλοὶ ἀνθρωποι.

14. Ἐνδιαφέρουσαι γνῶμαι.

‘Ο βασιλεὺς τῶν Αἰθιόπων ἐρωτηθείς ποτε, τί εἶναι τὸ παλαιότερον¹ ἀπ’ ὄλα², τὸ ὡραιότερον, τὸ σοφώτερον, τὸ κοινότερον, τὸ ὀφελιμώτερον, τὸ βλαβερώτερον καὶ τὸ εὔκολώτερον ἔλεγεν «Τὸ παλαιότερον ἀπ’ ὄλα εἶναι ὁ χρόνος, διότι οὐδεὶς πρὸ αὐτοῦ ὑπῆρχε. Τὸ μεγαλύτερον ὁ κόσμος, τὸ σοφώτερον ἡ ἀλήθεια, διότι οὐδὲν εἶναι πολυτιμότερον ἀπ’ αὐτήν. Τὸ ὡραιότερον τὸ φῶς, τὸ κοινότερον ὁ θάνατος, τὸ ὀφελιμώτερον ὁ θεός, διότι αὐτὸς μόνον παρέχει τὰ εὐχαριστότατα εἰς τὸν ἀνθρωπὸν. Τὸ βλαβερώτερον δ’ ὄλων ὁ κακὸς δαίμων καὶ τὸ εὐχαριστότερον τὸ γλυκὺ».

Θαλῆς ὅμως ὁ Μιλήσιος ἀπεκρίνετο ὡς ἔξῆς· « 'Ο θεὸς εἶναι ὁ παλαιότερος ὄλων, διότι εἶναι ἀγέννητος, ὁ κόσμος τὸ μεγαλύτερον, ὁ χρόνος τὸ σοφώτερον, διότι ὅλα ἀποκαλύπτει, ἡ ἐλπὶς τὸ κοινότερον, ἡ ἀρετὴ τὸ ὡφελιμώτερον, ἡ κακία τὸ βλαβερώτερον, ἡ ἀνάγκη τὸ ἴσχυρότερον, διότι ὅλοι ὑποχωροῦν³ εἰς αὐτήν, τὸ δὲ εὐκολώτερον τὸ κατὰ φύσιν ζῆν ».

15. Χειμῶν ἐν Λευκετίᾳ.

Συνέβαινε¹ νὰ διαχειμάζω εἰς Λευκετίαν· ἔτσι δ' ὠνόμαζον οἱ Γαλάται τὴν πολίχνην τῶν Παρισίων. Ἡτο δ' αὕτη ὅχι μεγάλη νῆσος. Ποταμὸς δὲ μεγάλος γύρω αὐτὴν ὄλην περιέβαλλε. Ξύλιναι δὲ γέφυραι πολλαὶ καὶ ἀπὸ ταῦδε μέρη² ἔφερον εἰς αὐτήν, ὁ δὲ ποταμὸς ὀλίγας φοράς³ γίνεται μικρότερος ἢ μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ σύνηθες. Ως ἐπὶ τὸ πολὺ⁴ δὲ εἶναι ὁ Ἄδιος. Τὸ νερὸν αὐτοῦ εἶναι γλυκύτατον, ὁ δὲ χειμῶν μαλακώτατος⁵ ἔνεκα τῆς ζέστης τοῦ Ὄμεανοῦ, διότι οὗτος δὲν ἀπέχει πολύ.

Φυτρώνουν δὲ εἰς αὐτὴν πολλαὶ ἄμπελοι, ποὺ παράγουν ὀραιότατα καὶ γλυκύτατα σταφύλια, καὶ συκαῖ, ποὺ σκεπάζονται τὸν χειμῶνα μὲ καλαμιὰ⁶ σιταριοῦ.

16. Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος.

'Ο Ἰσμηνίας ὁ Θηβαῖος ἐστάλη ὡς πρεσβευτὴς¹ πρὸς τὸν μεγάλον βασιλέα. Καθ' ὃδὸν ἐσκέπτετο· « Εἴθε νὰ εἶναι ὁ βασιλεὺς εὐμενῆς καὶ εἴθε νὰ ἀκούσῃ τοὺς λόγους μου, ὅλως μπορεῖ νὰ κινδυνεύσω² ».

"Ἐρχεται λοιπὸν εἰς τὸ ἀνάκτορον, ὅπου ὁ φρουρὸς χιλίαιρχος τὸν συνεβούλευσε τὰ ἔξῆς· « 'Ω ξένε, νὰ εῖσαι³ σεμνὸς πρὸ τοῦ βασιλέως καὶ νὰ παρακαλέσῃς³ θερμῶς αὐτὸν γονατιστός⁴. Κροῦσε τὴν θύραν ». Τοῦ ἔλεγε δὲ ἀκόμη ὅτι ὁ βασι-

λευς ἦτο ἀγαθὸς καὶ ὅτι οὐδεὶς ἀπὸ τοὺς παρακαλοῦντας αὐτὸν εἶχε κινδυνεύσει. Ἐάν τις τοῦ ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν⁵, μποροῦσε νὰ ἀπολαύῃ τῆς εὑνοίας.

‘Ο Ἰσμηνίας ὅμως δὲν ἤθελε νὰ παρακαλέσῃ γονατιστός, ὃς δοῦλος⁶ ἔκρουσε λοιπὸν τὴν θύραν καὶ εἰσέρχεται. Ἀφοῦ δὲ ἔκλεισεν αὐτήν, ρίπτει τὸν δακτύλιον παρὰ τοὺς πόδας, σκύβει καὶ λαμβάνει αὐτόν.

‘Ο δὲ βασιλεὺς ἐπίστευσεν ὅτι τὸν παρακαλεῖ γονατιστὸς καὶ παρέχει εἰς αὐτὸν ὅσα ἤθελε.

17. Ὁ Ξενοφῶν πρὸς τοὺς στρατιώτας.

‘Αντιλαμβανόμενος ὁ Ξενοφῶν ὅτι οἱ στρατιῶται ἥσαν δυσηρεστημένοι μαζί του, μαζεύει αὐτοὺς ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα¹ μὲ τὸν κήρουκα καὶ τοὺς λέγει: «Στρατιῶται, μαθαίνω ὅτι μὲ συκοφαντοῦν, δτὶ δῆθεν² ἐγὼ πρόκειται³ ἔγειρεντας⁴ σας νὰ σᾶς ὀδηγήσω εἰς τὸν Φᾶσιν. Ἀκούσατέ με λοιπόν. Ἄν⁵ πρόκειται νὰ κινδυνεύσετε σεῖς, ὅπως μὲ συκοφαντοῦν, σᾶς δίδω τὸ δικαίωμα⁶ νὰ μὲ φονεύσετε, ἄλλως νὰ δέσετε τοὺς συκοφάντας. Γνωρίζετε βέβαια⁷, ἀφοῦ βαδίζομεν εἰς ἔχθρικὴν πρὸς ἡμᾶς χώραν, ἀπὸ ποῦ ἀνατέλλει καὶ ποῦ δύει ὁ ἥλιος. Ἐπίσης γνωρίζετε ὅτι πορευόμενοι πρὸς δυσμάς πηγαίνομεν πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν⁸ νὰ σᾶς ὀδηγῷ πρὸς τοὺς βαρβάρους, οἱ δόποιοι εὑρίσκονται πρὸς ἀνατολάς, καὶ νὰ διατρέχετε κινδυνον; «Οσοι λέγουν αὐτὰ εἰναὶ ἥλιθιοι καὶ φθονεροὶ ἄνθρωποι, σεῖς δὲ εῖσθε ἄξιοι νὰ κρίνετε, ἀν λέγω ἀληθῆ ἢ ὅχι».

18. Ἡ Μανία σατράπης τῆς Αἰολίδος.

‘Ἡ Μανία μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός της πηγαίνει πρὸς τὸν Φαρνάβαζον καὶ λέγει πρὸς αὐτόν: «Ὦ Φαρνάβαζε,

οἱ κάτοικοι τῆς Αἰολίδος διοικούμενοι¹ ὑπὸ τοῦ ἀνδρός μου
ἥσαν εὐτυχεῖς². Ἡ χώρα καλλιεργουμένη ἀπέδιδε καρποὺς
ἀφθόνους. Ἐξ αὐτῶν προσέφερε θυσίας³ πλουσίας εἰς τοὺς
θεούς. Οὐδεμίαν δὲ πρόφασιν εὔρισκεν, ἵνα μὴ ἐκστρατεύῃ⁴
μαζί σου. Ὁσάκις διετάσσετο, ἐσκέπτετο, πῶς νὰ ἐκστρα-
τεύῃ⁵ μὲ περισσοτέρους στρατιώτας. Τοὺς δὲ φόρους ἔστελλε
πάντοτε περισσοτέρους τῶν διατασσομένων ὑπὸ σοῦ. Καὶ
οἱ στρατιώται εἶχον ἐκπαιδευθῆ ὡτας, ὥστε νὰ πορεύωνται,
ὅπου διετάσσοντο. Ἡ ληπίζεν οὕτω ὅτι ἡ ἀρχὴ οὐδέποτε θὰ
καταλυθῇ. Ἐὰν καὶ ἐγώ, ὁ Φαρνάβαζε, διοικήσω τὴν Αἰο-
λίδα ὡς σατράπης ἀνταξίως τοῦ ἀνδρός μου, τί σὲ ἐμποδίζει
νὰ μένω ἐγώ σατράπης; Σοῦ ὑπόσχομαι⁶ ὅτι θὰ ἐκστρατεύω,
ὅπου καὶ ἀν μὲ διατάξης. Ἐὰν παρίστατο ἀνάγκη⁷ νὰ ἐκ-
στρατεύωσα ἐναντίον ἐχθρῶν, προθύμως ἥθελον ἐκστρατεύσει⁷
μεθ' ὅλων τῶν δυνάμεων ».

'Αφοῦ ἥκουσεν αὐτὰ ὁ Φαρνάβαζος, διέταξε νὰ εἴναι σα-
τράπης τῆς Αἰολίδος ἡ Μανία.

19. Μάθημα τοῦ Ἀντιόχου.

'Ο Ἀντίοχος¹, ὁ νικητὴς τῶν Πάρθων, ἐμάζευσε κάποτε
τοὺς αὐλικούς, διὰ νὰ κυνηγήσουν εἰς τὸ πλησίον δάσος. « Ἐ-
κεῖνον, ὁ δόποιος θὰ φονεύσῃ τὰ περισσότερα θηρία», εἶπε,
«θ' ἀνταμείψω, θὰ τιμωρήσω δὲ ἐκεῖνον, ποὺ δὲν θὰ κυνηγήσῃ
τίποτε ».

Κατὰ² τὸ κυνήγιον ὅμως ἐχρονοτρίβησε πολὺ καὶ ἀπεμα-
κρύνθη³ πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄλλους αὐλικούς. Ἐπειδὴ δὲ πλέον ἦτο
νύξ, εἰσέρχεται εἰς ἐπαυλιν πτωχῶν χωρικῶν. « ἀς ἀποκρύ-
ψω ὅτι εἴμαι βασιλεύς », σκέπτεται, « διὰ νὰ ἀκούσω, τί λέ-
γουν οἱ ὑπήκοοι περὶ ἐμοῦ ». "Ετσι ἥλπιζεν ὅτι οἱ χωρικοὶ
δὲν θὰ ἀποκρύψουν τίποτε.

Πράγματι δὲ οἱ χωρικοὶ ἐνόμισαν ὅτι φιλοξενοῦν⁴ ἵδιώτην καὶ κατὰ τὸ δεῖπνον εἶπον ὅσα ἐπίστευον. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ χωρικοὶ ὅτι ὁ βασιλεὺς ἦτο μὲν χρηστός, εἰχεν δόμως ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς αὐλικούς, αὐτοὶ δὲ δὲν τοῦ ἀπεκάλυπτον τὴν ἀλήθειαν πάντοτε. Ἐπειδὴ δὲ ἀγαπᾶ τὰ κυνήγια⁵, ἐμάζευσε κακοὺς αὐλικούς, οἱ δόποιοι⁶ προσέχουν μόνον τὰ ἴδια τῶν συμφέροντα. Ἀν διώξῃ τοὺς αὐλικούς, οἱ ὑπῆκοοι θὰ λέγουν ὅτι εἶναι καλὸς βασιλεὺς. Καὶ τότε μέν, ἀφοῦ ἤκουσε, δὲν εἶπε τίποτε.

"Αμα δὲ ἔξημέρωσεν⁷, ἥρχοντο οἱ αὐλικοὶ καὶ περιεποιοῦντο αὐτόν. Τότε τοὺς λέγει· «Κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν μοῦ εἴπε μέχρι σήμερον τὴν ἀλήθειαν. Ἀφ' ὅτου ἔγινα βασιλεὺς, χθὲς μόνον ἤκουσα λόγους ἀληθινοὺς καὶ ἀπεκάλυψα τὴν ἀλήθειαν».

20. Προτροπὴ στρατηγοῦ πρὸς τοὺς μυρίους.

«ὭΩ δύνδρες, πολλὰς καὶ καλὰς ἐλπίδας σωτηρίας ἔχομεν¹. Ἐχω ἥδη κάμει θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ τὰ ιερὰ παρουσιάζονται καλά. Τοῦτο δὲ εἶναι φυσικόν², διότι νομίζω ὅτι ἡμεῖς μὲν ἔχομεν ἐνεργήσει σύμφωνα³ μὲ τὰς συνθήκας καὶ τὰς θυσίας, ποὺ⁴ εἴχομεν θυσιάσει, οἱ δὲ ἐχθροὶ ἔχουν παραβῆτοὺς δροκους. Οἱ θεοὶ δὲ πολλὰς φοράς ἔχουν τιμωρήσει τοὺς παραβάτας⁵, ἔχουν δὲ σώσει τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸν κίνδυνον. "Οτε δὴ, οἱ Πέρσαι εἴχον ἐκστρατεύσει κατὰ τῆς Ἑλλάδος μὲ πολεμικὰ πλοῖα καὶ στρατόν, οἱ πρόγονοι εἰς μὲν τὸν Μαραθῶνα εἴχον καταδιώξει αὐτούς, εἰς δὲ τὰς Θερμοπύλας, ὅπου εἴχον στείλει τὸν Λεωνίδαν, εἴχον ἐδίσπομε. τὴν προέλασιν⁶ αὐτῶν.

"Ἐτσι καὶ σεῖς τώρα πρὸ δὲλίγου μὲν χρόνου εἰς τὴν παρὰ τὰ Κούναξα μάχην ἔχετε καταδιώξει τοὺς Πέρσας. Καὶ τότε μὲν ἡγωνίζεσθε περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κύρου, τώρα δέ, ὅτε

οὶ στρατηγοὶ ἔχουν φροντίσει διὰ τὴν νίκην, θὰ κάμετε αὐτὸ
εὔκολα ».

21. Συμβουλαὶ πρὸς νέους.

Εἴθε νὰ εἶσαι φιλομαθής. Ἐὰν εἶσαι τοιοῦτος, θὰ γίνῃς
πολυμαθής. Εἴθε νὰ διαφυλάξῃς μὲν μελέτας, ὅσα¹ γνωρίζεις.
"Οσα δὲ δὲν² ἔχεις μάθει³, νὰ ἀποκτᾶς⁴ μὲν γνώσεις· εἶναι ἔξ
ίσου⁵ ἄσχημον νὰ μὴ μανθάνῃς λόγον, τὸν ὄποιον⁶ ἥθελες
ἀκούσει⁷, καὶ νὰ μὴ δέχεσαι⁸ καλόν, ποὺ θὰ σου προσέφερον⁹
φίλοι. Νὰ ἔξιδεύῃς τὸν καιρὸν¹⁰ εἰς τὸ νὰ ἀκούῃς λόγους παρ'
ἄλλων· διότι ἔτσι θὰ δυνηθῆς νὰ μανθάνῃς εὐκόλως, ὅσα οἱ
ἄλλοι δυσκόλως ἔχουν εὕρει. Νὰ νομίζῃς ὅτι πολλὰ τῶν ἀκου-
σμάτων εἶναι πολυτιμότερα ἀπὸ χρήματα· διότι αὐτὰ¹¹ μὲν
γρήγορα σὲ ἀφήνουν, ἐκεῖνα δὲ ὅλον τὸν καιρὸν παραμένουν.
Μὴ κουράζεσαι νὰ βαδίζῃς μακρὸν δρόμον πρὸς ἐκείνους, ποὺ
ὑπόσχονται ὅτι διδάσκουν χρήσιμόν τι· διότι εἶναι ἐντροπὴ
οἱ μὲν ἔμποροι¹² νὰ περνοῦν τόσα πελάγη, διὰ¹³ νὰ αὖξήσουν
τὴν περιουσίαν καὶ νὰ κάμουν αὐτὴν περισσοτέραν, οἱ δὲ νεώ-
τεροι νὰ μὴ ὑπομένουν τὴν κατὰ ξηρὰν πορείαν, διὰ νὰ ἐπι-
τύχουν παιδείαν καλυτέραν.

22. Ἀνακάλυψις πόρου τοῦ ποταμοῦ ὑπὸ τῶν μυρίων.

'Ενῷ δὲ ἔτρωγεν¹ ὁ Ξενοφῶν, προσέτρεξαν² πρὸς αὐτὸν
δύο νεανίσκοι· διότι ὅλοι ἐγνώριζον ὅτι ἐπετρέπετο³ εἰς πᾶ-
σαν ὡραν νὰ προσέλθῃ τις πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ εἴπῃ, ἐὰν⁴ εἴχε
τι σχετικὸν⁵ πρὸς τὸν πόλεμον. Καὶ ἐλεγον τότε ὅτι ἔτυχε⁶ νὰ
συλλέγουν⁷ φρύγανα καὶ διέκριναν⁸ ἀπέναντι εἰς βράχους κατερ-
χομένους⁹ πρὸς τὸν ποταμὸν γέροντας, παιδιὰ καὶ μικρὰ κο-
ρίτσια καὶ ὅτι αὐτοὶ ἔκρυψαν¹⁰ εἰς βράχον σχήματος ἄντρου

ἱμάτια. Ἐφοῦ δὲ αὐτοὶ εἶδον αὐτό, ἀπεφάσισαν¹¹ νὰ διαβοῦν¹² τὸν ποταμόν.

Κρατοῦντες λοιπὸν εἰς τὰς χεῖρας μόνον ἐγχειρίδια διέβαινον γυμνοὶ τὸν ποταμὸν καὶ τὸ νερὸ τοὺς ἔβρεξε μέχρι τῶν γονάτων. Ἐφοῦ δὲ παρέλαβον τὰ ἱμάτια ἤλθον πάλιν. Ἀμέσως ὁ στρατηγὸς ἔκαμψε σπονδᾶς καὶ διέταξε τοὺς στρατηγοὺς νὰ προσεύχωνται εἰς τοὺς θεούς, ποὺ ἀπεκάλυψαν τὸν πόρον.

23. Η θήρα ὡς ἀσκησις πολεμική.

Οἱ κυνηγοὶ ἐκπαιδεύονται καὶ εἰς ὅσα ἀφοροῦν εἰς τὸν πόλεμον¹. Ἐπειδὴ βαδίζουν μὲ τὰ ὅπλα δρόμους δυσβάτους, δὲν κουράζονται. Ἐπειδὴ εἶναι συνηθισμένοι² νὰ κυνηγοῦν τὰ θηρία ἐπὶ πολὺν χρόνον, συνηθίζουν εἰς τὸ νὰ ὑπομένουν τοὺς κόπους. Ἐπίσης γίνονται πειθαρχικοὶ φύλακες τῶν εἰς αὐτοὺς διατασσομένων, ὁσάκις παραστῇ ἀνάγκη³ νὰ κατακλίνωνται⁴ εἰς τὸ ὑπαίθρον.

Διὰ τοῦτο γίνονται πειθαρχικοὶ στρατιῶται καὶ ὑπομένουν καὶ τὸ ψῦχος καὶ τὴν ζέστην τοῦ ὑπαίθρου καὶ συνηθίζουν νὰ πράττουν τὰ παραγγελλόμενα προθύμως καὶ νὰ προφυλάττωνται καλῶς. Οὕτω γυμναζόμενοι, ἐὰν εἶναι παρατεταγμένοι εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, δὲν θὰ ἐγκαταλείψουν τὰς τάξεις, διότι θὰ μποροῦν⁵ νὰ ὑπομένουν τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν.

"Οταν δὲ οἱ ἐχθροὶ ἔχουν τραπῆι εἰς φυγήν, αὐτοὶ θὰ τοὺς καταδιώξουν⁶ εἰς πᾶσαν τοποθεσίαν, διότι εἶναι συνηθισμένοι εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν θηρίων. Ἐὰν δὲ πάλιν οἱ ἴδιοι⁷ των ἀτυχήσουν, θὰ δύνανται καὶ οἱ ἴδιοι νὰ σφύζωνται καὶ τοὺς ἄλλους νὰ σφύζουν.

24. Χαρὰ τῶν μυρίων ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς θαλάσσης.

Οἱ "Ελληνες, ἀφοῦ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τοὺς ἔχθρους, ἐβάδισαν μιᾶς ἡμέρας δρόμον καὶ ἔφθασαν εἰς τὸ ὄρος τὸ ὄνομαζόμενον ἀπὸ τοὺς ἔγχωρίους¹ Θήγχης.

"Οτε δὲ οἱ πρῶτοι ἔφθασαν εἰς αὐτό, μεγάλη κραυγὴ ἤκουόσθη. Ἀκούσας δὲ οὐρανοφῶν καὶ οἱ ὀπισθιούλακες ἐνόμισαν ὅτι ἔχθροι ἐκ τῶν ἔμπροσθεν ἔφανθησαν καὶ ὅτι πάλιν θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ κάμουν μάχην, διότι ὀπισθεν ἥκοιούθουν² οἱ ἐκ τῆς καιομένης χώρας.

"Εμαξεύθησαν δὲ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸ ὄρος περισσότεροι καὶ ἡ βοὴ ἔγινε δυνατωτέρα³, ὥστε ἡναγκάσθη ὁ οὐρανοφῶν νὰ τρέξῃ, διὰ νὰ ἴδῃ τὰ συμβαίνοντα. Πληγιάσας⁴ ἤκουσε τὰς λέξεις « Θάλασσα, θάλασσα » καὶ ἐνόησεν⁵ ὅτι οἱ στρατιῶται εἶδον θάλασσαν. Ἀφοῦ δὲ ἔφθασαν ὅλοι εἰς τὴν κορυφήν, ἐνηγκαλίζοντο⁶ δὲ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ ἔλεγον « Τώρα ἀσφαλῶς θὰ σωθῶμεν πλέον ».

25. Σωκράτης περὶ φίλων.

"Ηκουσά ποτε τὸν Σωκράτη νὰ συζητῇ¹ περὶ φίλων καὶ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἀπ' αὐτὰ μπορεῖ νὰ ὠφεληταὶ² κανεὶς διὰ τὴν ἀπόκτησιν φίλων. "Ολοὶ σχεδὸν νομίζουν καὶ λέγουν ὅτι φίλοις καλὸς εἶναι τὸ καλύτερον ἀπ' ὅλα. Ἐν τούτοις δὲ Σωκράτης ἔβλεπεν ὅτι ὅλοι φροντίζουν διὰ κάθε ἄλλο παρὰ διὰ τὴν ἀπόκτησιν φίλων.

"Ἐβλεπε δὲ ὅτι οἱ περισσότεροι προσπαθοῦν νὰ ἀποκτοῦν³ οἰκίας καὶ ἀγροὺς καὶ δούλους, φίλον δὲ οὐδεὶς φροντίζει, πῶς νὰ ἀποκτήσῃ, οὔτε πῶς νὰ σώζωνται οἱ ὑπάρχοντες. Καὶ ὅταν μὲν εἶναι ἀρρωστοὶ⁴ οἱ δοῦλοι, προσκαλοῦν ἱατρούς, τοὺς δὲ φίλους, ὅταν ἀρρωστοῦν, παραμελοῦν. Ἐὰν δὲ ἀποθάνουν οἱ ὑπηρέται ἢ οἱ φίλοι, τὴν μὲν ἀπώλειαν τῶν ὑπηρετῶν θεω-⁵ Αναγνωστικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλ. Γλώσσης ("Εκδ. Α' 1950)

ροῦν ζημίαν, διὰ δὲ τοὺς φίλους οὐδὲν νομίζουν ὅτι ἔχουν χάσει⁵.

Πρὸς τούτους δὲ ἀπὸ μὲν τὰ ἄλλα κτήματα οὐδὲν ἀφήνουν⁶ ἀπεριποίητον⁷, τοὺς δὲ φίλους, ἂν καὶ ἔχουν ἀνάγκην⁸ περιποιήσεως, παραμελοῦν⁹. Τούναντίον δὲ θὰ ἐπρεπε¹⁰ τοὺς φίλους νὰ ἐκτιμᾶξι τις καὶ δι' αὐτοὺς νὰ φροντίζῃ· διότι δὲ καλὸς φίλος εἶναι πολλὰς φοράς καλύτερος καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν.

26. Ἡ πρώτη θήρα τοῦ Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου.

Ἄφοῦ δὲ Ἀστυάγης εἶδεν ὅτι ὁ Κῦρος ἐπεθύμει¹ πολὺ² νὰ κυνηγῆ³ εἰς τὸ δάσος, στέλλει αὐτὸν μὲ τὸν θεῖόν του, ἵνα τὸν προφυλάττουν, ἐὰν⁴ ἥθελε φανῆ κανὲν ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία. Οἱ δὲ Κῦρος ἐζήτει νὰ μάθῃ ἀπὸ τοὺς ἀκολουθοῦντας, ποῖα θηρία πρέπει μὲ θάρρος⁵ νὰ διώξῃ. Οὗτοι δὲ ἔλεγον εἰς αὐτόν, ποῖα θηρία εἶναι ἀβλαβῆ⁶ καὶ ὅτι ἐπρεπε νὰ προφυλαχθῇ μᾶλλον ἀπὸ κακοτοπιές⁷. Ἐνῷ δημοσίᾳ ἤκουεν αὐτά, αἴφνης βλέπει ὅτι ἔλαφος ἀνεπήδησεν. Ἀμέσως ἐλησμόνησεν ὅλα αὐτὰ καὶ οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπε παρὰ τὸν δρόμον τῆς ἔλαφου. Καταδιώκων δὲ αὐτὴν τὴν ἐφόνευσεν. Οἱ φύλακες τότε πλησιάσαντες αὐτὸν τοῦ συνέστησαν νὰ μὴ τρέχῃ.

Ἐν τῷ μεταξύ δημοσίᾳ ἤκουε σκραυγῆν καὶ ἀμέσως ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ γεμάτος ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν⁸ ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ κάπρου καὶ τὸν φονεύει. Οἱ θεῖος τότε βλέπων τὸ θάρρος παρεκάλει αὐτὸν νὰ μὴ κινδυνεύῃ· αὐτὸς δὲ παρεκάλει τὸν θεῖον νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ φέρῃ τὰ κυνήγια μόνος του πρὸς τὸν πάππον. Πράγματι δὲ προσφέρων ταῦτα εἰς τὸν πάππον ἔλεγεν ὅτι μόνος του ἐκυνήγησεν αὐτὰ χάριν αὐτοῦ. Οἱ δὲ Ἀστυάγης ηύχαριστεῖτο μέν, συνεβούλευεν δημοσίᾳ αὐτὸν νὰ μὴ κινδυνεύῃ.

27. Ἡ πρὸς τοὺς τιμῶντας τοὺς γονεῖς εὔνοια τῶν θεῶν.

Εἰς τὴν Σικελίαν ἔρρευσε κάποτε ἐκ τῆς Αἴτνης ρύαξ πυρός· λέγουν δὲ ὅτι οὗτος ἔρρεε καὶ πρὸς τὴν ἄλλην χώραν καὶ μάλιστα¹ πρὸς πόλιν ἀπὸ τὰς ἐκεῖ κατοικουμένας. Διηγοῦνται λοιπὸν ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ζητοῦντες σωτηρίαν ὡρμησαν πρὸς φυγήν, ἔνας δὲ κάποιος² ἀπὸ τοὺς νεωτέρους ἔφερε τὸν γέροντα πατέρα ἐπὶ τῶν ὀμῶν, διότι ἔβλεπεν ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ βαδίζῃ³. Ἐπροφθάσθη⁴ ὅμως ἀπὸ τὸν ρύακα τοῦ πυρός.

Ἐδῶ ὅμως εἶναι ἀξιον νὰ ἴδῃ τις ὅτι ὁ θεὸς εὐνοεῖ τοὺς καλοὺς ἄνδρας. Λέγεται δηλαδὴ ὅτι τὸ πῦρ ἔρρευσε⁵ γύρω ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἐσώθησαν. "Ἐκτοτε ὠνομάσθη τὸ μέρος χῶρος τῶν εὐσεβῶν. "Οσοι δὲ ἀπεχώρησαν⁶ ταχέως καὶ ἐγκατέλειψαν τοὺς γονεῖς, ἔχαθησαν".

28. Ἡ θέσις τοῦ τυράννου.

"Οτε ἥμην ἀπλοῦς πολίτης¹, εἶχα² ἔλας τὰς χαράς³, τώρα δὲ νοιάθω ὅτι στεροῦμαι ἀπ' ὅλα αὐτά. Τότε, ὁσάκις⁴ ἐπιθυμοῦσα νὰ εὐχαριστηθῶ, συνανεστρεφόμην τοὺς συνομηλίκους μου, ὁσάκις δὲ ἐπιθυμοῦσα ἡσυχίαν, ἔζων μόνος μου. Τώρα ἔχω χάσει⁵ τοὺς συνομηλίκους μου, διότι ἔχουν γίνει ἀντὶ γιὰ σύντροφοι δοῦλοι. "Ἐχω δὲ χάσει καὶ τὴν συναναστροφήν⁶ των, διότι δὲν βλέπω⁷ εἰς αὐτοὺς διάθεσιν εύνοικὴν πρὸς ἐμέ. Τὸ νὰ φοβοῦμαι δὲ τὸν κόσμον⁸ καὶ τὴν μοναξιὰν ἐξ ἵσου καὶ τὸ νὰ μὴ θέλω νὰ βλέπω μήτε ἐνόπλους μήτε ἀόπλους γύρω μου, αὐτὸ εἶναι τὸ χειρότερον ἀπ' ὅλα. Αὐτὸς δὲ ὁ φόβος, καὶ ὅταν συμπαρακολουθῇται ἀκόμη ἀπὸ ὅλας τὰς εὐχαριστήσεις, εἶναι πολὺ κουραστικὸν πρᾶγμα⁹. "Ἐν καιρῷ δὲ πολέμου δὲν μπορῶ οὔτε τροφὴν καλὴν νὰ διαλέγω¹⁰, οὔτε ὕπνον ἡσυχὸν νὰ κοιμοῦμαι.

29. Κύρος καὶ Κροῖσος.

‘Ο Κροῖσος ἔκλαυσεν ἐπὶ δύο ἔτη¹ τὸν θάνατον τοῦ μόνου γένους του. Τότε δὲ εἶχε καταλάβει², διατί ὁ Σόλων κανένα ἐκ τῶν ἀνθρώπων πρὸ τοῦ θανάτου δὲν ὠνόμασεν εὔτυχη. Τὸ τρίτον ὅμως ἔτος ἔμαθεν ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ Ἀστυάγους εἶχε καταλυθῆ ὑπὸ τῶν Περσῶν. Ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ κηρύξῃ³ αὐτὸς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Περσῶν.

Πρὶν ὅμως κάμη⁴, δσα ἐσκέπτετο, ἔστειλε πρέσβεις εἰς τοὺς Δελφούς. Οὗτοι, ἀφοῦ ἔπλευσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἥρωτησαν τὸν θεόν, ἀν θὰ χρειασθῇ νὰ πάρουν⁵ κανένα σύμμαχον. ‘Ο δὲ θεὸς ἀπήντησεν ὅτι, ἀν ὁ Κροῖσος περάσῃ τὸν “Ἀλυν ποταμόν, θὰ καταλύσῃ μεγάλην ἀρχὴν καὶ ὅτι θὰ εἴναι ἀρκετὸν⁶ εἰς αὐτὸν νὰ κάμη συμμάχους τοὺς πιὸ δυνατοὺς ἐκ τῶν Ἑλλήνων.

‘Ο Κροῖσος ἐπήνεσε τὴν σοφίαν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἔστειλε πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα, διὰ νὰ ζητήσουν τὴν βοήθειαν τῶν Λακεδαιμονίων, διότι τότε οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν διηρημένοι⁷ ἀπὸ ἐσωτερικὰς ταραχάς.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ εἶχον ἀκούσει τὸν χρησμόν, ἐδέχθησαν⁸ τὴν συμμαχίαν. Ἀφοῦ λοιπὸν συνεπληρώθη⁹ ἡ προπαρασκευὴ τοῦ Κροίσου, διαβαίνει τὸν “Ἀλυν καὶ εἰσβάλλει εἰς τὴν Καππαδοκίαν. Νικηθεὶς ὅμως ὑπεχώρησεν εἰς Σάρδεις, διὰ νὰ μὴ ἀποχωρισθῇ¹⁰ ἀπὸ τοὺς συμμάχους. Οἱ σύμμαχοι ὅμως ἡμιποδίσθησαν νὰ ἐκτελέσουν, δσα διετάχθησαν¹¹ ἀπὸ τὸν Κροῖσον, διότι ὁ Κύρος ἤκολούθει τὸν Κροῖσον· καὶ φθάσας εἰς Λυδίαν ἐποιιόρκει τὰς Σάρδεις.

30. Ο λόγος τοῦ Κλεάρχου πρὸς τοὺς στρατιώτας δείξαντας διαθέσεις ἀντιπειθαρχικάς.

« Ἄνδρες στρατιῶται, ὁ Κύρος ἦτο φίλος μου. Ὅτε δὲ

ἥμην ἐξόριστος¹, χρήματα πολλὰ μοῦ ἔδιδε, τὰ δὲ ποῖα ἐγῶ
ἐξώδευον² ὅχι διὰ τὸν ἑαυτόν μου, ἀλλὰ διὰ σᾶς. Μαζί σας δὲ
ἐξεδίωκον ἐκ τῆς Χερσονήσου τοὺς Θρᾷκας, οἵ διοῖοι ἤθελον
νὰ καταστρέψουν τὴν χώραν. "Οτε δὲ μὲν εἰδοποίησεν, ἐπή-
γαινον πρὸς αὐτόν, ἵνα συγκινδυνεύσω μαζί του ἀντὶ τῶν εὐ-
εργεσιῶν, τὰς δόποιάς³ ἐλάμβανον⁴ παρ' ἐκείνου.

'Επειδὴ δόμως σεῖς τώρα δὲν θέλετε νὰ συγκινδυνεύσετε
μαζί μου, ἀνάγκη εἶναι εἰς ἐμὲ ἢ νὰ παύσω νὰ εῖμαι φίλος
του ἢ νὰ παύσω νὰ εῖμαι στρατηγός σας. 'Επειδὴ δόμως σεῖς
δὲν θέλετε νὰ ὑπακούσετε εἰς ἐμέ, ἐγὼ προθύμως θὰ πάω,
ὅπου καὶ ἀν μὲν διατάξετε σεῖς, διότι νομίζω ὅτι σεῖς εἰσθε
δι' ἐμὲ καὶ φίλοι καὶ σύμμαχοι καὶ πατρίς. Μαζί σας μπορῶ
νὰ εῖμαι⁵ πάντοτε πολύτιμος φίλος, χωρὶς σᾶς δὲ δὲν μπορῶ
νὰ εῖμαι οὕτε φίλος καλός, οὕτε ἴκανὸς ἐναντίον ἐχθρῶν νὰ
ἐκστρατεύσω ».

31. Ἄγησίλαος.

'Ο Ἅγησίλαος τὰ μὲν θεῖα τόσον¹ ἐσέβετο, ὥστε καὶ οἱ
ἐχθροὶ τοὺς ὄρκους ἐκείνου καὶ τὰς συνθήκας ἐθεώρουν² ἀξίας
περισσοτέρας πίστεως. 'Ως πρὸς δὲ³ τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον χα-
ρακτῆρά του, ποία ἀπόδειξις⁴ μπορεῖ νὰ εἴναι⁵ μεγαλυτέρα ἀπὸ
τὴν ἑέτης, δηλ. ὅτι ποτὲ δὲν ἔβαλε κακὸν κατὰ νοῦν⁶ ἐναν-
τίον οὐδενός; Τῆς δ' ἀνδρείας του ἀποδείξεις πολλαὶ ὑπάρχουν.
'Εκινδύνευε μὲν πάντοτε μαζὶ μὲ τοὺς στρατιώτας του πρὸς
ἐχθροὺς ἴσχυροτάτους, κατὰ⁷ δὲ τοὺς ἐναντίον⁸ τούτων ἀγῶ-
νας πρῶτον τὸν ἑαυτόν του ἔταπτε. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ στρατιῶ-
ταί του καὶ οἱ ἐχθροί του καὶ οἱ "Ἐλληνες δόλοι τὸν ἐτίμων⁹.

32. Κῦρος ὁ πρεσβύτερος πρὸς τοὺς Πέρσας μετὰ τὴν μάχην.

"Ανδρες στρατιῶται, πρῶτον μὲν ἐγὼ καὶ σεῖς δόλοι τοὺς

θεούς εὐχαριστοῦμεν¹, διότι εἴμεθα νικητάι. Διὰ τοῦτο ἀπὸ ὅσα ἀγαθὸδ² ἔχομεν, πρέπει³ νὰ προσφέρωμεν⁴ εὐχαριστηρίους θυσίας πρὸς τοὺς θεούς. "Ολους δὲ μαζὶ σᾶς θαυμάζω, διότι, ὅ, τι ἔχομεν, ἀπὸ ὅλους σᾶς ὑπάρχει. Θὰ βραβεύσω δὲ τὸν καθένα ἀνταξίως τῶν κινδύνων, τοὺς δόποιους ἔχετε κινδυνεύσει. Ἀπὸ τὴν νίκην δὲ αὐτὴν μόνοι σας⁵ μπορεῖτε νὰ κρίνετε⁶, ποῖον ἐκ τῶν δύο ἡ ἀνδρεία⁷ ἢ ἡ φυγὴ σώζει τὰς ψυχὰς καὶ συγχρόνως ποίαν τινὰ εὐχαρίστησιν ἡ νίκη προσφέρει. Τώρα δέ, ἀφοῦ προσφέρετε θυσίας εἰς τοὺς θεούς, πηγαίνετε εἰς τὰς σκηνάς". "Ἐπειτα τοὺς διέλυσε.

33. Ὁ Ξενοφῶν διηγεῖ πρὸς τοὺς στρατιώτας διὰ τὴν ἀπειθαρχίαν.

"Γνωρίζετε, ὦ στρατιῶται, ποία ἀπειθαρχία¹ ὑπάρχει εἰς τὸ στράτευμα. Κανεὶς δὲν ὑπακούει εἰς τοὺς ἀρχηγούς καὶ ὁ καθεὶς² κάμνει ὅ, τι θέλει. Ἐὰν λοιπὸν τέτοια εἶναι τὰ πράγματα, τί λογῆς³ κατάστασις θὰ δημιουργηθῇ⁴; Σεῖς δὲν θὰ εῖσθε ἴκανοι οὕτε πόλεμον νὰ ἀναλάβετε⁵, οὕτε νὰ καταπαύσετε αὐτόν. Ὁ καθεὶς δὲ θὰ σκέπτεται κακὸν ἐναντίον σας. Καὶ ἀν μερικοὶ πρέσβεις ἔλθουν⁶ πρὸς σᾶς δι' εἰρήνην ἢ ἄλλο τι, ὁ καθεὶς θὰ μπορῇ νὰ σᾶς κάνῃ ὅ, τι καὶ ἀν σκέπτεται. "Ἐπειτα, ὅποιους καὶ ἀν ἐκλέξητε στρατηγούς σας, δὲν θὰ ἀξίζουν τίποτε⁷.

Ποία δὲ πόλις θὰ μᾶς εἶναι πλέον φιλική, ὅταν ἀκούῃ ὅτι τέτοια ἀπειθαρχία ὑπάρχει⁸ εἰς τὸ στράτευμα; οὐδεμία βέβαια· διότι καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι πιστεύομεν ὅτι, ὅσοι κάμνουν τέτοια, εἶναι κακοί καὶ ἐπικίνδυνοι στρατιῶται».

34. Ὁ οὐρανὸς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι ὁ οὐρανός, ὁ ὅποιος εἶναι γαλά-

ζιος, ἦτο ἀπὸ χαλκόν. Εἰς τὸν οὐρανὸν ἦτο φῶς μὲν λαμπρόν, ἥλιος δὲ καθαρώτατος καὶ τὸ δάπεδον ἀπὸ χρυσόν. Ὡτὸ δὲ ὁ οὐρανὸς γεμάτος¹ ἀπὸ οἰκίας καὶ ναοὺς τῶν θεῶν καὶ εἰς τοὺς ναοὺς ὑπῆρχον ἀγάλματα αὐτῶν. Τὰ ἀνάκτορα δὲ τῶν θεῶν ἔκλειον θύραι ἀπὸ σίδηρον καὶ χαλκόν, αἱ δὲ στέγαι τῶν οἰκιῶν καὶ ἀνακτόρων ἦσαν ἐκ κεράμου. Εἰς τὸ μέγαρον ἐπὶ θρόνου ἀπὸ χρυσὸν ἔκάθητο ὁ Ζεὺς καὶ γύρω² ἀπὸ αὐτῶν οἱ ἄλλοι θεοί. Εἰς τὸ συνέδριον³ δὲ ἀπεφάσιζον⁴, εἰς ποίους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ εῖναι εὔνοϊκοι καὶ πρὸς ποίους δυσμενεῖς⁵. Συνήθως δὲ πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς ἦσαν πάντοτε εὐσπλαχνικοί⁶. Εἶχον δὲ ἀγγελιοφόρους τὸν Ἐρμῆν, ὁ δποῖος μετέφερε τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν εἰς τὴν γῆν.

35. Ἡρακλῆς καὶ Ἀθηνᾶ.

"Ο Ἡρακλῆς ἐβάδιζε διὰ στενοῦ δρόμου διευθυνόμενος πρὸς λειμῶνα, ὁ δποῖος ἦτο γεμάτος ἀπὸ ἀμυγδαλιές καὶ συκές. Ἐκράτει δὲ εἰς τὰ χέρια του ρόπαλον σιδηρένιο μὲ ἀργυρᾶ καρφιὰ στολισμένο¹. Αἴφνης βλέπει ἐπὶ τῆς γῆς κάτι ὅμοιον μὲ μῆλον χρυσοῦν καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ σπάσῃ². "Οτε ὅμως εἰδεν δτι αὐτὸ ἐγίνετο δύο καὶ τρεῖς φοράς μεγαλύτερον³, ἐκτύπα ἀκόμη περισσότερον μὲ τὸ σιδερένιο ρόπαλον. Τοῦτο ὅμως ἐφούσκωνε⁴ καὶ ἔφραζε τὸν δρόμον. Δι' αὐτὸ ὁ Ἡρακλῆς παρεξενεύετο πολὺ.

Αἴφνης παρουσιάζεται ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, ἡ δποία ἦτο εὔνοϊκὴ πρὸς αὐτόν, καὶ τοῦ λέγει· « Παῦσε, ἀδελφέ. Αὐτὸ τὸ χρυσοῦν μῆλον εἶναι ἡ φιλονεικία καὶ ἔρις. » Αν τις ἀδιαφορήσῃ⁵, μένει, δπως ἦτο, ἀν δέ τις τὸ κτυπῆ, ἔξογκώνεται ».

36. Αἰγεύς.

"Ο Αἰγεύς κάποτε εἶχεν ἔλθει εἰς Τροιζῆνα· ἐδῶ ἐφιλοξέ-

νησεν¹ αὐτὸν ὁ Πέλοψ, ὁ ὄποιος ἔδωκε² γυναῖκα εἰς αὐτὸν τὴν θυγατέρα του Αἴθραν. "Οτε δὲ ὁ Αἴγεινος ἐπρόκειτο νὰ ἀπέλθῃ, παρήγγειλεν εἰς τὴν Αἴθραν, ἃν γεννήσῃ ἄρρενα υἱόν, νὰ ἀναθρέψῃ αὐτὸν καὶ νὰ μὴ τοῦ φανερώσῃ, τίνος εἶναι. "Επειτα ἔσκαψε λάκκον, ἐντὸς τοῦ ὄποιου ἔκρυψε διάφορα ὅπλα, καὶ ἐπὶ τοῦ λάκκου ἔθηκε βράχον. Παρήγγειλε δὲ εἰς τὴν Αἴθραν νὰ φέρῃ τὸν υἱὸν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο καί, ἀφοῦ σηκώσῃ³ τὸν βράχον, νὰ λάβῃ τὰ ὅπλα· αὐτὸς δὲ ἥλθεν εἰς Ἀθήνας. Μετ' οὐ πολὺ ὁ Μίνως, ὁ βασιλεὺς τῆς Κρήτης, ἔξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀφοῦ ἐνίκησε τοὺς Ἀθηναίους, ἤναγκασεν αὐτοὺς νὰ στέλλουν ἐπτὰ νέους⁴ καὶ ἐπτὰ νέας, διὰ νὰ κατασπαράσωνται⁵ εἰς τὸν λαβύρινθον, ὅπου δὲ εἰσερχόμενος⁶ ἦτο χαμένοις⁷. Εἶχε δὲ κατασκευάσει τοῦτον ὁ Δαίδαλος, ἀριστος ἀρχιτέκτων.

37. Θησεύς.

"Ο Θησεὺς ἐνῆλικιωθεὶς ἀπώλησε τὸν βράχον εὔκόλως καὶ ἔχων¹ τὰ ὅπλα ἔσπευδεν² εἰς Ἀθήνας. Ὁ δρόμος τότε ἦτο γεμάτος ἀπὸ κακούργους, οἱ ὄποιοι, ἀφοῦ ἐφιλοξένουν τοὺς ὄδοιπόρους, τοὺς ἐφόρευον τεντώνοντας αὐτοὺς εἰς δένδρα ἢ τοὺς ἔσπρωχναν εἰς τὴν θάλασσαν. Τούτους ὅλους ἐφόνευσε καὶ ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας. Ἐδῶ ἡ νοσηρὰ κατάστασις τῶν πραγμάτων³ δὲν τὸν ἀφήνει νὰ ἡσυχάσῃ. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπανέφερε τὴν τάξιν, οἱ συμπολῖται εὐχαρίστως ἐδέχθησαν αὐτὸν ὡς σωτῆρα. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ φθάνουν οἱ ἐκ Κρήτης πρέσβεις, διὰ νὰ λάβουν⁴ τὸν φόρον τοῦ τρίτου ἔτους. Ὁ Θησεὺς μεταξύ τῶν ἐπτὰ νέων ἐπῆγε καὶ αὐτὸς ἐλπίζων ὅτι θὰ φονεύσῃ τὸν Μινώταυρον. Πράγματι δὲ βοηθούμενος ὑπὸ τῆς Ἀριάδνης ἐφόρευσε τὸν Μινώταυρον καὶ ἀπήλλαξε τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὸν φόρον. Ἐνῷ ὅμως ἐπανήρχετο⁵, ἐλησμόνησε νὰ ὑψώσῃ ἴστιον λευκόν, ὅπως εἶχε συμφωνηθῆ⁶ κατὰ τὴν ἀνα-

χώρησιν⁷ ἐξ Ἀθηνῶν. ‘Ο πατήρ τοῦ Θησέως περιμένων εἰς τὴν παραλίαν δὲν εἶδε σηκωμένον τὸ λευκὸν ἵστιον. Νομίσας λοιπὸν ὅτι ὁ νιός του ἔχάθη, ἐπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη. “Ἐκτοτε τὸ πέλαγος ὡνομάσθη Αἴγαῖον. Ο δὲ Θησέus τοὺς διεσκορπισμένους⁸ εἰς τὴν Ἀττικὴν πρότερον ἔφερε νὰ κατοικήσουν⁹ εἰς μίαν πόλιν, τὴν ὁποίαν Ἀθήνας ὀνόμασεν.

38. Ἀλώπηξ καὶ τράγος.

Μία ἀλώπηξ παραπατήσασα¹ ἐγλύστρησε καὶ ἐπεσεν εἰς ἓνα πηγάδι. Ἐδῶ παρέμεινε καὶ ἀνάγκην στενοχωρουμένη² διὰ³ τὴν ἀνάβασιν. Μετ’ ὀλίγον ἔνας τράγος κατεχόμενος⁴ ἀπὸ δίψαν παρουσιάσθη εἰς⁵ τὸ στόμιον τοῦ πηγαδίου καὶ ἐρωτᾷ αὐτῆν, ἂν τὸ πηγάδι βγάζει καλὸν νερό. Αὐτὴ δὲ ἀπεκρίθη ὅτι τὸ νερὸν εἶναι νοστιμώτατον καὶ προέτρεπεν αὐτὸν νὰ καταβῇ. Αὐτὸς δὲ ρίχνεται⁶ ἀπερίσκεπτα⁷ εἰς τὸ πηγάδι καὶ ἀφοῦ ἥπιε ἀρκετὸν νερό, ἐξήταξε μαζὶ μὲ τὴν ἀλώπεκα νὰ εὔρῃ τὸν τρόπον τῆς ἀναβάσεως. Καὶ ἡ ἀλώπηξ εἶπε πρὸς αὐτόν «Ἐὰν θὰ μείνωμεν καὶ οἱ δύο ἐδῶ, μετ’ ὀλίγον θὰ πᾶμε χαμένοι. Ἐὰν θελήσης νὰ ἐκτείνῃς τὰ μπροστινά σου πόδια εἰς τὸν τοῦχον γυρίζοντας⁸ πρὸς τὰ ἐμπρός τὰ κέρατα, ἐγὼ ἀπὸ τὴν ράχιν⁹ σου θὰ πηδήσω¹⁰ ἐξω ἀπὸ τὸ πηγάδι καὶ σοῦ ὑπόσχομαι ὅτι θὰ ἀνεβάσω καὶ σένα». “Ἐτσι ὁ τράγος ἐσήκωσε τὰ πόδια του καὶ ἐστήριξεν¹¹ εἰς τὸν τοῦχον, ἡ δὲ ἀλώπηξ, ἀφοῦ ἐπήδησεν ἐξω ἀπὸ τὸ πηγάδι, ἦτο ἐτοίμη νὰ ἀπομακρυνθῇ. ‘Ο τράγος τότε στενοχωρηθεὶς διὰ τὴν παραβάσιν τῆς συμφωνίας λέγει πρὸς αὐτήν· «Διατί παραβάνεις τὴν συμφωνίαν; δὲν μὲ λυπεῖσαι, ποὺ θὰ πάω χαμένος;» Αὐτὴ δὲ ἀπεκρίθη· «”Ε, φίλε¹², ἐὰν εἴχες τόσο μυαλό, δσας τρίχας εἰς τὸν πώγωνα, δὲν θὰ κατέβαινες, προτοῦ ἐξήταξες τὸν τρόπον τῆς ἀναβάσεως». »

ΜΕΡΟΣ Β'

39. Ὁράτιος Κόκλης.

"Οτε οἱ ἔχθροὶ τῆς Ρώμης εἰς τὸν Τίβεριν ἔφθασαν καὶ ἥτοι μάζοντο νὰ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῶν Ρωμαίων, οἱ δόποῖοι ἀνθίσταντο εἰς τὴν ἀπέναντι¹ ὅχθην, ὁ Ὁράτιος Κόκλης σταθεὶς εἰς τὸ μέσον τῆς γεφύρας ἀντεστάθη μόνος κατὰ τῶν ἔχθρῶν. Αὐτὸς σταματημένος² ἐδῶ ἀπέκρουσε τοὺς ἔχθρούς, ἕως ὅτου οἱ δόπισθεν αὐτοῦ τὴν γέφυραν κατέκοψαν. Τότε αὐτὸς ριψθεὶς³ εἰς τὸν ποταμὸν κολυμβῶν⁴ ἐπλησίασεν⁵ εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε. Οἱ δὲ Ρωμαῖοι ἐτοποθέτησαν χαλκῆν εἰκόνα τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὸ ίερὸν τοῦ Ἡφαίστου καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ παρέδοσαν εἰς τὴν ἀθανασίαν.

40. Ἀφιξις τῶν μυρίων εἰς τὴν Ἀρμενίαν.

Οἱ Ἑλληνες μετὰ πολλοὺς κόπους φθάνουν ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς κώμην καὶ διασκορπίζονται¹ εἰς τὰς οἰκίας, ὅπου ἐκοιμήθησαν. Ὁ δὲ ἄρχων τῆς κώμης² ταύτης ἐδείκνυεν εὔνοϊκὴν διάθεσιν³ πρὸς τοὺς Ἑλληνας· διότι προσκληθεὶς⁴ ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος προσῆλθε καὶ διέταξε τοὺς κατοίκους νὰ μοιράζουν τρόφιμα ἀφθονα εἰς τοὺς στρατιώτας. Τὴν ἐπομένην δὲ ἡμέραν ὁ Ξενοφῶν περιερχόμενος⁵ μὲ τὸν ἄρχοντα τῆς κώμης τὸ στρατόπεδον ἔβλεπε τοὺς στρατιώτας νὰ διασκεδάζουν καὶ ἀπὸ πουθενὰ δὲν τοὺς ἀφηγαν, παρὰ⁶ ἀφοῦ παρέθετον⁷ γεῦμα· παντοῦ⁸ δὲ παρέθετον εἰς τὴν τράπεζαν κρέατα

ἀπὸ ἀρνιά, ἀπὸ κατσίκια, ἀπὸ μόσχους. "Εδιδον δὲ ἀπὸ αὐτὰ εἰς τὸν Θενοφῶντα καὶ ἐπέτρεπον⁹ εἰς τὸν κωμάρχην νὰ λαμβάνῃ, ὅτι ἥθελεν. Αὐτὸς δὲ ἐλάμβανε μόνον, ἀν τινα τῶν συγγενῶν εὑρισκεν αἰχμάλωτον, καὶ διέτασσε τοὺς κατοίκους νὰ μοιράζουν καὶ ἄλλα τρόφιμα. Ἐρωτώμενος δέ, ποία ἡ χώρα αὕτη, ἔλεγεν ὅτι ἡ Ἀρμενία ἦτο.

41. Προμηθεὺς καὶ Ἐπιμηθεύς.

"Ητό ποτε χρόνος, ὅτε θεοὶ μὲν ὑπῆρχον, ὅντα¹ δὲ θνητὰ δὲν ὑπῆρχον. "Οτε δὲ ἤλθεν ὁ ὥρισμένος² χρόνος τῆς δημιουργίας τούτων, οἱ θεοὶ ἀνεκάτευσαν γῆν καὶ ὕδωρ καὶ ἐδημιούργησαν τὰ ὅντα. "Οτε δὲ ἐπρόκειτο νὰ φέρουν αὐτὰ εἰς φᾶς, ἐπιτρέπουν εἰς τὸν Προμηθέα καὶ Ἐπιμηθέα νὰ μοιράσουν³ εἰς ἔκαστον δυνάμεις. Ἐνῷ δὲ ὁ Προμηθεὺς ἐμοίραζεν, ὁ Ἐπιμηθεὺς ἐστέκετο πλησίον αὐτοῦ καὶ ἐβοήθει. Καὶ εἰς ἄλλα μὲν ἔδωσεν ἴσχυν, ἄλλα δὲ ἔκαμεν⁴ ἀσθενέστερα. Ἐδυνάμωσε⁵ δὲ ὅλα μὲ διαφόρους δυνάμεις, ὥστε νὰ διαθέτουν τὰ μέσα⁶ πρὸς σωτηρίαν. Ἐνέδυε⁷ δὲ ταῦτα μὲ τρίχας καὶ μὲ δέρματα διὰ τὰ κρύα.

42. Πατριωτισμὸς τοῦ Ἀγησιλάου.

"Ολοι γνωρίζουν ὅτι ὁ Ἀγησίλαος οὗτε ἀπὸ κινδύνους ἀπεῖχεν¹ οὔτε κόπους ἀπέφευγεν². Ἐνόμιζεν ὅτι ἔργον λαμπροῦ βασιλέως εἶναι νὰ ὠφελῇ τοὺς ἀρχομένους, ὃσον μπορεῖ περισσότερον. Μεταξὺ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ κατατάσσω τὸ ὅτι ἐδείκνυε πειθαρχίαν καὶ λατρείαν εἰς τοὺς νόμους. "Ετοι ὁ καθεὶς μὲ τὸ παράδειγμα αὐτοῦ ἐνισχύετο, ὥστε νὰ πείθεται εἰς τοὺς νόμους, εἰς τοὺς ὅποιους ὥρκίσθη πειθαρχίαν. Μόνος του ἐπεστατοῦσεν εἰς ὅλα, εἰς ὅλα ἦτο παρῶν καὶ ἀν³ συμφορά τις συνέβαινεν, αὐτὸς εὑρίσκετο κοντά⁴. Ἐπεθύμει

ὅλοι οἱ πολῖται νὰ εῖναι σῷοι, ὥστε καὶ ἀνὸ μικροῦ λόγου
ἀξίος ἔχανετο ἄνευ λόγου, ἐπέβαλλε⁵ τιμωρίαν εἰς τοὺς αἰτίους. Τὰς δὲ ἀφορμάς φιλονεικιῶν τῶν διαφόρων πολιτῶν
μεταξύ των προσεπάθει νὰ διαλύῃ⁶ μὲ φιλικὸν τρόπον. Τόσην
δὲ φιλοπατρίαν εἶχεν, ὥστε ἐπιθυμοῦσε νὰ μὴ μάχωνται οἱ
“Ελληνες μεταξύ των, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἀγαπημένοι, διὰ νὰ ἐκ-
στρατεύσουν κατὰ τῶν Περσῶν. Αὐτὸς περισσότερον ἀπὸ κάθε
ἄλλον⁷ ἐφρόντιζε, πῶς νὰ ἀποστατήσουν⁸ οἱ “Ελληνες ἀπὸ τῶν
Περσῶν καὶ πῶς οἱ ἀποστατήσαντες νὰ μὴ πᾶν χαμένοι καὶ
πῶς ὁ μέγας βασιλεὺς νὰ μὴ μπορῇ νὰ ἐνοχλῇ⁹ τοὺς “Ελληνας.

**43. Στρατὸς Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ τοῦ Κροίσου
μετὰ τῶν συμμάχων του.**

‘Ο Κροῖσος εἶχεν ἵππεῖς μὲν δεκαπέντε χιλιάδας, πεζοὺς
δὲ τρεῖς φοράς περισσοτέρους. ‘Ο ἄρχων τῆς Φρυγίας ἵππεῖς
μὲν ὀκτὼ χιλιάδας, πελταστὰς δὲ τεσσαράκοντα χιλιάδας.
‘Ο βασιλεὺς τῆς Καππαδοκίας ἔξ χιλιάδας πεντακοσίους ἵπ-
πεῖς καὶ πεζοὺς ὅχι ὀλιγώτερον ἀπὸ τριάκοντα χιλιάδας.
Οἱ δὲ σύμμαχοι “Ελληνες εἶχον ἵππεῖς μὲν περίπου¹ τρεῖς χι-
λιάδας, πελταστὰς δὲ περὶ τὰς εἴκοσι χιλιάδας. “Ολοι δὲ μαζὶ²
εἶχον ἄρματα διακόσια δέκα.

‘Ο δὲ Κῦρος εἶχεν ἵππεῖς μὲν ὀλιγωτέρους ἀπὸ³ τὸ τρί-
τον τῶν ἐχθρῶν, πεζοὺς δὲ περίπου μισούς. Ἡσαν ὅμως γυ-
μνασμένοι οὗτοι καὶ ὑπέφερον τὴν πεῖναν, τὴν δίψαν καὶ τὰς
κακουχίας⁴ τοῦ πολέμου, διότι ἔκαμνον πορείας μακράς δύο
καὶ τρεῖς φοράς τὴν ἑβδομάδα. Εἶχον δὲ καὶ φρόνημα πολε-
μικώτερον.

44. Χορὸς Θρακῶν.

‘Αφοῦ οἱ “Ελληνες ἀπεφάσισαν¹ νὰ διασκεδάσουν, πρῶτον

μὲν ἔθυσίασαν τὰ αἰχμάλωτα βόδια, ἔπειτα δὲ ἐξηπλωμένοι εἰς σκαμνιὰ² ἐδείπνουν. Ἐγέμιζον δὲ τὰ κεράτινα ποτήρια ἀπὸ κρασὶ καὶ ἔπινον. Ἀφοῦ δὲ ἔγιναν αἱ σπονδαί, ἐπῆγγαν εἰς μέρος θεατροειδές, ὅπου δύο Θρᾶκες, ἀφοῦ ἐνεδύθησαν τὰ ὅπλα, ἤρχισαν νὰ χορεύουν³ καὶ νὰ πηδοῦν κρατοῦντες μαχαιρας εἰς τὰς χειρας. Αἴφνης ἐφάνη⁴ εἰς ὅλους ὅτι ἔνας ἀπὸ τοὺς δύο εἶχε κτυπηθῆ καὶ εἶχεν ἀποθάνει. Οἱ Παφλαγόνες ἐφώναζαν⁵ δυνατά. Καὶ δὲ μὲν νικητής, ἀφοῦ ἀφήρεσε τὰ ὅπλα τοῦ ἐξηπλωμένου, ἐβγῆκεν ἔξω⁶ ἀπὸ τὸ στάδιον, οἱ δὲ ἄλλοι Θρᾶκες ἐφερον ἔξω⁷ τὸν ἄλλον ὃς πεθαμένον· πράγματι ὅμως ἐγνώριζον⁸ ὅτι οὐδὲν εἶχε πάθει.

45. Πῶς περνοῦσε συνήθως τὴν ἡμέραν ὁ Σωκράτης.

Ο Σωκράτης πάντοτε μὲν ἦτο φανερὸς¹ εἰς ὅλους, διότι καὶ πρωὶ² ἐπῆγγαινεν εἰς τοὺς περιπάτους καὶ εἰς τὰ γυμναστήρια καὶ τὴν ὥραν, ποὺ ἡ ἀγορὰ ἦτο γεμάτη ἀπὸ κόσμου, ἐκεῖ ἐφαίνετο καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας εὐρίσκετο ἐκεῖ, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ συναναστραφῇ μὲ περισσοτέρους. Καὶ ὡμιλοῦσε μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, ὅσοι δὲ ἤθελον μποροῦσαν νὰ τὸν ἀκούουν. Κανεὶς δὲ δὲν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Σωκράτης ἔκαμνε τι κακόν· διότι οὕτε τὸν ἤκουσαν νὰ λέγῃ ἀσεβές τι ἡ ἀνόσιον, οὕτε τὸν εἶδαν νὰ κάμνῃ τοιοῦτον τι. Οὐδέποτε ὡμίλησε περὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἀλλὰ τοὺς ἀσχολουμένους³ εἰς τὰ τοιαῦτα μωροὺς ἀπεδείκνυεν. Αὔτὸς δέ, ποὺ ἤξερε καλά, τί εἶναι ὡραῖον καὶ τί ἀσχημόν, τί δίκαιον καὶ τί ἀδίκον, τί φρονιμάδα καὶ τί τρέλλα, συζητοῦσε τέτοια μὲ τοὺς μαθητάς του⁴. Συζητοῦσε πρὸς τούτοις γιὰ ἄλλα, τὰ ὅποῖα ὅσοι ἐγνώριζαν, ἢσαν ἐνάρετοι ἄνθρωποι, ὅσους δὲ δὲν μποροῦσαν νὰ μαθαίνουν καὶ νὰ συζητοῦν⁵ αὐτά, ὡνόμαζε δούλους.

46. Χορὸς Αἰνιάνων καὶ Μαγνήτων.

"Αλλοτε πάλιν εἰς διασκέδασιν ἔχόρευσαν οἱ Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες τὸν ἔξῆς χορὸν· ἐσηκώθησαν δύο καὶ ὁ μὲν ἔνας μετέβη δῆθεν¹ εἰς τὸν ἀγρόν, διὰ νὰ μαζεύσῃ καρπούς· ἐφαίνετο δὲ φοβισμένος, διότι ἐγνώριζεν ὅτι λησταὶ προσήρχοντα πολλάκις ἦ διὰ νὰ καύσουν² τὰ σπαρτὰ ἥ διὰ νὰ ἀρπάσουν τι. Αἴφνης βλέπει ὅτι ληστῆς ἐκάθιθο πλησίον καὶ ἀμέσως ἀρπάζει τὰ ὅπλα, διὰ νὰ ἀποκρούσῃ αὐτόν. Μετὰ πάλην δὲ ἄλλοτε μὲν ὁ ληστῆς συλλαμβάνεται³ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ, ἄλλοτε δέ, ἐπειδὴ⁴ ἐκ φύσεως εἶναι ρωμαλέος, συλλαμβάνει τὸν γεωργὸν καὶ δεμένον τὸν δόνηγεν εἰς τοὺς συντρόφους του. Κατορθώνει δμως ὁ γεωργὸς νὰ δραπετεύσῃ καὶ ἐπανέρχεται εἰς τοὺς συντρόφους, οἱ δποῖοι μετὰ χαρᾶς⁵ τὸν ὑποδέχονται.

**47. Διάλογος Ἀστυάγους καὶ Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου,
ὅτε ἤτο παῖς.**

'Ο Ἀστυάγης¹ λέγει πρὸς τὸν Κῦρον· « Παιδί μου, ἂν μένης κοντά μου, θὰ ἔχῃς τὸ δικαίωμα² νὰ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ, ὅταν θέλης, καὶ θὰ σοῦ χρεωστῶ χάριν³, ὅσον περισσοτέρας φορᾶς⁴ καὶ ἀν⁵ ἔρχεσαι πρὸς ἐμέ. »Ἐπειτα γνώριζε ὅτι θὰ μεταχειρίζεσαι τὰ ἄλογά μου καὶ ὅσα ἄλλα θέλεις, θὰ σοῦ δώσω δὲ καὶ ὡς συμπαίκτας παιδιὰ καλὰ καὶ θὰ σοῦ προσφέρω δὲ, τι καὶ ἀν σοῦ ἀρέσκη ». 'Ο δὲ Κῦρος ἐρωτηθείς, ποῖον ἀπὸ τὰ δύο προτιμᾶ⁶ νὰ μένη ἥ νὰ ἀπέλθῃ μαζὶ μὲ τὴν μητέρα του, ἀπήντησεν ὅτι προτιμᾶ⁷ νὰ μένη. "Οτε δὲ ἥ μητέρα του τὸν ἡρώτησε, διατί, ἀπήντησε· « Διάτι, μητέρα μου, ἀπὸ μὲν τοὺς εἰς τὴν πατρίδα μου συνομηλίκους μου καὶ φαίνομαι καὶ εἴμαι ὁ καλύτερος καὶ εἰς τὸ ἀκόντιον καὶ εἰς τὸ τόξον, ἀπὸ δὲ τοὺς ἐδῶ ἵππεῖς γνωρίζω ὅτι εἴμαι κατώτερος. »Ἐὰν λοι-

πὸν μένω ἐδῶ, ἐλπίζω ὅτι θὰ γίνω καὶ ἀπὸ τοὺς ἐδῶ ἴππεῖς ὁ καλύτερος ».

48. Ἡ ὑπὲρ τῆς Ἐλλάδος θυσία τῶν Ἀθηναίων.

Οἱ Ἀθηναῖοι πληροφορηθέντες τὴν συμφοράν, ἡ ὅποια εἶχε συμβῆ¹ εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τὰς Θερμοπύλας, ἡπόρουν διὰ τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὅποιαν εἶχον περιέλθει τὰ πράγματα². Διότι ἐγνώριζον ὅτι, ἐὰν μὲν ἀντεπεξέλθουν³ κατὰ τῶν βαρβάρων κατὰ ξηράν, οὗτοι θὰ ἐπιπλεύσουν καὶ θὰ καταλάβουν τὴν πόλιν ἔρημον, ἐὰν δὲ ἔμβουν εἰς τὰ πλοῖα, θὰ κυριευθῇ ἡ πόλις των ὑπὸ τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ. Διὰ τοῦτο ἐφάνη καλὸν νὰ μεταφέρουν⁴ τὰς γυναικας καὶ τὰ παιδία εἰς Σαλαμῖνα καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθοῦν νὰ μοιράσουν τὴν δύναμιν. Ἄφοῦ λοιπὸν ἔβαλαν⁵ εἰς τὰ πλοῖα ὄλους αὐτούς, τοὺς μετέφερον εἰς Σαλαμῖνα. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναῖους ὅτι, ἂν νικήσουν τοὺς βαρβάρους, θὰ ἀνοικοδομήσῃ ὄλους τοὺς ναούς καὶ τὰς οἰκίας. "Οτε δὲ μετ' ὀλίγον εἰς Σαλαμῖνα οἱ Λακεδαιμόνιοι ἥθελον νὰ καταπλεύσουν εἰς τὸν Ἰσθμόν, ὁ Θεμιστοκλῆς ὑπενθύμισεν εἰς αὐτοὺς ὅτι οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὐδόλως ἐνδιεφέρθησαν⁶ διὰ τὰς Ἀθήνας, αὐτὸι δὲ φροντίζουν, πῶς νὰ ἔξευρουν⁷ ἀσφάλειαν διὰ τὴν Πελοπόννησον. Ἐπειδὴ δὲ κουρασθεὶς δὲν κατώρθωνε⁸ νὰ τοὺς πείσῃ, τοὺς ἔξεβίασε⁹ μὲ τὸν γνωστὸν τρόπον νὰ ναυμαχήσουν εἰς τὴν Σαλαμῖνα.

49. Πρόξενος ὁ Βοιώτιος.

Ο Πρόξενος ὁ Βοιώτιος ἥθελε νὰ γίνῃ ἀνὴρ ἵκανὸς νὰ κάμην μεγάλα ἔργα. Διὰ τοῦτο ἐδωκε πολλὰ χρήματα εἰς τὸν Γοργίαν¹. Ἐδέχθη δὲ νὰ μετάσχῃ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Κύρου, διότι ἐνόμιζεν ὅτι τοιουτοτρόπως θὰ ἀποκτήσῃ ὄνομα

θιδοι τῆς ἐκπαιδεύσεως⁶ καὶ τῆς διαπαιδαγωγήσεως καὶ αἱ διδασκαλίαι δύνανται καὶ τὴν φύσιν νὰ μεταβάλουν· αἱ συνήθειαι εἶναι δευτέρα φύσις. Καὶ ἀμέσως ὁ ὑπηρέτης, ὁ ὅποιος εἶχε τοποθετήσει⁷ ἔμπροσθεν τῶν σκύλων μία γαβάθαν⁸ καὶ ἔνα λαγόν, τοὺς ἔλυσεν⁹. Ἀμέσως ὁ μὲν ἔνας ὥρμησε πρὸς τὸν λαγόν, ὁ δὲ ἄλλος ἐρρίφθη μὲν ἀπληστίαν εἰς τὴν γαβάθαν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀποροῦσαν καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάβουν τὴν σημασίαν αὐτῶν, ὁ Λυκοῦργος εἶπεν· «Αὔτα τὰ δύο σκυλιά, ἀν καὶ εἶναι τῆς αὐτῆς καταγωγῆς, ἔτυχον διαφόρου ἀνατροφῆς, ἄλλα τὸ μὲν ἐγινε λαίμαργον, τὸ δὲ ἄλλο ὑπόδειγμα κυνηγετικοῦ σκυλιοῦ».

53. Πῶς δὲ Κύρος ὁ πρεσβύτερος γίνεται κύριος τῆς Ἀσίας.

Κύρος ὁ πρεσβύτερος, ὅτε μὲν ἦτο νέος, διεκρίνετο διὰ τὴν ἀνδρείαν, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἴκανότητα εἰς τὸ τόξον καὶ τὸ ἀκόντιον μεταξὺ τῶν συνομηλίκων του. «Οτε δὲ τὴν βασιλείαν ἀνέλαβεν, ἀπὸ ὅλους τοὺς πολίτας ἐτιμᾶτο καὶ ἡγαπᾶτο διὰ τὴν χρηστότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην. Μὲ δὲ λίγον Περσικὸν στρατὸν κατώρθωσε¹ κατὰ πρῶτον νὰ λάβῃ τὴν ἡγεμονίαν τῶν κατοίκων τῆς Μηδίας² καὶ Ὑρκανίας θεληματικῶς. Ἐπειτα μὲ ἐκστρατείας συνεχεῖς ὑπέταξε³ τοὺς κατοίκους τῆς Συρίας, Ἀσσυρίας, Ἀραβίας, Καππαδοκίας, Φρυγίας, Λυδίας, Καρίας, Φοινίκης, Βαβυλωνίας. Γίνεται ἐπειτα ἄρχων τῶν κατοίκων τῆς Βακτρίας, Ἰνδίας, Κιλικίας, Παφλαγονίας, Βιθυνίας καὶ ἄλλων φυλῶν. Τέλος δὲ ὑπέταξε τοὺς Ἐλληνας κατοίκους τῆς Ἀσίας, Κύπρου καὶ Αἰγύπτου. Οὕτω τὸ βασίλειον τοῦ Κύρου περιελάμβανε διάφορα φῦλα, τὰ δόποια οὔτε τὴν ἰδίαν γλώσσαν εἶχον, οὔτε τὰ ἴδια ἔθιμα, ἀλλ' ὑπήκουον εἰς αὐτὸν ἐκ φόβου.

54. Προσόντα στρατηγοῦ.

Εἶναι ἀνάγκη ὁ στρατηγὸς¹ νὰ εἶναι ἵκανὸς νὰ παρασκευάζῃ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν πόλεμον καὶ ἵκανὸς νὰ προμηθεύεται² τὰ τρόφιμα διὰ τοὺς στρατιώτας καὶ ἐπιδέξιος εἰς τὸ νὰ ἔφευρίσκῃ³ πολλὰ μέσα. Πρὸς δὲ πρέπει νὰ ἀγαπᾷ⁴ τοὺς κινδύνους ὁ στρατηγὸς καὶ τοὺς πολέμους, νὰ εἶναι ἵκανὸς διὰ τὸν πόλεμον καὶ νὰ ἔχῃ διοικητικὸν⁵. Ἐπίσης ὁ καλὸς στρατηγὸς πρέπει νὰ εἶναι καὶ ὑπομονητικὸς⁶ καὶ προφυλακτικὸς καὶ ἵκανὸς δι' ἐπιθέσεις. Εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ ἔχῃ καὶ ἄλλας ἀρετὰς ἐκεῖνος, ποὺ πρόκειται νὰ χρηματίσῃ⁷ στρατηγός, δηλ. νὰ εἶναι ἀπλὸς μὲν τοὺς τρόπους, νὰ ἔχῃ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ προσόντα καὶ ἐξ φύσεως καὶ ἐξ ἐπιστήμης.

55. Καθήκοντα γυναικός.

Ἡ γυνὴ πρέπει νὰ ἐπιστατῇ¹ εἰς ὅλα, ποὺ² πρέπει νὰ ἔκτεινῃ³ ἐντὸς τῆς οἰκίας· καὶ ὅσα φέρονται⁴ ἀπὸ τὸν ἄνδρα πρέπει νὰ δέχεται καὶ νὰ ξεχωρίζῃ⁵ ἀπ' αὐτά, ὅσα πρέπει νὰ δαπανᾶ⁶ καὶ νὰ προνοῇ διὰ τὰ λοιπά. Πρέπει δὲ νὰ προφυλάσσεται, ἵνα μὴ τὰ ἔξοδα⁷ τὰ προωρισμένα⁸ δι' ἐν ἔτος⁹ ἔξοδεύωνται εἰς ἔνα μῆνα. Καὶ νὰ φροντίζῃ δέ, μὲ ποῖα ἀπὸ τὰ φερόμενα εἰς τὴν οἰκίαν μαλλιά πρέπει νὰ γίνωνται ἐνδύματα. Ἐπίσης πρέπει νὰ φροντίζῃ, πῶς τὸ ξηρὸν ψωμὶ νὰ γίνεται φαγώσιμον¹⁰. Μία ὅμως ἀπὸ τὰς φροντίδας τῆς γυναικὸς θὰ φανῇ ἴσως ἄχαρις, δηλ. ὅτι, ὅποιος καὶ ἀν ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας ἀρρωσταίνῃ¹¹, πρέπει νὰ φροντίζῃ διὰ νὰ θεραπεύεται.

56. Ὁ δρκος τῶν Ἑλλήνων πρὸ τῆς μάχης τῶν Πλαταιῶν.

Ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον συγκρατεῖ τὴν πολιτείαν, εἶναι ὁ δρκος. Διὰ τοῦτο τὸν ἔξηδες δρκον οἱ "Ἑλλήνες ἔδωσαν εἰς τὰς Πλαταιάς,

δτε ἐπρόκειτο νὰ μάχωνται εἰς παράταξιν ἐναντίον τῆς δυνάμεως τοῦ Ξέρξου. « Δὲν θὰ προτιμήσω τὴν ζωὴν ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν, οὔτε θὰ ἐγκαταλείψω τοὺς ἀρχηγοὺς οὔτε ζωντανοὺς οὔτε σκοτωμένους, ἀλλὰ θὰ θάψω ὅλους, ὅσοι συναποθάνουν² εἰς τὴν μάχην. » Αν νικήσω τοὺς βαρβάρους, καμμίαν πόλιν ἀπὸ ἐκείνας, ποὺ συνηγγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, δὲν θὰ ἀφήσω νὰ καταστραφῇ³, ἐκείνας δέ, ποὺ πῆγαν μὲ τὸ μέρος⁴ τῶν βαρβάρων, θὰ τὰς καταστρέψω. » Απὸ τοὺς ναούς, ποὺ ἐκάησαν καὶ κατεδαφίσθησαν⁵ ἀπὸ τοὺς βαρβάρους, κανένα δὲν θὰ ἀνοικοδομήσω, ἀλλὰ θὰ τοὺς ἀφήσω νὰ μένουν⁶ ὡς ὑπόμνησι⁷ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς τῆς ἀσεβείας τῶν βαρβάρων ». Τόσον δὲ πολὺ ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὸν ὄρκον αὐτόν, ὥστε καὶ τὴν εὔνοιαν τῶν θεῶν εἶχον συμβοηθόν.

57. Λιβύη¹.

Τῆς Λιβύης τὰ πρὸς νότον τῆς προθαλασσίας γῆς εἶναι ἄμμος ὅχι ἀβαθής καὶ τὸ ἔδαφος ἡλιοκαμένον² εἶναι ἔρημος καὶ χωρὶς καρπούς, πεδινὸν καὶ χωρὶς νερό. » Επειδὴ δὲ ἡ χώρα εἶναι ἄφορος καὶ παρουσιάζει ὅψιν ὅχι ἥμερον, μένει ἀκατοίκητος. Κατοικοῦν δὲ μόνον πλησίον³ αὐτῆς ἀνθρώποι σκηνίζεται, ποὺ ζοῦν ἀπὸ θηρία, δηλ. ὄνους σχεδὸν ἀγρίους⁴, στρουθοκαμήλους μὲ μακρὸν λαιμὸν καὶ μεγαλοσώμους ἐλέφαντας. » Ερπετὰ δὲ παντὸς εἴδους καὶ πάρα πολλά, δυσκολοπολέμητα, ζοῦν εἰς τὸ ἔρημα αὐτὰ μέρη, δηλ. ὄφεις δηλητηριώδεις⁵ καὶ σπορποιοὶ δύο εἰδῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν μὲν σύρεται ἐπὶ τῆς γῆς⁶, πολὺ μεγάλο καὶ μὲ πολλοὺς σπονδύλους, τὸ δὲ ἄλλο πετᾶ εἰς τὸν ἀέρα⁷ μὲ ὑμένας σὰν πτερά⁸. Τέτοια ἔρπετὰ πολλὰ καθιστοῦν τὴν Λιβύην ὅχι εύκολοδιάβατον.

58. Ἡ νεότης.

Οἱ νέοι εὔκολα μεταβάλλουν καὶ εὔκολα χορταίνουν¹ τὰς ἐπιθυμίας. Εἰς τὴν ἀρχὴν μὲν ὄρμὴν² ἀρχίζουν³ ἐν ἔργον, γρήγορα δύμας παύουν αὐτό, διότι ἡ θέλησις αὐτῶν εἶναι ὀξεῖα καὶ ὅχι διαρκής. Εἶναι εὐέξαπτοι, φιλόδοξοι καὶ ἀγαποῦν τὴν φιλονεικίαν καὶ διλγώτερον ἀγαποῦν τὰ χρήματα. Εἶναι πρὸς τούτοις εὔκολόπιστοι καὶ εὔκολα δημιουργοῦν ἐλπίδας, διότι οἱ νέοι ἐκ φύσεως εἶναι θερμόαιμοι. Εἶναι δὲ περισσότερον ἐντροπαλοὶ⁴ ἀπὸ τοὺς γεροντοτέρους. Ἐπίσης ἀγαποῦν τοὺς φίλους⁵, ἀγαποῦν τοὺς οἰκείους των, ἀγαποῦν τοὺς συντρόφους⁶ των καὶ εἶναι εὐσπλαχνικοί, διότι νομίζουν ὅλους χρηστούς καὶ καλούς. Ἀγαποῦν δὲ τὰ γέλοια⁷ καὶ τὰ ἀστεῖα⁸, διότι δὲν ἔχουν πολλὰς φροντίδας.

59. Ἡθικὰ παραγγέλματα.

Πρῶτον μὲν νὰ σέβεσαι¹ τοὺς θεοὺς ὅχι² μόνον θυσιάζων, ἀλλὰ καὶ μένων πιστὸς εἰς τοὺς ὄρκους. Νὰ τιμᾶς τοὺς θεοὺς καὶ πάντοτε μέν, πρὸ πάντων δὲ μετὰ τῆς πόλεως. Νὰ δεικνύεσαι³ πρὸς τοὺς γονεῖς τοιοῦτος, ὅποια θὰ ηὕχεσο⁴ νὰ δεικνύωνται πρὸς σὲ τὰ παιδιά σου. "Οσα εἶναι αἰσχρὸν νὰ πράττης, αὐτὰ μήτε νὰ νομίζῃς ὅτι εἶναι ὠραῖον νὰ λέγῃς. Νὰ μὴ ἐλπίζῃς ποτὲ ὅτι θὰ κάμνης τι χωρὶς νὰ σὲ καταλάβουν⁵, διότι καὶ ἀν τῶν ἄλλων τὴν προσοχὴν διαφύγῃς, θὰ τὸ ξέρης⁶ καλὰ μόνος σου. Νὰ φαίνεσαι⁷ λοιπὸν ὅτι πράττεις δλα μὲ τὴν συναίσθησιν ὅτι δὲν θὰ διαφύγῃς⁸ οὐδενὸς τὴν προσοχήν, διότι, καὶ ἀν πρὸς στιγμὴν⁹ τὸ ἀποκρύψης, ἀργότερον θὰ φωραθῆς¹⁰. Τοὺς θεοὺς νὰ φοβῇσαι, τοὺς γονεῖς νὰ τιμᾶς, τοὺς φίλους νὰ ἐντρέπεσαι, εἰς τοὺς νόμους νὰ ὑπακούῃς. Δύνασαι δὲ νὰ ἀποκτήσῃς¹¹ παρὰ πολὺ καλὴν ὑπόληψιν, ἀν¹² ἀποδεικνύεσαι ὅτι δὲν πράττεις, δι' ὅσα¹³ μπορεῖ νὰ ἐπιτιμᾶς¹⁴ τοὺς ἄλλους, ἀν τὰ κάμνουν.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΚΟΠΑΣ
ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Διαμαρτυρία του θεοῦ Ρόδου.

ΜΕΡΟΣ Α'

- 1.—1. ἔχω ἐμπιστοσύνην.—2. γνωρίζω.—3. κόπος.—4. ἔάν.—5. χαρακτήρος.—6. λαμβάνω μέρος.—7. περισσότερον.—8. διάθεσις.
- 2.—1. στὰ χαμένα.—2. καταστρέψω.—3. ἐν ἀπόρῳ εἰμὶ = εὑρίσκομαι εἰς στενοχωρίαν.—4. βροχή.—5. οὐκ ἔστι = δὲν εἶναι δυνατόν.—6. συνήθεια.—7. γεμάτος.—8. εἰ μὴ = ἔάν δὲν.—9. εύτυχισμένος.
- 3.—1. ἀκρωτήριον Σούνιον εἶναι τὸ νοτιώτερον ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς.—2. στενὸς δρόμος.—3. Νάξος, ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας νήσους τῶν Κυκλαδῶν.—4. Δῆλος, μικρὰ νῆσος πλησίον τῆς Σύρου ὀνομαστὴ τὸ πάλαι διὰ τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος.—5. ἀποβιβάζομαι.—6. Τῆνος, νῆσος τῶν Κυκλαδῶν β.δ. τῆς Σύρου.—7. τὸν ἔδιον.—8. ἀπὸ πολλοῦ.—9. σκέπτομαι κακόν.
- ✓ 4.—1. πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης.—2. κορυφὴ βουνοῦ.—3. ταγοί οὕτω ὀνομάζοντο οἱ ἀρχοντες τῆς Θεσσαλίας.—4. λειβάδι.—5. βρόσκω.—6. συγκομιδὴ τῶν καρπῶν.—7. ἀποθήκη.
- 15.—1. Ἀνάχαρσις, Σκύθης ἐπισκεφθεὶς τὰς Ἀθήνας.—2. γεροντότεροι.—3. μεταξὺ τῶν θεατῶν.—4. γυμναστήριον.—5. σωματικὴ διάπλασις.—6. συντάκτης πολιτεύματος, νομοθέτης.—7. οἱ μὲν —οἱ δὲ = ὅλοι μέν, ὅλοι δέ.
- / 6.—1. σχολεῖα.—2. ταπεινός, ἀνήθικος.—3. σχέσις.—4. αὐστηρῶς.—5. φευδής.—6. σταθερός.—7. φρόνιμος.—8. συναναστρέφομαι.—9. λαμβάνω μέρος.
- 7.—1. ἔάν.—2. ἀν κατ.—3. θὰ ἔκινδυνεύετε.
- 8.—Α') 1. νῆσος μικρὸς εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον.—2. ἔτος.—3. ρέω.—4. γεμίζουν.—5. παράγω.—6. φυτὸν καλαμοειδὲς (πάπυρος) τῆς Αἴγυπτου, ἀπὸ τὸν φυλοὶ τοῦ δόποιον κατεσκεύαζον χάρτην.
Β') 1. Νεῦλος, ποταμὸς τῆς Αἴγυπτου διασχίζων αὐτήν.—2. εἶναι γεμάτος.—3. παχύνομαι.—4. γυμνός.—5. πόλις τῆς Αἴγυπτος

- πτου ἀκμάσασα κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς 2ας χιλιετηρίδος.—6. μέτρον μήκους τῶν ἀρχαίων ἵσοδυναμοῦ μὲ 186 περίπου μέτρα.—7. συναντῶ.—8. οἱ=οἱ ὄποιοι.
- 9.**—1. τὰ χέλια.—2. λυποῦμαι.—3. βυθίζομαι.—4. ὁ ἰδιός του.—5. εὐχαριστοῦμαι.—6. εὔκολος.—7. εἰς τὸν ὄποιον.—8. βλέπει.
- 10.**—1. ἀροτριοῦ.—2. ἔξερχομαι πρὸς περιοδείαν.—3. κατευδώνω.—4. σιδηρουργός.—5. κατεργαζόμενος τὰ δέρματα, βυρσοδέψης.—6. φαγώσιμος καρπός.—7. ἐπανέρχομαι.
- 11.**—1. τεμάχιον.—2. πτηνόν.—3. βλέπω.—4. ἄν.—5. ησθα ἀν=θά ησο.
- 12.**—1. Πηλεύς, ἥρως ἀρχαῖος, βασιλεὺς τῆς Φθίας.—2. Θέτις, θεά, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως, θεοῦ τῶν ὑδάτων.—3. καλός.—4. ἀνάκτορον.—5. εἰς τὴν ὀραιοτάτην.—6. "Ἡρα, σύζυγος τοῦ Διός, θεὰ τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας.—7. Ἀθηνᾶ, θυγάτηρ τοῦ Διός, θεὰ τῆς σοφίας.—8. Ἀφροδίτη, θεὰ τοῦ κάλλους.—9. ἀναθέτω.—10. τὸ παράστημα.—11. περικεφαλαία.
- 13.**—1. ζωγραφισμένος.—2. κατατρέψηδυμαι.—3. ὑψηλός.—4. στολίζει.—5. φυλακή.—6. μπαίνει.—7. ἐπέρχεται.—8. τὸ μοιραῖον.
- 14.**—1. ηλθεν.—2. εἰς τὴν πατρίδα.—3. θὰ ἐπανέλθω.—4. ἔνας ἀπὸ τοὺς δύο.
- 15.**—1. ρίπτω βλέμμα.—2. ἀπόγονοι.—3. ἐνθυμοῦμαι.—4. ἀνδρεία.
- 16.**—1. ζωγραφῶ.—2. θέλω.—3. ἀνελλιπής, ἀμεμπτος.—4. δεικνύω ἐπιμέλειαν.—5. δὲ ἐκεῖνον, ποὺ πρόκειται.—6. ἐνδιαφέρει.—7. δι' ἐκεῖνον ποὺ θέλει,
- 17.**—1. σκεπάζει.—2. ἡσυχάζουν.—3. λειβάδια.—4. ἐπαναφέρουν.—5. δέρματα.—6. δυσκολοδιάβατοι.
- 18.**—1. ἡ ξαστεριά.—2. τροφὴ τῶν θεῶν.—3. ποτὸν τῶν θεῶν.—4. συνηθίζω.—5. περιφέρομαι.—6. περιπλανῶμαι, κινοῦμαι.—7. λαμβάνω τὸν λόγον.—8. οἱ περιγελώμενοι.
- 19.**—1. ὑπανδρεύω.—2. πάρεστί μοί τι=ἔχω τι.—3. ποτίζω.—4. Δημήτηρ, θεὰ τῆς γεωργίας.—5. γνωρίζω.—6. διὰ ποίαν ἀπὸ τὰς δύο.—7. νὰ ζητήσω.
- 20.**—1. πιέζω.—2. προστίθενται.—3. δυστυχήματα.—4. τὰ τρόφιμα, τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ζωήν.—5. τέλος.—6. ἔτρωγε.—7. ἐνίστε.—8. βραβεῖον.—9. φωνάζει.—10. σηκώσης.
- 21.**—1. Τέμπη, εἶναι κοιλάς κατὰ τὸν ροῦν τοῦ Πηγειοῦ ποταμοῦ μεταξὺ τοῦ Ὁλύμπου καὶ τῆς "Οσσης.—2. τούπον τινά.—3. τοπο-

- Θεσία.—4. πλέθρον, ἵσοδυναμεῖ μὲ 30 περίπου μέτρα.—5. γλυκά.—6. μουσικὸν κελάδημα.—7. εἰς τὸν ὄποιον.—8. ὑψώνεται ὑπεράνω.—9. εὐχαριστοῦματι.
- 22.**—1. μεταξύ.—2. κατατάσσω.—3. συναναστρέφομαι.—4. εὔχαριστως.
- 23.**—1. Λητώ, θεά, μήτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἄρτεμιδος.—2. Νιόβη, θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου.—3. ὑπερηφανεύομαι.—4. σέβομαι.—5. κατορθώνω.—6. ἐντροπή, σεβασμός.—7. χύνει.
- 24.**—1. Διογένης, φιλόσοφος ζήσας ἀπὸ 413 - 323 π.Χ.—2. ἐπέρχομαι.—3. παρακινῶ. *(Στρατηγός)*—4. ἔνθυμοῦμαι, ἀναλογίζομαι.—5. παύω.—6. συγκρατοῦματι.
- 25.**—1. διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ.—2. βοιώταρχοι, ἀντιπρόσωποι τῶν πόλεων, αἱ ὄποιαι ἀπετέλουν τὴν Βοιωτικὴν ὁμοσπονδίαν.
- 26.**—1. καθ' ὅσον προχωροῦν.—2. τοὺς ὄποιούς.—3. φυτρώνουν καὶ εύδοκιμοῦν.—4. ἔχων καλὰ σταφύλια.—5. οἱ καθ' ὥρισμένην ἐποχὴν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας πνέοντες ἄνεμοι.
- 27.**—1. δασώδης.—2. ὁ σχηματίζων δίνας.—3. λαμπρός, δόνομαστός.—4. ἀπεσταλμένοι, ἀντιπρόσωποι.—5. φιλοξενία.—6. περιφρονοῦματι.—7. ὑποχωρῶ.—8. ἀσχημος.—9. ἐφαίνετο.—10. διαγωγή.
- 28.**—1. ξένος.—2. ἀποδεικνύομαι.—3. δίξ=δύο φοράς.—4. ἀπελπίζειμι=ἀπελπίζομαι.—5. καταγγέλω εἰς τὸ δικαστήριον.
- 29.**—1. πηγαίνω.—2. βόσκω.—3. κόκκαλον.—4. ὑπόσχομαι.—5. ὑποδεικνύω.—6. οἱ κάτω.
- 30.**—1. ἀκολουθήσατε.—2. λαμπρός, ἔνδοξος.—3. ἔξουσιάζω.
- 31.**—Α') 1. τρέφομαι.—2. χρῶμα.—3. ρωμαλέος.—4. ἀνόργοτος.—5. γνώστης.—6. μνήμων εἰμί=ἔνθυμοῦμαι.—7. λησμονῶ.—8. τοὺς ἔαυτούς των.—9. ταλαίπωρος.
Β') 1. διαμοιράζω.—2. ὁμάς.—3. ὄρμητικός.
- 32.**—1. ἔνδοξος, ξακουστός.—2. Μιλτιάδης, στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, ὁ κυρίως συντελεστῆς τῆς νίκης εἰς τὸν Μαραθῶνα.—3. ἀγαπήτος.—4. τριήρης=πλοῖον πολεμικὸν μὲ τρεῖς σειρὰς κωπηλατῶν.—5. ἔξοδεύω.—6. φαγητά.—7. ἐνδύομαι.—8. ἀνταλλάσσω.
- 33.**—1. μαλακός.
- 34.**—1. πρωΐ.—2. εἴναι ἀσθενικόν.—3. ὑπηρεσία.
- 35.**—1. συνομήλικος.—2. ἐντροπαλός.—3. κατώτερος.—4. φίλιππός εἰμι=ἀγαπῶ τοὺς ἵππους.—5. ὁ ἀγαπῶν τὸ κυνῆγιον.

- 36.**—1. Λυδοί, κάτοικοι τῆς Λυδίας, χώρας τῆς Μ. Ἀσίας, τῆς ὁποίας πρωτεύουσα αἱ Σάρδεις.—2. φιλοξενῶ.—3. ὑπερέχω.—4. εὐμενής.—5. βαθύς, ἵσχυρός.—6. δλιγώτερον.—7. χαλεπῶς ἔχω=στενοχωροῦμαι.
- 37.**—1. ἀρχίζω.—2. εὐκτικὴ δηλοῦσα εὔχήν.—3. ἐλλειψίς.—4. εὖ πράττω=εὐτυχῶ.—5. θεῖον σημεῖον οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι οἱ θεοὶ προδηλοῦν τὰ μέλλοντα εἰς τοὺς ἀνθρώπους διὰ διαφόρων μέσων.—6. φροντίζω, σέβομαι.—7. ἐν ἀπόρῳ εἴμι = εὑρίσκομαι εἰς δύσκολον θέσιν.
- 38.**—1. διὰ νὰ ἔθῃ.—2. δύνασθε νά.—3. προσκαλῶ.—4. τὸ πᾶν κάμνω.—
- 39.**—1. συναντῶ.—2. κρήτος, θάρυβος.—3. κουράζομαι.—4. ἔλαθον ἀπολέσας=χωρίς νὰ καταλάβω ἔχασα.—5. λεία.—6. περιορῶ=περιφρονῶ.
- 40.**—1. κρύο.—2. ζέστη.—3. ἐννοεῖται τὸ ρῆμα ἐστιν=εὔλογον, φυσικόν.—4. ὁ φοβούμενος, ὁ δειλός.
- 41.**—1. σιτηρά.—2. προσφάγιον.—3. μέλλων τοῦ διαφέρω.—4. ἀρμόζει.—5. δὲ τι καὶ ᾧ.
- 42.**—1. Αἰνείας, ἡρως τῶν Τρώων.—2. αἰχμάλωτος.—3. ἀποδεικνύομαι.—4. λαμβάνω μαζί μου.—5. περιφρονῶ.—6. παρὰ πολὺ.
- 43.**—1. κατορθώνω.—2. κάμνω συνθήκας.—3. εἰς τὸ μέλλον.—4. στενοχωροῦμαι.—5. ἀποφασίζω, ἐγκρίνω.—6. ἐμπόδιον.
- 44.**—1. ὁ μεγαλύτερος φιλόσοφος τοῦ 5ου π. Χ. αἰῶνος. Οἱ ἐχθροὶ του δμως τὸν ἐσυκοφάντησαν καὶ ἐπέτυχον τὴν καταδίκην αὐτοῦ εἰς θάνατον τὸ 399 π.Χ.—2. ζῶ ὡς πολίτης.—3. πράττομαι μισθὸν=εἰςπράττω ἀμοιβήν.—4. πίνω μέχρι τέλους.—5. ἀρκετός.
- 45.**—1. ἀκολουθῶ.—2. πλησιάζω.—3. αἱροῦμαι=προτιμῶ.—4. ἐφέπομαι τινι=ἀκολουθῶ τινα.—5. ἐλλειψίς.
- 46.**—1. θεὸς τοῦ "Ἄδου, ἀδελφὸς τοῦ Διός.—2. παραιτοῦμαι.—3. εἰς τὰ δώματα τοῦ "Ἄδου.
- 47.**—1. μειράκιον, νέος ἡλικίας ἄνω τῶν 14 ἐτῶν.—2. Ζήνων, φιλόσοφος ἀρχαῖος ἐκ τῆς κάτω Ἰταλίας ἰδρυτὴς φιλοσοφικῆς σχολῆς, ἀκμάσας περὶ τὰ μέσα τοῦ 5ου αἰῶνος π. Χ.—3. παραμονή, παρακολούθησις.—4. κτυπῶ.—5. ἡσυχάζω.—6. τόσος μεγάλος τὴν ἡλικίαν.—7. τὰ ἴδια.—8. θὰ ἥμην.—9. στολισμός.
- 48.**—1. Δερκυλίδας, στρατηγὸς τῶν Σπαρτιατῶν κατὰ τὴν περὶ τὸ 399 π.Χ. ἐκστρατείαν εἰς Ἀσίαν ἀντικαταστήσας τὸν Θίβωνα.—

2. Μειδίας, γαμβρός ἐπὶ θυγατρὶ τῆς Μανίας, ἡ δούλια ἡτο σατράπης τῆς Αἰολίδος· ταύτην φονεύσας παρέλαβε τὴν σατραπείαν, ἐξ ἣς καθηρέθη ὑπὸ τοῦ Δερκυλίδου.—3. τιμωρῶ.—4. παρατάσσω.—5. φιλοξενοῦμαι.—6. ἀπὸ κοινοῦ συνεξετάζω τι.—7. λειβάδι.—8. ἀπαριθμῶ.—9. καταγράφω.
- 49.**—1. ἐνθαρρύνω.—2. βέβαια.—3. ἐγκρατής εἰμι=ἀντέχω.—4. καταβάλλω.
- 50.**—1. νικῶμαι, εῖμαι κατάτερος.—2. στενοχωροῦμαι.—3. προσπαθῶ.—4. γίγνομαι ὑπὸ τινὶ = ὑποδουλοῦμαι εἰς τινα.
- 51.**—1. Φάλαρις, τύραννος εἰς Ἀκράγαντα τῆς Σικελίας.—2. καταλαμβάνω.—3. παρακινῶ.—4. οἱ δλιγαρχικοὶ, οἱ πλούσιοι.—5. πῶς νά.—6. διατελῶ ποιῶν τι = συνεχῶς πράττω τι.—7. ὑποπτεύω.—8. κακῶς ποιῶ τινα = κακοποιῶ τινα.
- 52.**—1. νομίζω.—2. φροντίς.—3. ἔχω ἀνάγκην.—4. τιμωρῶ.—5. ἀφαιρῶ.—6. προφυλάττομαι, φοβοῦμαι.—7. ὑποτάσσω.
- 53.**—1. λεγλατῶ.—2. δοτικὴ πληθ. μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ρήμ. ἀρότριῶ.—3. τιμωρῶ.—4. πρέπει.
- 54.**—1. ἀνακοινώνω.—2. εῖμαι θυμωμένος.—3. κάμνω ἐνα ὑποχείριον.—4. δρθογάνιον τετράπλευρον.—5. ἔκλεγω.
- 55.**—1. Πλάτων, ὁ μέγιστος φιλόσοφος τῶν ἀρχαίων, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους καὶ συγγραφεὺς πολλῶν ἔργων Ζήσας 428-347 π. Χ.—2. ἄγνωστος.—3. συναναστροφή.—4. πολὺ ἐνδιαφέρομαι, περιποιοῦμαι.—5. δόηγῶ τινα.—6. Ἀκαδήμεια, τόπος, παρὰ τὸν Κολωνὸν δόπου συνηθέστατα ὁ Πλάτων ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του.
- 56.**—1. τρέχω.—2. προσπαθῶ.—3. σέβομαι.—4. ἀφήνω.—5. χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ.—6. βοηθῶ.—7. ἀπαντῶ.—8. θὰ σὲ εὐχαριστοῦσα.
- 57.**—1. Πεισίστρατος, τύραννος τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸν ἔκτον αἰῶνα διοικήσας λαμπρῶς τὰς Ἀθήνας.—2. κύριος.—3. συνάθροισις τῶν πολιτῶν.—4. συμφιλιώνομαι.—5. ἔχω ἀνάγκην.—6. εὐγνωμονῶ.—7. βοηθῶ τινα.—8. μένω, περνῶ τὸν καιρόν.—9. πρὸς τὸ συμφέρον.
- 58.**—1. Λαμπροκλῆς, νέος εὐγενῆς εἰς Ἀθήνας, φίλος καὶ μαθητὴς τοῦ Σωκράτους.—2. εῖμαι δυσηρεστημένος.—3. εὗ πάσχω=εὔεργετοῦμαι.—4. χάριν ἔχω τινὶ=εὐγνωμονῶ.—5. πόσον μεγάλος.—6. ποῖον ἐκ τῶν δύο.—7. ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς δύο χωριστά.—8. ὡς πλεῖστα=ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα.—9. νομίζω.

- 59.** —1. Φαληνος, "Ελλην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἀρταξέρξου βασιλέως τῶν Περσῶν.—2. Κλέαρχος, στρατηγὸς Λακεδαιμόνιος, συνεκστρατεύσας μετὰ τοῦ Κύρου κατὰ τοῦ Ἀρταρξέρξου.—3. πλήθουσα ἀγορά, ἡ ὁρα, κατὰ τὴν ὅποιαν ἦτο γεμάτη ἀπὸ ἀνθρώπους, ἀπὸ τῆς θῆς μέχρι τῆς 12 π. μ.—4. συνέβαινε.—5. προτρέπω.—6. νὰ παραδώσουν.—7. εὐχαρίστως.—8. ἀναλαμβάνω.—9. θέλω.—10. φαίνομαι εὐχάριστος.—11. εὑρίσκομαι εἰς δύσκολον θέσιν.—12. ποτὲ ἔως τώρα.—13. τόσον μεγάλος.—14. ἐνθυμοῦμαι.—15. ὅποῖς.—16. εἴναι δυνατόν.—17. νομίζω.—18. δυνατὸν εἴναι.—19. ποῖον ἀπὸ τὰ δύο.
- 60.** —1. ἀπὸ παντοῦ.—2. συνορεύω.—3. μεταχειρίζομαι.—4. δέρμα ἀλώπεκος.—5. ὀρύσσω = σκάπτω.—6. ἴδρυω = κτίζω, ἀνεγείρω.—7. μορφαί.
- 61.** —1. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας.—2. κυριεύω.—3. οἱ θώρακες, τὰ κράνη (περικεφαλαῖαι) καὶ οἱ χιτῶνες ἥσαν ὅπλα ἀμυντικὰ τῶν ἀρχαίων, καθὼς καὶ αἱ κυημῆδες καὶ αἱ ἀσπίδες. Ἐπιθετικὰ δὲ ἥσαν τὰ δόρατα, τὰ ἀκόντια, τὰ βέλη μὲ τὰ τόξα, τὰ ξίφη καὶ αἱ μάχαιραι.—4. εὑρίσκω.—5. καρφί.—6. ὁ ἐκ κεράμου κατεσκευασμένος.—7. κάνιστρον.—8. βραχιόλια.—9. εὐνοϊκός, εὐμενής.
- 62.** —1. ἀποκτῶ.—2. κοινωνὸς γίγνομαι=μετέχω.—3. ἀφήνω.—4. ἀγράζω.—5. ἐπισκέπτομαι, ἔξετάζω.—6. πηγαίνω ἀπὸ κοντά, ἀκολουθῶ.—7. χαμένος.—8. εἶχεν ἀποδειχθῆ.—9. στενοχωροῦμαι.
- 63.** —1. σῆτος πρὸς σποράν, σπόρος.—2. ψήνω, καβουρδίζω.—3. εἶχε δοθῆ χρησμὸς ὑπὸ τοῦ θεοῦ.—4. κάμνω λάθος.—5. Κόλχοι, λαὸς κατοικῶν εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου.—6. καταπλέω.
- 64.** —1. ἀποκρούω.—2. φανερώνω.—3. δι' ὅνομα τῶν θεῶν.—4. μένω σταθερός.—5. προσέχετε.
- 65.** —1. συναθροίζω.—2. κηρύττω πόλεμον.—3. εὑρίσκομαι εἰς δυσχερῆ θέσιν.—4. ἐπιστολή.—5. ἐννοεῖται τὸ λέγει=χαιρετίζει.
- 66.** —1. πρασινάδα.—2. ἀπλότης.
- 67.** —1. Χάρων, ὁ μεταβιβάζων ἐπὶ πλοιαρίου διὰ τῆς Ἀχερούσιας λέμνης τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν εἰς τὸν Ἀδην.—2. ἀπὸ ποῦ.—3. ὁ ἀπὸ ἄλλο μέρος καταγόμενος.—4. πορθμεῖα, ἀμοιβὴ μεταβιβά-

σεως εἰς τὸν κάτω κόσμον.—5. οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος ἀπὸ τοὺς δύο.—6. σκότος.

- 68.**—1. κάτοικοι τῆς Γαλατίας. "Εκειτο αὕτη πέραν τῶν "Αλπεων, δπου ἡ σημερινὴ Γαλλία.—2. ὁ ἔχων ἀρκετὸν μῆκος, ἀνάστημα.—3. ὁ προκαλῶν κατάπληξιν.—4. ὀλιγόλογος.—5. ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.—6. ταπείνωσις.—7. ἐκ φύσεως ἐλαττωματικός, ἀνίκανος.—8. ἔθνικοὶ ποιηταὶ τῶν Γαλατῶν ψάλοντες μὲ συνοδείαν λύρας τοὺς θεούς καὶ ἥρωάς των κατὰ τὰς θρησκευτικὰς τελετάς· οἱ ἔδιοι μὲ τὰ τραγούδια τὰ πολεμικὰ ἐνεθουσίαζον τοὺς πολεμιστὰς εἰς τὴν μάχην.
- 69.**—1. Ἰωλκός, πόλις τῆς Θεσσαλίας κατὰ τὴν ἀρχαιότητα παρὰ τὸν σημερινὸν ἄνω Βόλον.—2. ὁ ἔχων ἐν μόνον ὑπόδημα.—3. ρητόν.—4. ἔχουσα πεντήκοντα κωπηλάτας.
- 70.**—1. Φινεύς, βασιλεὺς τῆς Σαλμυδησοῦ τῆς Θράκης καὶ ἔξοχος μάντις.—2. διὰ νὰ μὴ πᾶμε χαμένοι.—3. προωρισμένα.—4. παρθένοι μὲ πτερὰ καὶ γαμψούς δύνυχας, τέρατα μυθολογικά.—5. Συμπληγάδες πέτραι, ἥσαν δύο μεγάλοι βράχοι ἀπὸ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος τῆς θαλάσσης.—6. νὰ ἀπολύσουν.—7. περιστερά.

Maryia Vassilatou

ΜΕΡΟΣ Β'

- 71.** —1. ἀπλώνω. —2. ἐνθαρρύνω. —3. ὁρκίζομαι. —4. ἀγκυροβολῶ. —5. φυτρώνω. —6. ἀλείφω. —7. βλάπτομαι. —8. ἀπὸ μακράν.
- 72.** —1. ἔξορίζω. —2. μεταβάλλω. —3. πολιτευμα. —4. ἀπόδειξις. —5. διατρῶ. —6. ἐκδιώκω. —7. συνενώνω.
- 73.** —1. ἐκ φύσεως ἡνωμένος. —2. ἀλλάζω κατοικίαν. —3. φανερώνω. —4. ναός ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τιμὴν τοῦ Ἐφεζίου, ἀρχαίου βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν.
- 74.** —1. ἔξημι=ρίπτω. —2. Παρθένιον, ὅρος τῆς Πελοποννήσου. —3. ἀντιλαμβάνομαι. —4. γεμίζω. —5. συχνᾶ. —6. συμφωνῶ. —7. παραμελῶ. —8. ἀνήμηι=παύω. —9. κοιλάς. —10. ἀπλῆ. —11. ἐπιτρέπω. —12. διατρέχω.
- 75.** —1. ὑπανδρεύω τινά. —2. σφίγγω. —3. μανθάνω καλῶς. —4. Κιθαιρώνω, ὅρος τῆς Ἀττικῆς ὁ ζῶν εἰς τὸν Κιθαιρῶνα: Κιθαιρώνειος. —5. Μινύαι, κάτοικοι τῆς Βοιωτίας. —6. Κρέων, βασιλεὺς τῶν Θηρῶν. —7. τρελλαίνομαι.
- 76.** —1. γνωστός. —2. μαλάρων. —3. παράξενος. —4. βοηθῶ. —5. δίδω ἐκ φύσεως.
- 77.** —1. λαός. —2. γεμάτος. —3. ἀσφόδελος, φυτὸν φυόμενον εἰς λειβάδια. —4. εὐπλαγχικός. —5. Ἡλύσια πεδία ἥσαν τὸ μέρος, εἰς τὸ διποῖον ἐπήγανιν αἱ ψυχαὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ ἐναρέτων ἀνθρώπων. —6. ναός.
- 78.** —1. ἀποφασίζω, κρίνω ὅρθον. —2. Νεμέα, ἡ δασώδης χώρα μεταξὺ Ἀργους καὶ Κορίνθου. —3. κρύπτομαι. —4. δραπετεύω. —5. ἀόρ. β'. τοῦ ἀπαγορεύω.
- 79.** —1. ὄφις ζῶν εἰς τὸ νερόν. —2. λίμνη πλησίον τοῦ Ἀργους παρὰ τοὺς σημερινοὺς Μύλους. —3. γνωρίζω. —4. καίω. —5. βέλος.
- 80.** —1. Ἐρύμανθος, ὅρος τῆς Ἀρκαδίας. —2. ἐμπλέκω εἰς βρόχους, παγίδας. —3. Ἀλφειός, ποταμὸς τῆς Ἡλιδος. —4. Πηγεύς, διμοίως. —5. στρέφω τὰ ὅδατα δι' ὁχετοῦ εἰς ἄλλο μέρος.

Γεωργίου Ν. Ζούκη

- 81.** —1. Στυμφαλίδες ὅρνιθες, ἥσαν πτηνὰ σαρκοφάγα μὲ σιδηρᾶς πτέρυγας ζῶσαι εἰς τὴν Στυμφαλίδα λίμνην τῆς Ἀρκαδίας.—2. μὲ δένδρα πυκνὰ σκεπασμένος.—3. δὲν ξεύρω τί νὰ κάμω.—4. ἐκφοβίζω, τρομάζω.
- 82.** —1. γίνομαι κύριος, καταβάλλω.—2. ἐλεύθερος.—3. βλάπτω.—4. παρασύρομαι.—5. λεηλατῶ.
- 83.** —1. ζώνη.—2. γυναικες πολεμικαὶ κατοικουσαι εἰς τὴν Καππαδοκίαν.—3. φοβοῦμαι.—4. σημεῖον.—5. ἔξομοιούμαι.—6. κατασκηνώνω.
- 84.** —1. Ἐσπερίδες, ἥσαν νύμφαι, αἱ ὄποιαι κατέκουν πέραν τοῦ Ὡκεανοῦ καὶ ἐφύλαττον ἐντὸς κήπου χρυσᾶ μῆλα.—2. σηκῶν.—3. "Ατλας, υἱὸς τοῦ Ιαπετοῦ καὶ τῆς Ἀσίας, ὁ ὄποιος ἐκράτει ἐπὶ τῶν ὄμων τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν.—4. λαμβάνω.—5. βλάπτομαι.
- 85.** —1. ζαρκάδι.—2. βγαίνω μαζὶ μὲ ἄλλον.—3. χωρίζομαι ἀπὸ ἄλλον κατὰ διαστήματα.—4. κουράζομαι.
- 86.** —1. ὁ ἀριθμός.—2. συμποσοῦμαι.—3. δέκα χιλιάδες ἀποτελοῦν μυριάδα.—4. ἐκτός.—5. διαλεκτοί.—6. ἐκλέγομαι.—7. πολεμικὰ πλοῖα μὲ τρεῖς σειρᾶς κωπηλατῶν.
- 87.** —1. ἄρμα ὑπὸ τεσσάρων ἵππων συρόμενον.—2. ἐπιμόνως ζητῶ.—3. ἐπιθυμῶ τὸν θάνατον.—4. χαλαρῶς.—5. ἐκφέρομαι = βγαίνω ἔξω.—6. φωνάζω ἀλλοίμονον, κλαίω.
- 88.** —1. λαμβάνω τὸν λόγον.—2. παρ' ὅτι τοῦ ἀξίζει.—3. οἱ κυριώτεροι αἴτιοι, οἱ συντελεσταί.—4. παίρνουν τὰ μυαλά μου ἀέρα, ὑπερηφανεύομαι.—5. ἐκστρατεύω.—6. εἰσάγω πρὸς ψηφοφορίαν πρότασίν τινα.
- 89.** —1. ὁ παίζων αὐλόν.—2. χρησμοδοτῶ.—3. υἱοθετῶ.—4. φουσκώνω.—5. νόθος.
- 90.** —1. παραμερίζω.—2. δύναμις.—3. κατατρώγω.—4. ζητῶ ἐπιμόνως.—5. ἀποδεικνύομαι.
- 91.** —1. Πύρρος, βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου, γενναῖοτατος καὶ περίφημος διὰ τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Ρωμαίων.—2. πέλεκυς.—3. ἐπιθέω=ἐπιτίθεμαι.—4. πιάνομαι.
- 92.** —1. προβάλλω ἀντίστασιν.—2. ὀχυρώνω μὲ τεῖχος.—3. ναυαρχία.—4. βιάζω.—5. ἀντιλέγω.
- 93.** —1. καυχησιολογῶ.—2. Ρόδος, μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας νήσους τῶν παραλίων τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὸ νότιον ἄκρον.—3. πηδῶ.

- 94.** —1. στρατηγεῖον.—2. κάτοικοι τῆς Πισιδίας, χώρας νοτιοανατολικᾶς τῶν Σάρδεων.—3. νὰ εὑρεθῇ ποίων πόλεων κάτοικοι ἡσαν οὗτοι καὶ ποὺ εὑρίσκονται αὕται.
- 95.** —1. διαμαρτάνω τινὸς=χάνω τι.—2. αἰτ. οὐδ. μετοχ. τοῦ ἔξεστι.—3. στρέφομαι, ἀποβλέπω.
- 96.** —1. θαυμαστός εἰμι=θαυμάζομαι.—2. εὗ ποιῶ=εὔεργετῶ.—3. νοῦς, φρόνησις, λογικόν.—4. ὁ δυνάμενος νὰ διδαχθῇ.
- 97.** —1. θαυμάζω.—2. ἀχρεῖος.—3. ἐπωνυμία.—4. πηγαίνω εἰς συνάθροισιν.—5. συνετός, φρόνιμος.
- 98.** —1. εὐτυχισμένος.—2. ὁ ἔξ ἐλεφαντοστοῦ.—3. ὁ ἔχων αὐλήν.—4. θυσία.—5. βλαστάνω.
- 99.** —1. εἰς τὰ Μέγαρα.—2. εἰς τὰς Θήβας.—3. χωρὶς ἀμοιβήν.—4. φαίνομαι.—5. ἀνεμος.
- 100.** —1. ἔχω φιλοδοξίαν.—2. προστ. τοῦ οἴδα.—3. δὲν θὰ ἐγίνεσσο ἄρχων.—4. ἐκεῖνος, πρὸς τὸν ὅποιον ὅλοι ἀποβλέπουν.
- 101.** —1. Πυρηναῖα ὅρη, τὰ χωρίζοντα τὴν Ισπανίαν καὶ Γαλλίαν.—2. ὅγκος.—3. οἰκοδόμημα κατάλληλον διὰ τὴν κατασκευὴν πλοίων.—4. φλογώδης.—5. ἀόρ. β'. τοῦ ρέω.—6. σχηματίζομαι.
- 102.** —1. ὁ ἔχων κατὰ νοῦν μεγάλα σχέδια.—2. ἐπαυσε.—3. μυστικοπαθής.—4. πράττω τὰ πολιτικὰ=πολιτεύομαι.—5. οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τὰ μεταλλεῖα εἶχον πλούσια εἰσοδήματα. Εἶχον δύως ψηφίσει νόμον νὰ μὴ διατίθενται αὐτὰ διὰ πολεμικὰς παρασκευάς.—6. ναυτικός.
- 103.** —1. ὥραῖος.—2. ἀκατάλληλος.—3. ἀναπτύσσω, ἐκθέτω, διηγούμαι.—4. ἐπάλξεις ἡσαν ἔργα διχρωματικὰ ἐπὶ τῶν τειχῶν.—5. ἀντοχή.—6. σκαμψένος.—7. μέρος διὰ νὰ βαδίζῃ τις, δρόμος.—8. κατάλληλος.
- 104.** —1. ἐστί τί τινος=ἀνήκει τι εἰς τινα.—2. ὅπως ἄν, πλαγ. ἐρωτηματ. πρότασις = πῶς μποροῦμε νά.—3. διευθύνω.—4. χρησιμοποιοῦμαι ως ὅπλίτης.
- 105.** —1. ἔρχομαι τὴν ὁδὸν=κάμινω τὸ ταξίδι.—2. εὗ πράττω=εὐτυχῶ, μὲ τὸ καλό.
- 106.** —1. σατράπης Λυκαονίας καὶ Καππαδοκίας, φίλος τοῦ Κύρου, ὁ ὅποιος μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ μετεστράφη πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα.—2. γευματίζω.—3. φαίνεται καλόν.—4. ἀβλαβῶς.—5. κρυφὰ ἀπεσταλμένος.—6. δόγμα ποιοῦμαι=ἀποφασίζω.

- 107.**—1. ἔχει μεταχειρισθῆ, φερθῆ.—2. κατάλληλος διὰ συναναστροφάς.—3. συναναστρέφομαι.—4. καταγιγνώσκω τινὸς ἀνοικοθεωρῶ τινα ἄμυναλον.—5. ἀπείρως ἔχω τινὸς = δὲν ὀφελοῦμαι ἀπό τινα.
- 108.**—1. εὐδόκιμός εἰμι.=εὐδοκιμῶ.—2. ὁ ἔχων κακάς συνηθείας.—3. ὁ ἀγαπῶν τὸν στολισμόν.—4. οἱ ἀρχηγοὶ τῶν παλαιῶν οἰκογενειῶν.—5. ὁ ὅπλισμὸς τῶν νεκρῶν ἐχθρῶν ὁ περιερχόμενος εἰς χεῖρας τῶν νικητῶν.—6. καρφώνω.
- 109.**—1. ἐκεῖνος, ποὺ χορταίνει γρήγορα.—2. ὁ ἀρκούμενος εἰς ὅσα μόνος αὐτὸς ἔχει.—3. συντόμως.—4. ὁ ἔχων καλούς τρόπους.—5. ὁ ἔχων κακόν τι κατά νοῦν.
-

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΚΟΠΑΣ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

- 1.—1. ἐνέμετο.—2. ἐν μὲ δοτ.—3. θηρεύω.—4. μέγας.—5. ὑπὸ μὲ δοτ.—6. βαίνω.—7. οὐχ.—8. ἀπαρέμφ. ἐνεστ.—9. ἐσθίω.—10. ἐπιστρέφω.—11. οὖν.
- 2.—1. ὁ Κικέρων ἥτο πολιτικὸς καὶ μέγας ρήτωρ τῶν Ρωμαίων ζῆσας κατὰ τὸν πρῶτον π. Χ. αἰώνα.—2. ἐσπέρα.—3. βαίνω σὺν αὐτῷ.—4. ἀπλῆ δοτ.—5. πυρά.—6. καταλάμπω.—7. ἵστασαν.—8. ἐπὶ μὲ δοτ.—9. ἐκ μὲ γεν.—10. ἐώρων.
- 3.—1. σύνειμι μὲ δοτ.—2. ἀγαθός.—3. μὲ γενικ.—4. σέβομαι παρὰ τινος.—5. ἀγαθός ἀπλῆ δοτ.—6. δεσπότης.—7. οἰκέτης.—8. ἀνέχομαι.—9. εὐφραίνομαι μὲ δοτ.—10. ἀγάλλομαι μὲ δοτ.—11. ἤδομαι.
- 4.—1. ἐπιμέλεια μὲ γεν.—2. ἀγαλλίασι.—3. ἔνιοι.—4. ὕλη.—5. κλιτύς.—6. κοσμεῖται.—7. ἀπλῆ δοτ.—8. οἱ πυροί.
- 5.—1. σὺν μὲ δοτ.—2. χωρίον.—3. ἐν μὲ δοτ.—4. περί τι εἰμι.—5. ίδρυω.—6. στέφω.—7. ίμάς.—8. δορκάς.
- 6.—1. ἐπαγγέλλομαι.—2. ἄρχω.—3. βιοτεύω.—4. ἐν τοῖς πρώτοις.
- 7.—1. ἐν τινι.—2. παρὰ μὲ αἰτ.—3. θίς.—4. ικανός.—5. ἀπλῆ γεν.—6. ἀρδεύω.—7. ἀπλῆ γεν.—8. πελάζω μὲ δοτ.
- 8.—1. σκώπτω.—2. ὅτι.—3. ἄμα δέ.—4. ἐπιφαίνομαι.—5. οἴκοι.—6. ξοικα μὲ δοτ.—7. βλέπω.—8. ἀπαλλαγῆναι.—9. ἀσμένως.—10. μέμνηνται μὲ γεν.—11. ἀγάλλομαι.
- 9.—1. ὑπερσ. πέφυκα.—2. διατρίβω.—3. πέφυκα.—4. μηγύω.—5. ἐν μὲ δοτ.—6. ἄκων.
- 10.—1. Ἡ πέραν τῶν Ἀλπεων χώρα, ὅπου ἡ σημερινὴ Γαλλία.—2. εὐδαίμων.—3. παντοειδής.—4. ὀρύτω.—5. πάγχρυσος.—6. φέρω.—7. τέμνω.—8. οἰλ.—9. ἐκβάλλω.—10. διὰ μὲ γεν.—11. πεζῆ.

- 11.**—1. σημειεινή Μ. Βρεττανία.—2. κατά μὲ αἰτ.—3. ἡ παρωκεανῖτις.—4. ἀπλῆ γεν.—5. ἐνιαχοῦ.—6. τριγωνοειδής.—7. ἔκτενής.—8. πολύπτηχος τὸ πλάτος.—9. αἱ.—10. δὶ' δλης τῆς ἡμέρας.—11. αὐτόχθων.—12. εὐμήκης εἰμί.—13. εὐρύχωρος.—14. τῇ διαιτῇ δλιγαρκής εἰμι.
- 12.**—1. μανθάνω.—2. βλέπω, νὰ τεθῇ μετοχή.—3. νὰ τεθῇ μετοχ.—4. μετοχ. μέλ. τοῦ ἀρδεύω.—5. προΐόντες.—6. πλήρης μὲ γεν.—7. μετοχ. τοῦ πέφυκα.—8. μετοχ. τοῦ ἔχω.
- 13.**—1. ἐντεῦθεν.—2. ἴκανῶς.—3. ἐλώδης.—4. μετοχ. τοῦ εἰμί.—5. δὶ' ἔτους.
- 14.**—1. νὰ τεθῇ ὑπερθετικὸς βαθμός.—2. ἀπλῆ γεν.—3. ὑπείκω μὲ δοτ.
- 15.**—1. νὰ τεθῇ παρατατ. α' προσ. ἐνια. τοῦ τυγχάνω καὶ νὰ συνταχθῇ μὲ μετοχήν.—2. ἀμφοτέρωθεν.—3. δλιγάκις.—4. τὸ πολύ.—5. πρᾶξος.—6. καλάμη.
- 16.**—1. πρεσβεύω.—2. εὐκτικὴ μὲ τὸ ἄν.—3. εὐκτική.—4. μετοχὴ τοῦ ἐπικύπτω.—5. εὐκτικὴ τοῦ ἀληθεύω.
- 17.**—1. ὥς τάχιστα.—2. ὥς.—3. μέλλω.—4. δὶ' ἀπάτης.—5. εἰ μὲ ἀδρ.—6. ἔξουσία.—7. δήπου.—8. οἶόν τ' ἔστι.
- 18.**—1. σατραπεύομαι.—2. εὖ πράττω.—3. θύομαί τι.—4. στρατεύομαι.—5. δπως μὲ ὄριστ. μέλλοντ.—6. ἐπαγγέλλομαι.—7. εἰ μὲ εὐκτικήν... ἀν μὲ εὐκτικήν.
- 19.**—1. Ἀντίοχος, βασιλεὺς τῆς Συρίας κατὰ τοὺς μετὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον χρόνους.—2. ἐν μὲ δοτ.—3. ἀπηλλάγη μὲ γεν.—4. ξενίζω.—5. ἀγαπῶ τὰ κυνήγια=φιλόθηρός εἰμι.—6. οἱ.—7. ἀματῇ ἡμέρᾳ.
- 20.**—1. ἔχω ἐλπίδα=ἔστι μοι ἐλπίς.—2. εἰκός.—3. κατὰ μὲ αἰτ.—4. ἄς.—5. ἐπίορκος.—6. πρόδοσις.
- 21.**—1. ἄ.—2. μή.—3. μεμάθηκα.—4. προσλαμβάνω.—5. ὁμοίως.—6. δν.—7. εὐκτικὴ ἀδρ. μὲ τὸ ἄν.—8. δέχομαι=λαμβάνω.—9. ἀδρ. β'. εὔκτ. μὲ ἀν τοῦ παρέχω.—10. σχολή.—11. τὰ μὲν — τὰ δέ.—12. νὰ τεθῇ αἰτ. πτῶσις.—13. ἔνεκα τοῦ, μὲ ἀπαρέμφατον.
- 22.**—1. ἐσθίω νὰ τεθῇ εἰς δοτ.—2. ἀδρ. τοῦ προστρέχω.—3. εὐκτ. τοῦ ἔξεστι.—4. εἰ μὲ εὐκτ.—5. τῶν πρὸς τὸν πόλεμον.—6. εὐκτ. εἰς τρίτον πληθ.—7. μετοχή.—8. εὐκτ. τοῦ κατεῖδον.—9. καθήκω.—10. εὐκτ.—11. ἔδοξεν αὐτοῖς.—12. διαβῆναι.

- 23.**—1. ἀπλῆ αἰτιατ. τὰ πολεμικά.—2. ἐθίζομαι.—3. ἀνάγκη ἔστι· νὰ τεθῇ ἐπεὶ μὲ εὐκτ.—4. ευνάζομαι.—5. οἶός τ' εἰμί.—6. διώκομαι τινα.—7. οἱ οἰκεῖοι.
- 24.**—1. ἐπιχώριοι. Θήχης, δρος εἰς τὸν Πόντον παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα.—2. ἐπομαι.—3. συγκριτ. τοῦ μέγας.—4. ἐγγύς γίγνομαι.—5. αἰσθάνομαι, ἀδρ. β' ἡσθόμην.—6. περιβάλλω.
- 25.**—1. διαλέγομαι· νὰ τεθῇ μετοχ.—2. ἀπαρέμφ. μετὰ τοῦ ἄν.—3. κτῶμαι.—4. ἀρρωστῶ.—5. ἐλαττοῦμαι.—6. ἔω.—7. ἀθεράπευτον.—8. δέομαι.—9. δλιγωρῶ.—10. νὰ τεθῇ παρατατ. μετὰ τοῦ ἀν τοῦ ρήμ. δεῖ.
- 26.**—1. εύκτική.—2. σφόδρα.—3. θηρῶ.—4. εἰ μετ' εὐκτ.—5. θαρρῶ.—6. ἀσινής.—7. δυσχωρία.—8. ἐνθουσιῶ.
- 27.**—1. δή.—2. ἔνα τινά.—3. ἀποχωρῶ.—4. κατελήφθην.—5. περιφρέω.—6. μετοχ.—7. ἀπόλλυμαι, ἀδρ. β' ἀπωλόμην.
- 28.**—1. ἴδιωτης.—2. χρῶμαι.—3. εὐφροσύνη.—4. εἰ μὲ εὐκτ.—5. στεροῦμαι.—6. τὸ δύμιλεῖν.—7. διὰ τό, μὲ ἀπαρέμφ. τοῦ ἐνορῶ.—8. δχλος.—9. χαλεπός.—10. αἴροῦμαι.
- 29.**—1. ἀπλῆ αἰτιατ.—2. ἔννοιῶ.—3. ἐπιφέρω πόλεμόν τινι.—4. ἐπιτελῶ, νὰ τεθῇ ἀπαρέμφ.—5. προσκτῶμαι.—6. ἀρκεῖ, νὰ τεθῇ εὐκτ. μέλλ.—7. διασπῶμαι.—8. νὰ τεθῇ μέσος ἀδρ. α'.—9. ἐπετελέσθη.—10. ἀποκλείομαι, εὐκτ.—11. παθητ. ἀδριστ. τοῦ κελεύομαι.
- 30.**—1. φεύγω.—2. ἀναλίσκω.—3. ἀνθ' ὅν.—4. λαμβάνω εὑεργεσίας=εῦ πάσχω.—5. εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν.
- 31.**—1. οὔτω.—2. νομίζω.—3. περὶ μὲ γεν.—4. τεκμήριον.—5. εὐκτ. μὲ τὸ ὄν.—6. ἐπιβουλεύω τινί.—7. ἐν μὲ δοτ.—8. πρὸς μὲ αἰτ.—9. ἐν τιμῇ ἔχω.
- 32.**—1. χάριν ἔχω τινί.—2. ἀπλῆ γεν.—3. δεῖ.—4. προσφέρω εύχαριστήριον θυσίαν=θύομαι χαριστήρια.—5. ὑμεῖς αὐτοὶ.—6. εὐκτ. μετὰ τοῦ ἀν τοῦ βουλεύομαι.—7. ἀρετή.
- 33.**—1. ἀνομία.—2. πᾶς τις.—3. ὅποιος.—4. μέλλων τοῦ εἰμί.—5. ἀναιρεῖσθαι.—6. πρεσβεύω.—7. οὐδενὸς ἔξιός εἰμι.—8. μετοχή.
- 34.**—1. ἔμπλεως μὲ γεν.—2. περὶ μὲ αἰτιατ.—3. ἐν ἀγορᾷ.—4. ἐγώ ἀποφασίζω=δοκεῖ μοι.—5. δύσνους.—6. ὔλεως.
- 35.**—1. πεποιηλμένος.—2. συντρίβω.—3. διπλοῦς καὶ τριπλοῦς.—4. οἰδέω-ῶ.—5. καταλείπω.

- 36.**—1. ἐστιῶ.—2. ἔξεδωκεν αὐτῷ.—3. αἴρομαι, μετοχ. μέσ. ἀορ. α' πτῶσις αἰτιατ.—4. κοῦρος.—5. διαφθείρομαι, μετοχ. παθητ. μέλλ. κατ' αἰτιατ.—6. καθειργμένος.—7. ἀπόλωλα.
- 37.**—1. κέκτημαι.—2. ἐπείγομαι.—3. τὰ νοσοῦντα πράγματα.—4. μετοχ. μέλλ.—5. ἐπανάγω.—6. ὁμολογεῖται.—7. ἔκπλους.—8. διασπείρομαι.—9. συνοικίζω.
- 38.**—1. σφάλλομαι.—2. δυσχεραίνω.—3. πρὸς μὲ αἵτ.—4. συνέχομαι.—5. κατὰ μὲ αἵτ.—6. καταφέρομαι.—7. ἀμελετήτως.—8. ἐγκλίνω.—9. διὰ μὲ γενικ.—10. ἄλλομαι.—11. ἐπερείδω.—12. οὗτος.
-

ΜΕΡΟΣ Β'

- 39.**—1. πέραν.—2. μετοχ. μέσου παρακ.—3. ἀφίημι ἐμαυτόν.—4. νήχομαι.—5. προσμείγνυμι τινι.
- 40.**—1. διασκεδάννυμαι.—2. κωμάρχης.—3. διατίθεμαι εύνους τινί.—4. παθητ. ἀόρ. τοῦ μεταπέμπομαι.—5. περιών.—6. πρίν.—7. εὔκτ. ἀορ.—8. οὐκ ἔστιν δπου οὐ.—9. ἐφίημι.
- 41.**—1. γένος.—2. είμαρμένος.—3. διαδίδωμι.—4. καθίστημι.—5. ἐπιρρώνυμι.—6. μηχανῶμαι.—7. ἀμφιέννυμι.
- 42.**—1. ἀφίσταμαι τινος.—2. ὑφίεμαι τινος.—3. εἰ μὲ εὔκτ. τοῦ εἴμι.—4. παρίσταμαι.—5. ἐπιτίθημι.—6. διασκεδάννυμι.—7. εἴπερ τις καὶ ἄλλος.—8. ἀφίσταμαι, νὰ τεθῇ ὅπως μὲ δριστ. μέλλ.—9. παρέχω πράγματα.
- 43.**—1. περὶ ᾧ ἀμφὶ μὲ αἰτ.—2. σύμπαντες.—3. ἦ.—4. δεινά.
- 44.**—1. γιγνώσκω.—2. σκίμπους.—3. ὀρχοῦμαι.—4. δοκεῖ τινι.—5. ἀόρ. β'. τοῦ ἀνακράζω.—6. ἐκβαίνω.—7. ἐκφέρω.—8. ἐπίσταμαι.
- 45.**—1. φανερὸς ἢ δῆλος είμι.—2. πρῷ.—3. φροντίζω.—4. συνόντες.—5. διαλέγομαι.
- 46.**—1. ὡς.—2. μετοχ. μέλλ. τοῦ ἐμπίμπρημι.—3. ἀλίσκομαι.—4. ἀτε μὲ μετοχ.—5. χαίρω.
- 47.**—1. Ἀστυάγης, βασιλεὺς τῶν Μήδων, πάππος ἐκ μητρὸς τοῦ Κύρου.—2. ἔχω τὸ δικαίωμα = ἔξεστί μοι.—3. χάριν οἰδά τινι.—4. πλεονάκις.—5. θὰ τεθῇ τὸ ἀν (ἀοριστολογικὸν) μὲ ὑποτακτ.—6. περὶ πλείονος ποιοῦμαι.
- 48.**—1. συμβαίνει=γίγνεται.—2. τὰ περιεστηκότα πράγματα, δοτικ.—3. ἐπεξέρχομαι τινι.—4. κομίζομαι.—5. εἰσβιβάζω.—6. ἐνδιαφέρομαι διά τι=μέλει μοί τινος.—7. εύρισκομαι: νὰ τεθῇ τὸ ὅπως μὲ δριστ. μέλλ.—8. νὰ τεθῇ ἀπλοῦς παρατ. τοῦ πείθω.—9. ἐκβιάζομαι.
- 49.**—1. Γοργίας, ἀπὸ τοὺς παλαιοτέρους ρήτορας λαμβάνων πολλὰ χρήματα ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του ὡς ἀμοιβὴν τῆς διδασκαλίας του.—2. καίπερ μὲ μετοχ.—3. δέχομαι τι ὡς δῶρον = δωρεῖται τέ μοι.—4. ἦ.—5. χειροῦμαι τινα.—6. ἐργάζομαι.

- 50.** —1. ὑπέρ μὲ αἰτ.—2. βουλεύω. —3. ἐπιστάτης.—4. ἐπιψήφιζω.—
5. προσφέρομαι τινι.—6. περὶ πλείονος ποιοῦμαι.—7. εὔροχῶ.—
8. καὶ γάρ.—9. αἰσθάνομαι.
- 51.** —1. πολιτεύομαι.—2. διὰ μὲ γεν.—3. καταβιῶ.—4. ἐξοστρακίζω.—
5. λόγω.—6. δς μὲ ὄριστ. μέλλ.
- 52.** —1. ὑπόδειγμα.—2. ὁ τροφός.—3. ἀποφάνω.—4. λίχνος.—5. σύνοδος.—6. πληθ. τοῦ παιδεία καὶ ἀγωγή.—7. κατατίθημι.—8. λοπάς.—9. διαφέρωμι.
- 53.** —1. διαπράττομαι.—2. νὰ τεθῇ τὸ ἐπίθ. τὸ δηλοῦν καταγωγήν, ώς καὶ διὰ τοὺς ἄλλους κατοίκους.—3. καταστρέφομαι.
- 54.** —1. αἰτιατ. ἀπλῆ.—2. ἐπίθ. ἐκ τοῦ πορέζομαι.—3. ἐπίθ. ἐκ τοῦ μηχανῶμαι.—4. σύνθετον ἐκ τοῦ φιλῶ καὶ κίνδυνος.—5. ἐπίθ. ἐκ τοῦ ἔρχω.—6. ἐπίθ. ἐκ τοῦ καρτερῶ.—7. στρατηγῶ, νὰ τεθῇ μέλλων.
- 55.** —1. νὰ τεθῇ ἐπίθ. εἰς -τέος ἐκ τοῦ ἐπιστατῶ μὲ γενικ., τὸ δὲ πρόσ. κατὰ δοτικ.—2. δοτ. τῆς ἀναφορ. ἀντωνυμ.—3. ἐπιθετ. ώς ἄνω ἐκ τοῦ ἐργάζομαι.—4. μετοχ. οὐδετ. τοῦ εἰσφέρομαι.—5. ἐκ τοῦ διανέμω—6. ἐκ τοῦ ἀναλῶ.—7. δαπάνη.—8. κείμενος.—9. ἐνιαυτός.—10. ἐδώδιμος.—11. κάμνω.
- 56.** —1. συνέχω, νὰ τεθῇ μετοχ.—2. μετοχ. μέλλοντ.—3. ποιῶ ἀνάστατον.—4. προαιροῦμαι.—5. καταβάλλομαι.—6. καταλείπομαι.—7. ὑπόμνημα.
- 57.** —1. ποῦ εἶναι ἡ χώρα αὐτή; —2. σειριόκαυστος.—3. πρόσοικός εἰμι.—4. σύνθ. ἐκ τοῦ ἥμισυ καὶ ἅγριος.—5. σύνθ. ἐκ τοῦ ἵδες καὶ βάλλω.—6. σύνθ. ἐκ τοῦ ἐπὶ καὶ γῆ.—7. σύνθ. ἐκ τοῦ ἐν καὶ ἀρ. —8. σύνθ. ἐκ τοῦ ὑμήν καὶ πτερόν.
- 58.** —1. ἀψίκορος εἰς τι—2. δέξις.—3. ἐπιλαμβάνομαι τινος.—4. αἰσχυντηλός.—5. φιλόφιλος.—6. φιλέταιρος.—7. φιλόγελως.—8. εὐτράπελος.
- 59.** —1. εὔσεβῶ τὰ πρὸς τοὺς θεούς.—2. μή.—3. γίγνομαι πρός τινα.—4. εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἀν χρόνου ἀρ.—5. κάμνω τι χωρὶς νὰ μὲ καταλάβουν=λανθάνω ποιῶν τι.—6. ξέρω καλὰ μόνος μου=σύνοιδα ἐμαυτῷ.—7. δοκῶ μὲ ἀπαρέμφ.—8. ώς μὲ μετοχὴν μέλλοντος.—9. παρατίκα.—10. ὁρῶμαι νὰ τεθῇ παθητ. μέλλων.
11. ἀποκτῶ καλὴν ὑπόληψιν=εὐδοκιμῶ, νὰ τεθῇ εὔκτ. μετὰ τοῦ ἄν.—12. εὶ μὲ εὔκτικὴν τοῦ φαίνομαι, μετὰ τὸ ὄποῖον θὰ ἐπακολουθήσῃ μετοχή.—13. ἂ. 14. εὔκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν.

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. "Εννοια ούσιαστικῶν. Δευτερόκλιτα ἀρσενικὰ εἰς -ος. 'Οριστ. ἐνεστῶτος ἐνεργ. φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων. 'Απλῆ πρότασις.
2. Δευτερόκλιτα οὐδέτερα. 'Οριστικὴ τοῦ εἰμὶ καὶ ἀπαρέμφ. τῶν βαρυτόν. ρημάτων. Κύριοι δροι τῆς προτάσεως.
3. Δευτερόκλιτα θηλυκά. 'Οριστικὴ παρατατικοῦ βαρυτόνων ρημάτων καὶ τοῦ εἰμὶ: Συμφωνία ρήματος πρὸς οὐποκείμενον.
4. Ούσιαστικὰ πρωτόκλιτα θηλυκά.
5. " " ἀρσενικὰ εἰς -ας καὶ -ης.
6. 'Επίθετα δευτερόκλιτα τρικατάληκτα καὶ δικατάληκτα.
7. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι α' καὶ β' προσ. καὶ 'Αττικὴ σύνταξις.
8. Α' 'Οριστ. ἐνεστ. καὶ παρατατ. μέσης φωνῆς καὶ ἀπαρέμφ. μέσου ἐνεστ.
- B' Ούσιαστικὰ τριτόκλιτα φωνηντόληκτα εἰς -ως καὶ -υς-υος καὶ ἡ δεικτ. ἀντων. οὗτος.
9. Ούσιαστικὰ τριτόκλιτα εἰς -υς-εως, -ις-εως
10. " " " -ευς, -οῦς, αὖς.
11. " " ἀφωνόληκτα (οὐρανικόληκτα-χειλικόληκτα)
12. " " (όδοντικόληκτα) οὐδέτερα μὲ χαρακτῆρα -τ.
13. " " ἀφωνόληκτα μὲ -ντ πρὸ τῆς καταλήξεως.
14. Μέλλων καὶ ἀόρ. ἐνεργητ. φωνῆς φωνηντολ. καὶ ἀφωνολ. ρημάτων πλὴν τοῦ μέλλ. τῶν εἰς -ιζω.
15. 'Υποτακτικὴ ἐνεστῶτος καὶ ἀօρίστ. ἐνεργ. φωνῆς φωνηντ. καὶ ἀφωνολ. ρημάτων καὶ τοῦ εἰμὶ. Κύριαι καὶ δευτερεύουσαι προτάσεις.
16. 'Απαρέμφατον μέλλοντος καὶ ἀօρίστ. α' ἐνεργητ. φωνῆς.

17. Ούσιαστικὰ τριτόκλιτα ἐνρινόληητα.
18. " " ὑγρόληητα.
19. Ούσιαστικὰ τριτόκλιτα ὑγρόληητα συγκοπτόμενα.
20. " " οὐδέτερα σιγμόληητα εἰς -ας. Ἀντικείμενον μεταβατικῶν ρημάτων.
21. Ούσιαστικὰ τριτόκλιτα οὐδέτερα σιγμόληητα εἰς -ος.
22. " " ἀρσενικὰ " " -ης.
23. " " σιγμόληητα εἰς -ως καὶ ἀνώμαλά τινα τριτόκλιτα ἐκ τῶν συνήθων.
24. Ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν καὶ δοτικὴν ὡς συμπλήρωμα ρημάτων.
25. Ὁριστικὴ καὶ ἀπαρέμφ. ἐνεργ. παρακειμ. καὶ ὑπερσυν. φωνηντολήητων καὶ ἀφωνολήητων ρημάτων.
26. Ἐπίθετα τριτόκλιτα εἰς -υς.
27. " " τρικατάληητα ἀφωνόκλητα.
28. " " δικατάληητα καὶ μονοκατάληητα.
29. Μετοχὴ ὅλων τῶν χρόνων τῆς ἐνεργ. φωνῆς φωνηντολήητων καὶ ἀφωνολ. ρημάτων καὶ μετοχὴ ἐνεστ. μέσης φωνῆς καὶ τοῦ εἰμί.
30. Προστακτικὴ ὅλων τῶν χρόνων τῆς ἐνεργ. φωνῆς τῶν φωνηντ. καὶ ἀφωνολ. ρημάτων καὶ τοῦ εἰμί.
31. Α'. Ἐπίθετα τριτόκλιτα ὑγρόληητα καὶ ἐνρινόληητα. Σημασία τῶν ρημάτων μέσων καὶ παθητικῶν.
- B'. Τροπὴ συντάξεως ἐνεργητ. εἰς παθητικήν. Ποιητικὸν αἴτιον.
32. Ἐπίθετα τριτόκλιτα δικατάληητα εἰς -ης.
33. " ἀνώμαλα (πολύς, μέγας κλπ.).
34. Ἐπιφρήματα
35. Παραθετικὰ ἐπιθέτων.
36. " ἀνωμάλων ἐπιθέτων καὶ παραθετικὰ ἐπιφρημάτων.
37. Εὔκτικὴ τοῦ ἐνεστ. βαρυτόνων φωνηντολ. καὶ ἀφωνολ. ρημάτων.
38. " ἐνεργητ. μέλιοντος, ἀορίστ. καὶ παρακ. τῶν ἰδίων ρημάτων χωρὶς νὰ γίνη λόγος περὶ πλαγίου λόγου ἢ τῆς δυνητικῆς εὔκτικῆς.
39. Ἄδριστος β' ἐνεργητικῆς φωνῆς.
40. Ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου.
41. Ἐπανάληψις ἐνεργητ. φωνῆς τῶν φωνηντολήητων καὶ ἀφωνολ. ρημάτων.

42. Αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις τοῦ μέσου καὶ παθητ. ἐνεστ. τῶν φωνηντολήκτων καὶ ἀφωνολήκτων ρημάτων.
43. Μέσ. μέλλων καὶ ἀόριστ. α' καὶ μέλλων τοῦ εἰμί.
44. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελ. μέσης καὶ παθητ. φωνῆς φωνηντολήκτων καὶ ἀφωνολήκτων ρημάτων.
45. Μέσος ἀόριστ. β'.
46. Παθητ. μέλλων καὶ ἀόριστ. α' καὶ β'.
47. Αἱ ἄλλαι δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.
48. Κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.
49. Συνηρημένα εἰς -άω ἐνεργητ. φωνῆς.
50. " " μέσης φωνῆς.
51. " " -έω ἐνεργητ. φωνῆς.
52. " " μέσης φωνῆς.
53. " " -όω ἐνεργ. φωνῆς.
54. " " μέσης φωνῆς.
55. Οἱ ἄλλοι χρόνοι τῶν συνηρημένων ρημάτων.
56. Ἄνωμαλος σχηματισμὸς τῶν ἄλλων χρόνων τῶν συνηρημένων ρημάτων. Κλίσις τῶν εἰς-έω ἔχόντων μονοσύλλαβον θέμα. Δοτικὴ δργανικὴ καὶ τοῦ αἰτίου.
57. Αὐτοπαθεῖς καὶ ἀλληλοπαθεῖς ἀντωνυμίαι.
58. Ἐρωτηματικαὶ καὶ Ἀόριστοι "
59. Ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι.
60. Οὐσιαστικὰ συνηρημένα α' κλίσεως.
61. Συνηρημένα οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα δευτερόκλιτα.
62. Ἄνωμαλος αὔξησις καὶ ἀναδιπλασιασμός.
63. Ἐνεστῶς καὶ παρατ. ὑγρολ. καὶ ἐνρ. ρημ. ἐνεργ. καὶ μέσ. φωνῆς.
64. Μέλλων τῶν ὑγρολήκτων " " " " " "
65. Ἀόριστος τῶν " " " " " "
66. Παθητικὸς μέλ. καὶ ἀόρ. ὑγρολ. " " "
67. Συσχετικαὶ ἀντωνυμίαι.
68. Αἰτιατικὴ τῆς ἀναφορᾶς.
69. Ἐπανάληψις τῶν ἀνωτέρω.
70. Παρακείμενος καὶ ὑπερσ. ὑγρολήκτ. καὶ ἐνρινολ. ρημάτων.

ΜΕΡΟΣ Β'

71. Ρήματα εἰς -νυμι.
72. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ ἵστημι.
73. Μέση φωνὴ τοῦ ἵστημι.
74. Τίθημι καὶ ἔντιμη ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ.
75. Δίδωμι καὶ δίδομαι.
76. Δυϊκὸς ἀριθμός.
77. Ἀττικὴ β' κλίσις οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων.
78. Ἀόριστος β' βαρυτόνων ρημάτων κλινόμενος κατὰ τὰ εἰς -μι.
79. Ρήματα κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἵστημι καὶ ἵσταμαι.
80. Εἶμι, φημί, οἶδα, δέδοικα, τέθνηκα, βέβηκα, κεῖμαι, κάθημαι. Οὐ-
σιαστ. διορισμοί.
81. Ρήματα σχηματίζοντα ἀνωμάλως διαφόρους χρόνους.
82. " τὸν ἐνεστ. μὲ ἐπηγένημένον θ. καὶ εἰς-άνω, -ίσκω.
83. } Μέσα, παθητικὰ καὶ μεικτὰ ἀποθετικά.
84. } Μέσα, παθητικὰ καὶ μεικτὰ ἀποθετικά.
85. Ἐπιθετικοὶ καὶ ώς ἐπιθετ. διορισμοί.
86. Ἀριθμητικά.
87. Ρήματα παράγωγα.
88. Σύνταξις παραθετικῶν.
89. Οὐσιαστικὰ ἐκ τῶν ρημάτων δηλοῦντα ἐνεργοῦν πρόσωπον.
90. " " " " " ἐνέργειαν.
91. " " " " " ἀποτέλεσμα, τόπον, ὅργανον.
92. Προθετικοὶ διορισμοί.
93. Οὐσιαστικὰ ἔξ ἐπιθέτων.
94. Οὐσιαστικὰ ἔξ οὐσιαστικῶν.
95. Μετοχὴ κατὰ γενικήν ἀπόλυτον.
96. Τὰ εἰς -τος καὶ -τέος ἐκ ρημάτων ἐπίθετα.
97. Ἐπίθετα ἐκ ρημάτων.
98. " ὁνομάτων καὶ ἐπιφρημάτων.
99. Ἐπιφρήματα παράγωγα. Ἐπιφρηματικοὶ διορισμοί.
100. Αἱ ἐγκλίσεις εἰς τὸν ἀνεξάρτητον λόγον.
101. Σύνθεσις. Α' συνθετικὸν κλιτόν.
102. " " ρῆμα καὶ ἄκλιτον.

103. Σύνθεσις. Β' συνθετικὸν οὐσιαστικόν, ἐπίθετον, ρῆμα.
104. Αἱ ἐγκλίσεις εἰς τὸν ἔξηρτημένον λόγον.
105. Ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου.
106. Ἀπρόσωπα ρήματα.
107. Ἀπαγορευτικὸν μῆ.
108. Σημασία τῶν συνθέτων.
109. Τονισμὸς τῶν συνθέτων.

Χειρογενῆ Γαϊκοί
ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

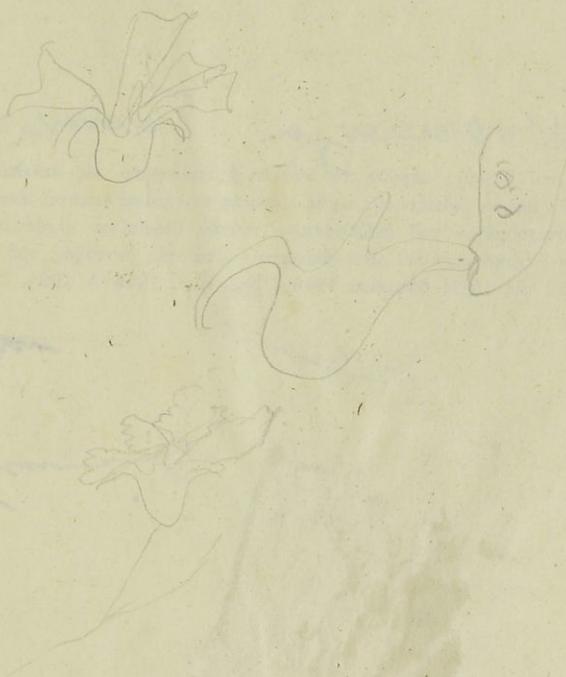
1. Οὐσιαστικὰ β' κλίσ. Ἐνεστ. καὶ παρατ. τοῦ εἰμὶ καὶ ὄριστ. βαρυτ. ρῆμ.
2. Οὐσιαστικὰ α' κλίσεως.
3. Ἐπίθετα δευτερόκλιτα. Ὁριστ. ἐνεστ. καὶ παρατ. μέσ. καὶ παθητ. φωνῆς.
4. Οὐσιαστικὰ τριτόκλιτα φωνηντόληκτα.
5. " ἀφωνόλ. καὶ μέ -ντ πρὸ τῆς καταλήξ.
6. Ὁριστικὴ μέλλ. καὶ ἀρ. α'. ἐνεργ. φωνῆς φωνηντολήκτων ρημάτων. Ὅποτακτικὴ ἐνεστ. καὶ ἀριστ. τῶν αὐτῶν ρημάτων καὶ τοῦ εἰμί. Ἀπαρέμφ. τῶν ιδίων χρόνων.
- 7-8. Οὐσιαστικὰ τριτόκλιτα ἐνρινόληκτα, ὑγρόληκτα καὶ σιγμόληκτα.
9. Ὁριστ. καὶ ἀπαρέμφ. παρακ. καὶ ὑπερσυντ. ἐνεργ. φων. φωνηντολήκτων ρημάτων.
- 10-11-12. Ἐπίθετα τριτόκλιτα. Μετοχὴ ἐνεργ. φωνῆς.
13. Ανώμαλα ἐπίθετα καὶ ἐπιφρήματα. Μετοχ. τοῦ εἰμὶ καὶ μέσ. καὶ παθ. ἐνεστ.
- 14-15. Παραθετικὰ ὄμαλῶν καὶ ἀνωμάλων ἐπιθέτων.
16. Αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις ἐνεργ. φωνῆς φωνηντολ. ρῆμ. καὶ τοῦ εἰμί.
17. Ἀντωνυμίαι κυρίως προσωπικαῖ.
18. Μέση φωνὴ τῶν βαρυτόνων φωνηντολήκτων ρημάτων.
19. Ὁριστ. μέλλ. καὶ ἀρ. α', ὑποτακτ. ἐνεστ. καὶ ἀρ. α' ἐνεργ. φωνῆς ἀφωνολ. ρημάτων.

20. Ὁριστ. καὶ ἀπαρέμφατον παρακειμ. καὶ ὑπερσυντ. ἐνεργ. φωνῆς ἀφωνόλ. ρημάτων.
21. Αἱ ἄλλαι ἐγκλίσεις ἐνεργητικῆς φωνῆς.
22. Ὁμοίως. Ἀόριστος β' ἐνεργητικῆς φωνῆς.
23. Μέση φωνὴ βαρυτόνων ἀφωνολήκτων ρημάτων.
24. Μέσος ἀόρ. β'. Παθητικὸς ἀόρ. β' καὶ μέλλων.
- 25–26–27–28. Συνηρημένα ρήματα.
29. Ἀνώμαλος σχηματισμὸς τῶν διαφόρων χρόνων συνηρημ. καὶ μὴ ρημάτων.
- 30–31–32–33–34. Ἀντωνυμίαι.
35. Οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα συνηρημένα. Ἀττικὴ β' κλίσ.
- 36–37–38. Υγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα. Ἀνώμαλος αὔξησις καὶ ἀναδιπλασιασμός.

ΜΕΡΟΣ Β'

- 39–40–41–42. Ρήματα εἰς -μι.
43. Ἀριθμητικά.
44. Ἀόριστοι β' βαρυτόνων ρημάτων κατὰ τὰ εἰς -μι.
- 45–46–47. Ἀνώμαλα ρήματα.
- 48–49. Ρήματα μὲ ἀνωμάλους τοὺς διαφόρους χρόνους.
50. » ἀποθετικά.
51. » παράγωγα.
52. Οὐσιαστικὰ ἐκ ρημάτων.
53. » ἐξ ἐπίθετων καὶ οὐσιαστικῶν.
- 54–55. Ἐπίθετα παράγωγα.
- 56–57. Σύνθεσις.
- 58–59. » καὶ τονισμὸς τῶν συνθέτων.

Maria
H. Bremner
Nat. "Do. 6.
Gymnosiphon 1056. 6. 17
99-10-56

Χριστούχα Γιανναίκη Γε

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τὸ κάτωθι βιβλιόσημον, εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτῶν καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς τιμῆς λανικῆς πωλήσεως ἐκάστου ἀντιτύπου.

Αντίτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψύτιπον. Ο διαθέτων, πωλῶν ἢ χρησιμοποιῶν αὐτὸ διώχεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἔρθρου 7 τοῦ νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 ('Εφ. Κυβ. 1946 A 108).

ΕΚΔΟΣΙΣ Α', 1950 (VI) ΑΝΤΙΤΥΠΑ 150.000

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ Γ. Σ. ΧΡΗΣΤΟΥ & ΥΙΟΥ — ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Diapartzos

D

Greece

024000018108

2000/96

